

KAINUUN
hyvinvointialue

Vuosikertomus 2022

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Vuosikertomus 2022

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon
kuntayhtymä

Kainuun hyvinvointialueen aluehallitus 27.3.2023 §

C:28

Julkaisija:

Kainuun hyvinvointialue

PL 400

87070 Kainuu

puh. (08) 615 61

kirjaamo.hyvinvointialue@kainuu.fi

Kannen kuva: Kainuun keskussairaala, 16.2.2022

ISBN 978-952-6691-36-7

ISSN 2323-8186 (painettu)

ISSN 2323-8224 (verkkojulkaisu)

Kajaani 2023

SISÄLLYSLUETTELO

1 Toimintakertomus	6
1.1 Olennaiset tapahtumat ja kokonaistalouden kehitys	6
1.1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus.....	6
1.1.2 Yleinen taloudellinen kehitys	15
1.1.3 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminnan ja talouden kehitys.....	15
1.1.4 Kuntien rahoitusosuuden muodostuminen	19
1.1.5 Kainuun Työterveys –liikelaitoksen toiminnan ja talouden kehitys.....	22
1.1.6 Ympäristöasiat	23
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	23
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	24
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	26
1.2 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	32
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	35
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	35
1.3.2 Toiminnan rahoitus	36
1.4 Rahoituslaskelma	37
1.4.1 Tase ja sen tunnusluvut.....	37
1.5 Kokonaistulot ja -menot.....	38
1.6 Konsernin toiminta ja talous	38
1.6.1 Konsernirakenne.....	38
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	39
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	39
1.6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	39
1.6.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	40
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	43
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	43
1.8 Talousarvion toteutuminen	43
1.8.1 Tulosalueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	43
1.8.1.1 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä.....	45
1.8.1.2 Hallinto.....	65
1.8.1.3 Keskitetyt yhteiset tukipalvelut	83
1.8.1.4 Hyvinvointipalvelut.....	93
1.8.1.5 Terveyden- ja sairaudenhoidon palvelut	104
1.8.1.6 Ikäihmisten palvelut	133
1.8.1.7 Ympäristöterveydenhuolto.....	142
1.8.1.8 Kainuunmeren Työterveys Oy.....	147
1.8.1.9 Kainuun Ateriapalvelut Oy.....	148
1.8.2 Käyttötalouden toteutumisvertailu	150
1.8.3 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu; ulkoinen ennen eliminointeja	151
1.8.4 Investointiosan toteutumisvertailu.....	152
1.8.5 Rahoitusosan toteutumisvertailu.....	153
2 Tilinpäätöslaskelmat	154
2.1 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän tilinpäätöslaskelmat	154
2.1.1 Kainuun soten tuloslaskelma	154
2.1.2 Kainuun soten rahoituslaskelma.....	155
2.1.3 Kainuun soten tase	156
2.2 Liikelaitoksen tilinpäätöslaskelmat	157
2.2.1 Kainuun Työterveys -liikelaitos tuloslaskelma	157
2.2.2 Kainuun Työterveys -liikelaitos rahoituslaskelma	158
2.2.3 Kainuun Työterveys -liikelaitoksen tase.....	159
2.3 Kainuun Soten ja liikelaitoksen yhdistetyt tilinpäätöslaskelmat.....	160
2.3.1 Kainuun Soten ja liikelaitoksen yhdistetty tuloslaskelma	160
2.3.2 Kainuun soten ja Työterveyden yhdistetty rahoituslaskelma	161
2.3.3 Kainuun soten ja Työterveys -liikelaitoksen yhdistetty tase.....	162
2.4 Kainuun soten konsernin tilinpäätöslaskelmat	163
2.4.1 Kainuun soten konsernituloslaskelma	163
2.4.2 Kainuun soten konsernin rahoituslaskelma	164
2.4.3 Kainuun soten konsernin tase	165
3 Tilinpäätöksen liitetiedot	166
3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	166
3.1.1 Kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	166

3.1.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	166
4.1	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	167
5.1	Tasetta koskevat liitetiedot.....	170
5.1.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	170
5.1.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	172
6.1	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	174
8.1	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	175
4	Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat.....	176
5	Luettelot ja selvitykset	176
6	Allekirjoitukset ja merkinnät.....	185
6.1	Tilinpäätöksen allekirjoitukset	185
6.2	Tilintarkastusmerkinnät	185
7	Julkaisu-uettelo.....	186

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat ja kokonaistalouden kehitys

1.1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä perustettiin 1.1.2013. Perussopimuksen mukaan Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Kuntayhtymän toimintaan sisältyvät erikoissairaanhoidon mukainen Kainuun sairaanhoitopiiri, kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaan Kainuun erityishuoltopiiri ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue. Puolangan kunta on osajäsen, joka ostaa erikoissairaanhoidon, kehitysvammahuollon erityishuoltopiirin ja ympäristöterveydenhuollon palvelut Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä ulkokunnan tavoin. Muut jäsenkunnat osallistuvat kustannusten rahoitukseen perussopimuksessa sovitujen maksuosuusperusteiden mukaisesti. Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntien puolesta laissa säädetty erikoissairaanhoidon ja kehitysvammaisten erityishuolto niiltä osin kuin kunnat eivät itse järjestä tehtäviä sekä jäsenkuntien puolesta kuntouttavan työtoiminnan ja koulupsykologien palvelut sekä kaikki muut kuntien lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut lukuun ottamatta lasten päivähoitoa.

Kuntayhtymä voi tuottaa toimialansa palveluita muille kunnille, kuntayhtymille ja yhteistyötahoille sopimuksin. Lisäksi kuntayhtymä voi järjestää jäsen- ja osajäsenkuntien puolesta muuta palvelutoimintaa ja tukipalveluita.

Kuntayhtymän toiminta-ajatuksena on perussopimuksen mukaan

1. edistää ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta
2. kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja
3. toteuttaa väestön tarvitsemien palveluiden yhdenvertaista saatavuutta, laatua ja potilasturvallisuutta

Ylintä päätösvaltaa kuntayhtymän toimialaan kuuluvissa tehtävissä käyttää kuntalain mukaisesti yhtymävaltuusto, jonka jäsenet kuntayhtymän jäsenkunnat valitsevat valtuustojensa toimikautta vastaavaksi ajaksi. Puolangan kunnan edustajilla on puhe- ja äänioikeus asioissa, joiden osalta Puolangan kunta on osajäsen. Kuntayhtymän hallitus päättää muista kuin valtuuston päätettäväksi määrätyistä tehtävistä.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän organisaatio 1.1.2021 alkaen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tavoitteena on siirtää toiminnan painopistettä perustason palveluihin ja ennaltaehkäisevään toimintaan. Palvelut ovat yhteen sovitettuja, hoitoketjut ovat sujuvia ja ihmiset saavat tarpeenmukaiset sekä vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa koo-

taan sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen kuntaa suuremmille hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Pelastustoimen järjestäminen siirretään kunnilta hyvinvointialueiden tehtäväksi. Alueelliset erityispiirteet otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa ja palveluiden järjestämisessä. Pelastustoimen ja ensihoidon tiiviin yhteyden tuoma synergiaetua turvataan uudistuksessa. Hyvinvointialueiden toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta on säädetty heinäkuussa 2021 voimaan tulleella lailla. Kainuun hyvinvointialueen valmistelu on aloitettu syksyllä 2021. Hyvinvointialueiden päätöksenteosta vastaavat suorilla vaaleilla vuonna 2022 valitut aluevaltuutetut. Asukkaiden osallisuutta ja käyttäjädemokratiaa vahvistetaan. Hyvinvointialueet tekevät yhteistyötä keskenään yhteistyöalueella (aikaisemmin erityisvastuualue, Erva-alue) ja valtakunnallisesti. Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen ja sote-rahoitusjärjestelmä on uudistettu vuoden 2023 alusta alkaen.

Uudistuksen tueksi tarvitaan toimivat tietojärjestelmä- ja tiedonhallintajärjestelmät sekä kattava tietopohja ja yhtenäinen tapa raportoida. Tietojärjestelmien yhteensovittamiseen, ICT-valmisteluun ja muuhun sote-kehittämistyöhön on saatu valtionavustusrahoitusta vuonna 2022. Kainuun soten tietohallinnon asiantuntijat ovat osallistuneet hankevalmisteluun ja tietojärjestelmien muutokseen sekä kehittämiseen tulevalle Kainuun hyvinvointialueelle. Ympäristöterveydenhuollon järjestäminen olisi voitu siirtää kunnilta hyvinvointialueelle kuntien tekemän päätöksen mukaisesti tai kunnat voivat järjestää palvelut yhdessä muiden kuntien yhteistoiminta-alueena. Kainuun kuntien tekemien päätösten mukaisesti ympäristöterveydenhuoltoa ei siirretä hyvinvointialueelle, vaan Sotkamon kunta toimii vastuukuntana 1.1.2023 alkaen. Kainuun sotessa aloitettiin vastuukuntavalmistelu jo keväällä 2022 kuntien päätöksen jälkeen. Kainuun soten johto ja ympäristöterveydenhuollon henkilöstö ovat olleet vahvasti mukana ympäristöterveydenhuollon muutoksen johtamisessa ja siirtämisessä Sotkamon kunnalle. Toiminnan ja henkilöstön siirto liikkeenluovutuksella Sotkamon kunnalle toteutui hyvässä yhteistyössä erittäin hyvin.

Strategisina painopisteinä on ollut vuoden 2022 aikana sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja johtamisen kehittämisen edellyttämä tutkittu tieto ja tiedolla johtaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietopohjan yhtenäistämistä on tehty kehittämällä tiedolla johtamista palveluiden laadun parantamiseksi ja kehittämiseksi. Vuoden 2022 tavoitteena on ollut palveluiden yhteensovittaminen, yhtenäiset palveluketjut ja erityisesti paljon palveluja tarvitsevien kuntalaisten hoidon ja hoivan kehittäminen. Tavoitteena on, että sosiaalipalveluiden ja terveydenhuollon sekä perus- ja erityistason palveluiden yhteensovittaminen eli integraatio ja eri ammattiryhmien välinen yhteistyö on saumatonta, jotta palvelut eivät pirstoudu. Hyvinvointialueilla tulee olla edellytykset ja kannuste suunnitella palveluja kokonaisuutena. Perustason sosiaali- ja terveystaloudet on tuotettu lähellä kuntalasia. Kotiin vietäviä palveluja parannetaan jatkamalla digitaalisten ja etäpalveluiden kehittämistä tavoitteena palveluiden saavutettavuuden parantaminen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon johto, asiantuntijat ja ammattihenkilöstö ovat osallistuneet hyvinvointialueen valmisteluun ja palveluiden kehittämiseen osa oman työn ohella ja osa sovitulla %-osuudella.

Hallitusohjelman mukaisesti sosiaalihuoltolakia muutettiin kesäkuussa 2020 siten, että sosiaalityön yliopistotason tutkimukseen suunnataan vuosittain neljän miljoonan euron määräraha. (449/2020, 60 c §, tulee voimaan 1.9.2020). Lisäksi luodaan erillinen sosiaalityön tutkimusta ja sen osaamisen vahvistamista tukeva valtion rahoitus. Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiotutkimusta vahvistetaan suuntaamalla siihen rahoitusta.

Talouden tasapainottamistoimenpiteitä on toteutettu useilla tulosalueilla suunnitelmien mukaisesti. Yhtymävaltuusto päätti 27.6.2022 Kainuun Työterveys -liikelaitoksen purkamisen ja että, liikelaitoksen varat yhdistetään kuntayhtymän muihin varoihin. Kainuun Työterveys -liikelaitos lakkautettiin ja Kainuunmeren Työterveys Oy:n osingonjaosta tullut ylijäämä 462 265,32 euroa kirjattiin Kainuun soten tilinpäätökseen maksuosuuksien suhteessa ylijäämäpalautukseen. Kainuun soten täysjäsenkunnat ja Kainuun sote omistivat Kainuunmeren Työterveys Osakeyhtiön. Kainuunmeren Työterveys Oy jakoi keväällä 2022 varoja 1,0 miljoonaa euroa omistajille: Kainuun sote, Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Kainuunmeren Työterveys Oy:n kaikki osakkeet myytiin kilpailutuksen perusteella 9,117 miljoonan euron hintaan ja kauppakirja allekirjoitettiin 14.12.2022. Ostaja on maksanut suoraan omistajakunnille myyntihinnasta 4.205.672 euroa omistusosuuksien suhteessa. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän myytyjen osakkeiden hinta oli 4.911.328 euroa, josta tulosvaikutteisena 4.442.659 euroa sisältyy kuntien maksuosuuteen ylijäämän palautuksena. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä teki työterveyshuoltosopimuksen Kainuunmeren Työterveys Oy:n kanssa 14.12.2022.

Kainuun Työterveys Oy kauppahinnat omistajille

Osakkeenomistaja	Osakkeet lkm	Omistusosuus %	Kauppahinta EUR
Hyrnsalmen kunta	186	1,86	169 576
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	5 387	53,87	4 911 328
Kajaanin kaupunki	2 282	22,82	2 080 499
Kuhmon kaupunki	562	5,62	512 375
Paltamon kunta	272	2,72	247 982
Ristijärven kunta	115	1,15	104 846
Sotkamon kunta	581	5,81	529 698
Suomussalmen kunta	615	6,15	560 696
Yhteensä	10 000	100	9 117 000

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän talousarvio vuodelle 2022 oli 8,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tulos on 22,4 miljoonaa euroa parempi kuin talousarvio 2022. Tulos ilman palkkaharmonisointia on 14,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Palkkaharmonisointi on 5,9 miljoonaa euroa. Palkkaharmonisoinnin jälkeen tulos on 16,5 miljoonaa euroa parempi kuin talousarvio 2022 ja 8,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Täysjäsenkunnille palautetaan ylijäämä 8,4 miljoonaa euroa. Lisäksi kaikille kunnille palautetaan myös erikoissairaanhoidon kalliin hoidon tasausrahaston purkamisesta 1,0 miljoonan euron summa kunnittain rahaston perustamisvaiheen suhteessa, joka ei sisälly kuntien maksuosuuksien ylijäämäpalautukseen.

Erikoissairaanhoidon kalliin hoidon tasausrahasto perustamisvaiheessa rahastoon kirjattavat summat kunnittain

Palautus 1,0 miljoonaa euroa

Hyrnsalmi	Kajaani	Kuhmo	Paltamo	Ristijärvi	Sotkamo	Suomussalmi	Puolanka
42.142,00	431.319,00	133.316,00	50.799,00	25.238,00	126.965,00	136.862,00	53.359,00

Lisäksi palautetaan Kainuu Työterveys -liikelaitoksen omistajakunnille, täysjäsenkunnille, liikelaitoksen peruspääoma 286 039,38 euroa, kehittämisrahasto 176 039,38 euroa ja edellisten tilikausien ylijäämä 199 416,48 euroa eli yhteensä 661 495,24 euroa liikelaitoksen perustamisvaiheen pääoman suhteessa, joka ei sisälly kuntien maksuosuuksien ylijäämäpalautukseen.

Kainuun Työterveys -liikelaitoksen peruspääomasuhde

Palautus kunnille yhteensä 661 495,24 euroa.

	4,0341 % Hyrnsalmi 1300	49,4691 % Kajaani 1100	12,1884 % Kuhmo 1200	5,8945 % Paltamo 1400	2,4958 % Ristijärvi 1600	12,5923 % Sotkamo 1700	13,3157 % Suomussalmi 1800	99,9899 %
Peruspääoma	11 527,39	141 503,68	34 868,20	16 876,32	7 150,98	36 012,36	38 100,45	286 039,38
Kehittämisrahasto	7 094,39	87 086,68	21 459,20	10 386,32	4 400,98	22 163,36	23 448,45	176 039,38
Ed. tilikauden tulos	8 036,48	98 651,33	24 308,87	11 765,57	4 985,41	25 106,53	26 562,28	199 416,48
Yhteensä	26 658,26	327 241,70	80 636,27	39 028,22	16 537,38	83 282,25	88 111,17	661 495,24
	4,03	49,47	12,19	5,90	2,50	12,59	13,32	100,00

Yhteensä täysjäsenkunnat saivat vuonna 2022 n. 4.67 miljoonaa euroa ja tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen n. 10.06 miljoonaa euroa eli yhteensä 14.7 miljoonaa euroa. Kuntayhtymällä ei ole kattamattomia alijäämiä.

Työhyvinvoinnin edistämisen avulla on pyritty parantamaan työelämän laatua (QWL) ja työn tuottavuutta. Työhyvinvointia on kehitetty ja päivitetty ohjeistus sekä tuettu esimiehiä ja henkilöstöä mm. koulutuksen avulla. Digitalisaation laajempaa hyödyntämistä ja sähköisen raportoinnin kehittämistä sekä käyttöönottoa on edistetty parantamalla työntekijöiden digivalmiuksia ja digituen mallilla.

Yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi kuntayhtymän ja kuntien kanssa on tehostettu hyödyntäen alueellista hyvinvointikertomusta sekä -suunnitelmaa, jonka päivitys on tehty ja valmistuu vuodelle 2023.

Kainuun uusi sairaala valmistui 2021 ja otettiin täysimääräisesti käyttöön syksyllä 2021. Toiminnoissa yhdistyvät osittain perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoito ja sosiaalihoito. Toimintojen yhteensovittamista on jatkettu edelleen painottamalla avohoitoa ja lisäämällä tuottavuutta. Erikoissairaanhoidon järjestämissopimus Erva-alueen sairaanhoitopiirien kanssa on päivitetty ja hyväksytty yhtymävaltuustossa kesäkuussa 2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistä ja rakenteellista uudistamista on jatkettu vuonna 2022 uudistamalla organisaatiota ja johtamisjärjestelmää. Strategisina linjauksina vuosille 2020–2024 on johtamisjärjestelmän uudistaminen ja Kainuun palvelurakenteen uudistaminen asiakastarpeen mukaisesti, huomioiden saatavuus ja saavutettavuus. Kainuun soten organisaatio muuttui vuoden 2021 alusta alkaen siten, että kaikki terveydenhuollon palvelut ja sosiaalihoitoon palvelut ovat omia tulosalueita. Poikkeuksena on sosiaalihoitopalveluista perheneuvola ja kehitysvammaisten erityishuollon poliklinikka, jotka on sijoitettu osaksi terveydenhuollon palveluja. Osalla tulosalueita nimet muuttuivat; perhepalvelut tulosalue hyvinvointipalveluiksi, terveyden- ja sairaanhoidon palveluiksi sekä vanhuspalvelut ikäihmisten palveluiksi. Lisäksi sairaanhoidon tulosalue lakkautettiin ja palvelut siirtyivät osaksi terveyden- ja sairaanhoidon palvelujen sekä keskitettyjen tukipalvelujen tulosalueita. Hallinnon tulosalue on omana tulosalueena. Rakennemuutosta on toteutettu myös Kainuun rakennehankkeessa, joka sai 1,4 milj. euroa valtionavustusta.

Vuosi 2022 on Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän viimeinen toimintavuosi. Vuoden 2023 alusta alkaen sen toiminta siirtyy pääosin Kainuun hyvinvointialueelle sote-uudistuksen jälkeen.

Maire Ahopelto
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän johtaja

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän talous

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän talousarvio 2022 hyväksyttiin yhtymävaltuustossa 20.12.2021 § 30. Talousarvio oli -8,1 milj. euroa alijäämäinen.

Käyttösuunnitelma käsiteltiin yhtymähallituksen kokouksessa 26.4.2022 § 109.

Valtion sairaanhoitopiireille erikoissairaanhoidon kustannuksiin kohdennettuja kompensatioita tuloutui vuonna 2022 yht. 14,5 milj. euroa, mikä ylitti budjetin tuloarvion 10,5 milj. eurolla. Kuluja kohdentui pandemialaskentatunnisteille 5,2 milj. euroa. Kokonaisuudessaan koronaviruspandemian tulosvaikutus vuonna 2022 oli + 9,3 milj. euroa.

Talousarvion (ilman liikelaitoksia) mukaan toimintatuotot ovat vuodelle 2022 yhteensä 379,4 milj. euroa. Käyttösuunnitelmassa (ilman liikelaitoksia) toimintatuottojen loppusumma on 381,3 milj. euroa. Toimintatuottoja on kertynyt vuoden loppuun mennessä 384,1 milj. euroa, joka on 100,7 % koko vuoden käyttösuunnitelmasta. Raamineuvottelun mukainen kuntien rahoitusosuus oli 320,5 milj. euroa. Toimintatuotoissa on huomioitu 8,4 milj. euron ylijäämän palautus kunnille, kun tämä huomoidaan, lopulliseksi kuntien rahoitusosuudeksi muodostui 312,1 milj. euroa. Ilman ylijäämän palautuksen kirjaamista toimintatuottoja kertyi 392,5 milj. euroa eli toteumaprosentti oli 102,9 % suhteessa käyttösuunnitelmaan. Käyttösuunnitelmaan sisältyi yhteensä 4,0 milj. euroa valtion kompensatiota koronaviruspandemian aiheuttamiin talousvaikutuksiin. Kompensatiota tuloutui vuoden loppuun mennessä yhteensä 14,5 milj. euroa.

Talousarvion (ilman liikelaitoksia) mukaan toimintakulut ovat vuodelle 2022 yhteensä 371,6 milj. euroa. Käyttösuunnitelmassa (ilman liikelaitoksia) toimintakulujen loppusumma on 374,0 milj. euroa. Toimintakuluja on kertynyt vuoden loppuun mennessä 373,0 milj. euroa, joka on 99,9 % koko vuoden käyttösuunnitelmasta. Toimintakuluja on kertynyt 3,1 % enemmän kuin vuonna 2021. Mikäli takautuvia palkkaharmonisointikuluja (v. 2021 2,0 milj. euroa ja v. 2022 5,4 milj. euroa) ei huomioida, toimintakulut kasvoivat vuodesta 2021 vuoteen 2022 1,8 % ja vuoden 2022 käyttösuunnitelmaan suhteutettuna toteuma-% on tällöin 98,4 %.

Henkilöstökuluja kertyi vuoden loppuun mennessä ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja 193,5 milj. euroa, joka on 97,5 % koko vuoden käyttösuunnitelmasta. Kun tämän lisäksi huomioidaan palkkaharmonisointikulut 5,4 milj. euroa, henkilöstökulujen vuoden 2022 kokonaiskertymä on 198,9 milj. euroa ja toteuma-% 100,2 % suhteessa käyttösuunnitelmaan.

Henkilötyövuositavoite koko vuodelle on 3 516 HTV2. Joulukuun lopun HTV2 on 3 362 eli 154 HTV2 pienempi kuin tavoite. Vuoden 2021 joulukuun HTV2 toteuma on ollut 3 438 eli kuluvan vuoden vastaavan ajankohdan HTV2 on 76 pienempi kuin vuosi sitten.

Asiakaspalvelujen ostoja kertyi 62,8 milj. euroa ja ne ylittivät käyttösuunnitelman 3,1 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostojen toteumaprosentti oli 105,1 %. Verrattuna vuoteen 2021 asiakaspalvelujen ostoja kertyi -0,4 % eli 0,2 milj. euroa vähemmän. Kertyneet Oys-ostot olivat yhteensä 15,6 milj. euroa ja ne toteutuivat käyttösuunnitelman mukaisina.

Muiden palvelujen ostoja kertyi vuoden loppuun mennessä 57,7 milj. euroa, joka on 1,9 milj. euroa eli 3,2 % vähemmän kuin käyttösuunnitelmaan varattu summa 59,6 milj. euroa. Verrattuna vuoteen 2021 muiden palvelujen ostoja kertyi 8,2 % eli 4,4 milj. euroa enemmän.

Aine- ja tarvikehankintoja kertyi vuoden loppuun mennessä 29,8 milj. euroa, joka oli 1,0 milj. euroa eli 3,6 % enemmän kuin käyttösuunnitelmaan varattu summa 28,8 milj. euroa. Verrattuna vuoteen 2021 aine- ja tarvikehankintoja kertyi 2,0 % eli 0,6 milj. euroa enemmän. COVID-19 koronaviruspandemia on lisännyt aine- ja tarvikkeiden kuluja vuosina 2020–2022.

Avustukset toteutuivat 84,7 % käyttösuunnitelmasta eli 8,7 milj. euroa. Tämä on 1,4 % eli 0,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2021.

Vuokrat toteutuivat 93,9 % käyttösuunnitelmasta eli 13,7 milj. euroa, eli käyttösuunnitelma alittui 0,9 milj. euroa. Tämä on -5,9 % vähemmän kuin vuonna 2021.

Muiden toimintakulujen toteumaprosentti on 68,6 % ja ne toteutuivat 0,7 milj. euroa käyttösuunnitelmaa pienempinä. Vuoden 2022 käyttösuunnitelmassa muihin toimintamenoihin oli varattu 2,1 milj. euroa.

Rahoitustuottoja ja -kuluja kertyi yhteensä 2,1 milj. euroa, josta palkkaharmonisoinnin korkokulujen osuus oli 0,5 milj. euroa. Toteuma-% oli 95,9 % ja talousarvio alittui 0,1 milj. euroa. Vuonna 2021 vastaava kertymä oli 2,0 milj. euroa, josta takautuvan palkkaharmonisointierän vuodelle 2021 kohdennettu korkokulu oli 1,3 milj. euroa.

Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin vuodelle 2022 13,5 milj. euroa, joka on 1,1 milj. euroa eli 7,7 % edellisvuotta vähemmän. Poistojen ja arvonalentumisten toteuma-% suhteessa käyttösuunnitelmaan oli 98,0 %.

Satunnaiset tuotot muodostuivat Kainuunmeren Työterveys Oy:n osakkeiden myyntivoitosta 4,4 milj. euroa.

Alkuperäinen talousarvio on -8,1 milj. euroa alijäämäinen. Ennen 5,9 milj. euron suuruisten takautuvien palkkaharmonisointikulujen kohdentamista tilikauden ylijäämä oli 22,4 milj. euroa käyttösuunnitelmaa suurempi eli 14,3 milj. euroa. Takautuvien palkkaharmonisointikulujen kohdentamisen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 16,5 milj. euroa käyttösuunnitelmaa suurempi eli 8,4 milj. euroa. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti tilikauden ylijäämä palautetaan jäsenkunnille eli tilikauden ylijäämä on 0,00 euroa eli 8,1 milj. euroa käyttösuunnitelmaa suurempi.

Tilinpäätöksen tiedot annettiin jäsenkunnille maaliskuun alussa 2023. Kainuun maakunta – kuntayhtymässä ja Kainuun sotessa on tehty palkkojen harmonisointia vuodesta 2005 lähtien valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti mediaanipalkkaan. Työtuomioistuimen päätös velvoitti kuntia ja kuntayhtymiä tekemään palkkojen harmonisoinnin korkeimpaan palkkaan. Kainuun kunnista on siirtynyt vuodesta 2005 lähtien liikkeenluovutuksella henkilökuntaa Kainuun maakunta – kuntayhtymään ja sen jälkeen Kainuun soteen vuodesta 2013 lähtien. KVTES- (Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus) ja teknisten henkilöstöryhmän sekä lääkärin osalta palkkaharmonisointityö on valmistunut vuonna 2021. Ennen takautuvien palkkaharmonisointikulujen kohdentamista tilinpäätös oli 14,3 milj. euroa ylijäämäinen. Takautuvien palkkaharmonisointikulujen kohdentamisen jälkeen, ilman kunnille palautettavan ylijäämän kirjausta rahoitusosuuksien vähennykseksi, tilinpäätös oli 8,4 milj. euroa ylijäämäinen. Kunnille palautetaan 8,4 miljoonaa euroa ylijäämää kuntien maksuosuuksien suhteessa vuodelta 2022. Ylijäämän palautus perustuu jäsenkuntien hyväksymään ja 1.1.2015 voimaan tulleen perussopimusmuutokseen.

Ylijäämän tasauksen jälkeen toimintatuotot ylittyivät muutettuun talousarvioon nähden 2,8 milj. euroa. Myyntituottojen toteuma oli 9,7 milj. euroa käyttösuunnitelmassa arvioitua pienempi. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymälle vuonna 2022 kertynyt 8,4 miljoonan euron ylijäämä kirjataan myyntituottojen vähennyksenä siten, että käyttötaloudessa se näkyy kuntien maksuosuuden vähenemisenä 320.500.000 eurosta 312.066.572 euroon. Vuonna 2015 hyväksytyn uuden perussopimuksen mukaan vuoden 2022 tilinpäätöksen tulos on kuntayhtymän osalta ilman liikelaitosta nolla (0) euroa ja 31.12.2022 kuntayhtymän yli/alijäämätilin saldo on samoin nolla (0) euroa. Kuntien maksuosuus väheni 2,6 % alkuperäisestä talousarvioon / käyttösuunnitelmaan 2022 varatusta maksuosuudesta. Kuntien maksuosuus kasvoi vuodesta 2021 vuoteen 2022 yhteensä 0,9 milj. euroa eli 0,3 %.

Alkaneen vuoden näkymät

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminta päättyi 31.12.2022. Toiminta siirtyi ympäristöterveydenhuoltoa lukuun ottamatta Kainuun hyvinvointialueelle. Kainuun alueen ympäristöterveydenhuollosta vastaavat vuoden 2023 alusta lukien Kainuun kunnat Sotkamon kunnan toimiessa vastuukuntana

Kuntayhtymän talustilanne

Kuntayhtymän perussopimukseen tehtiin 1.1.2015 alkaen muutos, jossa sovittiin, että kuntayhtymän taseeseen ei kerrytetä yli/alijäämiä, vaan yli/alijäämät tasataan kuntayhtymän ja kuntien kesken tilinpäätöksessä joko maksuosuuden palautuksella tai maksuosuuden lisäkannolla.

Vuoden 2014 tilinpäätökseen perustuen kunnille maksettiin 2015 elokuussa 11,4 miljoonaa euroa maksuosuuksien palautuksia, jonka jälkeen kuntayhtymän yli/alijäämätilin saldo oli nolla euroa. Perussopimukseen perustuen kunnilta perittiin Kainuun soten 2015 vuoden alijäämä, 2,7 milj. euroa, lisämaksosuutena vuoden 2016 aikana. Vuoden 2016 ylijäämä, 3,5 milj. euroa palautettiin jäsenkunnille vuoden 2017 aikana. Vuodelta 2017 kertyi ylijäämää 1,2 milj. euroa, joka palautettiin jäsenkunnille elokuussa 2018. Vuoden 2018 alijäämä oli 20,8 milj. euroa. Vuoden 2019 alijäämä oli 15,2 milj. euroa. Vuoden 2020 alijäämä oli 26,7 milj. euroa. Vuoden 2021 alijäämä oli 20,3 milj. euroa.

Vuoden 2022 ylijäämäksi muodostui 8,4 milj. euroa. Käyttösuunnitelma oli 8,1 milj. euroa alijäämäinen, joten se alittui 16,5 milj. euroa. COVID-19 – koronaviruspandemian valtion kompensatit ajalta ylittivät epidemiasta aiheutuneet kulut 9,3 milj. euroa. Palkkaharmonisoinnin takautuvat erät lisäsivät toimintakuluja 5,4 milj. euroa

ja rahoituskuluja 0,5 milj. euroa. Toimintatuotot ylittyivät 11,2 milj. euroa ennen kuntien maksuosuuden tasauskirjausta, toimintakulut puolestaan alittyivät 0,5 milj. euroa, rahoitustuotot ja -kulut alittyivät 0,1 milj. euroa, poistot alittyivät 0,3 milj. euroa ja satunnaiset tuotot ylittyivät 4,4 milj. euroa verrattuna käyttösunnitelmaan.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminta lakkasi 31.12.2022, joten vuodelle 2023 ei ole laadittu talousarviota. Toiminta siirtyi ympäristöterveydenhuoltoon lukuun ottamatta Kainuun hyvinvointialueelle. Kainuun alueen ympäristöterveydenhuollosta vastaavat vuoden 2023 alusta lukien Kainuun kunnat Sotkamon kunnan toimiessa vastuukuntana.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon -kuntayhtymä

Hallinto
Hyvinvointipalvelut
Ikäihmisten palvelut
Terveiden- ja sairaanhoidon palvelut
Keskitetyt tukipalvelut
Ympäristöterveydenhuolto
Kainuun Työterveys -liikelaitos

Hallinto-organisaatio

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän johdossa toimii 35-jäseninen kuntien nimeämä yhtymävaltuusto. Yhtymävaltuuston tehtävänä on toimia ylimpänä päätöksentekuelimenä, mikä merkitsee toiminta- ja taloussuunnitelman, talousarvion ja keskipitkän suunnitelman käsittelyä sekä tilinpäätöksen käsittelyä tilivuoden jälkeen. Yhtymävaltuusto valitsee yhtymähallituksen. Yhtymävaltuusto valitsee myös tarkastuslautakunnan (7 jäsentä) sekä keskeisimmät johtavat viranhaltijat.

Käytännön johdossa toimii 14-jäseninen yhtymähallitus, jonka puheenjohtajana toimii Paavo Oikarinen. Yhtymähallitus valitsee jäsenet Kainuun Työterveys -liikelaitoksen johtokuntaan (5 jäsentä) ja yksilöasiain jaostoon (5 jäsentä). Kuntayhtymän johtajan tukena toimi 10-jäseninen johtoryhmä ja 16-jäseninen laajennettu johtoryhmä.

Yhtymävaltuusto

Myllylä Raili, pj.	Kajaani
Tolonen Aaro, 1. vpj.	Paltamo
Enroth Paavo, 2. vpj.	Kajaani
Keränen Taisto	Hyrnsalmi
Kivijärvi Tuula	Hyrnsalmi
Leinonen Minna	Kajaani
Mikkonen Katariina	Kajaani (18.12.2022 saakka)
Oikari Risto	Kajaani
Määttä Pertti	Kajaani
Hakkarainen Eija	Kajaani
Kilpeläinen Pasi	Kajaani
Suokko Jukka	Kajaani
Lindh Jari	Kajaani
Stricker Rea	Kajaani
Piippo Esko	Kajaani
Törrö Leena	Kajaani
Keränen Silja	Kajaani
Schroderus Antti	Kajaani
Oinas-Panuma Kaisa	Kuhmo
Kyllönen Jorma	Kuhmo
Lehtonen Janne	Kuhmo
Sarvela Kati	Kuhmo
Kärkkäinen Saila	Paltamo
Haapalainen Mari	Puolanka
Moilanen Toivo	Puolanka
Haapamäki Marja	Ristijärvi

Pietilä Olli	Ristijärvi
Kela Antti	Sotkamo
Määttä Piia	Sotkamo
Väisänen Unto	Sotkamo
Polvinen Osmo	Sotkamo
Helttunen Erja	Suomussalmi
Holappa Veijo	Suomussalmi
Pulliainen Mikko	Suomussalmi
Heikkinen Miia	Suomussalmi

Vuonna 2022 yhtymävaltuusto kokoontui neljä (4) kertaa.

Yhtymähallitus

Oikarinen Paavo, pj	Ristijärvi
Bäckman Markku	Hyrnsalmi
Ahonen Esa, 1. vpj	Kajaani
Heikkinen Tea	Kajaani
Räisänen Aki	Kajaani
Suutari Hannu, 2. vpj	Kajaani
Heikkinen Aila	Kuhmo
Karjalainen Minna	Kuhmo
Viitanen Jani	Paltamo (26.6.2022 saakka)
Kerman Matti	Paltamo (27.6.2022 alkaen)
Tuhkanen Viljo	Sotkamo
Korhonen Marja-Leena	Sotkamo
Jokelainen-Keränen Eila	Suomussalmi
Matero Taina	Suomussalmi
Kanniainen Mikko	Puolangan kunnan edustaja

Vuonna 2022 yhtymähallitus kokoontui 18 kertaa.

Tarkastuslautakunta

Kilpeläinen Pasi, pj.	Kajaani
Lindh Jari, vpj.	Kajaani
Keränen Taisto	Hyrnsalmi
Kuittinen Pia	Sotkamo
Oinas-Panuma Kaisa	Kuhmo
Schroderus Antti	Kajaani
Törrö Leena	Kajaani

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana 12 kertaa.

Vastuunalaisena tilintarkastajana toimi Katri Hokkanen, JHT, KHT, KPMG Oy Ab.

Yksilöasiain jaosto

Jokelainen-Keränen Eila, pj.	Suomussalmi
Tuhkanen Viljo, vpj.	Sotkamo
Bäckman Markku	Hyrnsalmi
Karjalainen Minna	Kuhmo
Räisänen Aki	Kajaani

Vuonna 2022 yksilöasiain jaosto kokoontui kymmenen (10) kertaa.

Kainuun Työterveys -liikelaitoksen johtokunta

Ahopelto Maire, pj	Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Tuominen Anssi, vpj	Kajaanin kaupunki 15.3.2022 saakka
Vuorinen Tuija, vpj	Kajaanin kaupunki 16.3.2022 alkaen
Astikainen Päivi, jäsen	henkilöstön edustaja
Juntunen Juhana, jäsen	Kuhmon kaupunki

Ohtonen Arttu, jäsen	asiakasyrityksen edustaja
Matero Taina, jäsen	Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Tolonen Aaro, jäsen	Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Huttunen Anu	varajäsen (Ahopelto Maire)
Vasunta Vernu	varajäsen (Ohtonen Arttu)
Niemelä Anniina	varajäsen (Juntunen Juhana)
Juntunen Aija	varajäsen (Astikainen Päivi)
Sivonen Raimo 15.3.2022 saakka	varajäsen (Tuominen Anssi)
Sivonen Raimo 16.3.2022 alkaen	varajäsen ((Vuorinen Tuija)
Jokelainen-Keränen Eila	varajäsen (Matero Taina)
Ahonen Esa	varajäsen (Tolonen Aaro)

Vuonna 2022 johtokunta kokoontui kuusi (6) kertaa.

Kuntayhtymän johtoryhmä

Ahopelto Maire, pj.	kuntayhtymän johtaja
Alatalo Eija	toimitusjohtaja, Kainuunmeren Työterveys Oy
Halonen Susanna	terveysjohtaja (31.10.2022 saakka)
Huttunen Anu	hallintojohtaja
Kainulainen Anna-Liisa	va. tulosaluejohtaja, hyvinvointipalvelut
Kanervo Ritva	johtajaylilääkäri
Karppinen Eija	henkilöstön edustaja
Mäklin Jaana	vs. tulosaluejohtaja, ikäihmisten palvelut
Nykänen Päivi	ympäristöterveysjohtaja
Tolonen Eija	vaten puheenjohtaja, va. hyvinvointialuejohtaja, va. järjestämisjohtaja
Oikarinen Paavo/Ahonen Esa	yhtymähallituksen puheenjohtaja / varapuheenjohtaja
Mikkonen Leena	sihteeri 30.7.2022 saakka
Karjalainen Anna-Mari	sihteeri

Vuonna 2022 johtoryhmä kokoontui 11 kertaa.

Kuntayhtymän laajennettu johtoryhmä

Ahopelto Maire, pj.	kuntayhtymän johtaja
Alatalo Eija	toimitusjohtaja, Kainuunmeren Työterveys Oy
Halonen Susanna	terveysjohtaja (31.10.2022 saakka)
Huovinen-Tervo Marjo	hallintoylihoitaja
Huttunen Anu	hallintojohtaja
Immonen Eija	talusjohtaja, asiantuntijajäsen
Kainulainen Anna-Liisa	va. tulosaluejohtaja, hyvinvointipalvelut
Kanervo Ritva	johtajaylilääkäri
Kaunisto Leena	henkilöstöjohtaja (28.3.2022 saakka)
Kovalainen Pia	vs. henkilöstöjohtaja (31.3.2022-31.7.2022)
Koskensalmi Leila	henkilöstön edustaja
Mäklin Jaana	vs. tulosaluejohtaja, ikäihmisten palvelut
Nykänen Päivi	ympäristöterveydenhuollon johtaja
Pekkala Terho	viestintäpäällikkö
Pikkarainen Marita	kehittämisjohtaja
Tolonen Eija	vaten puheenjohtaja, va. hyvinvointialuejohtaja, va. järjestämisjohtaja
Oikarinen Paavo / Ahonen Esa	yhtymähallituksen puheenjohtaja / varapuheenjohtaja
Vesterinen Soili	henkilöstöjohtaja (1.8.2022 alkaen)
Mikkonen Leena	sihteeri 30.7.2023 saakka
Karjalainen Anna-Mari	sihteeri

Vuonna 2022 laajennettu johtoryhmä kokoontui 9 kertaa.

1.1.2 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön (Taloudellinen katsaus, Talvi 2022; Julkaisu 2022:80) mukaan:

”BKT:n arvioidaan supistuvan Suomessa 0,2 prosenttia vuonna 2023. Yksityinen kulutus vähenee, kun hintojen nopea nousu heikentää kotitalouksien reaalisia käytettävissä olevia tuloja. BKT:n kasvu toipuu vuonna 2024 1,2 prosenttiin, kun inflaatio hidastuu ja tulojen kasvu nopeutuu. Vuoden 2023 työllisyyden lievästä laskusta huolimatta työllisyystilanne säilyy hyvänä ja työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin. Vuosina 2025–2027 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 prosenttia vuosittain.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut reippaasti nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämää alkaa kasvaa uudelleen vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi mm. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet ja kohonneet velanhoitokustannukset kasvattavat erityisesti valtion menoja. Kasvavien alijäämien ja hidastuvan nimelliskasvun myötä viime vuosina supistunut julkinen velkasuhde alkaa uudelleen kasvaa vuonna 2023. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla lähitulevaisuudessa.”

1.1.3 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminnan ja talouden kehitys

Talouden seuranta ja talouden toteutuminen

Talouden hoidossa ja seurannassa on noudatettu organisaatiolle annettuja ohjeita. Taloutta ja toimintaa on seurattu kuukausittaisissa johtoryhmän sekä tulos- ja vastuualueiden kokouksissa. Talousarvion toteutumista on seurattu kuukausittain hallitukselle ja valtuutetuille tehtävän kuukausiraportin perusteella.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta on annettu yhtymävaltuustolle ja yhtymähallitukselle osavuosisiraportit 30.4 ja 31.8. tilanteesta.

Talouden hoidossa ja seurannassa on noudatettu organisaatiolle annettuja ohjeita. Talouden seuranta ja toiminnan sopeuttamista on toteutettu koko talousarviovuoden ajan. Taloutta ja toimintaa on seurattu kuukausittaisissa johtoryhmän sekä tulos- ja vastuualueiden kokouksissa ja kuukausittain hallitukselle annettussa talouden seurantaraportissa. Kuukausittaiset seurantaraportit on toimitettu tiedoksi myös valtuuston jäsenille. Laajemmat osavuosisiraportit toiminnasta ja taloudesta 1-4 ja 1-8 kuukausilta on käsitelty sekä yhtymähallituksessa että -valtuustossa.

Talousarvion (ilman liikelaitoksia) mukaan toimintatuotot ovat vuodelle 2022 yhteensä 379,4 milj. euroa. Käyttösuunnitelmassa (ilman liikelaitoksia) toimintatuottojen loppusumma on 381,3 milj. euroa. Toimintatuottoja on kertynyt vuoden loppuun mennessä 384,1 milj. euroa, joka on 100,7 % koko vuoden käyttösuunnitelmasta. Raamineuvottelun mukainen kuntien rahoitusosuus oli 320,5 milj. euroa. Toimintatuotoissa on huomioitu 8,4 milj. euron ylijäämän palautus kunnille, kun tämä huomoidaan, lopulliseksi kuntien rahoitusosuudeksi muodostui 312,1 milj. euroa. Ilman ylijäämän palautuksen kirjaamista toimintatuottoja kertyi 392,5 milj. euroa eli toteutusprosentti oli 102,9 % suhteessa käyttösuunnitelmaan. Käyttösuunnitelmaan sisältyi yhteensä 4,0 milj. euroa valtion kompensatiota koronaviruspandemian aiheuttamiin talousvaikutuksiin. Kompensatiota tuloutui vuoden loppuun mennessä yhteensä 14,5 milj. euroa.

Talousarvion (ilman liikelaitoksia) mukaan toimintakulut ovat vuodelle 2022 yhteensä 371,6 milj. euroa. Käyttösuunnitelmassa (ilman liikelaitoksia) toimintakulujen loppusumma on 374,0 milj. euroa. Toimintakuluja on kertynyt vuoden loppuun mennessä 373,0 milj. euroa, joka on 99,9 % koko vuoden käyttösuunnitelmasta. Toimintakuluja on kertynyt 3,1 % enemmän kuin vuonna 2021. Mikäli takautuvia palkkaharmonisointikuluja (v. 2021 2,0 milj. euroa ja v. 2022 5,4 milj. euroa) ei huomoida, toimintakulut kasvoivat vuodesta 2021 vuoteen 2022 1,8 % ja vuoden 2022 käyttösuunnitelmaan suhteutettuna toteuma-% on tällöin 98,4 %.

Toimintakatevertailut tulosalueittain:

			Tilinpäätös 2021	TA Muutosten jälkeen 2022	Tot. 1 -13.2022	1-13.2022 /TA2022 muut.jalk %	Muutos 1-13.kul.vuosi /1-13.ed.vuosi %	TA - Tot. 2022
Tilinumero			EUR	EUR	EUR			EUR
Kainuun sosiaali- ja	►TILI7TU	TOIMINTAKA	16.593.801,33	7.777.607,43	19.518.184,54	251,0	-619,9	-11.740.577,11
Hallinto	►TILI7TU	TOIMINTAKA	308.130.476,32	317.147.240,97	317.453.319,07	100,1	10,3	-306.078,10
Keskityt tukipalve	►TILI7TU	TOIMINTAKA	-32.085.611,02	-36.351.693,12	-32.962.196,51	90,7	2,7	-3.389.496,61
Hyvinvointipalvelut	►TILI7TU	TOIMINTAKA	-47.726.970,57	-51.017.971,49	-47.404.373,45	92,9	-0,7	-3.613.598,04
Terveys- ja sairaa	►TILI7TU	TOIMINTAKA	-155.738.162,40	-160.485.738,45	-159.188.524,09	99,2	2,2	-1.297.214,36
Ikäihmisten palvelut	►TILI7TU	TOIMINTAKA	-53.956.102,28	-59.563.427,58	-56.341.131,35	94,6	4,4	-3.222.296,23
Ympäristöterveydenhu	►TILI7TU	TOIMINTAKA	-2.029.828,72	-1.950.802,90	-2.038.918,43	104,5	0,4	88.115,53

Kainuun Työterveys -liikelaitoksella ei ole ollut toimintaa eikä henkilöstöä v. 2022.
Liikelaitos lakkautettiin 27.6.2022.

Laboratoriotoiminnot ostetaan NordLab -liikelaitoskuntayhtymältä.
Kainuun sote omistaa NordLabista 10,575 %. Liikelaitoskuntayhtymä purettiin 31.12.2022.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toimintakulut ovat kasvaneet seuraavasti eri vuosina:

Tilinpäätös 2013	->Tilinpäätös 2014	4,4 %
Tilinpäätös 2014	->Tilinpäätös 2015	3,6 %
Tilinpäätös 2015	->Tilinpäätös 2016	0,3 %
Tilinpäätös 2016	->Tilinpäätös 2017	0,1 %
Tilinpäätös 2017	->Tilinpäätös 2018	4,8 %
Tilinpäätös 2018	->Tilinpäätös 2019	0,1 %
Tilinpäätös 2019	->Tilinpäätös 2020	3,3 % (ilman takautuvaa palkkaharmonisointikulua)
Tilinpäätös 2019	->Tilinpäätös 2020	6,5 %
Tilinpäätös 2020	->Tilinpäätös 2021	3,5 % (ilman takautuvaa palkkaharmonisointikulua)
Tilinpäätös 2020	->Tilinpäätös 2021	1,0 %
Tilinpäätös 2021	->Tilinpäätös 2022	1,8 % (ilman takautuvaa palkkaharmonisointikulua)
Tilinpäätös 2021	->Tilinpäätös 2022	3,1 %

Valtiovaraministeriön julkaisun (17.2.2023) mukaan kuntien toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 4,2 % ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat edellisiin tilinpäätöksiin verrattuna 2,7 %.

Vuodesta 2013 vuoteen 2020 keskimääräinen toimintakulujen kasvu on ollut vuositasolla 2,4 %. Vuosien 2014 ja 2015 kasvua selittää lainsäädäntömuutokset (mm. päivystysasetus, ensihoidon työaikamuutokset), jotka ovat aiheuttaneet henkilöstölisäyksiä ja muita toiminnallisia menoja lisääviä muutoksia. Vuodesta 2015 vuoteen 2016 menojen kasvu on taittunut 0,3 prosenttiin ja menojen kasvu on edelleen pienentynyt 0,1 prosenttiin vuodesta 2016 vuoteen 2017. Vuodesta 2017 vuoteen 2018 menot kasvoivat 4,8 %. Toimintakulujen kasvu vuodesta 2018 vuoteen 2019 oli 0,1 %. Toimintakulujen kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2020 oli 3,3 % ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja ja 6,5 % takautuvien palkkaharmonisointikulujen kohdentamisen jälkeen. Toimintakulujen kasvu vuodesta 2020 vuoteen 2021 oli 3,5 % ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja ja 1,0 % takautuvien palkkaharmonisointikulujen kohdentamisen jälkeen. Toimintakulujen kasvu vuodesta 2021 vuoteen 2022 oli 1,8 % ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja ja 3,1 % takautuvien palkkaharmonisointikulujen kohdentamisen jälkeen. Takautuvat palkkaharmonisointikulut ilman korkoja olivat vuonna 2021 2,0 milj. euroa ja vuonna 2022 5,4 milj. euroa.

Taulukko 1. Tuloslaskelmataulukko, Kainuun maakunta -kuntayhtymä ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä; kuntayhtymän, liikelaitosten ja Kainuunmeren Työterveys Oy:n väliset tuotot ja kulut eliminoitu

Tuloslaskelma	Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä																				
	TP2013	m%	TP2014	m%	TP2015	m%	TP2016	m%	TP2017	m%	TP2018	m%	TP2019	m%	TP2020	m%	TP2021	m%	TP2022	m%	
1 000 €																					
Toimintatuotot**	59635	-41,2	61592	3,3	62502	1,5	63902	2,2	62213	-2,6	63026	1,3	64488	2,3	68631	6,4	78960	15,1	81658	3,4	
Kuntien maksuusuus	252455	-2,3	260552	3,2	271214	4,1	270455	-0,3	274831	1,6	290803	5,8	291200	0,1	317526	9,0	311148	-2,0	312391	0,4	
Tulot yhteensä	312090	-13,3	322144	3,2	333716	3,6	334357	0,2	337044	0,8	353829	5,0	355688	0,5	386158	8,6	390108	1,0	394049	1,0	
Kulut yhteensä	303697	-13,7	316604	4,2	327981	3,6	328320	0,1	329416	0,3	345200	4,8	345968	0,2	368339	6,5	371919	1,0	383470	3,1	
Toimintakate	8393	7,9	5540	-34,0	5735	3,5	6056	5,6	7628	26,0	8629	13,1	9720	12,6	17819	83,3	18189	2,1	10579	-41,8	
Verotulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Valtionosuudet*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rahoitustuotot- ja kulut	-187	-43,3	-13	-93	-34	#####	42	-0,6	82	95,2	-678	-926,8	-1287	89,8	-3037	136,0	-2728	-10,2	-2559	-6,2	
Vuosikate	8206	10,2	5527	-32,6	5701	-3,1	6097	-3,1	7710	26,5	7951	3,1	8433	6,1	14782	75,3	15461	4,6	8019	-48,1	
Poistot ja arvonalentumiset	-4741	-9,4	-5389	13,7	-6191	-14,9	-6384	-13,0	-7541	18,1	-7686	1,9	-8046	4,7	-13667	69,9	-14758	8,0	-13643	-100,1	
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	0	245	0	0	-31	0	0	0	0	0	0	0	0	4505	0	
Tilikauden tulos	3465	138	90	-41	169	234	387	1115	704	-1118											
Poistoeron lisäys ja väh.	-85	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Varausten lis. ja vähennys	-74	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rahastojen lis. ja vähen.	90	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tulos	3396	178	80	-41	169	234	387	1115	704	-1118											
Tilikauden verot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-84	-67	-75	0							
Rahaston muutokset																					
Vähemmistöosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-152	-120	-131	0							
Tilik. Yli-/alijäämä	3396	178	80	-41	169	234	151	928	488	-1118											
Vanhat ylijäämät/kuntien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tilikauden tulos	3396	178	80	-41	169	234	151	928	488	-1118											

Henkilöstökulut kasvoivat vuoteen 2021 verrattuna 3,8 % (ilman takautuvaa palkkaharmonisointikulua henkilöstökulujen kasvu oli 1,3 prosenttia). HTV2 -toteuma ilman liikelaitosta 3 362 alitti talousarvioon 2022 asetettun tavoitteen (3 516) 154 HTV2:ta.

Taulukko 2: Henkilötyövuosien (HTV 2) muutos 2018–2022

HTV2 saadaan, kun henkilötyövuodesta (bruttopanos) vähennetään kaikki palkattomat poissaolot

Tulosalue	Toteuma 2018 Tammi-joulukuu		Ero 2018/2017		Toteuma 2019 Tammi-joulukuu		Ero 2019/2018		Toteuma 2020 Tammi-joulukuu		Ero 2020/2019		Toteuma 2021 Tammi-joulukuu		Ero 2021/2020		HTV2 tavoite vuodelle 2022 (yhtymä-hallitus 26.1.2022 § 6)	Toteuma 2022 tammikuu-joulukuu	Ero Tot-22 /Tav -22
Kuntayhtymän hallinto	45	2	27	-18	28	1	46	18	58	60	2								
Johdon tuki	15	1	13	-2	12	-1	14	2	14	17	3								
TKS-yhteiset ja kirjasto	7	0	7	1	7	0	7	0	7	7	0								
Hankelyöntekijät	23	1	7	-16	9	2	25	16	37	36	-1								
Keskitetyt tukipalvelut	323	1	272	-51	232	-40	362	130	374	355	-19								
Varahenkilöstö, rekrytointi ja pilottipooli	138	-21	111	-27	91	-20	92	1	124	95	-29								
Muut keskitetyt yht palvelut	185	-22	161	-24	141	-20	270	129	250	260	10								
Hyvinvointipalvelut	646	3	645	-1	630	-15	401	-229	400	386	-14								
Terveyden- ja sh-palvelut	984	-2	1276	293	1290	14	1711	421	1721	1670	-51								
Ympäristöterveydenhuolto	31	0	30	-2	31	1	31	0	31	32	1								
Ikäihmisten palvelut	911	26	915	3	921	6	887	-34	932	859	-73								
Kuntayhtymä yhteensä	3 371	56	3 379	7	3 421	43	3 438	17	3 516	3 362	-154								
Kainuun Työterveys LL	49	-3	0	-49	0	0	0	0	0	0	0								
Kaikki yhteensä	3 420	53	3 379	-42	3 421	43	3 438	17	3 516	3 362	-154								

Henkilötyövuosi HTV2 = palkallisten palveluksessa olopäivien (myös palkalliset poissaolot) lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100)

Henkilöstökuluja kertyi vuoden loppuun mennessä ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja 193,5 milj. euroa, joka on 97,5 % koko vuoden käyttösuunnitelmasta. Kun tämän lisäksi huomioidaan palkkaharmonisointikulut 5,4 milj. euroa, henkilöstökulujen vuoden 2022 kokonaiskertymä on 198,9 milj. euroa ja toteuma-% 100,2 % suhteessa käyttösuunnitelmaan.

Henkilötyövuositavoite koko vuodelle oli 3.516 HTV2. Koko vuoden toteuma oli 3.362 eli 154 HTV2 pienempi kuin tavoite. Verrattuna vuoteen 2021 HTV2-toteuma oli 76 HTV2 pienempi.

Asiakaspalvelujen ostoja kertyi 62,8 milj. euroa ja ne ylittivät käyttösuunnitelman 3,1 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostojen toteumaprosentti oli 105,1 %. Verrattuna vuoteen 2021 asiakaspalvelujen ostoja kertyi -0,4 %

eli 0,2 milj. euroa vähemmän. Kertyneet Oys-ostot olivat yhteensä 15,6 milj. euroa ja ne toteutuivat käyttösuunnitelman mukaisina.

Muiden palvelujen ostoja kertyi vuoden loppuun mennessä 57,7 milj. euroa, joka on 1,9 milj. euroa eli 3,2 % vähemmän kuin käyttösuunnitelmaan varattu summa 59,6 milj. euroa. Verrattuna vuoteen 2021 muiden palvelujen ostoja kertyi 8,2 % eli 4,4 milj. euroa enemmän.

Aine- ja tarvikehankintoja kertyi vuoden loppuun mennessä 29,8 milj. euroa, joka oli 1,0 milj. euroa eli 3,6 % enemmän kuin käyttösuunnitelmaan varattu summa 28,8 milj. euroa. Verrattuna vuoteen 2021 aine- ja tarvikehankintoja kertyi 2,0 % eli 0,6 milj. euroa enemmän. COVID-19 koronaviruspandemia on lisännyt aine- ja tarvikkeiden vuosina 2020–2022.

Avustukset toteutuivat 84,7 % käyttösuunnitelmasta eli 8,7 milj. euroa. Tämä on 1,4 % eli 0,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2021.

Vuokrat toteutuivat 93,9 % käyttösuunnitelmasta eli 13,7 milj. euroa, eli käyttösuunnitelma alittui 0,9 milj. euroa. Tämä on -5,9 % vähemmän kuin vuonna 2021.

Muiden toimintakulujen toteumaprosentti on 68,6 % ja ne toteutuivat 0,7 milj. euroa käyttösuunnitelmaa pienempinä. Vuoden 2022 käyttösuunnitelmassa muihin toimintamenoihin oli varattu 2,1 milj. euroa.

Rahoitustuottoja ja -kuluja kertyi yhteensä 2,1 milj. euroa, josta palkkaharmonisoinnin korkokulujen osuus oli 0,5 milj. euroa. Toteuma-% oli 95,9 % ja talousarvio alittui 0,1 milj. euroa. Vuonna 2021 vastaava kertymä oli 2,0 milj. euroa, josta takautuvan palkkaharmonisointierän vuodelle 2021 kohdennettu korkokulu oli 0,5 milj. euroa.

Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin vuodelle 2022 13,5 milj. euroa, joka on 1,1 milj. euroa eli 7,7 % edellisvuotta vähemmän. Poistojen ja arvonalentumisten toteuma-% suhteessa käyttösuunnitelmaan oli 98,0 %.

Satunnaiset tuotot muodostuivat Kainuunmeren Työterveys Oy:n osakkeiden myyntivoitosta 4,4 milj. euroa.

Taulukko 3. Talouden toteutuminen ilman liikelaitoksia

TULOSSELKELMA	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA muut. jälk. 2022	m% TAm22/TP21	TP 2022	Toteuma-%	m%TP/TA	m%TP/Tam	m%TP22/ TP21
1 000 €										
Toimintatuotot	57 344	67 234	58 573	60 526	-10,0	71 725	118,5	22,5	18,5	6,7
Kuntien rahoitusosuus	317 526	311 148	320 795	320 795	3,1	312 391	97,4	-2,6	-2,6	0,4
Tulot yhteensä	374 871	378 382	379 368	381 321	0,8	384 116	100,7	1,3	0,7	1,5
Kulut yhteensä	358 359	361 788	371 591	373 543	3,2	373 031	99,9	0,4	-0,1	3,1
Toimintakate	16 511	16 594	7 778	7 778	-53,1	11 085	142,5	42,5	42,5	-33,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 023	-2 004	-2 145	-2 145	7,0	-2 058	95,9	-4,1	-4,1	2,7
Vuosikate	13 488	14 590	5 632	5 632	-61,4	9 027	160,3	60,3	60,3	-38,1
Poistot	-13 488	-14 590	-13 738	-13 738	-5,8	-13 469	98,0	-2,0	-2,0	-7,7
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0	4 443	0	0	0	0
Tilikauden ali-/yli jäämä	0	0	-8 106	-8 106	-67	0	0	0	0	0

Taulukko 4. Kulujen kehitysvertailut vuosilta 2013–2022

1 000 €	v. 2013	v. 2014	v. 2015	v. 2016	v. 2017	v. 2018	v. 2019	v. 2020	v. 2021	v. 2022
Kaikki toimintakulut (ulk)	295 072	308 183	319 405	320 513	320 782	336 324	336 520	358 359	361 788	373 031
ESH:n kulut	89 056	90 038	93 140	93 714	96 719	105 862	107 320	116 991	113 916	116 733
Oman toiminnan kulut	204 978	210 064	221 704	223 796	219 946	227 779	233 112	251 962	245 454	252 586
Palvelujen ostojen kulut	90 094	98 119	97 701	96 717	100 836	108 545	103 408	106 397	116 334	120 445

Taulukko 5. Erikoissairaanhoidon ja palvelujen ostojen osuus ulkoisista toimintakuluista vuosilta 2013–2022

1 000 €	v. 2013	v. 2014	v. 2015	v. 2016	v. 2017	v. 2018	v. 2019	v. 2020	v. 2021	v. 2022
ESH:n kulut %:na toimintakuluista	30,2	29,2	29,2	29,2	30,2	31,5	31,9	32,6	31,5	31,3
Palvelujen ostot % toimintakuluista	30,5	31,8	30,6	30,2	31,4	32,3	30,7	29,7	32,2	32,3

Vuonna 2019 ostot (OYS, HUS ja KYS) olivat yhteensä 20,7 milj. euroa eli 0,9 milj. euroa edellisvuotta pienemmät. Vuonna 2020 ostot (OYS, HUS ja KYS) olivat yhteensä 22,4 milj. euroa eli 1,7 milj. euroa edellisvuotta suuremmat. Vuonna 2021 ostot (OYS, HUS ja KYS) olivat yhteensä 21,0 milj. euroa eli 1,4 milj. euroa edellisvuotta pienemmät. Vuonna 2022 ostot (OYS, HUS ja KYS) olivat yhteensä 18,7 milj. euroa eli 2,3 milj. euroa edellisvuotta pienemmät.

1 000 €	TP 2019	Muutos-%	TP 2020	Muutos-%	TP 2021	Muutos € TP2021/ TP2020	Muutos-%	TA 2022	TP 2022	Muutos € TP2022/ TP2021	Muutos- % TP2022/ TP2021
OYS	18 150	-5,9	19 256	6,1	17 524	-1 732	-11,6	15 694	15 581	-1 943	-11,1
HUS	1 652	36,9	1 625	-1,6	1 428	-197	-13,6	1 402	1 367	-61	-4,3
KYS	854	-20,3	1 507	76,5	2 001	494	48,8	1 581	1 725	-276	-13,8
Yhteensä	20 656	-4,2	22 388	8,4	20 953	-1 435	-8,3	18 677	18 673	-2 280	-10,9

1.1.4 Kuntien rahoitusosuuden muodostuminen

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntien puolesta laissa säädetty erikoissairaanhoidon ja kehitysvammaisten erityishuolto siltä osin kuin kunnat eivät järjestä sitä omana palvelunaan tai järjestä sitä muulla tavalla. Lisäksi kuntayhtymän tehtävä on järjestää jäsenkuntien puolesta kaikki muut kuntien lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut lukuun ottamatta lasten päivähoitoa.

Kuntayhtymä voi tuottaa toimialansa palvelutoimintaa ja tukipalveluita sopimuksin muille kunnille, kuntayhtymille ja yhteistyötahoille. Lisäksi kuntayhtymä voi järjestää jäsen- ja osajäsenkuntien puolesta muuta palvelutoimintaa ja tukipalveluita.

Perussopimuksen rahoituspykälän mukaan:

Varsinaisten jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät seuraavasti:

Se määrä, joka talousarvion mukaan suoraan kuntayhtymälle maksettavien valtionosuuksien, sekä muiden tulojen lisäksi tarvitaan tämän sopimuksen 3 §:ssä määriteltyjen tehtävien hoitamista varten, kootaan kuntayhtymän jäsenkunnilta varainhoitovuoden maksuosuuksina.

Kuntayhtymän järjestämiin toimintoihin kohdistuva peruspalvelujen valtionosuus (sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuus pois lukien päivähoito-osuus, joka lasketaan 80 % sosiaalihuollon 0-6 – vuotiaiden laskennallisista kustannuksista ilman päivähoitokerrointa) kohdennetaan laskennallisesti kokonaisuudessaan kuntayhtymälle.

STM:n valtionosuus sekä sitä vastaava järjestelmä- ja siirtymätasaus erotetaan yhden putken mallista vähentämällä kunnan STM:n laskennallisista kustannuksista omarahoitusosuus, joka lasketaan OPM:n ja STM:n laskennallisten kustannusten suhteessa.

Valtionosuuksien kohdentamisen jälkeiset kuntien maksuosuudet kuntayhtymälle määritellään puoliksi euroa/asukas ja puoliksi prosenttiosuutena kuntiin kertyvästä laskennallisesta verorahoituksesta (50 % / 50 %). Laskennallinen verorahoitus sisältää verotulot (kunnallisverot, yhteisverot ja kiinteistöverot), muut kuin kuntayhtymälle maksettavat tai kohdennettavat valtionosuudet, valtionosuuksiin sisältyvät verovähennysten kompensatiot, kompensatiokorvaukset ja järjestelmän muutoksista johtuvat järjestelmä- ja siirtymätasaukset sekä näitä vastaavat muut erät.

Verotulot lasketaan viimeisimmän valmistuneen verotuksen perusteella (t-2, kiinteistövero t-1) ja valtionosuudet kunkin talousarviovuoden mukaisina. Kunnallis- ja kiinteistöverotulot lasketaan jäsenkuntien keskimääräisillä verotuloilla painotetuilla veroprosenteilla. Yhteisöverotulot lasketaan todellisten maksuunpantujen verotulojen mukaisina. Voimalaitosten kiinteistövero otetaan huomioon 1,4 % verokannan mukaan. Asukaslukuna käytetään viimeistä vahvistettua vuodenvaihteen asukaslukua.

Jäsenkunnan maksuosuutta määriteltäessä valtionosuuksiin ei lasketa mukaan kuntien saamia Opetusministeriön myöntämiä ja maksamia opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia ja / tai -avustuksia, kunnan yleistä harkinnanvaraista rahoitusavustusta, kuntajaon muutoksen perusteella kunnille maksettavia yhdistymisavustuksia sekä investointi- ja kehittämishankkeiden tukea.

Lain toimeentulotuesta 5 a §:n mukainen valtionosuus perustoimeentulotuen kustannuksista on osa kuntien maksuosuutta, jonka valtion maksatusvirasto maksaa suoraan Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymälle.

Vuotuinen maksuosuus kannetaan kunkin varainhoitovuoden kuntien talousarvotietojen perusteella siten kuin rahoitusneuvotteluissa on sovittu. Maksuosuuksia ei korjata talousarviovuoden aikana, vaan mahdolliset muu-

tokset tulopohjassa huomioidaan seuraavan vuoden talousarviota laadittaessa. Maksuosuus suoritetaan varainhoitovuoden aikana kuukausittain kahdessa erässä 12. ja 30. päivä.

Kuntien ja kuntayhtymän toimintaympäristössä ja/tai rahoituksessa tapahtuvien suurten ja olennaisten laki- tai muiden seikkojen muutosten johdosta päätetään kuntien maksuosuuden määrittelyperusteet uudelleen. Tällöin päätös tehdään kuntalain 79 §:ää noudattaen.

Erikoissairaanhoidon hoitokustannusten tasausrahasto

Kuntayhtymällä on rahasto, jonka tarkoituksena on tasata sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkunnalle potilaskohtaisista tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidoista aiheutuneita poikkeuksellisen suuria kustannuksia terveydenhuoltolain 76 §:n toteuttamiseksi.

Rahaston pääomaa kartutetaan siten, että jäsenkunnilta peritään vuosittain maksu, jonka suuruuden valtuusto vahvistaa talousarviossa. Kaikkien sairaanhoitopiirin jäsenkuntien rahaston maksuosuus määrätään perussopimuksen 16 § toiminnan rahoitus/jäsenkuntien perustein lukuun ottamatta toimeentulotuesta 5 a §:n mukaista valtionosuutta perustoimeentulotuen kustannuksista.

Terveydenhuoltolain 76 §:n kumouduttua, tasausrahasto purettiin ja kannetut pääomat palautetaan kunnille.

Osajäsenien maksuosuuden ja ulkokuntalaskutus

Ympäristöterveydenhuollon Puolangan rahoitusosuuden laskeminen tapahtuu siten, että ympäristöterveydenhuollon laboratorion kustannukset jaetaan €/asukas, terveysvalvonnan kustannukset jaetaan siten, että 40 % määräytyy asukasluvun ja 60 % valvontakohteiden lukumäärän perusteella ja eläinlääkintähuollon kustannukset jaetaan siten, että 20 % määräytyy asukasluvun ja 80 % tilojen lukumäärän perusteella.

Muilta osin osajäsenet ja ulkokunnat maksavat asukkaidensa saamista palveluista suoritehinnan. Suoritehinnoittelun perustana ovat todelliset kustannukset, jotka sisältävät toiminnan välittömät ja välilliset kustannukset, poistot sekä pääomalle mahdollisesti suoritettavan koron.

Kuntia laskutetaan yhdenmukaisin perustein. Jollei osajäsenkunnan ja kuntayhtymän kesken muuta sovita, tulee laskusta käydä ilmi kunnan maksuvelvollisuuden perusteet.

Suoritteiden hinnoitteluperusteet vahvistaa yhtymävaltuusto talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Suoritteiden yksikköhinnat vahvistaa yhtymähallitus etukäteen joulukuun loppuun mennessä. Yksikköhintoja määrättäessä arvioidaan suoritteiden määrä ja asiakkailta perittävien maksutulojen sekä varsinaisen toiminnan muiden tulojen määrä.

Yksikköhintoja voidaan muuttaa toimintavuoden aikana talousarvion hyväksytyyn muutokseen perustuen ja niin, että yksikköhintojen muutos voi tulla voimaan aikaisintaan ilmoitusta seuraavan toisen kalenterikuukauden alusta lukien.

Kuntayhtymän perussopimusmuutokset vuoden 2015 alusta

Vuoden 2015 alusta voimaan tulleesta valtionosuusuudistuksesta johtuen perussopimukseen tehtiin muutokset, jossa STM:n valtion osuus erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta (valtionosuus laskennallisiin kustannuksiin) laskennallisesti prosenttiosuutena, joka vastaa vuoden 2014 perussopimuksen mukaista laskennallista sosiaali- ja terveystoimen osuutta laskennallisiin sosiaali- ja terveystoimen, esi- ja perusopetuksen sekä kirjastotoimen kustannuksiin tarkoitettua peruspalvelujen valtionosuudesta. Muutokset vaikuttavat kuntien vuoden 2015 maksuosuuksien määräytymiseen.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminta päättyi 31.12.2022.

1.1.2015 voimaan tulleet perussopimusmuutokset koskivat jo vuoden 2014 tilinpäätöstä seuraavalta osin, § 16:

- Maksuosuuksia korjataan kyseessä olevan talousarviovuoden tilinpäätöksen yhteydessä kustannuksia vastaavaksi. Tasaukset suoritetaan mahdollisimman pian tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen.
- Ennen vuotta 2015 syntyneet yli- ja alijäämät tasataan kuntien maksuosuuksia korjaamalla vuoden 2014 tilinpäätöksessä kyseisen talousarviovuoden maksuosuuksien suhteessa.
- Soten taseessa olleet aikaisempien vuosien ylijäämät, 11,4 milj. euroa maksettiin jäsenkunnille elokuussa 2015 tilinpäätöksessä 2014 sovitun mukaisesti.
- Vuoden 2015 alijäämä 2,7 milj. euroa perittiin kunnilta lisäkantona vuoden 2016 aikana.
- Vuoden 2016 ylijäämä 3,5 milj. euroa palautettiin kunnille vuoden 2017 aikana.

- Vuoden 2017 ylijäämä 1,2 milj. euroa palautettiin kunnille vuoden 2018 aikana.
- Vuoden 2018 alijäämä 20,8 milj. euroa perittiin kunnilta lisäkantona vuoden 2019 aikana.
- Vuoden 2019 alijäämä 15,2 milj. euroa perittiin kunnilta lisäkantona vuoden 2020 aikana.
- Vuoden 2020 alijäämä 26,7 milj. euroa perittiin kunnilta lisäkantona vuoden 2021 aikana.
- Vuoden 2021 alijäämä 20,3 milj. euroa peritään kunnilta lisäkantona vuoden 2022 aikana.
- Vuoden 2022 ylijäämä 8,4 milj. euroa palautetaan kunnille vuoden 2023 aikana.

Taulukko 6. Kuntien maksuosuus 2022

Kunta	Asukasluku 2020	Verotulot 2020 = t-2, kiinteistövero 2021=t-1	€/asukas	Valtionosuudet 2022 - STM	Verorahoitus yhteensä	STM-vos soteille, %-osuus laskennallisesta perusteesta	€/asukas	%-osuus verorahoituksesta a	EURO-OSUUS	MAKSUOSUUS SOTELLE
Hyrynsalmi	2 199	7 963 909	3 622	5 962 269	13 926 178	5 531 749	2 516	4 030 246	3 320 574	12 882 569
Kajaani	36 567	144 953 206	3 964	36 469 855	181 423 061	42 425 568	1 160	52 503 965	55 217 564	150 147 096
Kuhmo	8 042	29 465 724	3 664	15 580 885	45 046 609	16 482 869	2 050	13 036 521	12 143 727	41 663 117
Paltamo	3 235	10 938 321	3 381	5 512 066	16 450 387	6 213 547	1 921	4 760 754	4 884 973	15 859 275
Ristijärvi	1 235	4 815 924	3 900	2 088 369	6 904 293	3 504 657	2 838	1 998 107	1 864 897	7 367 661
Sotkamo	10 301	42 801 901	4 155	11 644 266	54 446 167	12 583 835	1 222	15 756 760	15 554 903	43 895 498
Suomussalmi	7 594	27 677 499	3 645	15 057 407	42 734 906	16 416 614	2 162	12 367 513	11 467 229	40 251 356
	69 173	268 616 485	3 883	92 315 117	360 931 602	103 158 839	1 491	104 453 866	104 453 866	312 066 572
Kunta	Asukasluku 2020	ALKUPERÄINEN MAKSUOSUUS SOTELLE	€/asukas	Soten ylijäämä v. 2022	Lopullinen kunnan maksuosuus v. 2022	Lopullinen maksuosuus 2022 €/asukas				
Hyrynsalmi	2 199	13 189 417	5 998	306 848	12 882 569	5 858				
Kajaani	36 567	154 491 568	4 225	4 344 472	150 147 096	4 106				
Kuhmo	8 042	42 695 012	5 309	1 031 895	41 663 117	5 181				
Paltamo	3 235	16 261 185	5 027	401 910	15 859 275	4 902				
Ristijärvi	1 235	7 523 994	6 092	156 333	7 367 661	5 966				
Sotkamo	10 301	45 118 556	4 380	1 223 058	43 895 498	4 261				
Suomussalmi	7 594	41 220 269	5 428	968 913	40 251 356	5 300				
	69 173	320 500 000	4 633	8 433 429	312 066 572	4 511				

Taulukko 7. Kuntien peruspalvelujen valtionosuudet ja verorahoitus, joista sote-maksuosuudet %

Kunta	1000 €	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%
Hyrynsalmi	18 899	17 439	62,5	17 439	65,4	18 266	62,6	18 352	66,6	17 954	67,8	17 760	71,1
Kajaani	208 832	202 111	60,0	202 111	62,5	202 273	63,8	202 597	67,9	199 875	69,4	218 272	70,2
Kuhmo	62 296	58 005	60,3	58 005	63,4	57 256	64,9	57 378	68,2	56 201	69,7	59 518	70,1
Paltamo	23 377	21 454	62,2	21 454	67,1	21 647	67,1	21 570	70,8	21 262	72,7	22 868	73,2
Ristijärvi	10 779	10 368	65,0	10 368	69,3	10 514	69,1	10 000	74,8	9 956	73,9	10 589	74,3
Sotkamo	63 087	60 018	59,6	60 018	62,6	60 106	63,9	60 163	67,5	59 804	68,5	65 041	69,3
Suomussalmi	60 651	57 418	61,4	57 418	64,0	56 563	65,5	55 131	69,8	53 763	69,6	57 357	70,3
YHTEENSÄ	447 921	426 813	60,5	426 813	63,4	426 625	64,4	425 191	68,4	418 815	69,5	451 405	70,3
Muutos 1 000 €		-21 108		-21 108		-188		-1 434		-6 376		32 590	
Muutos-%				-4,7		0,0		-0,3		-1,5		7,8	

Kunta	1000 €	2021	%	2022	%
Hyrynsalmi	17 645	17 645	71,2	19 458	66,2
Kajaani	215 009	215 009	69,8	223 849	67,1
Kuhmo	58 728	58 728	70,0	61 529	67,7
Paltamo	22 317	22 317	72,8	22 664	70,0
Ristijärvi	10 307	10 307	74,0	10 409	70,8
Sotkamo	63 906	63 906	68,5	67 030	65,5
Suomussalmi	56 667	56 667	70,3	59 152	68,0
YHTEENSÄ	444 579	444 579	70,0	464 091	67,2
Muutos 1000 €		-6 826		19 512	
Muutos-%		-1,5		4,4	

Laskennallinen osuus, sote

Kunta	2017	m-%	2018	m-%	2019	m-%	2020	m-%	2021	m-%	2022	m-%
Hyrnsalmi	5 157 023	-2,8	5 424 104	5,2	5 006 189	-7,7	5 127 614	2,4	5 357 236	4,5	5 531 749	3,3
Kajaani	39 328 856	-1,6	39 451 210	0,3	37 612 346	-4,7	40 066 884	6,5	41 133 961	2,7	42 425 568	3,1
Kuhmo	15 080 788	-0,2	15 323 594	1,6	14 748 021	-3,8	14 855 120	0,7	15 451 391	4,0	16 482 869	6,7
Paltamo	6 055 406	-1,8	6 309 430	4,2	6 058 692	-4,0	6 401 260	5,7	6 413 576	0,2	6 213 547	-3,1
Ristijärvi	3 753 777	-2,1	3 627 643	-3,4	3 588 179	-1,1	3 722 609	3,7	3 671 861	-1,4	3 504 657	-4,6
Sotkamo	12 335 736	-4,5	12 281 685	-0,4	11 934 300	-2,8	12 489 901	4,7	12 285 212	-1,6	12 583 835	2,4
Suomussalmi	15 650 713	-0,7	15 151 038	-3,2	14 218 247	-6,2	14 840 326	4,4	15 487 294	4,4	16 416 614	6,0
Yhteensä	97 362 299	-1,7	97 568 704	0,2	93 165 974	-4,5	97 503 714	4,7	99 800 531	2,4	103 158 839	3,4

Taulukko 8. Maksuosuuden kehitys kunnittain

Kunta 1000 €	2017	€/as	2018	€/as	2019	€/as	2020	€/as	2021	€/as	2022	€/as
Hyrnsalmi	11 431	4 720	12 220	5 079	12 174	5 234	12 625	5 520	12 563	5 532	12 883	5 858
Kajaani	129 029	3 430	137 657	3 669	138 673	3 724	153 186	4 143	150 019	4 087	150 147	4 106
Kuhmo	37 153	4 219	39 119	4 524	39 157	4 607	41 742	5 012	41 118	5 021	41 663	5 181
Paltamo	14 534	4 167	15 263	4 372	15 452	4 498	16 728	5 015	16 245	4 963	15 859	4 902
Ristijärvi	7 265	5 378	7 477	5 559	7 354	5 584	7 868	6 109	7 632	6 000	7 368	5 966
Sotkamo	38 398	3 649	40 604	3 878	40 966	3 930	45 045	4 336	43 760	4 324	43 896	4 261
Suomussalmi	37 021	4 441	38 463	4 698	37 424	4 648	40 331	5 130	39 811	5 152	40 251	5 300
YHTEENSÄ	274 831	3 788	290 803	4 035	291 200	4 085	317 525	4 506	311 148	4 459	312 067	4 511
Muutos 1 000 €	4 377		15 972		397		26 325		-6 377		919	
%-muutos	1,6		5,8		0,1		9,0		-2,0		0,3	
Tilikauden tulos(pl liikelaitos)	0		0		0		0		0		0	

1.1.5 Kainuun Työterveys –liikelaitoksen toiminnan ja talouden kehitys

Yleiskatsaus

Kainuun Työterveys -liikelaitoksen toiminta Kainuun Työterveys -liikelaitoksella ei ole ollut toimintaa eikä henkilöstöä 2022. Toimintaa on jatkanut 1.1.2019 alkaen Kainuunmeren Työterveys Oy.

Kainuun Työterveys -liikelaitoksen johtokunta:

Varsinaiset jäsenet: Ahopelto Maire puheenjohtaja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, Tuominen Anssi varapuheenjohtaja Kajaanin kaupunki 15.3.2022 saakka, Vuorinen Tuija varapuheenjohtaja Kajaanin kaupunki 16.3.2022 alkaen, Astikainen Päivi jäsen henkilöstön edustaja, Juntunen Juhana jäsen Kuhmon kaupunki, Ohtonen Arttu jäsen asiakasyrityksen edustaja, Matero Taina jäsen Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, Tolonen Aaro jäsen Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä.

Varajäsenet: Huttunen Anu Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä Maire Ahopellon varajäsen, Sivonen Raimo 15.3.2022 saakka Anssi Tuomisen varajäsen, Sivonen Raimo 16.3.2022 alkaen Tuija Vuorisen varajäsen, Juntunen Aija henkilöstön edustaja Päivi Astikaisen varajäsen, Niemelä Anniina Suomussalmen kunta Juhana Juntusen varajäsen, Vasunta Vernu asiakasyrityksen edustaja Arttu Ohtosen varajäsen, Jokelainen-Keränen Eila Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä Taina Materon varajäsen, Ahonen Esa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä Aaro Tolosen varajäsen.

Vuonna 2022 johtokunta kokoontui kuusi (6) kertaa.

Liikevaihto

Kainuun Työterveys -liikelaitoksella ei ollut liiketoimintaa vuonna 2022. (0 € v. 2021)

Tulos

Liikelaitoksen tulos oli **ylijäämäinen 462 265,32 €**, tulostavoite 0 €, Kainuunmeren Työterveys Oy:n osingonjako

Vuonna 2013 tulos oli alijäämäinen - 50 783 €, tulostavoite oli 200 000 €.

Vuonna 2014 tulos oli ylijäämäinen 156 938,32 €, tulostavoite oli 200 000 €.

Vuoden 2015 tulos oli alijäämäinen - 161 777,93 €, tulostavoite oli 200 000 €.

Vuoden 2016 tulos oli ylijäämäinen 55 089,58 €, tulostavoite oli 200 000 €.

Vuonna 2017 tulos oli ylijäämäinen 31 184,91 €, tulostavoite oli 502 463 €.

Vuonna 2018 tulos oli ylijäämäinen 103 629,86 €, tulostavoite oli 159 897 €.

Vuonna 2019 tulos oli alijäämäinen - 353,31 €, tulostavoite 0 €.

Vuonna 2020 tulos oli alijäämäinen - 761,84 €, tulostavoite 0 €.
Vuonna 2021 tulos oli alijäämäinen - 8 499,78 €, tulostavoite 0 €.

Investoinnit

Investointeja ei ole tehty vuonna 2022.

Tulevaisuuden näkymät

Kainuun Työterveys -liikelaitos on lakkautettu Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätöksellä 27.6.2022. Kainuun Työterveys -liikelaitos on liitetty Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän tilinpäätökseen ja kuntayhtymän ylijäämäksi täysjäsenkuntien maksuosuuspalautukseen.

1.1.6 Ympäristöasiat

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus toimi 31.12.2022 asti maakunnan terveydensuojeluviranomaisena, jonka alaisena käytännön tehtäviä hoiti ympäristöterveydenhuollon viranhaltijat. Terveydensuojeluviranomaisen tehtävistä määrätään terveydensuojelulaissa. Lain tavoitteena on suojella ihmisen terveyttä mm. huomioimalla terveydensuojelu yhteiskunnan eri toimintoja suunniteltaessa. Terveydensuojeluun kuuluu terveyshaittojen ennalta ehkäisy ja todettujen haittojen poistaminen ja vähentäminen.

Terveydensuojeluviranomainen antaa ympäristölupaviranomaisille (kunnat, aluehallintovirastot) ja ELY-keskukselle lausuntoja ympäristöluvanvaraisen toiminnan ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvistä asiakirjoista sekä ympäristölupahakemuksista. Lausunnoissa kiinnitetään huomiota toiminnasta mahdollisesti aiheutuviin terveyshaittoihin tai -vaaroihin. Lisäksi terveydensuojeluviranomainen tekee yhteistyötä ympäristölupia valvovan viranomaisen kanssa toimimalla asiantuntijana terveyshaittojen arvioinnissa. Lisäksi viranhaltijat osallistuvat toimintaan liittyvien seurantaryhmien kokouksiin sekä lupavelvollisiin kohdistuviin vuositarkastuksiin. Ympäristöterveydenhuollon edustaja oli Kainuun ilmasto-, ja ympäristöasiain neuvottelukunnan jäsenenä.

Laitoshäiriötilanteista, joista voi aiheutua päästöjä ympäristöön, ilmoitetaan ympäristöterveydenhuoltoon, jolloin voidaan tarvittaessa arvioida mahdollisia terveyshaittoja ja antaa ohjeita haittojen vähentämiseksi.

Ympäristöterveydenhuolto osallistuu alueiden käytön suunnitteluun antamalla lausuntoja kaavoista (maakunta, yleis- ja asemakaavat) ja osallistumalla kaavoittajan kanssa käytäviin neuvotteluihin kaavan valmisteluvaiheessa. Lausunnoissa otetaan kantaa mm. kaavoitettavan alueen meluun, maaperän haitta-aineisiin, ilman epäpuhtauksiin ja pinta- sekä pohjaveden vaikutuksiin.

Lisäksi ympäristöterveydenhuolto osallistuu meluhaittojen selvittämiseen joko valitusten perusteella tai lupakäsittelyihin liittyen. Tarvittaessa tehdään melumittauksia melun terveyshaittojen arvioimiseksi.

Kainuussa annettiin lausuntoja v. 2022 eniten tuulivoima-asioihin (kaava- ja YVA-menettelyt) ja maainesioihin. Kaivostoimintaan ja kaavoitukseen sekä ampumaratojen ympäristölupiin annettiin lausuntoja yhtä paljon. Muut lausunnot liittyivät vesihuoltoon ja muihin ympäristölupahakemuksiin sekä lainsäädäntömuutoksiin.

Vuonna 2022 ympäristöterveydenhuolto käytti edellä mainittuihin asioihin työaikaa n. 0,5 HTV.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Korruption ja lahjonnan torjunnasta huolehditaan kuntayhtymässä noudattamalla lainsäädäntöä ja toimintaa ohjaavia kuntayhtymäkohtaisia sääntöjä. Toiminnassa noudatetaan lainsäädännön lisäksi muun muassa perussopimusta, hallintosääntöä, hankintasääntöä, talousarvion täytäntöönpano-ohjetta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta.

Kuntayhtymän päätöksenteossa noudatetaan avoimuutta. Toimielinten kokousten esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan sähköisesti kuntayhtymän julkisilla verkkosivuilla, lukuun ottamatta asioita, jotka eivät ole julkisia. Kuntien kirjaamoihin lähetetään tieto esityslistojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta. Viranhaltijapäätökset julkaistaan kuntayhtymän julkisilla verkkosivuilla lain vaatimusten mukaisesti.

Kuntalaki edellyttää joidenkin tietojen saatavuutta yleisessä tietoverkossa. Kuntayhtymällä on tällaisista asiakirjoista julkisilla verkkosivuillaan muun muassa perussopimus, hallintosääntö, talousarvio ja -suunnitelma, konserniohje sekä hinnastot.

Omaisuuksien hankinnassa ja luetteloinnissa noudatetaan hankintatoimen ohjeita, osto-opasta ja vuosittain laadittua investointisuunnitelmaa. Toiminnan kannalta välttämättömät hankinnat toteutetaan keskitetysti kuntayhtymän hankintayksikön kautta ja hankinnoissa noudatetaan talousarvion täytäntöönpano-ohjetta ja hankintasääntöä. Kuntayhtymän hankintaohjeistuksen ajantasaisuudesta huolehditaan jatkuvasti.

Tarkastuslautakunta arvioi työssään yhtymävaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Sisäinen tarkastaja tekee tarkastuksia ennakolta laaditun tarkastussuunnitelman mukaisesti otantana.

Kuntayhtymän keskeisten luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava sidonnaisuutensa kuntalain 84 §:n mukaisesti. Tarkastuslautakunta on päivittänyt sidonnaisuusilmoitusten tietosuojaselosteen ja sidonnaisuusrekisterin vastaamaan EU:n yleistä tietosuojasetusta (GDPR, EU 679/2016). Tarkastuslautakunta on valvonut ilmoituspiiriin kuuluvien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattanut sidonnaisuusilmoitukset joulukuussa 2022 yhtymävaltuustolle tiedoksi.

Konserniohjeessa yhtymävaltuusto on painottanut hyvää hallintotapaa ja esteellisyysäännöksiä intressiristiriitojen poistamiseksi. Kuntayhtymän päätöksentekoaikojen toiminnassa on korostettu luottamushenkilöiden omaehtoisen jääväämisen tärkeyttä.

Ihmisoikeussopimukset

Kainuun sotien näkökulmasta keskeisiä kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia ovat Euroopan neuvoston ja YK:n ihmisoikeussopimukset, jotka Suomi on allekirjoittanut ja ratifioinut tai ratifioimassa.

Syrjintä sekä syrjintätapausten lukumäärä ja toteutetut toimenpiteet

Vuoden 2022 aikana Suomen tuomioistuimissa ei ollut vireillä tapauksia, jossa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä vaadittiin hyvitystä väitetyn syrjinnän perusteella.

Järjestäytymisvapaus

Kainuun sotessa työskentelevästä henkilökunnasta, joiden ay-jäsenmaksu pidetään palkasta, oli vuonna 2022 yhteensä 4450 työntekijää (tilanne 31.12.2021). Suurimpia ammattiliittoja olivat Tehy ja Suomen Lähi- ja Perushoitajaliitto.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman *Osallistava ja osaava Suomi* mukaan maailman muutos ja tulevaisuuden haasteet edellyttävät pohjoismaisen hyvinvointimallin uudistamista ja vahvistamista 2020-luvulla. Hallitusohjelman tavoitteena on luoda Suomesta sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä kehityksen yhteiskunta vuoteen 2030 mennessä.

Hallitusohjelma käsittää seitsemän strategista kokonaisuutta, joista Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi sisältää sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamisen. Siinä kiinnitetään erityistä huomiota palvelujärjestelmän oikeudenmukaisuuden, yhdenmukaisuuden ja kustannusten hillinnän näkökulmasta perustason palveluiden vahvistamiseen, ennaltaehkäisevään työhön ja kuntoutukseen. Perustason palveluiden sekä sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden ja rahoituksen uudistamista pidetään tärkeänä. Tämä edellyttää vuoropuhelun ja luottamuksellisen ilmapiirin vahvistamista valtiollisten, alueellisten ja paikallisten toimijoiden välillä.

STM on käynnistänyt osana sote-uudistusta Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman ja rakenneuudistuksen valmistelun. Ohjelman lähtökohtana ovat ihmislähtöiset peruspalvelut ja sille on asetettu viisi tavoitetta: saatavuus, ennaltaehkäisy, laatu ja vaikuttavuus, yhteen toimivuus, kustannusten hillintä. STM on myöntänyt Kainuun sotelle ja tuleville hyvinvointialueille kehittämisrahoitusta ja täydennyshakuja tulee myös seuraavina vuosina.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenneuudistuksen valmistelu on käynnistetty huomioiden edellisten vaalikausien valmistelu ja perustuslailliset reunaehdot. Uudistuksessa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen

kootaan kuntaa suuremmille hyvinvointialueille. Pelastustoimen järjestäminen kuuluu myös uusien hyvinvointialueiden tehtäviin. Ensimmäiset aluevaalit järjestettiin tammikuussa 2022 ja aluevaltuustot aloittivat keväällä 2022. Palveluiden järjestäminen siirtyi kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023.

Kainuun sote on saanut merkittävästi STM:n 100% kehittämisrahoitusta sote-uudistuksen toteuttamiseen. Rahoituksen turvin on pystytty kehittämään mm. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman mukaista toimintaa ja valmistautumaan tuleviin haasteisiin. Digitaalisia työvälineitä ja asiakkaan sähköisiä palveluja on myös uudistettu turvaamaan palvelujen saatavuus myös tulevaisuudessa. Tietojohtamista on vahvistettu ja luotu edellytyksiä tehokkaaseen tiedolla johtamiseen. Lisäksi kehittämistoimin tehostetaan organisaation toimia itsemurhavaarassa olevien tunnistamiseen ja tukemiseen, osatyökykyisten henkilöiden työhön kiinnittymiseen sekä lastensuojelun monialaiseen kehittämiseen. EU-rahoituksella edistetään työntekijöiden työhyvinvointia ja digitaitojen lisäämistä sekä innostetaan vanhustyöhön. Kehittämistyötä toteutetaan valtakunnallisena, Pohjois-Suomi tasoisena, alueellisena tai organisaation sisäisenä yhteistyönä riippuen kehittämistyön sisällöstä, organisaation ja rahoittajan vaatimuksista. Vaikka Kainuun sotessa on toteutettu kehittämistoimia laaja-alaisesti vaatii tulevaisuuden haasteet lisää uudistamista ja uudistumista.

Kainuun sotessa on keskitetty kehittäminen ja kehittämisrahoituksen hakeminen valtionavustuksiin, koska sote-uudistuksen toteuttamiseksi on lisätty 100% valtionavustushakuja. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on myöntänyt 18 maakunnan alueelle 100 % valtionavustuksen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksen kehittämiseen. Kainuun sote on saanut 1,67 milj. euroa Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen – osa 1 Helposti lähelläsi (HELLÄ) -hankkeelle ajalle 8/2020 – 12/2022 ja vuodelle 2023 Kainuulle on myönnetty lisärahoitusta 3,4 milj. euroa.

Koronaviruspandemian COVID-19 hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelan purkamiseen sekä perustasolla hoitoon pääsyn edistämiseen Suomen Kestävän kasvun Kainuu I -hanke on saanut 100 % kehittämisrahoituksen 1,7 milj. euroa vuodelle 2022 tehtävään kehittämistyöhön ja vuosille 2023 - 2025 on saatu 6,4 milj. euroa.

Kainuun soten yhtenäinen kotiin annettavien palvelujen moniammatillinen toimintakokonaisuus iäkkäille ja akuuttitilanteiden toimintamalli on saanut STM:stä 100 % rahoituksen 717 000 euroa vuosille 2022 - 2023. Yhteistyössä KAO:n ja Kamk:n kanssa on toteutettu Innostu vanhustyöstä -hanketta.

Valtiovarainministeriön (Taloudellinen katsaus, Talvi 2022; Julkaisu 2022: 80) mukaan:

”Suomen bruttokansantuote (BKT) kääntyi lievään laskuun syksyllä ja heikon talouskehityksen odotetaan jatkuvan talven ajan. Vuonna 2023 BKT supistuu 0,2 prosenttia, kun hintojen nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa ja vähentää kulutusta. Inflaation hidastuminen kääntää kuitenkin reaalitytulot kasvuun jo vuoden 2023 aikana. Suomen talous kasvaakin jälleen vuosina 2024 ja 2025 1,2 ja 1,4 prosenttia. Venäjän hyökkäyssota vaikuttaa taloudessa pidempään, eikä talous palaudu aiemmin ennakoitulle kasvu-uralleen. Ennusteeseen liittyy huomattavan paljon epävarmuutta. On hyvin mahdollista, että sodan uusilla käänteillä on merkittäviä ja nopeasti leviäviä vaikutuksia talouteen. Myös kotitalouksien kulutuskäyttäytymiseen liittyy riskejä hintojen nousussa ennätyksellisen nopeasti. Venäjän hyökkäyssota nosti viime keväänä merkittävästi energian ja raaka-aineiden hintoja koronakriisin takia jo valmiiksi korkealta tasolta. Laaja-alainen hintojen nousu on leikannut kotitalouksien ostovoimaa ympäri maailman, kun tulojen kasvu on jäänyt jälkeen hintojen noususta. Lisäksi velkaantuneiden kotitalouksien ahdinkoa lisäävät EKP:n ja muiden keskuspankkien koronnostot, jotka lisäävät lainanhoitokustannuksia.

Hintojen nousuun on kuitenkin odotettavissa helpotusta. Raaka-aineiden hintapiikki on jo ohitettu ja koronan aiheuttamat maailmankaupan pullonkaulat ovat helpottaneet. Tavaroiden ja ruuan hintojen odotetaan kääntyvän laskuun. Sähkön hinta pysyy korkeana talven ajan, mutta siinäkin on odotettavissa laskua keväällä ja kesällä. Vaikka sähkön hinta luultavasti nousee uudelleen vuoden päästä talvella, ovat Euroopan energia-markkinat sopeutumassa uuteen tilanteeseen, ja hintojen nousu jää tätä talvea selvästi maltillisemmaksi. Vuonna 2023 energian ja monien tavaroiden hinnat laskevat selvästi, mutta hintataso jää lähtötasoa korkeammalle. Vuonna 2023 kuluttajahinnat nousevat 4 prosenttia ja vuosina 2024-2025 hinnat nousevat vajaat 2 prosenttia. Yhdessä nousevien palkkakustannusten kanssa aiempaa korkeammat kustannukset siirtyvät myös palveluiden hintoihin.

Tulevina vuosina inflaatio on nopeampaa kuin mihin viime vuosina on totuttu. Tästä huolimatta inflaation hidastuminen helpottaa kotitalouksien tilannetta vuonna 2023, kun palkat ja tulonsiirrot nousevat viime vuosina totuttua enemmän. Hintojen nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa, mutta hintojen noususta on myös hyötyjiä. Monet yritykset hyötyvät tuotteidensa hintojen noususta, mikä on pitämässä työllisyystilannetta kohtuullisen hyvänä ja vauhdittamassa palkkojen nousua. Työllisyyden toipuminen koronakriisistä oli erittäin nopeaa, työllisyyden kasvu on jatkunut ja työllisyys on reilusti vuoden 2019 tason yläpuolella. Vuoden 2022 lopulla työllis-

syys- ja osallistumisaste ovatkin ennätyskorkealla. Myös avoimia työpaikkoja on varsin paljon. Työmarkkinoiden tilanne on siis hyvä, kun kohtaamme heikomman taloustilanteen. ”

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus on jatkanut vuonna 2019 aloitettuja toimintojen tehostamis- ja talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Kainuun sotella ei ole kattamattomia alijäämiä. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminta päättyy vuoden 2022 lopussa, jolloin sen toimintaa jatkaa ympäristöterveydenhuolto lukuun ottamatta Kainuun hyvinvointialue. Kainuun sotelta siirtyvien toimintojen lisäksi mm. Puolangan kunnan sosiaali- ja terveydenhuolto ja Kainuun Pelastuslaitoksen toiminta siirtyy Kainuun hyvinvointialueen hoidettavaksi.

Vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna vuoden 2022 talousarvio ja käyttösuunnitelma olivat kuntarahoitusosuuksien 9,4 milj. euroa eli 3,0 % suuremmat. Vuoden 2021 kuntien lopullinen maksuosuus oli 311,1 milj. euroa. Kuntien raamineuvotteluissa hyväksymä maksuosuus vuodelle 2022 oli 320,5 milj. euroa. Vuodelle 2022 kohdentui työ- ja virkaehtosopimusten mukaisia palkankorotuksia, jotka osaltaan korottivat myös ostopalvelujen hintoja. Tilinpäätökseen 2022 sisältyi takautuvia palkkaharmonisointikuluja korkoineen 5,9 milj. euroa. Talousarvioon verrattuna henkilöstökulut ylittyivät 0,5 milj. euroa ja palvelujen ostot ylittyivät 1,1 milj. euroa. Vuonna 2022 kuntarahoitusosuudesta kohdentui poistoihin ja rahoituseriin yhteensä 15,5 milj. euroa.

Valtiovarainministeriön julkaisun (17.2.2023) mukaan kuntien toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 4,2 % ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat edellisiin tilinpäätöksiin verrattuna 2,7 %. Kainuun sotessa toimintakulujen kasvu (ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja) vuodesta 2021 vuoteen 2022 oli 1,8 %.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus on jatkanut vuonna 2019 aloitettuja toimintojen tehostamis- ja talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Kainuun sotella ei ole kattamattomia alijäämiä. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminta päättyy vuoden 2022 lopussa, jolloin sen toimintaa jatkaa ympäristöterveydenhuolto lukuun ottamatta Kainuun hyvinvointialue. Kainuun sotelta siirtyvien toimintojen lisäksi mm. Puolangan kunnan perusterveydenhuolto ja Kainuun Pelastuslaitoksen toiminta siirtyvät Kainuun hyvinvointialueen hoidettavaksi.

Hyvinvointialueiden rahoitustiedot vuodelle 2023 julkaistiin valtion talousarvion mukaisesti marraskuussa 2022. Rahoituspäätöksiä tarkennettiin edelleen tammikuussa 2023 ja edelleen kertakorvauksen ja sen ennakkomaksun osalta maaliskuussa 2023. Vuodelle 2023 kohdentuvat uudet tehtävät on huomioitu koko maan rahoituksen tasossa. Lisäksi laskelmassa on huomioitu rahoitukseen sisältyvä palvelutarpeen määräaikainen korotus 0,2 prosenttiyksiköllä vuosille 2023–2029.

Vuodesta 2025 lähtien arvioidusta kasvusta huomioidaan 80 prosenttia. Laskelmassa ei huomioida kustannusten jälkikäteistarkistuksen vaikutusta, hyvinvointialueiden lisärahoitustarpeita eikä mahdollisia tulevia uusia tehtäviä. Hyvinvointialuekohtainen rahoituksen kohdentuminen vuodelle 2023 on laskettu rahoituslain mukaisen määrätymistekijöiden perusteella.

Lisäksi hyvinvointialuekohtaisessa laskelmassa huomioidaan aluekohtainen siirtymätasaus. Ennustevuosille 2024–2030 laskelmassa käytetään hyvinvointialueindeksin mukaista koko maan hintaennustetta ja THL:n laskemaa hyvinvointialuekohtaista palvelutarpeen kasvuarviota.

Arviot aluekohtaisista sote-palvelutarpeen muutoksista pohjautuvat palvelujen käytön nykytilaan sekä ennusteeseen tulevasta väestörakenteesta. Rahoituksen painelaskelma ei kuitenkaan huomioi todellisia aluekohtaiseen rahoituksen vaikuttavia tekijöitä, kuten sairastavuudessa tapahtuvia muutoksia tai väestön vieraskielisyyden tai kaksikielisyyden kehitystä.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kainuun soten riskienhallinta on toiminut osana kuntayhtymän ja konsernin johtamista ja hallintoa, päätöksentekoa, strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua sekä seurantaa, poikkeamiin reagoimista ja suoriutumisen arviointia. Riskienhallintaa toteutetaan erityisesti strategian, talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta on seurattu talousarviovuoden aikana neljännesvuosittain osavuositarkastuksissa. Lisäksi johtavat viranhaltijat ovat raportoineet puolivuositain tulosalueiden sisäisen

valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sen toimivuudesta, havaituista kehittämiskohteista ja korjaavista toimenpiteistä.

Kuntayhtymäkonsernin riskit on jaettu neljään pääryhmään, joihin kaikkiin voi kuulua sisäisiä ja/tai ulkoisia riskejä: strategiset riskit, operatiiviset riskit, taloudelliset riskit ja vahinkoriskit.

Riskienhallintaa ja riskienhallintaprosessi on kehitetty vuoden 2021 aikana ja kehittämistä on jatkettu vuonna 2022.

Strategiset riskit

Strategisista riskeistä merkittävin on sote-lakien lainsäädäntöuudistus, jonka yhteydessä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023. Kainuun väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) valmisteli hyvinvointialueen toimintaa syksystä 2021 alkaen. Ensimmäiset hyvinvointialuevaalit pidettiin tammikuussa ja aluevaltuusto aloitti toimintansa maaliskuussa 2022.

Merkittävin rakenteellinen muutos valmistelussa on ollut ympäristöterveydenhuollon aseman selvittäminen hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alussa. Ympäristöterveydenhuollon tehtävät voitiin siirtää hyvinvointialueelle sote-uudistusta koskevan voimaanpanolain (616/2021) 65 §:n nojalla, jos kaikki hyvinvointialueen kunnat näin halusivat ja siirto täytti kyseisen pykälän vaatimukset. Kainuun kuntien päätösten mukaisesti ympäristöterveydenhuollon järjestämisen siirtoa päätettiin valmistella vastuukuntamallilla (isäntäkunta), jossa ympäristöterveydenhuolto siirtyy liikkeenluovutuksella Kainuun sote -kuntayhtymältä Sotkamon kunnalle vuoden 2023 alusta.

Toinen merkittävä ulkoinen strategisen tason riski on Kainuun väestön väheneminen ja ikääntyminen, mikä heikentää huoltosuhdetta. Kainuun väestön määrä ennakkotiedon mukaan oli vuoden 2022 lopussa 70 506 henkilöä. Tilastokeskuksen väestöennusteiden (2021) mukaan Kainuun väkiluku tulisi vähenemään vuoteen 2040 mennessä 60 312 henkilöön. Ennusteen mukaan vuonna 2040 olisi 15–64-vuotiaita 53,5 %, yli 65-vuotiaita 35 % ja 11,5 % lapsia ja nuoria. Väestön väheneminen ja väestörakenteen muutos vaikuttavat merkittävästi palvelutarpeen kasvuun, resursseihin ja kustannusten nousuun. Väestön väheneminen voimistaa asumisen ja palveluiden keskittymistä, mikä on otettava huomioon tulevaisuuden investointeja suunniteltaessa.

Operatiiviset riskit

Palveluiden järjestämistä merkittävästi uhkaava ja osin konkretisoitunut riski on **osaavan henkilöstön saatavuus, riittävyys ja työhyvinvointi**. Saatavuuteen ja pitovoimaan liittyen on tärkeää turvata osaava ja työhönsä sitoutunut henkilöstö. Henkilöstön saatavuus ja vaihtuvuus haastavat päivittäistä työtä, toimintojen yhteensovittamista, kehittämistä ja johtamista. Rekrytointivaikeuksia on erityisesti terveyskeskuslääkäreiden, sosiaalityöntekijöiden, psykologien, sairaanhoitajien ja lähihoitajien tehtäviin. Muutamilla erikoisaloilla, esimerkiksi psykiatriassa ja silmätaudeilla, erikoislääkäritilanne on erittäin vaikea. Erikoislääkäreiden saatavuuden parantamiseksi on hyödynnetty Erva-alueen yhteistyötä Pohjois-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon osuuskunnan ja sen tytäryhtiön Tervia osaajat Oy:n kautta. Henkilöstöpuutetta on korvattu ostopalvelujen avulla, mutta kaikilta osin ei edes ostopalveluilla saada riittävästi henkilöstöä. Lyhytaikaisiin sairaanhoitajien ja lähihoitajien sijaistuksiin on ollut vaikeuksia saada työntekijöitä. Joihinkin tehtäviin on jouduttu palkkaamaan kouluttamatonta henkilöstöä mm. ikäihmisten palveluissa.

Vuoden 2022 alussa Kainuuseen tuli erittäin voimakkaasti kansainvälinen COVID-19 koronaviruspandemia ja paljon henkilöstön poissaoloja. Henkilöstön COVID-19 koronavirussairastavuudesta ja saatavuudesta johtuen kiireittämiä palveluja on jouduttu supistamaan koko vuoden 2022 ajan. Vuonna 2022 jatkunut koronaviruspandemia COVID-19 vaati huomattavaa resurssien tarvetta, jossa riittävän terveydenhuollon ammattihenkilöstön määrä oli kriittinen. Ajanvaraus- ja ei-elintärkeitä toimintoja jouduttiin vähentämään sekä siirtämään henkilöstöä toimintoihin, joissa oli tarvetta lisähenkilökunnalle. Pandemian aikana muun muassa henkilökunnan mahdolliset eristämiset ja karanteenit aiheuttivat ennakoimattoman tilanteen henkilöstöressurssissa.

Henkilöstön ylityöt ja sairauspoissaolojen lisääntyminen ovat riskejä, jotka vaikuttavat asiakas- ja potilasturvallisuuteen sekä henkilöstökustannuksiin. Suurin osa sairauspoissaoloista on korvattava sijaisella potilasturvallisuuden varmistamiseksi. Vakinaisen henkilöstön ja sijaisten osaamisen varmistaminen ja henkilöstön joustavan liikkumisen eri työyksiköiden välillä on oltava suunnitelmallista toimintaa riskien välttämiseksi. Työssä jaksamista on tuettu mahdollisuuksien mukaan työvuorojärjestelyin ja osa-aikatyöllä henkilöstöpalveluiden sekä työterveyshuollon tukitoimien avulla. Työssä jaksamisen tukemiseen on kohdennettu työhyvinvointihankkeen avulla tukea esihenkilöille ja työntekijöille.

Eläköitymiset ovat aiheuttaneet ja aiheuttavat tulevaisuudessa rekrytointihaasteita hoitoalan hoitajien tehtävien täyttämiseksi. Ikäihmisten -tulosalueella vuosina 2021–2029 eläköityy yli 200 lähi- ja sairaanhoitajaa. Henkilöstön ikärakenteen vuoksi eläkkeelle siirtyminen kiihtyy vuoteen 2025 saakka. Eläköitymisen tahti on vuoteen 2034 asti nopeampaa kuin työnantajilla yleensä.

Kainuun oppilaitoksilta saatujen tietojen mukaan valmistuvien hoitajien määrä ei riitä kattamaan tulevaisuuden henkilöstöpulasta johtuvia tarpeita.

Työnantajamielikuvaan, työhyvinvointiin ja eläköitymisiin on kiinnitetty erityistä huomiota strategian laadinnassa ja henkilöstösuunnittelussa. Työnantajakuva on tarve aktiivisesti kirkastaa brändityöllä ja kehittämisstrategialla. Osaajien houkuttelemisesta tulee jatkuvasti paitsi entistä vaikeampaa myös tärkeämpää. Rekrytointiprosessin uudistaminen ja toimintamallien yhtenäistäminen on käynnistetty. Pehdytysprosessia ja dokumentointia on tarve uudistaa. Ulkomaisen työvoiman saantia on selvitetty ja tehty yhteistyösopimus ulkomaisen työvoiman saamiseksi. Opiskelijoiden työharjoittelupaikkoja on lisätty. Oppilaitosyhteistyö on ollut strategisella ja toiminnallisella tasolla säännöllistä.

Henkilöstövoimavarojen tiedolla johtaminen edellyttää vielä kehittämistä. Työhyvinvointikyselyn tuloksia on hyödynnetty työyksiköissä. Organisaation tavoitteena on kehittää turvallisuuskulttuuria, joka tukee henkilöstön työhyvinvointia.

Kainuun sotessa on ollut meneillään Tiedosta työhyvinvointia ja tuottavuutta – hanke, jonka tavoitteena on kehittää työhyvinvoinnin tiedolla johtamista ja kytkeä työhyvinvointi entistä enemmän osaksi strategista johtamista. Osana tätä tavoitetta Kainuun soten työelämän laatua ja henkilöstötuottavuutta on mitattu uudella työelämän laadun eli QWL-indeksin (Quality of Working Life) avulla puolen vuoden välein. Hankkeen kautta on nostettu voimakkaasti esille työelämän laadun merkitys työn tuottavuuden lisääjänä. Tiedosta työhyvinvointia -hankkeen mittauksissa organisaation QWL oli noin 56 %:n tasolla. Hanke toteutetaan yhteistyössä Työterveyslaitoksen, Lapin yliopiston ja Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa. Hanke on Euroopan unionin sosiaalirahaston (ESR) 75 % rahoittama ja sen toiminta-aika on 1.2.2020–31.1.2023.

Henkilöstöohjelma 2021–2025 on hyväksytty yhtymähallituksessa 13.10.2021. Kainuun soten henkilöstöpolitiikan keskeisin tavoite on osaavan ja hyvinvoivan sekä riittävän henkilöstön saanti ja pysyvyys. Henkilöstöohjelman toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain henkilöstöraportissa. Hyvinvointialueen organisaatiolle on tarve laatia uusi henkilöstöstrategia.

Hyvinvointialueelle siirryttäessä työnantajamielikuvaan ja työhyvinvointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota strategian ja henkilöstöstrategian laadinnassa. Osaavan henkilöstön saatavuudessa on hyödynnettävä tiiviisti oppilaitosten ja YTA-alueen yhteistyötä.

Sosiaali- ja terveydenhuolto on turvallisuuskriittinen toimiala. **Potilas- ja asiakasturvallisuuden** varmistaminen muuttuvissa toimintaympäristöissä ja olosuhteissa on erittäin tärkeää, mutta myös haastavaa. Potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyvät tunnistetut turvallisuusriskit liittyvät 1) tiedonkulkuun, 2) lääkehoitoon, 3) lääkintälaiteturvallisuuteen, 4) henkilöstön saatavuuteen, resurssointiin, pehdytykseen ja osaamiseen, 5) yhdessä sovittuihin toimintatapoihin ja niiden noudattamiseen, 6) asiakkaan/potilaan kokemaan väkivaltaan, 7) hoidon ja palvelun saatavuuteen, viivästymiseen ja jatkuvuuteen, 8) tietosuojaan ja -turvaan, 9) aseptiikkaan ja infektioiden ehkäisyyn, 10) muutostilanteisiin, normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusolojen turvallisuuteen ja 11) johtamiseen, muutoksen johtamiseen. Näihin liittyviä toimenpiteitä on edistetty ja toimeenpano tehty vuonna 2022.

Vuonna 2022 jatkunut koronaviruspandemia COVID-19 vaati huomattavaa resurssien tarvetta, jossa riittävän terveydenhuollon ammattihenkilöstön määrä oli kriittinen. Ajanvaraus- ja ei-elintärkeitä toimintoja jouduttiin vähentämään sekä siirtämään henkilöstöä toimintoihin, joissa oli tarvetta lisähenkilökunnalle. Pandemian aikana muun muassa henkilökunnan mahdolliset eristämiset ja karanteenit aiheuttivat ennakoimattoman tilanteen henkilöstöresurssissa.

Ulkoisen (ISO 9001:2015) laatu järjestelmän seuranta-auditoinnin yhteydessä huhtikuussa 2022 tarkasteltiin erityisesti johtamista, toiminnan suunnittelua, suorituskyvyn arviointia sekä jatkuvan parantamisen käytäntöjä. Poikkeamat liittyivät prosessiriskien tunnistamiseen ja dokumentointiin, laatumittareiden tavoitetasojen puuttumiseen, ensihoidon OC sumutteiden koulutuksiin, happipullojen käyttövalmiuden ja ylläpidon varmistamiseen sekä kuvantamisen kuljetettavien laitteiden säilytykseen. Korjaavat toimenpiteet käynnistettiin heti auditoinnin jälkeen. Sertifikaatti on seuraavissa toiminnoissa: aikuisten somaattinen erikoissairaanhoito, akuuttihoito palvelut, kuntoutuspalvelut, kuvantaminen ja patologia. Ensihoidolle myönnettiin laatusertifikaatti ulkoisessa arvioinnissa 2022.

Tietojärjestelmien toimivuus on Kainuun sotien toimintojen kannalta kriittistä. Erityisenä riskinä on terveydenhuollon eri toimintojen riippuvuus tietojärjestelmistä ja niiden toimivuudesta. Keskitettyjen palveluiden ja internet-yhteyden palomuurilaitteet ovat kahdennettuja. Kaikkia osa-alueita ei voida kustannussyistä tai toiminnallisista syistä varmentaa järjestelmiä kahdentamalla. Varalaitejärjestelyt on hoidettu huoltosopimuksella siten, että korjaavat toimenpiteet saadaan käyntiin 24/7-periaatteella. Tietohallinto käy tarvittaessa tietojärjestelmien toimittajien kanssa viikoittaisissa palavereissa läpi järjestelmiin liittyviä ongelmia.

Käytössä olevan asianhallintajärjestelmän ongelmista johtuen tietohallinnossa tehtiin vuoden 2021 alussa hankintapäätös siten, että uuden CaseM -asianhallintaohjelman käyttöönotto on aloitettu vuoden 2022 alusta. Uusi ohjelma mahdollistaa samalla sähköisen arkistoinnin ja allekirjoituspalvelun, mikä tehostaa asianhallinnan prosessia ja dokumentointia.

Riskienhallinta on perusta asianmukaiselle tietoturvan ja tietosuojan toteuttamiselle. Tietoturvariskit ovat entistä tiukemman tarkastelun alaisuudessa muuttuneen geopoliittisen tilanteen takia. Hallitsemattomina tietoturvariskit voivat vaarantaa potilas- tai asiakasturvallisuuden organisaation eri toiminnoissa. Tietoturvariskien hallinta on jatkuvaa toimintaa, jossa keskeistä on järjestää sekä johtaminen että käytännön työ uhkien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja niiden vaikutusten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi. Kainuun sotien tietosuojatyön ohjausta ja kehittämistä tehdään tietosuojavastaavan ja tietoturvan- ja tietosuojan vastuuhenkilöiden toimesta. Nämä muodostavat Kainuun sotien tietoturva- ja tietosuojatyöryhmän. Henkilöstöä koulutetaan vuosittain tietosuojaan ja tietoturvaan liittyen. Koulutusta tarvitaan erityisesti asiakirjojen huolellisessa käsittelyssä, salassa pidettävän tiedon säilyttämisessä ja sähköpostikäytännöissä. Lisäksi organisaatiolla on sisäiset ohjeet tietosuojan toteuttamiseen. Tietosuoja ja tietoturva johtaa ja valvoo yhtymähallitus.

Kyberturvallisuuteen liittyvät uhkatekijät ovat olleet viime vuosina merkittävästi esillä ja on tullut ilmi tapauksia, joissa terveydenhuollon organisaatioihin on kohdistunut erilaisia kyberhyökkäyksiä (palvelunestohyökkäyksiä, viruksia, tietojen kalastelua, kiristyshaittaohjelmia jne.). Tämä uhka asettaa organisaatioille uusia haasteita, jotta toiminta pystytään turvaamaan erilaisissa tilanteissa. Kainuun sotessa kyberturvallisuuteen on varauduttu keskeisiin toimintoihin kohdistuvalla suunnitelmalla, jonka mukaan harjoitellaan säännöllisesti.

Tiedonhallintalaki velvoittaa tiedonhallintayksikön selvittämään olennaiset tietojenkäsittelyyn kohdistuvat riskit ja mitoitettava tietoturvaluustoimenpiteet riskiarvioinnin mukaisesti. Tietojenkäsittelyyn kohdistuvien riskien asianmukaista hallinnoinnin järjestämistä jatkettiin vuoden 2022 aikana osana riskienhallintaa suunnittelevaa työryhmää.

Tiedonhallintalaki velvoittaa tiedonhallintayksikön seuraamaan toimintaympäristönsä tietoturvallisuuden tilaa ja varmistettava tietoaineistojen ja tietojärjestelmien tietoturvallisuus koko niiden elinkaaren ajan. Valvonnan saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, osana hyvinvointialueen ICT-muutoshanketta vuoden 2022 aikana käynnistettiin suunnittelutyö tietoturvatapahtumien valvontapalvelun käyttöönottamiseksi. Palvelun käyttöönottoprojekti toteutetaan vuoden 2023 aikana. Valvontapalvelu parantaa merkittävästi organisaation kykyä seurata ja reagoida toimintaympäristössä tapahtuviin tietoturvapoikkeamiin.

Kyberturvallisuuden parantamisen kehityskohteeksi on tunnistettu tietoturvariskienhallinnan säännöllisen arvioinnin kehittäminen. Merkittävä osuus kriittisimmiksi arvioituista tietoturvariskeistä kuuluvat henkilöstöön tai tietojärjestelmiin liittyviin riskeihin. Näiden riskien osalta realisoitumisen todennäköisyyksiä voidaan pienentää tehokkaasti hallintatoimenpiteisiin panostamalla. Henkilöstön osalta tämä tarkoittaa järjestelmä- ja roolikohtaisen tietoturvakoulutuksen ja perehdytyksen kehittämistä, säännöllisen, esimerkiksi ajasta ja paikasta riippumattoman verkkokoulutuksena tarjottavan tietoturvakoulutuspolun lanseeraamista, ja esihenkilöiden ja yksiköiden tietoturvavastuiden selkeyttämistä.

Tietojärjestelmiin liittyvien tietoturvariskien realisoitumisen todennäköisyys nähdään lähes poikkeuksetta vähintään mahdollisena häiriöiden frekvenssin vuoksi. Todennäköisyyksien pienentämiseksi organisaation tulisi laatia vaihtoehtoiset toimintatavat häiriötilanteiden varalle ja tiukentaa palveluntarjoajilta edellytettäviä SLA vaatimuksia.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (EU 2016/679) velvoittaa rekisterinpitäjää osoittamaan, että tietosuoja huomioidaan lainsäädännön velvoittamalla tavalla organisaation toiminnassa ja talouden suunnittelussa. Kainuun sote laatii vuosittain erillisen tietotilinpäätöksen, jonka tarkoitus on antaa kokonaiskuva organisaation tietojenkäsittelyn nykytilasta. Vuosittaisella tietotilinpäätöksellä voidaan seurata ja parantaa tietoturvallisuuden ja tietosuojan tilaa.

Kuntayhtymän tiloihin liittyviä tavallisimpia riskejä olivat sisäilmaongelmat ja vanhempien tilojen sopimattomuus toimintatapojen muuttuessa. Osa tiloista ei myöskään täytä valvontaviranomaisten nykyvaatimuksia. Suurin osa toimitiloista on ensisijaisesti jäsenkunnilta vuokrattuja perussopimuksen 21 §:n mukaisesti. Tiloja

on paljon vuokrattuna myös yksityisiltä toimijoilta. Toteutuneista riskeistä johtuen osa kunnista on käynnistänyt keskeisten tilojen uudistamisprosesseja, joissa huomioidaan tulevaisuuden tilatarpeet, palvelutarpeiden kehitys ja uudistuva palveluverkko. Vajaakäyttöiset, huonokuntoiset ja osin tarpeettomat tilat ovat muodostaneet myös taloudellisen riskin tilahallinnan ja tilakustannusten kannalta. Hyvinvointialueen järjestämissuunnitelman valmistuttua toimitilahankkeiden sisällön tarkastaminen, toimitilaverkoston tarkastelu ja optimointi tilojen tarpeen sekä toimivuuden kannalta vaikuttaa suurelta osin tilakustannusten hallinnoinnissa.

Laki kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta (548/2016) kieltää kuntia ja kuntayhtymiä ja niiden yksin tai yhdessä omistamia yhtiöitä tekemästä kokonaiskustannuksiltaan yli viiden miljoonan euron investointeja sosiaali- ja terveydenhuollon toimitiloihin ja rakennuksiin ilman sosiaali- ja terveysministeriön poikkeuslupaa. STM ei ole enää syyskuun 2021 jälkeen myöntänyt yhtään rajoittamislain mukaista poikkeuslupaa. Ministeriö ei ole halunnut lähteä ohjailemaan tulevien hyvinvointialueiden hankkeita, koska rajoittamislakia ei sovelleta hyvinvointialueisiin. Laki on voimassa 31.12.2025 saakka. Lailla rajoitetaan kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveystalujen laajoja ja pitkäaikaisia sopimuksia yksityisen palveluntuottajan kanssa, pitkäaikaisia rakennusten ja toimitilojen vuokra- tai muuta käyttöoikeutta koskevien sopimusten tekemistä sekä suuria rakennusinvestointeja. STM:n poikkeuslupamenettely hitaine käsittelyaikoiheen on muodostanut riskiä ja viivettä asianmukaiselle kuntayhtymän kiinteistönpidolle, jatkuvuuden suunnittelulle ja suuremmille käynnissä oleville tilahankkeille.

Kainuun sotien merkittävin meneillään oleva investointisuunnitelma koski ravintohuoltoa Kajaanin alueella sekä uuden ravintokeskuksen rakentamista uuden sairaalan yhteyteen. Kainuun keskussairaalan talousrakennus on käyttöönotettu 1966 ja sen nykyisen keittiön rakenteiden ja alkuperäisen talotekniikan käyttöikä on lopussa. Talouskeskuksessa on havaittu sisäilmaongelmia, kosteus- ja mikrobivaurioita. Investointia on käsitelty vuodesta 2016 lähtien hakien ratkaisua eri toiminta- ja toteutusmallin sopivuudesta. Ravintohuollon toimivuus myös poikkeusoloissa on kriittinen tukitoiminto sekä asiakkaiden että potilaiden erityisruokavalioiden tarpeet huomioiden. Viimeisin vuoden 2021 lopulla tehty kustannusarvio hankkeesta on 7.620 000–7.764.000 €. Investointihankkeen toteuttamiseksi on kartoitettu myös ulkopuolisia investoijia, mutta yhtymähallitus päätti kuntien kannanoton mukaisesti siirtää Kainuun keskussairaalan ravintohuollon investointipäätöksen Kainuun hyvinvointialueelle.

Taloudelliset riskit

Kuntien päätösten mukaisesti Uusi sairaala – hankkeen investointikulut ja rahoitus ovat kuntayhtymän taseessa. Elokuussa 2017 kuntayhtymän hallitus päätti hakea pitkäaikaista lainaa Uuden sairaalan rakentamista varten yhteensä 154 milj. euroa. Kuntayhtymän hallitus kilpailutti rahoituslaitokset ja niiden pohjalta NIB (Nordic Investment Bank) myönsi 76 milj. euroa lainaa (vaihtuvakorkoinen, suojattu koronvaihtosopimuksella) ja EIB (Euroopan Investointipankki) myönsi 78 milj. euroa lainaa (kiinteäkorkoinen) erittäin edullisella korolla.

Uusi sairaala – hankkeen lisärahoituksen kilpailuttamisen hankintakriteerit hyväksyttiin yhtymähallituksessa 13.10.2021 § 312. Kiinteäkorkoinen lisärahoitus 15 milj. euroa nostettiin Kuntarahoitus Oyj:ltä 30.12.2021 yhtymähallituksen päätöksen mukaisesti 25.11.2021 § 384.

Kainuun sotella on pitkäaikaista euromääräistä lainaa 31.12.2022 yhteensä 166 282 102,65 euroa, josta Uusi sairaala -hankkeen lainojen osuus on 164 354 957,60 € (31.12.2021 pitkäaikaista lainaa oli yhteensä 170 969 559,60 euroa). Uusi sairaala – hankkeen lainojen alkuperäinen yhteissumma oli 169 000 000,00 euroa ja niitä lyhennettiin vuonna 2022 4 645 042,40 €. Vuonna 2022 pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin yhteensä 4 687 456,95 euroa.

Kainuun hyvinvointialueen vuoden 2023 lainanottovaltuus on 0 €.

Taloudelliset riskit liittyvät talouden yleisiin reunaehtoihin (mm. inflaatio), kuntatalouden yleiseen kehitykseen (mm. palkkaratkaisut, henkilöstömitoitusten mahdolliset muutokset) sekä palvelutarpeen kasvun tuomiin haasteisiin. Palvelutuotannon kustannuskehitystä hillitsevien toimien toteutuskyky siten, että se vastaa hyvinvointialueelle kohdennettua valtion rahoitusta on merkittävä riski. Koronaviruspandemia COVID-19 ja sen vaikutukset (hoitovelka) lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä osaltaan lisäävät taloudellisia riskitekijöitä.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän tilikauden 1.1. - 31.12.2021 tilintarkastaja (KPMG Oy Ab) on toimittamassaan tilintarkastuspöytäkirjassa 6.10.2021 esittänyt yhtymähallitukselle, että sen tulee valmistella tasapainoinen taloussuunnitelma vuosille 2021–2022 ja saattaa se yhtymävaltuuston hyväksyttäväksi. Kuntayhtymän yhtymähallituksen tulee yksilöidä taloussuunnitelmassa toimenpiteet, joilla alijäämä katetaan vuoden 2022 loppuun mennessä ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle. Yhtymähallitus 13.10.2021 § 334 merkitsi tiedoksi tilintarkastajan laatiman tilintarkastuspöytäkirjan. Yhtymähallitus velvoitti tulosalueita valmistelemaan talouden tasapainottamistoimenpiteitä vuosien 2021 ja 2022 talousarvioihin talouden tasapainon

saavuttamiseksi. Yhtymähallitus totesi, että perussopimuksen mukaisesti maksuosuuksia korjataan kunkin talousarviovuoden tilinpäätöksen yhteydessä kustannuksia vastaavaksi, minkä vuoksi taseeseen ei muodostu yli- eikä alijäämää. Talouden tasapainottamisohjelma on päivitetty vuosille 2021–2022 ja tulosalueet ovat toteuttaneet toimenpiteitä vuoden 2022 aikana.

Yhtymävaltuusto päätti 27.6.2022 Kainuun Työterveys –liikelaitoksen purkamisen ja että, liikelaitoksen varat yhdistetään kuntayhtymän muihin varoihin. Kainuun Työterveys -liikelaitos lakkautettiin ja ylijäämä 462 265,32 euroa kirjattiin Kainuun soten tilinpäätökseen. Kainuun kunnista osa ja Kainuun sote omistivat Kainuunmeren Työterveys Osakeyhtiön. Kainuunmeren Työterveys Oy jakoi keväällä 2022 varoja 1,0 miljoonaa euroa omistajille: Kainuun sote, Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Kainuunmeren Työterveys Oy:n kaikki osakkeet myytiin kilpailutuksen perusteella 9,117 miljoonan euron hintaan ja kauppakirja allekirjoitettiin 14.12.2022. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän myytyjen osakkeiden hinta oli 4.911.328 euroa, josta tulosvaikutteisena 4.442.659 euroa. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä teki työterveyshuoltosopimuksen Kainuunmeren Työterveys Oy:n kanssa 14.12.2022.

Kainuun soten toiminnan siirtyessä ympäristöterveydenhuolto lukuun ottamatta Kainuun hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen rahoitus siirtyi valtiolle (Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021). Näin ollen sovellettaviksi tulivat hyvinvointialueen arviointimenettelyyn liittyvät säädökset (Laki hyvinvointialueesta 611/2021).

Palkkojen harmonisointi

Kainuun maakunta -kuntayhtymässä ja Kainuun sotessa on tehty palkkojen harmonisointia vuodesta 2005 lähtien silloisen valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti mediaanipalkkaan. Työuomioistuimen päätös 2018 velvoitti kuntia ja kuntayhtymiä tekemään palkkojen harmonisoinnin korkeimpaan palkkaan. Kainuun kunnista on siirtynyt vuodesta 2005 lähtien liikkeenluovutuksella henkilökuntaa Kainuun maakunta -kuntayhtymään ja sen jälkeen Kainuun soteen vuodesta 2013 lähtien. KVTES (Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus) ja SOTE (Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö työ ja virkaehtosopimus) -henkilöstöryhmien osalta palkkaharmonisointityö on pääosin valmistunut vuonna 2021. Tämän henkilöstöryhmän tehtäväkohtaisten palkkojen korjaaminen takautuvasti aiheutti noin 10,8 milj. euron suuruisen kulukirjauksen v. 2020 tilinpäätökseen. Korjoja on kertynyt noin 1,3 milj. euroa. Takautuvien palkkojen toteutuneet korjauskustannukset olivat 10,1 milj. ja korot niille 1,6 miljoonaa. 10,8 milj. euroa kirjattiin arviona vuodelle 2020 tilinpäätöksen yhteydessä. Takautuvia palkkasaatavia maksettiin heinäkuuta lukuun ottamatta helmikuusta 2021 alkaen vuoden 2021 loppuun. Tehtäväkohtaisten palkkojen korjaaminen ja hinnoittelutaulukon eheyttäminen lisää vuotuisia henkilöstökuluja yhteensä noin 4,6 milj. euroa.

TS (Kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimus) sekä LS (Kunnallinen lääkärien virkaehtosopimus) -henkilöstöryhmien osalta palkkojen harmonisointi on saatettu loppuun vuonna 2022. Näiden henkilöstöryhmän tehtäväkohtaisten palkkojen korjaaminen sisältäen hieman KVTES-henkilöstöryhmien täydennystä takautuvasti aiheutti noin 0,9 milj. euron suuruisen kulukirjauksen v. 2022 tilinpäätökseen.

Vuoden 2022 tilinpäätökseen sisältyy ensihoitajien takautuva palkkaharmonisointikulu korkoineen, yhteensä 5,9 milj. euroa, ajalta 1.5.2017-31.12.2022.

Vahinkoriskit

Suurin osa vakuutusyhtiöillä käsitellyssä olleista vuoden 2022 vahinkotapahtumista kohdistuivat työpaikalla tai työmatkalla tapahtuneisiin työtapaturmahinkoihin (ohimenevät korvaukset) sekä ajoneuvovahinkoihin (laaja kasko). Vakuutukset hoidetaan vakuutusmeklarin toimesta ja niitä on kilpailutettu osin viimeksi keväällä 2020.

Kainuun sotella on lakisääteisten vakuutusten lisäksi vapaaehtoisia vakuutuksia koskien kuntayhtymän henkilöstöä, sosiaali- ja terveystoimen asiakkaita sekä luottamushenkilöstöä. Henkilöstö ja asiakkaat on vakuutettu lakisääteisellä työtapaturma- ja ammattitaituvakuutuksella. Asiakkaat on vakuutettu lakisääteisellä potilasvakuutuksella. Henkilöstö on vakuutettu lakisääteisellä työntekijäin ryhmähenkivakuutuksella. Asiakkaat ja luottamushenkilöstö on vakuutettu vapaaehtoisella ryhmätapaturmavakuutuksella. Kuntayhtymän henkilöstö ja luottamushenkilöstö ovat vakuutettuna matkustaessa enintään 1 kk kestäville virkamatkoilla. Kuntayhtymän toiminta on vakuutettu julkisyhteisön vastuuvakuutuksella julkisyhteisön toiselle aiheuttaman henkilö-, esine- ja tuotevastuuvahingon varalta sekä julkista valtaa käytettäessä aiheutetusta varallisuusvahingosta. Kuntayhtymässä asemansa puolesta päätöksiä tekevät virkamiehet ja luottamushenkilöstö on vakuutettuna julkisyhteisön hallinnon varallisuusvastuuvakuutuksella. Lisäksi kuntayhtymällä on oikeusturvavakuutus, joka korvaa vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa.

Kiinteistöt ja irtaimistot on vakuutettu omaisuusvakuutuksella täydestä arvosta äkillisten ja ennalta arvaamattomien vahinkojen varalta (all risk). Välivuokratut asunnot on vakuutettu huoneistoturvalla omaisuus- ja vastuuvahinkojen varalta ja metsät metsävakuutuksella äkillisten ja ennalta-arvaamattomien tapahtumien suoralta omaisuusvahingoilta. Ajoneuvot on vakuutettu pakollisen liikennevakuutuksen lisäksi vapaaehtoisella laajalla kaskolla.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kuntayhtymän toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus kuntayhtymän strategisten, toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Sisäisen valvonnan tulee toteutua jokaisella organisaatiotasolla.

Hallintosääntö on päivitetty yhtymävaltuustossa 16.12.2020 ja se on voimassa toistaiseksi 1.1.2021 alkaen. Hallintosäännön §:t 157 ja 157 a tulivat voimaan 1.7.2021 alkaen. Yhtymävaltuusto hyväksyi 16.12.2020 myös konserniohjeen päivityksen, joka tuli voimaan 1.1.2021 alkaen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet kuntalain (410/2015) mukaisesti on hyväksytty yhtymävaltuuston kokouksessa 16.12.2020.

Yhtymähallitus on hyväksynyt:

- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet (19.6.2013)
- Sisäisen tarkastuksen suunnitelman vuosille 2021–2022 (9.12.2020)
- Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen (24.2.2021)
- Kainuun sotien riskienhallintasuunnitelman 2022 (25.11.2021)

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta muodostuu organisaation eri tasoille rakennetuista toimenpiteistä ja käytännöistä, kuten esihenkilövalvonta, työtehtävien jako, käyttöoikeudet, kulkuoikeudet, lokitiedot, hyväksymisvaltuudet ja järjestelmien sisältämät kontrollit.

Tulosalueet huomioivat toimintasuunnitelmassaan kuntayhtymän strategiset päämäärät ja niihin vaikuttavat kriittiset menestystekijät. Arviointikriteereille tulee esittää toimenpiteet ja tavoitteet. Toiminnan tuloksellisuuden arviointi on ollut osa talousarvion ja toimintasuunnitelman toteuttamista.

Tulos- ja vastuualueiden kokouksissa, johtoryhmän kokouksissa, esimiespalavereissa, työyksiköiden palavereissa ja muissa keskusteluissa on seurattu talousarvion tavoitteiden toteutumista ja tuloksellisuutta. Toiminnan tuloksellisuuden arviointia tehdään jatkuvana omiin asetettuihin tavoitteisiin nähden. Tilivelvolliset ovat valvoneet, että toiminnassa noudatetaan talousarviota ja taloussuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita. Sopimusten hallinta ja valvonta ovat osa toiminnasta vastaavien viranhaltijoiden oman vastuualueen johtamista.

Tilivelvolliset viranhaltijat raportoivat yhtymähallitukselle neljännesvuosittain taloudesta ja toiminnasta. Lisäksi tilivelvolliset viranhaltijat laativat puolivuositteittäin sisäisen valvonnan raportin, jossa on esitetty mm.:

- Talouden seuranta ja raportointi (talousarvion toteuma, poikkeamat, niihin reagoinnit, raportoinnit)
- Organisaatorakenne (mahdolliset muutokset organisaatorakenteessa seurantajaksolla)
- Vastuun ja valtuuksien jako (kuvaus henkilöstön ratkais- ja päätösvaltasuhteista)
- Omaisuuden hankinta ja luettelointi (olennaiset hankinnat, poistot ja myynnit)
- Toimintaketjut (vaaralliset työyhdistelmät, niihin varautuminen)
- Riskienhallinta (henkilöstöriskit, omaisuusriskit, tietoturvariskit; kuinka varauduttu mainittujen riskien esiintymiseen)

Sisäisen valvonnan raportissa tulee mainita muista olennaisista tapahtumista ja muutoksista tulos- tai vastuualueella. Raporteissa kuvattu sisäisen valvonnan laajuus vaihtelee koko kuntayhtymän tasolla sekä eri tulosalueiden koosta ja toiminnasta johtuen 2–10 sivuisena. Yhtymähallitus seuraa raporteissa mahdollisesti esitettyjen puutteiden ja epäkohtien korjaamista kuluvan vuoden aikana ja antaa tarvittaessa ohjeistusta epäkohtien korjaamiseen.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan kirjaukset ja seuranta tehdään Awanicin HaiPro -riskienhallintaohjelmalla. Ohjelmaan kirjaetaan:

- työyksiköjen työn vaarojen ja riskien arviointi
- organisaatiotasoinen riskien arviointi
- potilas- ja asiakasturvallisuusilmoitukset
- sosiaalihuollon ilmoitukset
- työturvallisuusilmoitukset
- tietoturvailmoitukset

Työyksiköitä koskevaa työturvallisuuslain 10 §:n mukaista arviointia tehdään joka toinen vuosi tai olosuhteiden oleellisesti muuttuessa. Mikäli työn haittojen ja vaarojen arvioinnissa riski arvioidaan olevan tasolla 3–5, on työyksikön kirjattava ja tehtävä korjaavat toimenpiteet riskin poistamiseksi tai pienentämiseksi.

Kunnan ja kuntakonsernin riskienhallinnasta on säädökset kuntalaissa (410/2015). Kuntayhtymän riskienhallintaohjelmaan dokumentoitu organisaatiotasoinen riskien arviointi on vuodelta 2016.

Potilas- ja asiakasturvallisuusilmoituksia tehtiin 4596 (v. 2021/ 5072 kpl). Sosiaalihuollon ilmoituksia tuli 2 kpl (v. 2021/ 7 kpl). Työtaturmailmoituksia 1 090 kpl (v. 2021/ 988 kpl), läheltä piti -ilmoituksia 772 kpl (v. 2021/ 389 kpl) ja turvallisuushavainto/kehittämisehdotuksia 519 kpl (v. 2021/ 479 kpl). Tietoturvaloukkauksia ja tietosuojailmoituksia kirjattiin 87 kpl (v. 2021/80). Turvallisuusohjeiden noudattaminen on jokaisen työntekijän vastuulla. Esimiehet varmistavat ja huolehtivat ohjeiden noudattamisesta ja puuttuvat poikkeamiin. Havaituista poikkeamista raportoidaan johdolle.

Kainuun sotien valmiustoimikunta kokoontui vuonna 2022 yhteensä 6 kertaa. Valmiustoimikunnan kokouksissa käsiteltiin Kainuun sotien varautumiseen, valmiuteen ja turvallisuuteen liittyviä asioita. Varautuminen erilaisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa on ohjeistettu valmiussuunnitelmassa, joka sisältää Kainuun sotien terveydenhuollon, sosiaalihuollon ja ympäristöterveydenhuollon valmiussuunnitelman sekä evakuointi- ja pandemiasuunnitelman. Lisäksi on laadittuna keskussairaalan ja kunnissa sijaitsevien suurimpien terveysasemien suuronnettomuusohjeet. Laitoskohtaiset pelastussuunnitelmat ja turvallisuusselvitykset sisältävät myös väestönsuojelun ja laitoksen evakuointisuunnitelmat. Valmiussuunnitelmaa ja kriisiviestintäohjeistusta päivitetään säännöllisesti. Kriisiviestintää on harjoiteltu alueellisten valmiusharjoitusten yhteydessä ja käytännössä esim. koronan yhteydessä.

Kainuun sotien edustajat ovat osallistuneet vuonna 2022 potilasevakuointi-, lääkelogistiikka- ja valmiudensääntelyharjoitukseen.

Kainuun sotien edustajat olleet mukana valmistelemassa Kainuun hyvinvointialueelle varautumiseen, valmiuteen, turvallisuuteen liittyviä asioita sekä osallistuneet Kainuun riskiarvion laadintaan.

Yhtymähallitus raportoi valtuustolle riskienhallinnasta talousarvion ja tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Yksityiskohtaisempi tieto riskienhallinnasta on esitetty toimintakertomuksen kohdassa: ”Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista”.

Valvontakohteita 2022

Potilasasiamiehen tilasto

Potilasasiamiehen otettiin toimintavuonna yhteyttä 1004 kertaa (v. 2021/1871). Yhteydenotot koskivat 796 potilaan asioita (v. 2021/897). Yhteydenottojen kokonaismäärän laskua voi osin selittää koronatilanteen rauhoittuminen. Eniten yhteydenottoja (473) tuli koskien aikuisten somaattisen erikoissairaanhoidon, akuuttihoitoa ja terveyskeskuspalveluita.

Useimmiten yhteydenoton syynä oli hoidon laatua koskeva tyytymättömyys. Yleisellä tasolla hoidon laatuun liittyvät yhteydenotot koskivat hoidon kiireellisyyden arviointia ja potilaan hoitopolun toteutumista sekä kysymyksiä siitä, onko hoito oikea-aikaista, oikeanlaista tai riittävää. Hoidon laatua on myös riittävä osaaminen ja kohtaamisen taidot.

Selkeästi tyytymättömyyttä ilmeni myös hoitoon pääsyssä. Yhteydenotot koskivat sekä kiireelliseen että kiireetöntään hoitoon pääsyä ja hoitotakuun toteutumista. Kokonaiskuvassa kuitenkin ne yhteydenotot, jotka koskivat varsinaisesti hoitotakuun toteutumista, olivat vähäisiä.

Potilaalla, hänen laillisella edustajallaan, omaisella tai muulla läheisellä on oikeus tehdä muistutus asiassaan, jos hän on tyytymätön saamaansa hoitoon tai kohteluun. Muistutukseen annettuun vastaukseen ei voi hakea muutosta. Muistutuksia tehtiin 126 kpl (143/v. 2021), joihin annettiin vastaus 1kk kuluessa 40 tapauksesta. 59 tapauksessa vastausaika oli 2kk. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vastausaika tehtyyn muistutukseen on 1–4 viikkoa ja jos muistutus vaatii laajempaa selvittelyä, kaksi kuukautta.

Potilasvahinkoilmoitusten määrässä 87kpl oli laskua (v. 2021/105kpl). Myönteisiä korvauspäätöksiä ja ratkaisusuosituksia oli yhteensä 31kpl (v. 2021/35kpl).

Vanhuspalvelulain henkilöstömitoitus

lääkäiden ympärivuorokautisissa toimintayksiköissä on oltava kaikkina aikoina henkilöstö, jonka määrä, koulutus ja tehtävä rakenne vastaavat toimintayksikön asiakkaiden määrää ja heidän toimintakykynsä edellyttämää palvelun tarvetta. Säädöksen toteutumista seurataan ja arvioidaan kansallisesti THL:n toimesta. Toteutuneen henkilöstömitoituksen on tullut olla 1.1.2022 lähtien vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Vanhuspalvelulain seurantalaskenta toteutui THL:n toimesta vuonna 2022 kaksi kertaa, joissa henkilöstömitoituksen keskiarvo oli 0,73 työntekijää.

Hankintayksikön toiminta

Hankintayksikkö toimii hallinnon tulosalueella. Vuonna 2022 hankintayksikkö teki 26 tarjouskierrosta, jotka ilmoitettiin tarjouspalvelu.fi/kainuu -palvelussa ja hankintailmoitukset.fi -sivuilla. Pienhankintakierroksia hankintayksikössä tehtiin 23, joista 19 Hansel Oy:n DPS:n sisäisenä kilpailutuksena.

Oikaisuvaatimuksia saatiin kolme (3). Oikaisuvaatimuksista kaksi (2) eteni markkinaoikeuteen, joista yhdestä (1) markkinaoikeus antoi päätöksen 9.12.2022. Markkinaoikeus kumosi päätöksellään Kainuun sotien 16.5.2022 tekemän hankintapäätöksen ja velvoitti korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 7.500 eurolla viivästyskorkoineen.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa. Sisäisen tarkastuksen avulla arvioidaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa. Sisäinen tarkastus arvioi kuntayhtymän johtamis-, riskienhallinta- ja valvontaprosesseja. Sisäinen tarkastus toimii yhtymähallituksen ja kuntayhtymän johtajan tukena. Sisäinen tarkastus tukee yhtymähallitusta ja kuntayhtymän johtajaa asianmukaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä, toimeenpanon varmentamisessa sekä kehittämisessä.

Sisäisen tarkastajan työpanos kohdennettiin vuoden 2022 aikana suurimmalta osin hyvinvointialueen valmisteluun, jonka vuoksi sisäistä tarkastusta tehtiin rajatusti vuosille 2021–2022 laaditusta tarkastussuunnitelmasta. Sisäinen tarkastaja oli mukana Uusi sairaala -hankkeen talousryhmässä sekä riskienhallinnan työryhmässä asiantuntijajäsenenä. Lisäksi sisäinen tarkastaja toimi tarkastuslautakunnan sihteerinä, yhteyshenkilönä ulkoiselle tilintarkastukselle, toimeentulotuen maksatusten tarkastusryhmän jäsenenä ja talousasioiden kouluttajana.

Sisäinen tarkastus on antanut suosituksia toiminnan kehittämiseksi ja lähestynyt suoraan asianomaisia toiminnassa esille tulleista epäkohdista. Vastuu suositusten ja korjaavien toimenpiteiden toimeenpanosta sekä seurannasta on viranhaltijajohdolla, jota sisäinen tarkastus varmentaa.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Taulukko 9. Kainuun soten ja liikelaitoksen yhdistetty eliminoitu tuloslaskelma

TUOSLASKELMA			
KAINUUN SOTE JA KAINUUN TYÖTERVEYS -LIIKELAITOS*			
(*Kainuun työterveys-liikelaitos lopetettu 6/2023.)			
Vuoden 2022 TP-luvut =Kainuun soten luvut, joihin liikelaitos on yhdistelty)			
		<u>1.1.-31.12.2022</u>	<u>1.1.-31.12.2021</u>
Toimintatuotot		384 115 655,60	378 381 574,68
Myyntituotot		329 908 326,26	329 835 606,65
Maksutuotot		27 968 788,96	27 469 108,00
Tuet ja avustukset		22 221 346,98	16 594 191,97
Muut toimintatuotot		4 017 193,40	4 482 668,06
Toimintakulut		-373 030 899,86	-361 795 338,59
Henkilöstökulut		-198 926 904,04	-191 655 633,96
Palkat ja palkkiot		-161 170 425,01	-155 818 935,73
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-31 387 127,21	-30 161 641,91
Muut henkilösivukulut		-6 369 351,82	-5 675 056,32
Palvelujen ostot		-120 445 176,08	-116 334 387,54
Aineet,tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-29 834 986,40	-29 070 983,93
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-10 173,47	-188 543,85
Avustukset		-8 651 870,17	-8 531 082,25
Muut toimintakulut		-15 161 789,70	-16 014 707,06
Toimintakate		11 084 755,74	16 586 236,09
Rahoitustuotot ja -kulut		-2 058 059,33	-2 004 723,08
Korkotuotot		0,00	31 674,46
Muut rahoitustuotot		1 230 386,66	974 353,10
Korkokulut		-1 348 600,82	-845 460,23
Muut rahoituskulut		-1 939 845,17	-2 165 290,41
Vuosikate		9 026 696,41	14 581 513,01
Poistot ja arvonalentumiset		-13 469 355,41	-14 590 012,79
Suunnitelman mukaiset poistot		-13 078 738,64	-14 587 066,86
Arvonalentumiset		-390 616,77	-2 945,93
Satunnaiset tuotot ja kulut		4 442 659,00	0,00
Satunnaiset tuotot		4 442 659,00	0,00
Tilikauden tulos		0,00	-8 499,78
Poistoeron lisäys/vähennys		0,00	0,00
Rahastojen lisäys/vähennys		0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä		0,00	-8 499,78

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Taulukko 10. Kainuun soten ja Kainuun työterveys – liikelaitoksen yhdistetty rahoituslaskelma*
(Kainuun työterveys -liikelaitos lopetettu 6/2022)

RAHOITUSLASKELMA		
KAINUUN SOTE JA KAINUUN TYÖTERVEYS -LIIKELAITOS	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Vuoden 2022 luvut = Kainuun soten tp-luvut)		
Toiminnan rahavirta	7 020 200,09	14 101 702,02
Vuosikate	9 026 696,41	14 581 513,01
Satunnaiset erät	4 442 659,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-6 449 155,32	-479 810,99
Investointien rahavirta	-3 169 903,64	-13 079 276,20
Investointimenot	-8 114 535,48	-13 387 356,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18 083,16	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 926 548,68	308 080,64
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 850 296,45	1 022 425,82
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset	-4 687 456,95	14 944 426,50
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	15 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 687 456,95	-55 573,50
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	-1 000 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	35 401 813,04	-860 665,50
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 166 904,69	448 412,18
Vaihto-omaisuuden muutos	307 611,58	389 842,88
Saamisten muutos	19 522 629,90	4 943 791,03
Korottomien velkojen muutos	14 404 666,87	-6 642 711,59
Rahoituksen rahavirta	29 714 356,09	14 083 761,00
Rahavarojen muutos	33 564 652,54	15 106 186,82
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	69 189 005,20	35 751 273,59
Kassavarat 1.1.	35 624 352,66	20 645 086,77
	33 564 652,54	15 106 186,82
Investointien tulorahoitus %	111,5	108,9
Lainanhoitokate	1,7	17,1
Kassan riittävyys, pv	64,9	11,5
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta	106 297 804,80	120 931 029,50

1.4 Rahoituslaskelma

1.4.1 Tase ja sen tunnusluvut

Taulukko 11. Kainuun soten ja Kainuun työterveys –liikelaitoksen yhdistetty tase*

(*Kainuun työterveys-liikelaitos lopetettu 6/2022. Vuoden 2022 tp-luvut=Kainuun soten luvut, joihin liikelaitos on yhdistetty).					
VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	170 803	177 145	A OMA PÄÄOMA	12 892	14 554
I Aineettomat hyödykkeet	3 363	3 917	I Peruspääoma	12 892	13 178
1. Aineettomat oikeudet	939	637	IV Muut omat rahastot	0	1 176
2. Muut pitkävaikutteiset menot	2 424	3 280	V Edellisten tilikausien yli/alijäämä	0	208
3. Ennakkomaksut	0	0			
			VI Tilikauden yli/alijäämä	0	-8
II Aineelliset hyödykkeet	166 791	171 654	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	404	0
1. Maa- ja vesialueet	756	756	1. Poistoero	53	0
2. Rakennukset	150 599	153 623	2. Vapaaehtoiset varaukset	351	0
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 464	3 273			
4. Koneet ja kalusto	11 154	13 085	C PAKOLLISET VARAUKSET	3 097	5 101
5. Muut aineelliset hyödykkeet	270	270	2. Muut pakolliset varaukset	3 097	5 101
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset	548	647			
III Sijoitukset	649	1 574	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 014	2 820
1. Osakkeet ja osuudet	277	1 202	1. Valtion toimeksiannot	2 339	1 164
4. Muut saamiset	372	372	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	327	336
			3. Muut toimeksiantojen pääomat	1 347	1 319
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 473	1 446			
1. Valtion toimeksiannot	0	0	E VIERAS PÄÄOMA	240 511	229 013
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	126	127	I Pitkäaikainen	158 212	166 269
3. Muut toimeksiantojen varat	1 347	1 319	2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	158 212	166 269
			3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	88 641	72 895			
I Vaihto-omaisuus	2 161	2 469	II Lyhytaikainen	82 300	62 744
1. Aineet ja tarvikkeet	2 161	2 469	1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
			2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	8 070	4 701
II Saamiset	17 291	34 675	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	42	67	5. Saadut ennakot	3	0
1. Lainasaamiset	42	67	6. Ostovelat	14 470	15 377
Lyhytaikaiset saamiset	17 249	34 608	7. Muut velat	4 161	5 793
1. Myyntisaamiset	6 792	7 560	8. Siirtovelat	55 596	36 873
2. Lainasaamiset	38	48			
3. Muut saamiset	3 802	3 333	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	260 917	251 487
4. Siirtosaamiset	6 617	23 667			
IV Rahat ja pankkisaamiset	69 189	35 751	TASEEN TUNNUSLUVUT		
			Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	2,8
VASTAAVAA YHTEENSÄ	260 917	251 487	Omavaraisuusaste, %	4,9	5,8
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	62,6	60,5
			Kertynyt yli-/alijäämä,	0	200
			Lainakanta 31.12.	166 282	170 970
			Lainat ja vuokravastuut	175 230	183 677
			Lainasaamiset	80	115

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Taulukko 12. Kuntayhtymän kokonaistulot ja -menot

KUNTAYHTYMÄN KOKONAISTULOT JA -MENOT								
KAINUUN SOTE KONSERNI								
	2022	2021			2022	2021		
TULOT (ulkoiset)	1 000 e	1 000 e	%	MENOT (ulkoiset)	1 000 e	1 000 e	%	
Varsinainen toiminta				Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	394 048	390 108	97,5	Toimintakulut	383 470	371 919	93,9	
Verotulot	0	0	0,0	-valmistus omaan käyttöön	0	0	0,0	
Valtionosuudet	0	0	0,0	Korkomenot	1 353	856	0,3	
Korkotuotot	0	32	0,0	Muut rahoituskulut	1 974	2 181	0,5	
Muut rahoitustuotot	779	278	0,2	Satunnaiset kulut	0	0	0,0	
Satunnaiset tulot	4 505	0	1,1	Tulorahoituksen korjaukset	7 208	561	1,8	
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0,0				0,0	
			0,0				0,0	
Investoinnit			0,0	Investoinnit			0,0	
Rahoitusosuudet	18	0	0,0	Käyttöomaisuusinvestoinnit	8 227	13 573	2,0	
Käyttöomaisuuden myyntitulot	4 927	308	1,2				0,0	
			0,0				0,0	
Rahoitustoiminta			0,0	Rahoitustoiminta			0,0	
Antolainojen vähennykset	0	0	0,0	Antolainojen lisäykset	0	0	0,0	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	15 000	0,0	Pitkäaik. lainojen vähennys	4 687	56	1,1	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0	0,0	Lyhyt aik. lainojen vähennys	0	0	0,0	
Oman pääoman lisäykset	0	0	0,0	Oman pääoman vähennykset	1 661	0	0,4	
TULOT YHTEENSÄ	404 277	405 726	100,0	MENOT YHTEENSÄ	408 580	389 146	100,0	

1.6 Konsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernirakenne

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon -kuntayhtymä on osakkaana pohjoisten sairaanhoitopiirien yhteisesti omistamassa Medieco Oy:ssä (omistusyhteisyhteisö) 11,59 prosentin osakepääomaosuudella. Lisäksi Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon -kuntayhtymä oli osakkaana Kainuunmeren Työterveys Oy:ssä 53,87 prosentin pääomaosuudella. Kainuunmeren Työterveys Oy:n osakkeet myytiin 14.12.2022. Tilinpäätöstiedot yhdisteltiin 30.9.2022 laaditun välitilinpäätöksen mukaisina ja sisäiset liiketapahtumat on eliminoitu.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon -kuntayhtymällä oli yksi liikelaitos; Kainuun Työterveys -liikelaitos, joka lakkautettiin 27.6.2022 ja yhdistettiin erikseen kuntayhtymän tilinpäätökseen. Tilinpäätöksessä on eliminoitu kuntayhtymän ja liikelaitoksen keskinäiset liiketapahtumat sekä saamiset ja velat liikelaitoksen lakkauttamiseen saakka. Lisäksi Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon -kuntayhtymä oli omistajana Pohjois-Suomen laboratorokeskus -liikelaitoskuntayhtymässä (yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa) 10,58 prosentin osuudella. Muita omistajia ovat Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoito- ja peruspalvelukuntayhtymä sekä Lapin, Länsi-Pohjan ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirien kuntayhtymät. Liikelaitoskuntayhtymä purettiin 31.12.2022.

Kuntayhtymällä ei ole taseyksikkönä käsiteltäviä rahastoja. Toimeksiantojen varoissa ja pääomissa on testamenttilahjoituksena saatu Kainuun keskussairaalan sairaanhoitajien rahasto.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu.

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTyvISTÄ YHTEISÖISTÄ		
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä -konserni	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty kpl	Ei yhdistelty kpl
Kainuun työterveys -liikelaitos	1	
Tytäryhteisöt		

Kainuunmeren Työterveys Oy	1	
Kuntayhtymät		
Pohjois-Suomen laboratorokeskuksenliikelaitoskuntayhtymä, Nordlab	1	
Yhteensä	3	0

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntayhtymän konserni- ja omistajaohjausta konserniin kuuluvassa tytäryhtiössä on toteutettu yhtymähallituksen yhtiön hallitukseen nimeämien edustajien välityksellä sekä antamalla tytäryhtiölle ohjeita ja suosituksia kuntayhtymäkonsernin yhtenäisten strategisten tavoitteiden määrittelemiseksi ja toteuttamiseksi sekä toimintatapojen yhdenmukaistamiseksi ja seurannan järjestämiseksi.

Tytäryhtiö Kainuunmeren Työterveys Oy on raportoinut vuoden 2022 aikana yhtymähallitukselle olennaisista toimintaansa koskevista asioista, tavoitteidensa toteutumisesta ja taloudellisesta tuloksestaan.

Kuntayhtymän konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kuntayhtymän tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettely- tapoja ja tehostaa kuntayhtymäkonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntayhtymä- konsernia ja kuntayhtymän muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntayhtymäkonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Konserniohje täydentää tytäryhteisöille niiden perustamisvaiheessa ja yhtiöjärjestyksessä asetettuja kuntayhtymän toimintaan liittyviä tavoitteita. Konserniohjeen tavoitteena on kuntayhtymäkonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen, kuntayhtymän yhteisöistä saaman tiedon laadun parantaminen ja tiedonkulun tehostaminen.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kainuun sotien konsernirakenne muuttui vuoden 2019 alussa siten, että Kainuun Työterveys –liikelaitoksen toiminta yhtiöitettiin ja 1.1.2019 lukien toiminta siirtyi Kainuunmeren Työterveys Oy:lle. Kainuun Työterveys -liikelaitos lakkautettiin 27.6.2022 ja Kainuunmeren Työterveys Oy:n osakkeet myytiin 14.12.2022. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminta päättyi 31.12.2022.

Vuosi 2022 oli Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin viimeinen toimintavuosi. Uusi hyvinvointialuelainsäädäntö ei mahdollistanut toiminnan jatkamista liikelaitoskuntayhtymämallilla, joten yhteistyörakenne oli tarpeen järjestää uudelleen. Uudeksi organisaatiomuodoksi valikoitui hyvinvointiyhtymä ja NordLab hyvinvointiyhtymä perustettiin Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueiden välisellä perussopimuksella syyskuussa.

Liikelaitoskuntayhtymä ei purkautunut automaattisesti voimaanpanolain perusteella vaan se täytyi purkaa jäsenten päätöksillä. Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin purkamisesta laadittiin purku- ja siirtosopimus. Kuntayhtymän purkautumisajaksi päätettiin 31.12.2022 klo 23.59.

1.6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että konsernin toiminta on tehokasta ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä turvataan omaisuus ja voimavarat toiminnan harjoittamiseen.

Konsernin sisäinen valvonta järjestetään kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden mukaisesti. Tytäryhteisön hallituksen tulee hyväksyä yhteisölle sisäisen valvonnan ohjeet ja pitää ne ajan tasalla. Yhtiön hallituksen on valvottava sisäisen valvonnan toteutumista ja ohjeiden noudattamista.

Sisäisen valvonnan toimivuudesta koko kuntayhtymässä vastaa yhtymähallitus ja sen valvontavastuu on kuntayhtymän johtajalla ja toteuttamisvastuu tilivelvollisilla. Konserniohjeen noudattamista valvoo yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja (konsernijohto).

1.6.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konsernissa on valmistauduttu hyvin toimintaympäristön muutoksiin mm. yhtiö- ja omaisuus- järjestelyin.

Kainuun sote -kuntayhtymän ja konserniyhteisöjen toimintaympäristöön vaikuttavia tekijöitä voivat pitkällä tähtäimellä olla Kainuun sote -kuntayhtymän alueen väestön ikääntyminen ja siihen liittyvä kasvava palveluiden tarve yhdistettynä alhaiseen syntyvyyteen ja huoltosuhteen heikkenemiseen sekä yleiset taloudellisessa toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset.

Vuonna 2020 alkanut ja edelleen vuonna 2022 jatkunut COVID-19-epidemia vähensi konsernin tuottoja ja lisää kuluja. Ei-kiireellisen hoidon lykkääminen epidemian aikana aiheutti lisäksi palvelu- ja hoitovelkaa, joka lisää sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvupainetta epidemian laannuttua.

Konserni toimi vuoden 2022 loppuun saakka. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminta sekä varat ja velat siirtyivät pääosin Kainuun hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Taulukko 13. Konserni tuloslaskelma ja tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT				
			2022	2021
			1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot			394 049	390 108
Toimintakulut			-383 470	-371 918
Valmistus omaan käyttöön			0	0
Toimintakate			10 579	18 189
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot			0	32
Muut rahoitustuotot			779	278
Korkokulut			-1 353	-856
Muut rahoituskulut			-1 986	-2 182
Vuosikate			8 019	15 461
Poistot ja arvonalentumiset			-13 643	-14 758
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot			4 505	0
Tilikauden tulos			-1 118	703
Tilikauden verot			0	-75
Poistoeron muutokset				
Rahastojen muutokset			0	-10
Vähemmistöosuudet			0	-130
Tilikauden yli-/alijäämä			-1 118	488
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/Toimintakulut %			102,8	104,9
Vuosikate/Poistot, %			58,8	104,8

Taulukko 14. Konsernin rahoituslaskelma

KAINUUN SOTE -KONSERNI			
		<u>2022</u>	<u>2021</u>
		1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate		8 019	15 461
Satunnaiset erät		4 505	0
Tulorahoituksen korjaukset		-7 208	-561
Investointien rahavirta			
Investointimenot		-8 227	-13 573
Rahoitusosuudet investointimenoihin		18	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		4 927	308
Toiminnan ja investointien rahavirta		2 035	1 635
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys		0	0
Antolainasaamisten vähennys		0	0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0	15 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-4 687	-56
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0	0
Oman pääoman muutokset		-1 661	0
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		1 167	453
Vaihto-omaisuuden muutos		308	390
Saamisten muutos		20 012	4 832
Korottomien velkojen muutos		13 840	-6 526
Rahoituksen rahavirta		28 978	14 093
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Rahavarojen muutos		31 013	15 728
Rahavarojen muutos			
Kassavarat 31.12.		70 576	39 690
Kassavarat 1.1.		39 563	23 961
		31 013	15 728
Investointien tulorahoitus		97,7	113,9
Lainanhoitokate		1,6	17,9
Kassanriittävyys, pv		66,0	40,1
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		-95 266	-115 736
5(3,2 ja 1) vuodelta €			

Taulukko 15. Kainuun sote –kuntayhtymän konsernitase

T A S E					
KAINUUN SOTEN KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	170 793	176 716	OMA PÄÄOMA	13 742	16 544
Aineettomat hyödykkeet	3 471	4 210	Peruspääoma	12 892	13 178
Aineettomat oikeudet	939	840	Muut omat rahastot	0	1 181
Muut pitkävaikutteiset menot	2 424	3 325	Edellisten tilikausien yli/allijäämä	1 968	1 697
Ennakkomaksut	108	45	Tilikauden yli/allijäämä	-1 118	488
Aineelliset hyödykkeet	166 683	171 880	VÄHEMMISTÖOSUUS	0	868
Maa- ja vesialueet	756	756	Vähemmistöosuus	0	868
Rakennukset	150 599	153 623	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 464	3 273	VARAUKSET	0	0
Koneet ja kalusto	11 154	13 311	Poistoero	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	270	270	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	440	647	PAKOLLISET VARAUKSET	3 097	5 101
Sijoitukset	639	625	Muut pakolliset varaukset	3 097	5 101
Osakkeet ja osuudet	267	253	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 013	2 819
Muut lainasaamiset	0	0	Valtion toimeksiannot	2 339	1 164
Muut saamiset	372	372	Lahjoitusrahastojen pääomat	327	336
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 473	1 446	Muut toimeksiantojen pääomat	1 347	1 319
Valtion toimeksiannot	0	0	VIERAS PÄÄOMA	240 016	230 993
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	126	127	Pitkäaikainen	158 212	166 269
Muut toimeksiantojen varat	1 347	1 319	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	158 212	166 269
VAIHTUVAT VASTAAVAT	88 601	78 164	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Vaihto-omaisuus	2 161	2 469	Lyhytaikainen	81 804	64 724
Aineet ja tarvikkeet	1 098	2 469	Joukkovelkakirjalainat	0	0
Ennakkomaksut	1 063	0	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	8 070	4 701
Saamiset	15 864	36 005	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	42	67	Saadut ennakot	3	0
Lainasaamiset muilta	42	67	Ostovelat	14 421	16 145
Lyhytaikaiset saamiset	15 823	35 938	Muut velat	4 161	5 904
Myyntisaamiset	6 743	8 666	Siirtovelat	55 149	37 974
Lainasaamiset muilta	38	48	Rahoitusomaisuusarvopaperit	0	1 378
Muut saamiset	3 802	3 481	Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0	1 378
Siirtosaamiset	5 240	23 743	Rahat ja pankkisaamiset	70 576	38 312
Rahoitusomaisuusarvopaperit	0	1 378	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	260 868	256 326
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0	1 378	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Rahat ja pankkisaamiset	70 576	38 312	Omavaraisuusaste. %	5,3	6,8
VASTAAVAA YHTEENSÄ	260 868	256 326	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61	59
			Kertynyt yli-/alijäämä	850	2 185
			Lainakanta 31.12.	166 282	170 970

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän tuloslaskelma vuodelta 2022 ilman liikelaitosta osoittaa yli-/alijäämää 0 euroa, sen jälkeen, kun jäsenkunnille on merkitty tilinpäätöksessä hyvitetäväksi ylijäämän tasaus 8 433 428,80 euroa.

Kainuun Työterveys -liikelaitoksella ei ollut toimintaa vuonna 2022. Liikelaitos lakkautettiin 27.6.2022 ja lakkautuspäivälle on laadittu erillistilinpäätös. Liikelaitoksen tase on yhdistelty kuntayhtymän taseeseen rivi riviä sisäiset erät eliminoiden tilinpäätösyhdistelyä vastaavalla tavalla.

Hallitus esittää, että vuoden 2022 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yli-/alijäämä 0 euroa kirjataan tilinpäätöksessä taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

Konsernitilinpäätöksen tulos on 1 117 833,48 euroa alijäämäinen.

1.8 Talousarvion toteutuminen

1.8.1 Tulosalueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Yhtymävaltuusto on kokouksessaan 20.12.2021 § 30 hyväksynyt koko kuntayhtymää koskevan vuoden 2022 talousarvion ja – suunnitelman määrärahojen ja tuloarvioiden osalta bruttona. Kuntayhtymän yhtymähallitus on hyväksynyt yhtymävaltuuston hyväksymään talousarvioon kohdistuvat käyttösuunnitelmat ja niiden muutokset.

Vuoden 2022 talousarvio on yhtymävaltuustoon nähden sitova Kainuun sote -kuntayhtymän tasolla. Kainuun Työterveys -liikelaitoksen tulostavoite vuodelle 2022 oli 0,00 euroa. Investointien osalta sitovuustaso on kuntayhtymätaso.

Vuoden 2022 talousarvion täytäntöönpano-ohje käsiteltiin yhtymähallituksen kokouksessa 26.1.2022 § 5 ja käyttösuunnitelma 26.4.2022 § 109.

Ulkoiset toimintatuotot ja –kulut ennen eliminointeja (Kainuun sote ja Työterveys liikelaitos). Vertailu käyttösuunnitelmaan.

KAINUUN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ												
(sis. TTH -liikelaitoksen)												
1 000 €	TP 2021	TA 2022	Talousarvio- muutokset	TA 2022 muutoksen jälkeen	Muutos-% TA2022 muutoksen jälkeen/ TP-2021	TP 2022	Toteuma% TP2022/TA2022 2 muutoksen jälkeen	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/TA2022 muutoksen jälkeen	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € TA2022 muutoksen jälkeen/TP2022	
TOIMINTATUOTOT	378 382	379 368	2 440	381 809	0,9	384 116	100,6	1,5	0,6	-5 734	-2 307	
Myyntituotot	329 836	337 675	2 427	340 102	3,1	329 926	97,0	0,0	-3,0	-90	10 176	
/. Jäsenkunnilta	290 800	320 500	0	320 500	10,2	312 067	97,4	7,3	-2,6	-21 267	8 433	
Maksutuotot	27 469	26 346	14	26 359	-4,0	27 969	106,1	1,8	6,1	-500	-1 610	
Tuet ja avustukset	16 595	11 167	0	11 167	-32,7	22 221	199,0	33,9	99,0	-5 626	-11 054	
Muut tuotot	4 483	4 181	0	4 181	-6,7	3 999	95,6	-10,8	-4,4	484	182	
TOIMINTAKULUT	361 795	371 591	2 439	374 030	3,4	373 031	99,7	3,1	-0,3	-11 236	999	
Palkat ja palkkiot	155 819	161 544	-619	160 925	3,3	161 171	100,2	3,4	0,2	-5 352	-246	
Henkilösivukulut	35 837	37 661	-129	37 532	4,7	37 756	100,6	5,4	0,6	-1 919	-224	
Henkilöstökulut	191 656	199 205	-748	198 457	3,5	198 927	100,2	3,8	0,2	-7 271	-470	
Asiakaspalvelujen ostot	62 998	59 795	-69	59 726	-5,2	62 757	105,1	-0,4	5,1	241	-3 031	
Muiden palvelujen ostot	53 337	57 183	2 914	60 097	12,7	57 688	96,0	8,2	-4,0	-4 351	2 409	
Palvelujen ostot yhteensä	116 334	116 977	2 845	119 823	3,0	120 445	100,5	3,5	0,5	-4 111	-622	
Aineet ja tavarat	29 260	28 504	301	28 805	-1,6	29 845	103,6	2,0	3,6	-585	-1 040	
Avustukset	8 531	10 220	0	10 220	19,8	8 652	84,7	1,4	-15,3	-121	1 568	
Vuokrat	14 558	14 557	43	14 600	0,3	13 703	93,9	-5,9	-6,1	855	897	
Muut kulut	1 457	2 127	0	2 127	46,0	1 460	68,6	0,2	-31,4	-3	667	
TOIMINTAKATE	16 588	7 778	0	7 778	-53,1	11 085	142,5	-33,2	42,5	5 503	-3 307	
Rahoituskulut ja -tuotot	-2 005	-2 145	0	-2 145	7,0	-2 058	95,9	2,6	-4,1	53	-87	
UOSIKATE	14 582	5 632	0	5 632	-61,4	9 027	160,3	-38,1	60,3	5 555	-3 395	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-14 590	-13 738	0	-13 738	-5,8	-13 469	98,0	-7,7	-2,0	-1 121	-269	
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0	4 443	0,0	0,0	0,0	-4 443	-4 443	
TILIKAUDEN TULOS	-8	-8 106	0	-8 106	0,0	0	0,0	0,0	-100,0	-8	-8 106	
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0	
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8	-8 106	0	-8 106	0,0	0	0,0	0,0	-100,0	-8	-8 106	

Ulkoiset toimintatuotot ja -kulut (Kainuun sote ilman liikelaitosta). Vertailu käyttösuunnitelmaan.

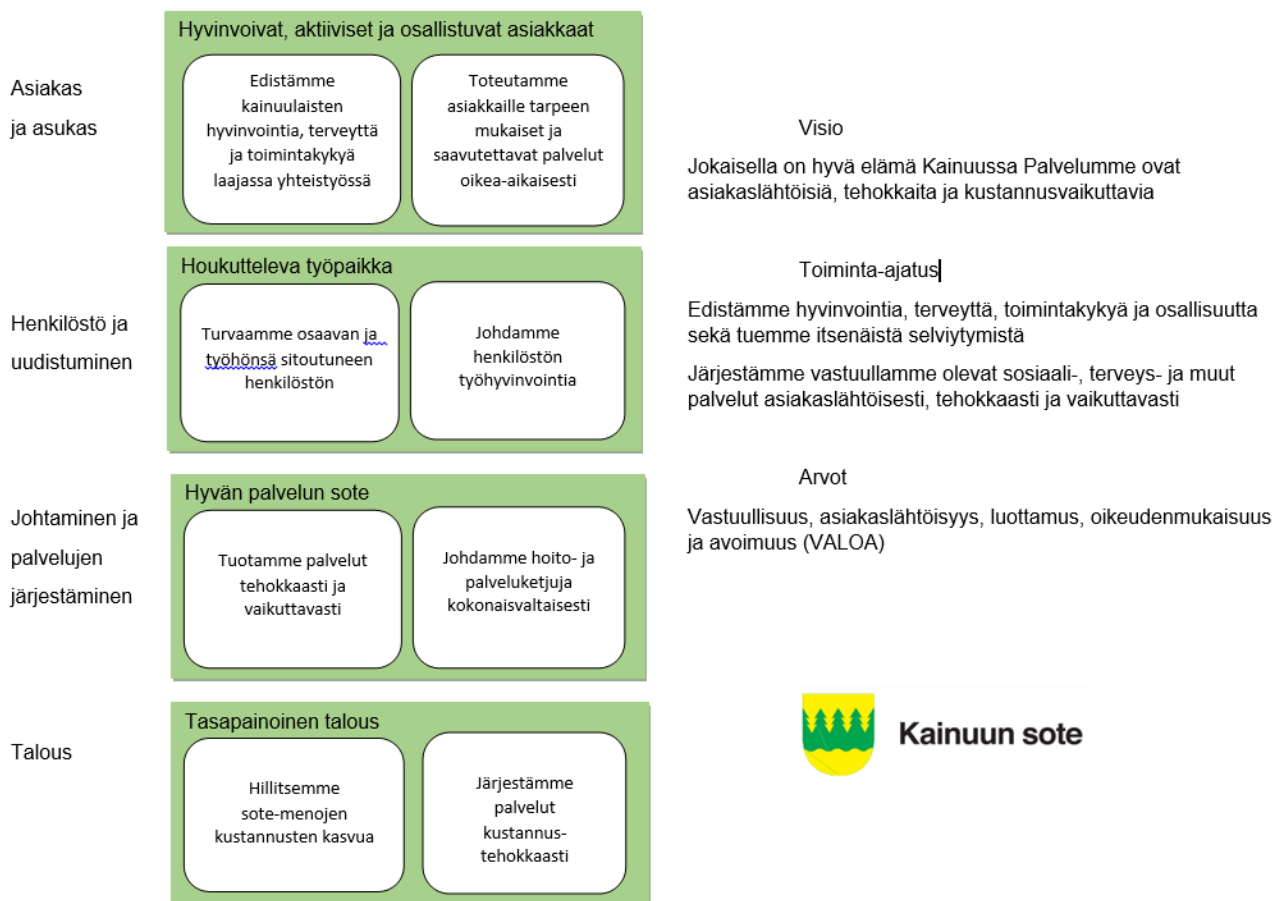
KAINUUN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ (ilman TTH -liikelaitosta)	1 000 €	TP 2021	TA 2022	Muutokset käyttösuunnitelmaan	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% hallituksen hyväksymä KS / TP-2021	TP 2022	Totusuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022
TOIMINTATUOTOT	378 381	379 368		2 440	381 809	0,9	384 116	100,6	1,5	0,6	-5 735	-2 307
Myyntituotot	329 835	337 675		2 427	340 102	3,1	329 926	97,0	0,0	-3,0	-91	10 176
./. Jäsenkunnilla	311 148	320 500		0	320 500	3,0	312 067	97,4	0,3	-2,6	-919	8 433
Maksutuotot	27 469	26 346		14	26 359	-4,0	27 969	106,1	1,8	6,1	-500	-1 610
Tuet ja avustukset	16 595	11 167		0	11 167	-32,7	22 221	199,0	33,9	99,0	-5 626	-11 054
Muut tuotot	4 483	4 181		0	4 181	-6,7	3 999	95,6	-10,8	-4,4	484	182
TOIMINTAKULUT	361 788	371 591		2 439	374 030	3,4	373 031	99,7	3,1	-0,3	-11 243	999
Palkat ja palkkiot	155 818	161 544		-619	160 925	3,3	161 171	100,2	3,4	0,2	-5 353	-246
Henkilösivukulut	35 837	37 661		-129	37 532	4,7	37 756	100,6	5,4	0,6	-1 919	-224
Henkilöstökulut	191 656	199 205		-748	198 457	3,5	198 927	100,2	3,8	0,2	-7 271	-470
Asiakaspalvelujen ostot	62 998	59 795		-69	59 726	-5,2	62 757	105,1	-0,4	5,1	241	-3 031
Muiden palvelujen ostot	53 337	57 183		2 914	60 097	12,7	57 688	96,0	8,2	-4,0	-4 351	2 409
Palvelujen ostot yhteensä	116 334	116 977		2 845	119 823	3,0	120 445	100,5	3,5	0,5	-4 111	-622
Aineet ja tavarat	29 260	28 504		301	28 805	-1,6	29 845	103,6	2,0	3,6	-585	-1 040
Avustukset	8 531	10 220		0	10 220	19,8	8 652	84,7	1,4	-15,3	-121	1 568
Vuokrat	14 558	14 557		43	14 600	0,3	13 703	93,9	-5,9	-6,1	855	897
Muut kulut	1 450	2 127		0	2 127	46,7	1 458	68,5	0,6	-31,5	-8	669
TOIMINTAKATE	16 594	7 778		0	7 778	-53,1	11 085	142,5	-33,2	42,5	5 509	-3 307
Rahoituskulut ja -tuotot	-2 004	-2 145		0	-2 145	7,0	-2 058	95,9	2,7	-4,1	54	-87
VUOSIKATE	14 590	5 632		0	5 632	-61,4	9 027	160,3	-38,1	60,3	5 563	-3 395
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-14 590	-13 738		0	-13 738	-5,8	-13 469	98,0	-7,7	-2,0	-1 121	-269
SATUNNAISET ERÄT	0	0		0	0	0,0	4 443	0,0	0,0	0,0	-4 443	-4 443
TILIKAUDEN TULOS	0	-8 106		0	-8 106	0,0	0	0,0	0,0	-100,0	0	-8 106
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0		0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
ALLJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0		0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALLJÄÄMÄ	0	-8 106		0	-8 106	0,0	0	0,0	0,0	-100,0	0	-8 106

1.8.1.1 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Strategiakartta 2022–2029 (kaksi valtuustokautta)

Kainuun hyvinvointialue aloittaa 1.1.2023

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus 13.10.2021 § 313

Kainuun sote

Tuloskortti

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kurssi-villa
Asiakas ja asukas: Hyvinvoivat, aktiiviset ja osallistuvat asiakkaat				
Edistämme kainuulaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä laajassa yhteistyössä	Kansantauti-indeksi (v. 2018): vakioitu Kainuu 124, vakioimaton 145 (indeksi sisältää: sairastavuus, kuolleisuus, työkyvyttömyys ja lääkekorvausindeksit,) Koko maan indeksit 100	Panostetaan ennaltaehkäisevään työhön, Hyte-työ yhteistyössä kuntien kanssa <i>Käynnissä</i> <i>Tulevaisuuden sote-keskusohjelma ja rakenneuudistuksen valmistelun toteuttaminen toteutuu osana HELLÄ ja KaRa-hankkeita</i>	Kansanterveysindeksi - vakioitu 122 – vakioimaton 143 (kuvaa Suomalaisten kuntien ja alueiden väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon, huomioitu eri 7 sairausryhmää ja 4 eri painotusnäkökulmaa)	Panostetaan ennaltaehkäisevään työhön, Hyte-työ yhteistyössä kuntien kanssa <i>Alueelliset hyte-verkostot ja tuki kuntien hyte-työhön toteutunut THL:n sairastavuusindeksi ikävakioitu 111,5 ja ikävakioimaton 124,2 (koko maa 100)</i>
	Alueellisen hyvinvointikertomuksen mittarit		Alueellinen hyvinvointikertomus on käytössä	Alueellisen hyvinvointisuunni-

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kursilla
	<p>Terveiden edistämisen aktiivisuus perusterveydenhuollossa, TEA-viisari</p> <p>Hyvinvointialueen valmistelu etenee kansallisen aikataulun mukaisesti</p>	<p><i>Kainuu 66/koko maa 65 (v. 2020 TEA pth päivittyy 2 vuoden välein)</i></p> <p>Tulevaisuuden sote -keskus -ohjelman ja rakennuudistuksen valmistelun toteuttaminen <i>Toteutuu osana HELLÄ ja KaRa –hankkeita</i></p>	<p>70</p> <p>Tulevaisuuden sote-keskusmalli on käynnissä</p> <p>Toiminnan siirron valmistelu hyvinvointialueelle</p>	<p>telman toimenpiteet toteutetaan <i>Toteutus kesken Alueellisen hyvinvointikerhomuksen toimenpiteiden vaikuttavuuden ja kustannusvaikutavuuden seuranta</i> <i>Toteutus kesken 69 (koko maa 68), pth 65 (koko maa 70)</i></p> <p>Tulevaisuuden sote -keskus -ohjelman (HELLÄ) toteuttaminen <i>Toteutetaan, hanketyö käynnissä</i></p> <p>Hyvinvointialueen valmistelu etenee <i>Osallistuttu valmisteluun, osa työntekijöistä sovitulla % -osuudella ja osa oman työn ohessa.</i></p>
Toteutamme asiakkaille tarpeen mukaiset ja saavutettavat palvelut oikea-aikaisesti	Hoito- ja palvelutakuun toteutuminen ja seuranta	<p>Palvelusopimuksen sisällön toteutumisen varmistaminen Koronan vuoksi ei ole toteutunut</p> <p>Palvelutarpeen arviointi ja palveluohjauksen mallin käyttöönotto Tulevaisuuden sote-keskus – ohjelman ja rakennuudistuksen valmistelun toteuttaminen <i>Toteutetaan käynnissä olevien hankkeiden avulla.</i></p> <p>Uusi Sairaala konseptin toteuttaminen <i>Covid-19 hidastanut</i></p>	Hoito- ja palvelutakuu toteutuu 100 % kaikilla osa-alueilla	<p>Seuranta ja arviointi toteutuvat lakien mukaisesti. <i>Toteutetaan. Erikoisaloilla on hoitotakuun ylityksiä ja Kajainnissa sekä Kuhmossa perusterveydenhuollossa jonoja. COVID-19 koronaviruspandemia aiheuttanut hoitovelkaa.</i></p> <p>Kehitetään palvelutarpeen arviointia ja hoitoon pääsyä <i>Toteutetaan mm. HELLÄ ja Mukana elämässä -hankkeissa.</i></p> <p>Uusi Sairaala konseptin toteutumisen</p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kursseilla
		<p>Asiakas- ja palveluohjauksen uusi malli käynnistynyt. <i>Kainuun kuntien kanssa yhteistyötä asiakas- ja palveluohjaukseen liittyen käynnistetty.</i> <i>Asiakas- ja palveluohjauksen koulutus toteutunut yhteistyössä Kajaanin amk:n kanssa.</i></p> <p>Ennaltaehkäisevien palvelujen vaikuttavuuden kehittäminen ja seuranta <i>Meneillään HELLÄ-hankkeessa</i> <i>Covid-19 hidastanut käynnistämistä</i></p>	<p>Toimintamallin vakautaminen</p> <p>Ennaltaehkäisevää työtä vahvistetaan</p> <p>Sähköiset palvelut ovat laajasti käytössä (Omasote, PSOP, takaisinsoittjärjestelmä, kuvapuhelin jne.)</p>	<p>seuranta <i>Arviointi tehty ja toimenpiteet toteutuksessa</i></p> <p>Asiakas- ja palveluohjauksen mallin toteutumisen seuranta ja kehittäminen yhteistyössä Kainuun kuntien kanssa <i>Valmistelussa, COVID-19 koronaviruspandemia hidastanut</i></p> <p>Ennaltaehkäiseviä palveluja kehitetään hyte-työssä kuntien kanssa osana alueellista hyte-työtä <i>Toteutus käynnissä</i></p> <p>Tuetaan asiakkaita ja työntekijöitä hyödyntämään sähköisiä palveluita. <i>Toteutuu</i></p>
Henkilöstö ja uudistuminen: Houkutteleva työpaikka				
Turvaamme osaan ja työnsä sitoutuneen henkilöstön	Täydennyskoulutus pv/hlö (ka)	2,0 tpu/hlö	3,0 tpu/hlö	1,5 tpu/hlö
	Vakinaisten vakanssien täyttöaste	90%-100%	Työntekijöiden pito- ja vetovoima paranevat	
		<p>Kannustetaan ja mahdollistetaan koulutus (mm. etäkoulutus), kehitetään erilaisia koulutusmuotoja <i>Koulutuksia vähemmän Covid-19-pandemian vuoksi</i></p> <p>Rekryn toimintamallin uudistaminen ja kehittäminen, vetovoimaisuuden ja yhteistyön kehittäminen kuntien kanssa <i>Rekryn toimintamallin uudistaminen ja kehittäminen aloitettu</i> <i>Henkilöstömitoituslas-</i></p>		<p>Kannustetaan ja mahdollistetaan koulutus ja kehitetään erilaisia koulutusmuotoja koulutustautumistasa-arvon lisäämiseksi <i>COVID-19 koronaviruspandemia vaikeuttanut toteutusta</i></p> <p>Työnantajakuva kirkastaminen brändityöllä <i>Valmistelussa</i></p> <p>Rekrytointiyksikön toiminta on uudistettu. Rekrytoinnin kehittäminen, toimintamallien vakioiminen, esim. rekrytoijilla <i>Aloitettu</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kurssi- villalla
	Ulkomaisen työvoiman rekrytointi ja koulutus	<i>kenta toteutettu ympärivuorokautisiin yksiköihin (esh ja pth), aikuisten mielenterveys- ja riippuvuuksien hoidon sekä vammaispalvelujen asumisyksiköihin ja lastensuojeluyksikkö Salmilaan</i>	Selvitetään ulkomaisen työvoiman saaminen	<p>Yhteistyön käynnistäminen Selvitetty vaihtoehtoja, Sitouduttu yhteistyöhön Kamkin hallinnoiman KAMK SOKA - Sotealan kansainvälinen rekrytointi- ja koulutusmalli (Tutkinosta tutkintoon ja töihin Kainuuseen) hankkeen kanssa</p> <p>Arktinen sairaanhoitaja – veto ja pitovoimaa sh:n työhön, hallinnoi Lapin amk</p> <p>Valmisteltu kansainväliseen rekrytointiin liittyvä kehittämishanke vuodelle 2023. ESR-rahoitushakemus lähetetty</p> <p>Yleislääketieteen erikoistuvien paikkojen riittävyyden arviointi Vakansseja käytettävissä</p>
	Oppilaitosyhteistyöryhmät toimivat	Oppilaitosyhteistyötiivistä ja säännöllistä Käynnissä	Opiskelijoiden työharjoittelupaikat turvataan	<p>Oppilaitosyhteistyö tiivistä ja säännöllistä Toteutuu suunnitellusti strategisella ja toiminnallisella tasolla KAMK, Kao, Aikopa/Oulun yliopisto, Sote sekä UEF, Aikopa/Oulun yliopisto, Sote. Oppilaitosyhteistyötä toteutettu opiskelijoiden harjoitteluihin liittyen Kainuun</p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kursilla
	<p>Perehdyttäminen</p> <p>Henkilöstövoimavarojen tiedolla johtaminen</p>	<p>Perehdyttämisten kirjaamisten tehostaminen</p> <p><i>Ulkoisessa arvioinnissa poikkeama perehdytyksen dokumentoinnin puutteista, dokumentointia kehitetään</i></p> <p>Työkierron mahdollistaminen ja kannustaminen, seurantajärjestelmän käytön tehostaminen</p> <p>Osaamissuunnitelmien laatiminen toiminoittain, osaamisen kehittämisen menetelmien laajentaminen organisaatiossa esim. simulaatiot</p> <p><i>Osana työhyvinvointihanketta</i></p> <p><i>Henkilöstön liikuteltavuutta seurataan keskussairaalan sisällä</i></p> <p>Osaaminen on yhteisessä käytössä, työkierron lisääminen (tavoite %)</p> <p><i>Laadittu ja hyväksytty strateginen yhteistyösopimus Itä-Suomen yliopiston ja Aikopan kanssa aikaisempien sopimusten lisäksi (Oulun yo ym.)</i></p>	<p>100 % perehdytetty</p> <p>Osaamistasojen määrittäminen toiminoittain</p> <p>Osaamisen vahvistaminen</p> <p>Osaamiskeskus toimintamalli ja erilaiset oppimisalustat käytössä</p> <p>Henkilöstön yhteiskäyttö</p> <p>Resurssien uudelleen kohdistaminen</p> <p>Työvuorosuunnittelun kehittäminen</p>	<p><i>soten työyksiköissä, harjoittelu-paikkoja lisätty.</i></p> <p>Perehdytysprosessin ja sen dokumentoinnin uudistaminen</p> <p><i>Valmistelussa henkilöstöohjelman osana</i></p> <p>Osaaminen on yhteisessä käytössä, osaamisen kehittämistä tuetaan esim. osaamiskeskustoimintamallin ja erilaisten oppimisalustojen avulla</p> <p><i>Toteutuu</i></p> <p>Henkilöstömitoituksen käytön otto ja toimeenpano</p> <p><i>Valmistuneet ja hyväksytyt yhtymähallituksessa</i></p> <p><i>Henkilöstövoimavarojen tiedolla johtamisen ohjeistus tehty</i></p> <p>Toimintalähtöisen työvuorosuunnittelun laajentaminen ja työvuorosuunnittelun keskittäminen</p> <p><i>COVID-19, koronaviruspandemia viivästyttänyt, laajentaminen edennyt</i></p>
Johdamme henkilöstön työhyvinvointia	Työhyvinvointikyselyn tulos % (QWL-indeksi)	Osana Tiedosta – työhyvinvointia ja tuottavuutta -hanketta toteutettu työelämän laadun mittaaminen 2x/2021 (QWL) ja tuettu tiedon hyödyntämistä työyksiköissä Henkilöstön ja esimies-	Kyselyn tavoite 56 %	QWL-työhyvinvointikyselyn tulosten aktiivinen hyödyntäminen <p><i>Tuettu työyksiköiden esihenkilöitä QWL-tulosten hyödyntämisessä ja työhyvinvoinnin</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kursilla
	Sairauspoissaolot pvä/HTV	<p>ten tukeminen muutoksessa <i>Muutostukea toteutetaan Tiedosta – työhyvinvointia ja tuottavuutta -hankkeen kautta</i></p> <p>Puututaan varhain. Varhainen puuttuminen toimii <i>Osana työhyvinvointihanketta</i></p>	<p>Vähenevät</p> <p>Henkilöstöohjelman toimenpiteet on tehty laajassa yhteistyössä</p>	<p><i>ja -suojelun toimenpiteiden kohdentamisessa. Toteutettu yksi mittaus v. 2022. hallinto vastaus-% 62, koko organisaatio 48. QWL-indeksi hallinto parantunut, 61 %, koko organisaatio parantunut, 54,9 %</i></p> <p><i>- tulos parantunut QWL-tuloksia tarkasteltu henkilöstömitoitustulosten kanssa yhdessä</i></p> <p><i>19,3 tpv/HTV, ilman tartuntatautipäiviä</i> <i>16,6 tpv/HTV COVID-19 koronaviruspandemian poissaoloja paljon</i></p> <p><i>Varmistetaan terveelliset työtilat ja -olot</i> <i>Uusi sairaala esteettömyyskartoitus tehty, tutkimukseen Uusi sairaala tilojen vaikutus työhyvinvointiin osallistuttu.</i></p> <p><i>Turvallisuus-kulttuurin kehittäminen tukemaan henkilöstön työhyvinvointia</i> <i>Turvallisuus-kulttuurikysely 2022 (Tuku) ja tulosten perusteella nostettavat kehittämiskohteet Siirretty v. 2023</i></p> <p><i>Henkilöstön ja esimiesten tukeminen muutoksessa</i> <i>Esimiehille on toteutettu Tiedosta-hankkeen kautta työelämänlaadun koulutuksia (tuottava esimies -valmennus,</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kursilla
	Aloitteiden lkm	Kehitetään aloitejärjestelmä <i>Kehittäminen ei vielä käynnissä</i>	Aloitejärjestelmä suunniteltu ja aloitteiden määrä kasvaa	<p><i>työelämänlaadun verkkovalmennus)</i></p> <p>Henkilöstöohjelman toimenpiteiden toimeenpano <i>Työterveyslaitos on tukenut laajennettua johtoryhmää toimenpiteiden suunnittelussa ja aika-luttamisessa</i> Osatyökykyisten työllistymisen kehittäminen <i>Toteutunut</i></p> <p>Varhainen puuttumisen malli toimii <i>Varhaisen puuttumisen ohje päivitetty</i></p> <p>Kehitetään aloitejärjestelmä <i>Valmistelussa</i></p>
Johtaminen ja palvelujen järjestäminen: Hyvän palvelun sote				
Tuotamme palvelut tehokkaasti ja vaikuttavasti	<p>Tehokkaat palvelut</p> <p>Sähköisten palvelujen käyttöaste: %:a väestöstä käyttänyt Omasote-palvelua</p>	Lisätään digitaalisten palveluiden sekä työvälineiden käyttöä. Kohdennetaan resurssit asiakastarpeen mukaisesti <i>Omasoten käyttöliittymän uudistaminen käynnistetty ja toteutettu osana KaRa-hanketta.</i>	<p>Palveluihin pääsee 100 % hoito- ja palvelutakuun mukaisesti</p> <p>45 %</p>	<p>Kohdennetaan resurssit asiakastarpeen mukaisesti. <i>COVID-19 koronaviruspandemia ja valtakunnallinen hoito-henkilöstön ylityö- ja vuoronvaihtokielto hidastaneet</i></p> <p>Painopistettä siirretään ennaltaehkäiseviin toimiin <i>Sisältyy hytetyöhön kuntien kanssa</i></p> <p>60%</p> <p>Lisätään digitaalisten palveluiden sekä työvälineiden käyttöä. <i>Järjestetty koulutuksia ja tuettu mm. Digitaidot asiakastyössä -hankkeen avulla Uuden asianhallinta-järjestelmän käyttöönottoa on tuettu osana omarahoitteista Päätöksenteko-</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kurssi- villia
	<p>Asiakastytyväisyys NPS yli 60 (suositeltavuusindeksi)</p> <p>Haipro-ilmoitusten läheltä piti-tilanteiden ja turvallisuushavaintojen osuus kaikista ilmoituksista on yli 50 %</p> <p>Tietojohtamisen kyvykkyys</p>	<p>Asiakaspalautteeseen reagoidaan ja palvelua uudistetaan tarvittaessa <i>Reaaliaikaista asiakaspalauttejärjestelmää kehitetty osana KaRa-hanketta. QPR-palautteiden systemaattinen seuranta käynnissä, hoitotyön potilaspalautte otettu käyttöön</i></p> <p>Lisätään tiedolla johtamisen kyvykkyyttä <i>Tijon (tiedolla johtamisen) päivitys käynnissä</i></p>	<p>NPS yli 60</p> <p>Haipro-ilmoitusten läheltä piti-tilanteiden ja turvallisuushavaintojen osuus kaikista ilmoituksista on yli 50 %</p>	<p><i>prosessihanketta. Lisäksi tuettu hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmän käyttöönottoa.</i></p> <p>NPS 63, toteutui Asiakaspalautteeseen vastaan ja palauteet käsitellään ohjeituksen mukaan. Tarvittaessa kehitetään ja uudistetaan palvelua ja toimintatapoja <i>Asiakaspalauttejärjestelmän kehittäminen osana Kestävän kasvun Kainuu -hanketta, ei toteutunut</i></p> <p><i>Haipro: läheltä piti-ilmoituksia ja turvallisuushavaintoja 48.1 %</i> Turvallisuushavaintoja ja vaaratapahtumailmoituksia (HaiPro) tehdään, käsitellään, seurataan ja raportoidaan säännöllisesti. Ilmoitusten pohjalta tehdään korjaavia toimenpiteitä ja kehitetään toimintatapoja ja palvelua entistä turvallisemmaksi. <i>Toteutuu koko ajan, ulkoinen arviointi tehty 4/2022</i></p> <p>Tietojohtamisen roolin ja merkityksen vahvistaminen <i>Valmisteltu osana hyvinvointialuevalmistelua</i></p> <p>Tietojohtamisen osaamisen lisääminen määrittämällä järjestäjän tietotarpeet ja kehittämällä tietojohtamisen välineitä <i>Osallistuttu</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kursilla
				VIRTA-hankkeen tietojohdantamisen verkostoon. Mm. Osana Kestävän kasvun Kainuu-hanketta kehitetään tietojohdantamisen välineitä
Johdamme hoito- ja palveluketjuja kokonaisvaltaisesti	<p>Prosessikatselmusten toteutumisaste 100 %</p> <p>Sisäisten arviointien toteutumisaste 100 %</p>	<p>Hoito- ja palveluketjut luodaan asiakasprosesseiksi. Kehitetään hoito- ja palveluketjujen katselointimalli (prosessikatselointi). Prosessien johtamisen kehittäminen. Prosessien johtamismallin selkiyttäminen, konkretisoiminen <i>Käynnissä</i></p> <p>Prosessijohtajan tehtävien määrittely <i>Prosessin omistajan tehtävät on määritetty</i></p>	<p>Prosessien johtaminen ja katselointimalli on käytössä</p> <p>Sisäinen arviointi osana organisaation omavalvontaa tukee hoito- ja palveluketjujen johtamista ja parantamista</p> <p>Hoito- ja palveluketjujen kehittämisessä varaudutaan normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin</p>	<p>Hoito- ja palveluketjut luodaan asiakasprosesseiksi <i>Prosessien, hoito- ja palveluketjujen uudistamista ja päivitystyötä jatkettu hyödyntäen Lean-menetelmiä yhteistyössä toimintojen ja palveluikäyttävien asiakkaiden kanssa. Prosessikatselmuksia eivät toteutuneet. COVID-19 koronaviruspandemia hidastanut</i></p> <p>Suunnitelma keskeisten prosessien ja hoito- ja palveluketjujen kuvaamiseen, kehittämiseen sekä niiden johtamiseen <i>Sisäisten arviointien toteutumisaste 40%. COVID-19 koronaviruspandemia hidastanut.</i></p> <p>Kehitetään hoito- ja palveluketjujen katselointia ja sisäistä arviointia (prosessikatselointi). <i>Yhtymähallitus hyväksynyt suunnitelman keskeisten ydintoimintojen arviointiin</i></p> <p>Valmiussuunnitelman ja siihen liittyvien ohjeistusten päivittäminen ja kehittäminen <i>Evakuointisuunnitelma valmis, valmius- ja pandemia-</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kursivilla
				<i>suunnitelmia päivitetty</i>
Talous: Tasapainoinen talous				
Hillitsemme sote-menojen kustannusten kasvua	Kustannuskehityksen muutos (€ ja %)	<p>Toimintaketjujen tehostaminen ja kustannustietoisuuden lisääminen <i>Arviointia tehty</i></p> <p>Arvioidaan Uuden sairaalan toimintakonseptin toteutumista <i>Toimintasuunnitelmia arvioitu</i></p> <p>Uuden sairaalan toimintamallien käyttöönotto ja tuottavuusmittareiden seuranta. - tuottavuusmittari <i>Valmistelussa</i></p>	<p>Toimintakulut nousevat korkeintaan 2 % ilman palvelutarpeen kasvua</p> <p>Tehokkaat toimintaketjut</p>	<p><i>Toteutui. 1,8 % ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja, 3,1 % palkkaharmonisointi mukana</i></p> <p>Talousseurannan ja suoritiedon avulla johdetaan kustannustasoa <i>Toteutetaan</i></p> <p>Toimintaketjujen tehostaminen ja kustannustietoisuuden lisääminen. <i>Toteutuu</i></p> <p>Arvioidaan Uuden sairaalan toimintakonseptin toteutumista. <i>Uusi sairaala konseptin toimenpiteiden arviointi tehty ja määritelty uudet toimenpiteet</i></p> <p>Uuden sairaalan toimintamallien käyttöönotto ja tuottavuusmittareiden seuranta <i>Valmistelussa</i></p>
	<p>€/asukas kustannukset kaventuvat eivät kasva koko maahan nähden</p> <p>Taloustaloutukseen osallistuneiden esimiesten lukumäärä</p>	<p>Taloutta seurataan, poikkeamiin puututaan ja vältetään alijäämän muodostumista <i>Käynnissä, koronaepidemia lisännyt kustannuksia</i></p> <p>Järjestetään taloudenhoitoon liittyvä koulutus (omana/ostopalveluna) <i>Vuosittain</i></p> <p>Kehitetään panostuoto tarkastelu (eurot-suorite-vaikutavuus tarkastelu) <i>Käynnissä</i></p>	<p>Kustannuskehitys valtakunnan tasolla</p> <p>90 % esimiehistä on suorittanut talouteen liittyvän soten sisäisen koulutuksen</p> <p>Järjestetään henkilöstösuunnitteluun ja taloudenhoitoon koulutus ja kehitetään koulutuskortti, (yhdistetään henkilöstösuunnittelu ja taloudenhoito)</p>	<p>Taloutta seurataan, poikkeamiin puututaan ja vältetään alijäämän muodostumista. <i>Seuranta ja puuttuminen aktiivista, tulos 8,4 milj. euroa ylijäämäinen</i></p> <p>Järjestetään taloudenhoitoon liittyvä koulutus (omana/ostopalveluna) <i>Toteutettu</i></p> <p>Kehitetään panostuoto tarkastelu (eurot-suoritevaikutavuus tarkastelu) <i>Toteutettu</i></p>

Toteuma kauteen 12/2022 (TP2021 ja TP2022) ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja ja niiden korkoja. Vertailu käyttösuunnitelmaan.

KAINUUN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ														
(ilman TTH -liikelaitosta)	TP 2021	TA 2022	Muutokset käyttösuunnitelmaan	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% hallituksen hyväksymä KS / TP-2021	TP 2022	Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022			
1 000 €														
TOIMINTATUOTOT	358 033	379 368	2 440	381 809	6,6	392 549	102,8	9,6	2,8	-34 516	-10 740			
Myyntituotot	309 487	337 675	2 427	340 102	9,9	338 342	99,5	9,3	-0,5	-28 855	1 760			
J. Jäsenkunnilla	290 800	320 500	0	320 500	10,2	320 500	100,0	10,2	0,0	-29 700	0			
Maksutuotot	27 469	26 346	14	26 359	-4,0	27 969	106,1	1,8	6,1	-500	-1 610			
Tuet ja avustukset	16 595	11 167	0	11 167	-32,7	22 221	199,0	33,9	99,0	-5 626	-11 054			
Muut tuotot	4 483	4 181	0	4 181	-6,7	4 017	96,1	-10,4	-9,9	466	164			
TOIMINTAKULUT	361 209	371 591	2 439	374 030	3,5	367 631	98,3	1,8	-2,8	-6 422	6 398			
Palkat ja palkkiot	155 352	161 544	-619	160 925	3,6	156 700	97,4	0,9	-2,6	-1 348	4 225			
Henkilösivukulut	35 724	37 661	-129	37 532	5,1	36 827	98,1	3,1	-1,9	-1 103	705			
Henkilöstökulut	191 077	199 205	-748	198 457	3,9	193 527	97,5	1,3	-2,5	-4 950	4 930			
Asiakaspalvelujen ostot	62 998	59 795	-69	59 726	-5,2	62 757	105,1	-0,4	5,1	241	-3 031			
Muiden palvelujen ostot	53 337	57 183	2 914	60 097	12,7	57 688	96,0	8,2	-4,0	-4 351	2 409			
Palvelujen ostot yhteensä	116 334	116 977	2 845	119 823	3,0	120 445	100,5	3,5	0,5	-4 111	-622			
Aineet ja tavarat	29 260	28 504	301	28 805	-1,6	29 845	103,6	2,0	3,6	-585	-1 040			
Avustukset	8 531	10 220	0	10 220	19,8	8 652	84,7	1,4	-15,3	-121	1 568			
Vuokrat	14 558	14 557	43	14 600	0,3	13 703	93,9	-5,9	-6,1	855	897			
Muut kulut	1 450	2 127	0	2 127	46,7	1 458	68,5	0,6	-31,5	-8	669			
TOIMINTAKATE	-3 176	7 778	0	7 778	-34,9	24 916	320,4	-88,6	220,4	-28 894	-17 140			
Rahoituskulut ja -tuotot	-1 848	-2 145	0	-2 145	16,1	-1 558	72,6	-15,7	-27,4	-230	-587			
VIOSIKATE	-5 024	5 632	0	5 632	-21,1	23 360	414,8	-565,0	314,8	-28 384	-17 728			
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-14 590	-13 738	0	-13 738	-5,8	-13 469	98,0	-7,7	-2,0	-1 121	-269			
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0	4 443	0,0	0,0	0,0	-4 443	-4 443			
TILIKAUDEN TULOS	-19 614	-8 106	0	-8 106	0,0	14 333	-176,8	0,0	-276,8	-33 947	-22 439			
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0			
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0			
TILIKAUDEN YLI-ALIJÄÄMÄ	-19 614	-8 106	0	-8 106	0,0	14 333	-176,8	0,0	-276,8	-33 947	-22 439			

Toteuma kauteen 13/2022 (TP2021 ja TP2022) palkkaharmonisointi mukana. Vertailu käyttösuunnitelmaan.

KAINUUN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ														
(ilman TTH -liikelaitosta)	TP 2021	TA 2022	Muutokset käyttösuunnitelmaan	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% hallituksen hyväksymä KS / TP-2021	TP 2022	Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022			
1 000 €														
TOIMINTATUOTOT	358 033	379 368	2 440	381 809	6,6	392 549	102,8	9,6	2,8	-34 516	-10 740			
Myyntituotot	309 487	337 675	2 427	340 102	9,9	338 342	99,5	9,3	-0,5	-28 855	1 760			
J. Jäsenkunnilla	290 800	320 500	0	320 500	10,2	320 500	100,0	10,2	0,0	-29 700	0			
Maksutuotot	27 469	26 346	14	26 359	-4,0	27 969	106,1	1,8	6,1	-500	-1 610			
Tuet ja avustukset	16 595	11 167	0	11 167	-32,7	22 221	199,0	33,9	99,0	-5 626	-11 054			
Muut tuotot	4 483	4 181	0	4 181	-6,7	4 017	96,1	-10,4	-9,9	466	164			
TOIMINTAKULUT	361 788	371 591	2 439	374 030	3,4	373 031	99,7	3,1	-0,3	-11 243	999			
Palkat ja palkkiot	155 818	161 544	-619	160 925	3,3	161 171	100,2	3,4	0,2	-5 353	-246			
Henkilösivukulut	35 837	37 661	-129	37 532	4,7	37 756	100,6	5,4	0,6	-1 919	-224			
Henkilöstökulut	191 656	199 205	-748	198 457	3,7	193 527	100,2	3,8	0,2	-7 271	-470			
Asiakaspalvelujen ostot	62 998	59 795	-69	59 726	-5,2	62 757	105,1	-0,4	5,1	241	-3 031			
Muiden palvelujen ostot	53 337	57 183	2 914	60 097	12,7	57 688	96,0	8,2	-4,0	-4 351	2 409			
Palvelujen ostot yhteensä	116 334	116 977	2 845	119 823	3,0	120 445	100,5	3,5	0,5	-4 111	-622			
Aineet ja tavarat	29 260	28 504	301	28 805	-1,6	29 845	103,6	2,0	3,6	-585	-1 040			
Avustukset	8 531	10 220	0	10 220	19,8	8 652	84,7	1,4	-15,3	-121	1 568			
Vuokrat	14 558	14 557	43	14 600	0,3	13 703	93,9	-5,9	-6,1	855	897			
Muut kulut	1 450	2 127	0	2 127	46,7	1 458	68,5	0,6	-31,5	-8	669			
TOIMINTAKATE	-3 764	7 778	0	7 778	-30,7	19 518	250,9	-619,9	150,9	-23 272	-11 740			
Rahoituskulut ja -tuotot	-2 004	-2 145	0	-2 145	7,0	-2 058	95,9	2,7	-4,1	54	-87			
VIOSIKATE	-5 768	5 632	0	5 632	-19,8	17 460	310,0	-403,2	210,0	-23 216	-11 828			
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-14 590	-13 738	0	-13 738	-5,8	-13 469	98,0	-7,7	-2,0	-1 121	-269			
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0	4 443	0,0	0,0	0,0	-4 443	-4 443			
TILIKAUDEN TULOS	-20 348	-8 106	0	-8 106	0,0	8 433	-104,0	0,0	-204,0	-28 781	-16 539			
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0			
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0			
TILIKAUDEN YLI-ALIJÄÄMÄ	-20 348	-8 106	0	-8 106	0,0	8 433	-104,0	0,0	-204,0	-28 781	-16 539			

Toteuma kauteen 14/2022 alijäämän tasaus kunnille mukana. Vertailu käyttösuunnitelmaan.

KAINUUN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄ														
(ilman TTH -liikelaitosta)	TP 2021	TA 2022	Muutokset käyttösuunnitelmaan	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% hallituksen hyväksymä KS / TP-2021	TP 2022	Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022			
1 000 €														
TOIMINTATUOTOT	378 381	379 368	2 440	381 809	0,9	384 116	100,6	1,5	0,6	-5 735	-2 307			
Myyntituotot	329 835	337 675	2 427	340 102	3,1	329 908	97,0	0,0	-3,0	-73	10 194			
J. Jäsenkunnilla	311 148	320 500	0	320 500	3,0	312 067	97,4	0,3	-2,6	-919	8 433			
Maksutuotot	27 469	26 346	14	26 359	-4,0	27 969	106,1	1,8	6,1	-500	-1 610			
Tuet ja avustukset	16 595	11 167	0	11 167	-32,7	22 221	199,0	33,9	99,0	-5 626	-11 054			
Muut tuotot	4 483	4 181	0	4 181	-6,7	4 017	96,1	-10,4	-9,9	466	164			
TOIMINTAKULUT	361 788	371 591	2 439	374 030	3,4	373 031	99,7	3,1	-0,3	-11 243	999			
Palkat ja palkkiot	155 818	161 544	-619	160 925	3,3	161 171	100,2	3,4	0,2	-5 353	-246			
Henkilösivukulut	35 837	37 661	-129	37 532	4,7	37 756	100,6	5,4	0,6	-1 919	-224			
Henkilöstökulut	191 656	199 205	-748	198 457	3,5	198 927	100,2	3,8	0,2	-7 271	-470			
Asiakaspalvelujen ostot	62 998	59 795	-69	59 726	-5,2	62 757	105,1	-0,4	5,1	241	-3 031			
Muiden palvelujen ostot	53 337	57 183	2 914	60 097	12,7	57 688	96,0	8,2	-4,0	-4 351	2 409			
Palvelujen ostot yhteensä	116 334	116 977	2 845	119 823	3,0	120 445	100,5	3,5	0,5	-4 111	-622			
Aineet ja tavarat	29 260	28 504	301	28 805	-1,6	29 845								

Mittarit/Tunnusluvut

Mittarit/ Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Asukas, asiakas						
Vakioitu kansantauti- indeksi (Kela), laskee yhden yksikön vuo- dessa nykyisestä ar- vosta	124	<128	Kelan kansantauti - ja sairasta- vuusindeksin päivittäminen on lopetettu.		Kelan kan- santauti - ja sairasta- vuusindek- sin päivittäminen on lopetettu.	
Vakioitu sairastavuus- indeksi laskee yhden yksikön vuosittain nykyisestä arvosta	120	<120/<112	Viimeisimmät tiedot on julkaistu vuodelta 2018		Viimeisimmät tiedot on julkaistu vuodelta 2018	
Kansanterveysindeksi					Vakioitu 122 Vakioimaton 143	<i>THL:n sai- rastavuus- indeksi ikä- vakioitu 111,5 ja ikä- vakioimaton 124,2</i>
Terveystiedon edistämi- sen aktiivisuus perus- terveydenhuollossa (sijoitus parempi kuin koko maassa)	65 (koko maa 67)	Seuravan kerran vuon- na 2020	66 (koko maa 65)	70 (koko maa 65)	Suomen paras	69 (koko maa 68), pth 65 (koko maa 70)
Hoito- ja palvelutakuun toteutuminen (poik- keamat raportoidaan)	ESH/TESA toimenpitee- seen pääsyä yli 6 kk jonot- taneita oli yht. 2. Hoidontar- peen arvioon pääsyä yli 3 kk odottaneita oli yhteens- sä 293, joista kirurgiaan 187 ja silmä- tauteihin 106.	Ei uhkasak- koja ESH:ssa toimenpitee- seen pääsyä yli 6kk jonot- taneita oli yht. 31. Hoidon- tarpeen arvioon pää- syä yli 3kk odottaneita oli yhteensä 56.	ESH:ssa toimenpitee- seen pääsyä yli 6kk jonot- taneita oli yhteensä 114. ESH:ssa hoidontar- peen arvioon pääsyä yli 3kk odotta- neita oli yh- teensä 11.	Suun th yli 6 kk aikaa odottaneita 1016 potilas- ta (11.2.2021) Hoitotakuu ei toteudu: ortopedia, endokrinolo- gia ja gastro- kirurgia sekä pth kiireetön vastaanotto- toiminta (pl. Sotkamo ja Suomus- salmi) Covid-19- pandemia vaikuttanut	Ei uhkasak- ko-uhkia tai huomautuk- sia.	<i>Ei ole uhka- sakko-uhkia tai huomau- tuksia. Suun th yli 6 kk odotta- neita 150, jossa Kajaani 1038, Kuh- mo 88 ja Suomus- salmi 65 asiakasta. Hoitotakuu ei toteudu: ortopedia, gastroente- rologia, yleiskirurgia, verisuoniki- rurgia (1), sisätaudit (4), lasten kirurgia (2), pth kiireetön vastaanotto Kajaani ja Kuhmo. COVID-19 koronavirus- pandemia vaikuttanut</i>
Henkilöstö ja uu- distuminen	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Sairauspoissaolojen kehitys (tpv/HTV)	15,0 tpv/HTV	15,7 tpv/HTV	15,3 pvä/HTV	14,7 tpv/HTV	12,0 pvä/HTV	19,3 tpv/HTV ilman tartun- ta-tautipäiviä 16,6 tpv/HTV.

						COVID-19 poissaoloja paljon
Työhyvinvointikyselyn kehitys	-	Joka toinen vuosi Tavoite 3,6/5	QWL-kysely vastaus % 53,6 %. Työelämänlaadun indeksi 56 % keskim. kuntaorg.-% 60)	Työelämän laadun indeksi 53,8 % (keskim. kuntaorg.-% 60)	56 %	Työelämän laadun indeksi parantunut, 54,9 % (keskim. kuntaorg.-% 60)
Täydennyskoulutus-pv/hlö	3,1 pv/hlö	2,4	1,4 (COVID-pandemia)	2,0 tpv/hlö (COVID-19-pandemia)	3,0 pv/hlö	1,5 pv/hlö (COVID-19 -pandemia)
Keskimääräinen siirtymisikä eläkkeelle nousee	60,6	64,1	Kaikki eläke- muodot 61,1 v. (vanhuuseläke 64,4)	Kaikki eläke- muodot 61,1 v. (vanhuuseläke 64,6)	62,0	62,5 v. (vanhuuseläke 64,67) Toteutui
Varhe-maksujen osuus-% henkilöstökuiluista	0,75 %	Varhaiseläkemenoperusteinen maksu lakanut 1.1.2019	Varhaiseläkemenoperusteinen maksu lakanut 1.1.2019	Varhaiseläkemenoperusteinen maksu lakanut 1.1.2019	Varhaiseläkemenoperusteinen maksu lakanut 1.1.2019	Varhaiseläkemenoperusteinen maksu lakanut 1.1.2019
Johtaminen, palveluiden järjestäminen ja tuotantotavat	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Laatujärjestelmän ulkoiset ja sisäiset auditoinnit (kpl/v)	Ulkoinen sertifiointiarviointi on toteutunut konservatiivisella, operatiivisella ja leikkaus-anestesian vastuualueilla ja näillä alueilla on ISO 9001:2015 sertifikaatti. Sisäisten arviointien toteutumisprosentti on 92 %.	Toteutettu seuranta-auditointi ISO 9001:2015 konservatiivinen (lukuun ottamatta kotona tapahtuvaa hengityshalvauspotilaan hoitoa) ja operatiivinen vastuualue Sertifiointi-auditointi ISO9001:2015, akuuttihoiton palvelut (lukuun ottamatta ensihoito) ja radiologia.	Ulkoinen 100 % Sisäiset arvioinnit 63 % (COVID-19-koronavirus-pandemia)	<i>Ulkoinen arviointi on toteutettu aikuisten somaattinen esh, kuntoutuspalvelut, akuuttihoiton palvelut (ei ensihoito) kuvantaminen ja patologia</i> Sertifikaatti myönnetty 4.6.2021	Ulkoinen arviointi on toteutettu aikuisten somaattinen esh, kuntoutuspalvelut, akuuttihoiton palvelut (ei ensihoito) kuvantaminen ja patologia	<i>Ulkoinen arviointi toteutettu 4/2022, sisältää ensihoidon, ensihoito saai ulkoisessa arvioinnissa laatusertifikaatin 4/2022</i>
Kehityskeskustelujen toteutuminen	Toteutumisprosentti järjestelmästä saatuna 52 %.	Käyty osittain.	Osittain käyty n. 60–100 %	Osittain käyty 68–100 %, (68 % järjestelmästä saatu tieto. Kaikki ei kirjaudu järjestelmään, mm. ryhmäkehityskeskustelut)	90–100 %	<i>Osittain käyty 67–100%, (67 % järjestelmästä saatu tieto. Kaikki ei kirjaudu järjestelmään, mm. ryhmäkehityskeskustelut)</i>
Vuosittain kehitettävät palvelu- ja hoitoketjut	Hoito- ja palveluketjuja on päivitetty ja uudistettu, Lean-mene-	Käynnissä	Prosessikartta päivitetty - hoito- ja palveluketjuja 18	Uusia prosesseja kuvattu 3 valmiita 40, hoitoketjuja 18	Lean jalkautuu organisaatiossa laajemmalle	<i>Prosessikartan ja prosessien uudistamista jatkettu. Uusia pro-</i>

	telmiä on hyödynnetty päivitystyössä.		- prosesseja 40 - uusia 10			sesseja kuvattu 8, valmiita 80, hoitokeittäjiä 12 (prosessilistaus päivitetty)
Talous	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Tilinpäätöksen vertailutiedot (toimintakulut)	kasvu-% 4,8	kasvu-% 0,1	kasvu-% 3,3 % ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja, 6,5 % mukaan lukien takautuvat palkkaharmonisointikulut	kasvu-% 1,0 % (kasvu 3,5 %, jos ei huomioida takautuvia palkkaharmonisointikuluja) (Covid-19-pandemia ja palkkaharmonisaatio lisännyt kuluja)	kasvu 2 %	Toteutui. 1,8 % ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja, 3,1 % palkkaharmonisointi mukana
Sosiaali- ja terveydenhuollon nettokustannukset €/asukas	4341 (3327)	4020	4788	4662	Ero valtakunnalliseen keskiarvoon kaventuu	Vuoden 2022 tieto kesällä 2023
Sosiaalitoimen nettokustannukset €/asukas	1590 (1371)	1630	1764	2048	Ero valtakunnalliseen keskiarvoon kaventuu	Vuoden 2022 tieto kesällä 2023
Terveystoimen nettokustannukset €/asukas	2751 (1956)	2390	3024	2614	Ero valtakunnalliseen keskiarvoon kaventuu	Vuoden 2022 tieto kesällä 2023
Perusterveydenhuollon nettokustannukset €/asukas	795 (606)	694	849	729	Ero valtakunnalliseen keskiarvoon kaventuu	Vuoden 2022 tieto kesällä 2023
Erikoissairaanhoidon nettokustannukset €/asukas	1825 (1255)	1696	2063	1886	Ero valtakunnalliseen keskiarvoon kaventuu	Vuoden 2022 tieto kesällä 2023
THL, erikoissairaanhoidon tuottavuustilasto, keskussairaalat (yht. 16 sairaalaa): episodituottavuus	Episodituottavuus 95; sijoitus 10/16	Episodituottavuus 93; sijoitus 11/16	Episodituottavuus 79; sijoitus 15/15	Ennakkotieto vuodesta 2021; episodituottavuus 84, sijoitus 14/15	Kolmen tuottavimman keskussairaalan joukossa	Tieto saatavilla vuositasolla

Olennaista toiminnassa 1.1.–31.12.2022

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän talousarvio 2022 hyväksyttiin yhtymävaltuustossa 20.12.2021 § 30. Käyttösuunnitelma käsiteltiin yhtymähallituksen kokouksessa 26.4.2022 § 109.

Talousarvion (ilman liikelaitoksia) mukaan toimintatuotot ovat vuodelle 2022 yhteensä 379,4 milj. euroa. Käyttösuunnitelmassa (ilman liikelaitoksia) toimintatuottojen loppusumma on 381,3 milj. euroa. Toimintatuottoja on kertynyt vuoden loppuun mennessä 384,1 milj. euroa, joka on 100,7 % koko vuoden käyttösuunnitelmasta. Raamineuvottelun mukainen kuntien rahoitusosuus oli 320,5 milj. euroa. Toimintatuotoissa on huomioitu 8,4 milj. euron ylijäämän palautus kunnille, kun tämä huomoidaan, lopulliseksi kuntien rahoitusosuudeksi muodostui 312,1 milj. euroa. Ilman ylijäämän palautuksen kirjaamista toimintatuottoja kertyi 392,5 milj. euroa eli toteutusprosentti oli 102,9 % suhteessa käyttösuunnitelmaan. Käyttösuunnitelmaan sisältyi yhteensä 4,0 milj. euroa valtion kompensatiota koronaviruspandemian aiheuttamiin talousvaikutuksiin. Kompensatiota tuloutui vuoden loppuun mennessä yhteensä 14,5 milj. euroa.

Talousarvion (ilman liikelaitoksia) mukaan toimintakulut ovat vuodelle 2022 yhteensä 371,6 milj. euroa. Käyttösuunnitelmassa (ilman liikelaitoksia) toimintakulujen loppusumma on 374,0 milj. euroa. Toimintakulut kasvoivat vuodesta 2021 vuoteen 2022 1,8 % ja vuoden 2022 käyttösuunnitelmaan suhteutettuna toteuma-% on tällöin 98,4 %, jos takautuvia palkkaharmonisointikuluja (v. 2021 2,0 milj. euroa ja v. 2022 5,4 milj. euroa) ei huomioida. Toimintakuluja on kertynyt vuoden loppuun mennessä 373,0 milj. euroa, joka on 99,9 % koko vuoden käyttösuunnitelmasta, kun huomioidaan palkkaharmonisointi ja toimintakuluja on kertynyt 3,1 % enemmän kuin vuonna 2021.

Talouden tasapainottamistoimenpiteitä on toteutettu useilla tulosalueilla suunnitelmien mukaisesti. Yhtymävaltuusto päätti 27.6.2022 Kainuun Työterveys –liikelaitoksen purkamisen. Omistajat teettivät sote-uudistuksen vaikutuksista Kainuunmeren työterveys Oy:n toimintaan selvityksen, jossa tarkasteltiin erilaisia vaihtoehtoja työterveyshuollon tuottamisesta omistajilleen 1.1.2023 hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa. Selvitys sisälsi myös osingonjaon, joka toteutettiin keväällä 2022. Kainuun Työterveys -liikelaitos lakkautettiin ja Kainuunmeren Työterveys Oy:n osingonjaosta tullut ylijäämä 462 265,32 euroa kirjattiin Kainuun soten tilinpäätökseen. Kainuun kunnista osa ja Kainuun sote omistivat Kainuunmeren Työterveys Osakeyhtiön. Kainuunmeren Työterveys Oy jakoi keväällä 2022 varoja 1,0 miljoonaa euroa omistajille: Kainuun sote, Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Osingonjakoa suoritettiin 87 euroa osakkeelta eli yhteensä 870 000 euroa. Lisäksi suoritettiin pääomapalautuksena 13 euroa osakkeelta eli yhteensä 130 000 euroa. Selvitystyön jälkeen yhtiön omistajat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä päättivät kilpailuttaa työterveyshuollon palvelut ja myydä osakkeet. Omistajakunnat ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä olivat mukana työterveyshuollon palveluiden kilpailutuksessa. Kainuun hyvinvointialue hyväksyi hankinnan kriteerit. Kainuunmeren Työterveys Oy:n kaikki osakkeet myytiin kilpailutuksen perusteella 9,117 miljoonan euron hintaan ja kauppakirja allekirjoitettiin 14.12.2022. Omistajakunnille ostaja maksoi myyntihinnasta 4.205.672 euroa omistusosuuksien suhteessa vuonna 2022. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän myytyjen osakkeiden hinta oli 4.911.328 euroa, josta tulovaikutteisena 4.442.659 euroa sisältyy täysjäsenkuntien maksuosuuteen ylijäämän palautuksena. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä teki työterveyshuoltosopimuksen Kainuunmeren Työterveys Oy:n kanssa 14.12.2022.

Kainuun sote kuntayhtymän talousarvio vuodelle 2022 oli 8,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tulos on 22,4 miljoonaa euroa parempi kuin talousarvio. Tulos ilman 5,9 miljoonan euroa palkkaharmonisointia on 14,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Palkkaharmonisoinnin jälkeen tulos on 16,5 miljoonaa euroa parempi kuin talousarvio 2022 ja 8,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen eikä kattamattomia alijäämiä ole. Lisäksi kaikille kunnille palautetaan myös erikoissairaanhoidon kalliin hoidon tasausrahan purkamisesta 1,0 miljoonan euron summa kunnittain rahaston perustamisvaiheen suhteessa, joka ei sisälly kuntien maksuosuuspalautukseen. Lisäksi palautetaan Kainuun Työterveys -liikelaitoksen omistajakunnille, täysjäsenkunnille, liikelaitoksen peruspääoma 286 039,38 euroa, kehittämisrahasto 176 039,38 euroa ja edellisten tilikausien ylijäämä 199 416,48 euroa eli yhteensä 661 495,24 euroa liikelaitoksen perustamisvaiheen pääoman suhteessa, joka ei sisälly kuntien maksuosuuspalautukseen. Yhteensä kunnat saivat vuonna 2022 n. 4.67 miljoonaa euroa ja tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen n. 10.06 miljoonaa euroa. Kuntayhtymällä ei ole kattamattomia alijäämiä.

Laboratorioliikelaitos kuntayhtymä NordLab on purettu hyvinvointialueiden aloittaessa toiminnan 1.1.2023. NordLab varoinea ja velkoinea sekä henkilöstö siirtyivät vuoden 2022 lopussa liikkeenluovutuksella takaisin omistajilleen sairaanhoitopiireille ja vuoden 2023 alussa uuteen perustettuun NordLab hyvinvointiyhtymään. Kainuun soten osuus NordLabista on 10,575 %. NordLabin osuudet on kirjattu soten kirjanpidossa taseeseen ja purettu vastaavasti konsernissa. NordLab on yhdistetty konsernitiilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. NordLabin varoja ei ole mukana kuntien maksuosuuksissa eikä ylijäämässä.

Strategisina linjauksina vuosille 2020–2024 on ollut johtamisjärjestelmän uudistaminen ja Kainuun palvelurakenteen uudistaminen asiakastarpeen mukaisesti, huomioiden saatavuus ja saavutettavuus. Kainuun soten organisaatio muuttui vuoden 2021 alusta alkaen siten, että kaikki terveydenhuollon palvelut ja sosiaalihuollon palvelut ovat omia tulosalueita. Poikkeuksena on sosiaalihuoltopalveluista perheneuvola ja kehitysvammaisten erityishuollon poliklinikka, jotka on sijoitettu osaksi terveydenhuollon palveluja. Osalla tulosalueita nimet muutettiin; perhepalvelut hyvinvointipalveluiksi, terveyden- ja sairaanhoitopalvelut terveyden- ja sairaudenhoidon palveluiksi sekä vanhuspalvelut ikäihmisten palveluiksi. Lisäksi sairaanhoidon tulosalue on lakkautettu ja palvelut siirtyivät osaksi terveystalujen ja keskitettyjen tukipalvelujen tulosalueita. Hallinnon tulosalue on oma tulosalueena.

Kuntayhtymän taloudentasapainottamistoimenpiteitä, joita on toteutettu mm. seuraavat:

- digitalisaation hyödyntäminen
- kuntien ennalta ehkäisevät toimet
- ostopalvelujen rajoitus nykyisestä

- hankintakielto / rajoitus
- tilojen käytön tehostaminen
- sulkujen/supistusten jatkaminen
- paikkavähennykset
- asumispalvelu vs. normaaliasuminen
- mielenterveyspalvelut, normaaliasuminen/asumisyksiköt
- erikoissairaanhoidon paikkojen tarkastelu/vähennys
- perusterveydenhuollon akuuttiosastojen mitoitus
- kotisairaaloiminnan arviointi/optimointi
- henkilöstömitoitus kaikkiin yksiköihin
- henkilöstötarve suhteessa asukasmäärään
- terveyskeskustoiminnan keskittäminen isompiin yksiköihin (Kajaanin alueella Uusi sairaalaan)
- tilojen siivoustarpeen mitoitus
- hoitoon/palveluun pääsykriteerien tiukennus
- palvelumuodon muutos
- etä/keskitetty/digipalvelu, (takaisinsoittojärjestelmä, skype, chat, omasoten laajentaminen)
- sähköisen ajanvarauksen laajentaminen
- palveluiden muuttaminen digitaalisiksi
- seulontaohjelmat: suolistosyövät, lastentaudit
- kuntakohtaiset kustannukset/yksikkö
- terveydenhuollon järjestämissuunnitelman päivitys, palvelustrategia, kuntakohtaisen ”ruksilistan” poistaminen
- hankkeiden karsinta
- Uusi sairaala koulutusten ajalta toiminnan sulut
- palveluoppaan jakamisesta luovuttu
- tulosalueet ylittävien hoitoketjujen Lean -prosessit
- henkilöstön sairastavuus / toimenpiteet
- henkilöstöohjelma
- eläköityvien tehtäviä pääsääntöisesti ei täytetä
- määräaikaisten vähennys
- 99-vakanssien käyttö vain rekry-yksikössä
- täyttölupakäsittely vain yhden kerran/esitys
- henkilöstön liikkuvuus / työkierto käyttöön
- keskitetty työvuorosunnittelu käyttöön
- hankkeiden vakanssinumerointi selvitetty
- lomarahen vaihto vapaaksi v. 2021, pidetään myöhemmin
- vapaaehtoiset virkavapaat v. 2021
- ulkopuolisen koulutuksen rajoitus/vaihtoehdot etänä
- HTV-ylityksiin tarkat selvitykset

Talouden tasapainottamistoimenpiteitä on käsitelty yhtymähallituksessa maaliskuusta 2019 alkaen ja niiden toteuttamista on jatkettu vuosien 2020–2022 aikana. Yhtymähallitus 17.4.2019, § 110, hyväksyi -2,8 milj. euron toimenpiteet, joista on toteutettu 1,9 milj. euroa sekä toteutetaan edelleen. Tasapainottamisohjelmassa 29.5.2019, 21.8.2019, 18.9.2019, 9.10.2019 ja 30.10.2019 yhtymähallitukselle esitetyt toimenpiteet olivat -2,1 M€. Yhtymähallitus päätti koko kuntayhtymän henkilöstöä koskevan YT-menettelyn aloittamisesta 9.10.2019 § 248. YT-menettely kesti tammikuulle 2020. Tavoitteena oli -2,0 milj. euron säästöt henkilöstömenoissa. Vuonna 2019 aloitetuilla toimenpiteillä tavoitellaan yhteensä 6,9 M€ talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Vuonna 2019 saavutettiin 2,8 milj. euron taloudelliset säästöt. Kokouksessaan 26.8.2020 § 225 yhtymähallitus merkitsi tiedoksi talouden tasapainottamisohjelman päivittämisen. Talouden tasapainottamisohjelmaa käsiteltiin yhtymähallituksen kokouksessa 25.11.2020. Yhtymähallitus päätti heinäkuun alussa 2021 koko soten henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Koko henkilöstön lomautuksesta ei tehty päätöstä. Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena oli yhteensä 2,0 milj. euron suuruiset säästöt, joiden ajallinen kohdentuminen tarkentui vähitellen. Talouden tasapainottamisohjelman päivittämiseksi tulosalueet ovat päivittäneet mahdollisia toiminnan muutosmahdollisuuksia v. 2021–2025. Lisäksi v. 2021–2024 tiedossa olevien toteutuvien talouden tasapainottamistoimenpiteiden eurovaikutukset ovat yhteensä 1,7 milj. euroa. Vuosille 2022-2024 on esitetty lisää talouden tasapainottamistoimia n. 3 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 alussa Suomeen tuli COVID-19 koronaviruspandemia, joka lisäsi huomattavasti kustannuksia 2020–2022, jonka vuoksi kaikkia taloudentasapainottamistoimenpiteitä ei voitu toteuttaa. Henkilöstön palkkaharmonisointi on lisännyt huomattavasti kustannuksia 2020–2022. Tulosalueiden esittämät toiminnan muutosmahdollisuudet on käsitelty perussopimuksen ja hallintosäännön mukaisesti. Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteistä yhtymähallitus teki kielteisen päätöksen esitetyistä toiminnan muutoksista Paltamon röntgen, Vuolijoen ham-

mashoitola, Sotkamon vuodeosasto ja lomautukset. Kuhmon viikonloppuvastaanotto loppui vuonna 2022 ja Hyrynsalmella yhdistettiin ikäihmisten palveluiden kaksi asumisyksikköä yhteen. Ristijärven Esalan toiminnan muutoksia on selvitetty ja päätös on siirtynyt hyvinvointialueelle.

Kainuun sotien talouden tasapainottamisohjelma ja sotien kehittämisohjelma ovat valmistuneet vuodelle 2022. Näissä toimenpiteissä on huomioitu myös Uusi sairaala konseptin päivitys (versio 2.0), joka on valmistunut 4/2019. Toimenpideohjelman keskeisiä asioita ovat Uuden sairaalan 2. vaiheen käyttöönotto 2021 ja sairaalan lopullinen käyttöönotto vuoden 2021 loppuun mennessä. Aikaisempien vuosien 2016–2020 toimenpideohjelmat jatkuvat osittain edelleen useille vuosille asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Konseptipäivityksen 2.0 yhteydessä on tunnistettu 4,058 milj. euron suuruudelta toiminnallisia säästökohteita, joista osa on jo toteutusvaiheessa ja osa on valmistelussa. Osa säästötavoitteista on ollut saavutettavissa vuonna 2021 uuden sairaalan rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten käyttöönoton yhteydessä. Suuri osa tavoitteiden toteutumisesta edellyttää alueen kuntien kanssa tehtävää laajaa yhteistyötä ja sote-palvelujen mitoituksen osalta myös toimintojen ja talouden sopeuttamista. Osa uuden sairaalan säästötavoitteista on edellyttänyt toimintojen jatkoarviointia, joka on valmistunut syksyllä 2021 ja osa on toteutettu vuoden 2022 aikana. Toiminnan tehostamiseen kuuluvat mm. mahdolliset viikko-osastot.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteitä on toteutettu koko vuoden ajan. Resurssien uudelleen kohdentamiseksi vuonna 2022 on valmistunut uusintalaskenta henkilöstömitoituksesta ympärivuorokautisten yksiköiden (pth ja esh) osalta ja uusintalaskenta käynnistynyt aikuisten mt-palvelujen ja riippuvuuksien hoidon sekä vammaispalvelujen asumisyksiköiden osalta. Poliklinisten toimintojen ja vastaanotto toimintojen sekä leikkaus-anestesian mitoituskalkulat ovat valmistuneet vuonna 2022. Perusterveydenhuollon vastaanottojen ja erikoissairaanhoidon poliklinikoiden henkilöstömitoituskalkulat ovat valmistuneet toukokuulle 2022 ja yhtymähallitus on hyväksynyt ne toimeenpantavaksi. Tavoitteena on yhdenmukaistaa samanlaisten yksiköiden henkilöstövoimavarojen johtamista ja kohdentamista saatujen tulosten pohjalta. Henkilöstömitoituksen käyttöönotto on valmistunut ja toimeenpano hyväksytty yhtymähallituksessa. Henkilöstövoimavarojen tiedolla johtamisen ohjeistus on tehty. Toimintalähtöisen työvuorosuunnittelun laajentaminen ja keskittäminen on aloitettu ja hiljalleen laajentunut, mutta koronaviruspandemia COVID-19 on hidastanut toimintoja.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoon on tullut vuosittain uusia velvoitteita sekä lakien että asetusten muodossa, jotka tulee panna täytäntöön kaikilla alueilla mm. työnjakoasetuksen muutos ja ikäihmisten ympärivuorokautisiin palveluihin säädetty hoitajamitoitus asukasta kohden. Asiakasmaksulaki tuli voimaan vuonna 2021 ja se vähentää asiakasmaksutuloja huomattavasti n. 2,4 miljoonaa euroa vuodessa, joka on otettu huomioon vuoden 2022 talousarviossa.

Alkuvuonna 2022 Kainuuta kohtasi COVID-19-koronaviruspandemia erityisen voimakkaasti, vaikka pandemia alkoi jo vuonna 2020. Kainuun sotessa oli tehostettu valmius lähes koko vuoden. Asiakkaat ja henkilöstö ovat sairastuneet ja poissaoloja työstä on ollut runsaasti eikä sijaisia ole ollut saatavilla. Pandemia on vaatinut huomattavia henkilöstöresursseja ja henkilöstön joustavuutta palveluiden tuottamiseksi. Hoitoyksiköissä jouduttiin tekemään rajoituksia asiakasmääriin, toimenpiteisiin ja aukioloaikoihin useiden kuukausien ajan hyvin laajasti myös vielä syksyllä 2022. Samaan aikaan on ollut valtakunnallisia hoitohenkilöstön ylityö- ja vuoronvaihdekieltoja sekä laajamittaista maahantuloa.

Terveydenhuollon järjestämissuunnitelma on päivitetty v. 2021. Terveydenhuoltolain 34 ja 43 §:ssä (30.12.2010/1326) järjestämissuunnitelma määrätään samaan sairaanhoitopiiriin kuuluvien kuntien tehtäväksi yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa. Suunnitelma laaditaan aina valtuustokaudeksi. Järjestämissuunnitelman sisällöstä määrätään tarkemmin Valtioneuvoston asetuksessa terveydenhuollon järjestämissuunnitelmasta ja erikoissairaanhoidon järjestämissopimuksesta (337/2011). Kuntien taloudellisen tilanteen ongelmallisuuden vuoksi muutoksia on mietitty myös palveluverkon osalta ja palveluverkon tulisi perustua kuntarajojen sijaan alueen asukkaiden palvelutarpeen tarkasteluun. Järjestämissuunnitelmassa palvelujen järjestämistä on mietitty huomioiden asukkaiden palvelutarpeet sekä alueen kuntien taloudellinen kantokyky sekä huomioitu mahdolliset uudet lainsäädäntömuutokset.

OYS-erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien erikoissairaanhoidon järjestämissopimus on päivitetty v. 2022 ja hyväksytty yhtymävaltuustossa kesäkuussa 2022. Kainuun sotien johto on ollut aktiivisesti mukana esittämässä ja neuvottelemassa muutosta erikoissairaanhoidon työnjakolainsäädäntöön, jotta Kainuun keskussairaалassa voidaan jatkaa useita vaativia leikkaustoimenpiteitä ja synnytyksiä. Erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien välistä yhteistyötä ja työnjakoa säätelevä valtioneuvoston asetus erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä muuttui ja astui voimaan 14.1.2021. Uudistus koski pykäliä 3§, 6§ ja 7§, joissa määritellään edellytykset sairaanhoitopiireissä suoritettaville leikkaustoimenpiteille ja sairaanhoitopiirien väliselle työnjaolle.

Työnjakoasetuksen 7§ määrittelee tekonivelleikkausten, selkäleikkausten ja eräiden syöpäleikkausten lukumääriä ja laatua koskevat edellytykset. Uuden asetuksen mukaan em. leikkausten vähimmäislukumäärät voidaan alittaa, jos näiden leikkausten toteuttaminen keskussairaaloissa on tarkoituksenmukaista kirurgisen päivystysvalmiuden ja henkilöstön saatavuuden ylläpitämiseksi päivystyspisteiden välisten etäisyyksien ja väestön palvelutarpeen vuoksi. Tekonivel- ja selkäleikkausten edellytyksenä on ortopedian ja traumatologian erikoisalalan ympärivuorokautinen päivystys ja syöpäleikkausten edellytyksenä soveltuvan kirurgisen erikoisalalan päivystys. Edellytyksenä on, että asiasta sovitaan erityisvastuualueen järjestämissopimuksessa ja että sairaala pystyy varmistamaan toiminnan laadun, potilasturvallisuuden, osaamisen ja hoidon kokonaisuuden yhteistyössä erityisvastuualueen yliopistolista sairaalaa ylläpitävän sairaanhoitopiirin kanssa.

OYS-erva alueen uudessa erikoissairaanhoidon järjestämissopimuksessa todetaan, että OYS-erva-alueen keskussairaaloissa on tarkoituksenmukaista jatkaa primaareja lonkan ja polven tekonivelleikkauksia, selkäkirurgiaa ja syöpäkirurgiaa, vaikka leikkausten vuosittaiset lukumäärät jäävät asetuksessa mainittujen rajojen alle. Toiminta vaatii ortopedian ja traumatologian erikoisalalan ja muun soveltuvan kirurgisen erikoisalalan päivystyksen järjestämisen. Toiminnan määrää ja laatua seurataan yhteisen tietokannan ja rekisterien avulla. Lisäksi seurataan yhteistyössä yliopistosairaalan kanssa auditointikäynnin, vierailujen, yhteisten erikoisalakokousten ja -koulutusten avulla. Kaikilla erikoisaloilla tai erikoisryhmillä on vähintään vuosittain Erva-tapaaminen, jossa päivitetään koulutus-, hoito- ja työnjakokäytännöt. Rintasyöpäkirurgian leikkaustoiminnassa edellytetään yhteisten laatuvaatimusten mukaista toimintaa. OYS-erva-sairaanhoitopiirit ohjaavat työnjakoasetuksen mukaiset potilaat ensisijaisesti oman erityisvastuualueen sairaaloihin, jolla pyritään turvaamaan korkea laatu ja osaamisen riittävyys. Erikoissairaanhoidon järjestämissopimus, jossa on sovittu Kainuun keskussairaalan em. leikkausten jatkamisesta, on päivitetty ja hyväksytty yhtymävaltuustossa kesäkuussa 2022.

Oppilaitosyhteistyötä on toteutettu strategisten yhteistyösopimusten mukaisesti suunnitelmallisesti alueellisten oppilaitosten ja yliopistojen kanssa sekä Itä-Suomen yliopiston kanssa. Opiskelijoiden harjoittelusopimuksia on useiden Suomessa eri alueilla toimivien koulutusorganisaatioiden kanssa. Työvoiman turvaamiseksi on valmisteltu kansainväliseen rekrytointiin liittyvä hanke, jonka tavoitteena on luoda Kainuun hyvinvointialueelle yleinen toimintamalli kansainvälisten rekrytointien hallinnointiin ja koordinointiin sekä työyhteisöjen monikulttuurisuuden vahvistamiseen ja tukemiseen.

Yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä kuntayhtymän ja kuntien kanssa on edistetty hyödyntäen alueellista hyvinvointikertomusta sekä -suunnitelmaa, joiden päivitys on tehty ja valmistuu vuodelle 2023. Kainuun sote koordinoi hyvinvoinnin, terveyden edistämisen ja turvallisuuden (hytetu-) verkostotyötä, jossa ovat mukana 8 kunnan hyte-koordinaattorit ja vastaavat, Kainuun liiton ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston edustus, asiantuntijoita mm. kehittämishankkeista ja yhteistyökumppanit. Soten edustajat ovat mukana kuntien hytetu-johtoryhmissä (hyvinvoinnin, terveyden edistämisen ja turvallisuuden). Verkoston tehtävänä on tukea kuntien hyvinvoinnin, terveyden edistämisen ja turvallisuuden työtä, vahvistaa osaamista, yhteistyö järjestötoimijoiden kanssa, välittää ajankohtaista tietoa ja menetelmiä mm. savuttomuuden, ravitsemusterveyden edistämisestä, ehkäisevästä päihdetyöstä, vaikutusten ennakoarvioinnista (EVA) sekä kansallisista linjauksista. Kainuun hyvinvointialueen valmistelu on ollut osana tehtäviä koko vuoden 2022. Osa henkilökunnasta on osallistunut hyvinvointialueen valmisteluun osatyöpanoksella ja osa oman työn ohella. Laadunhallintajärjestelmää ja laatukäsikirjaa on päivitetty. Ulkoinen sertifiointiarviointi on suoritettu suunnitellusti. Voimassa oleva sertifiointi on aikuisten somaattisella erikoissairaanhoidolla, akuuttihoidon palveluilla sisältäen ensihoidon, kuntoutuspalveluilla, kuvantamisella ja patologialla. Kainuun soten evakuointisuunnitelma on päivitetty ja valmius- ja pandemiasuunnitelmia sekä niiden ohjeita on päivitetty.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminta ja henkilöstö siirtyvät liikkeenluovutuksella ns. vanhoina työntekijöinä lain hyvinvointialueista perusteella Kainuun hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Maire Ahopelto
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän johtaja

Alla olevaan nelikenttään on koottu vuonna 2022 käynnissä olevat ja valmisteltavat hankkeet, jotka toteuttavat soten strategisia tavoitteita (BSC). Kehittämishankkeista tarkemmin <https://sote.kainuu.fi/tutkimus-kehittaminen-ja-suunnittelu>.

<p>Asiakas ja asukas Hyvinvoivat, aktiiviset ja osallistuvat asiakkaat</p> <p>Kehittämisen keskiössä on asiakkaiden tarpeiden ymmärtäminen ja osallisuutta tukevien toimintamallien kehittäminen.</p> <p>Katajainen – Päihdeäitien hoito ja kuntoutus, SOSRAKE – osaamisverkosto, Omasoten käytön laajentaminen, OLKA-toimintamalli, Mukana elämässä, Hyvän mielen kunta, Päihteitä käyttävien raskaana olevien naisten ja vauvaperheiden palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien kehittäminen, Kestävän kasvun Kainuu, Palvelut tukenasi</p>	<p>Henkilöstö ja uudistuminen Houkutteleva työpaikka</p> <p>Kehittämisen keskiössä on osaamisen ja työhyvinvoinnin vahvistaminen.</p> <p>Yhdessä ihmisen parhaaksi (Palliativisen osaamisen kehittäminen), Oppilaitos- ja työelämäyhteistyö, Yliopistoyhteistyö, Tiedosta – työhyvinvointia ja tuottavuutta, Innostu vanhustyöstä, Palliativisen hoidon laadun kehittäminen (OYS/Erva), Erytisavustus oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimiin toimenpiteisiin, Psykososiaalisten menetelmien alueellinen yhteensovittaminen (OYS-Erva), OT-keskus</p>
<p>Johtaminen ja palvelujen järjestäminen Hyvän palvelun sote</p> <p>Kehittämisen keskiössä on ennaltaehkäisevän työn, varhaisen tuen ja sähköisten palvelujen kehittäminen. Painopiste on perustason palveluissa ja sote-uudistuksen valmistelussa.</p> <p>Tulevaisuuden sote-keskus Kainuuseen – osa I ja II – Helposti lähelläsi (HELLÄ), Teknologia-avusteisten kuntoutuspalvelujen kehittäminen (Tecnos), STN IMPRO – tutkimusprojekti (tietopohja ja palvelujen optimointi), Monialaisuus vahvistamaan asiakkaan työ- ja toimintakykyä - OSAKSI, Lastensuojelun monialainen kehittäminen P.S:ssa, Digitaidot asiakastyössä, Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille 2021-2023, Päätöksentekoprosessi</p>	<p>Talous Tasapainoinen talous</p> <p>Kehittämisen keskiössä on toiminnan tehostaminen.</p> <p>Toteutuu osana jokaista kehittämissanketta.</p>

Sähköisen asioinnin visio:

Sähköinen asiointi Kainuun sosiaali- ja terveystalveissa 2022

Matalan kynnyksen tiedonhakupalvelut

Kainuun sote
verkkosivut

Suomi.fi

Kainuun sote

Palvelukohtaisia 20-30 kpl

TERVEYSKYLÄ.FI

Hyvinvoinnin
Palvelutarjotin

Parasta palvelua (PSOP)

Matalan kynnyksen asiointipalvelut

@ Palveluneuvonta

CHAT! Onks tää normaalia?

f Somesossu

Tunnistautumista vaativat asiointipalvelut

Suomi.fi-
tunnistautuminen

Suomi.fi-
valtuudet

Kanta

**Kainuun
Omasote**

Vammaispalveluhakemus

Suomi.fi-viestit

Tietopyyntölomakkeet

Omasoten viestit

Aikuis- ja perhetyön päätösten

sähköiset tiedoksiannot

Etätapaaminen

VideoVisit HOME

Terveysasemien lähipisteet
(Kuhmo/Suomussalmi)

Omasote-Teams

Etäseuranta

Diabetes pilvipalvelut

Uniapnea etäpalvelut

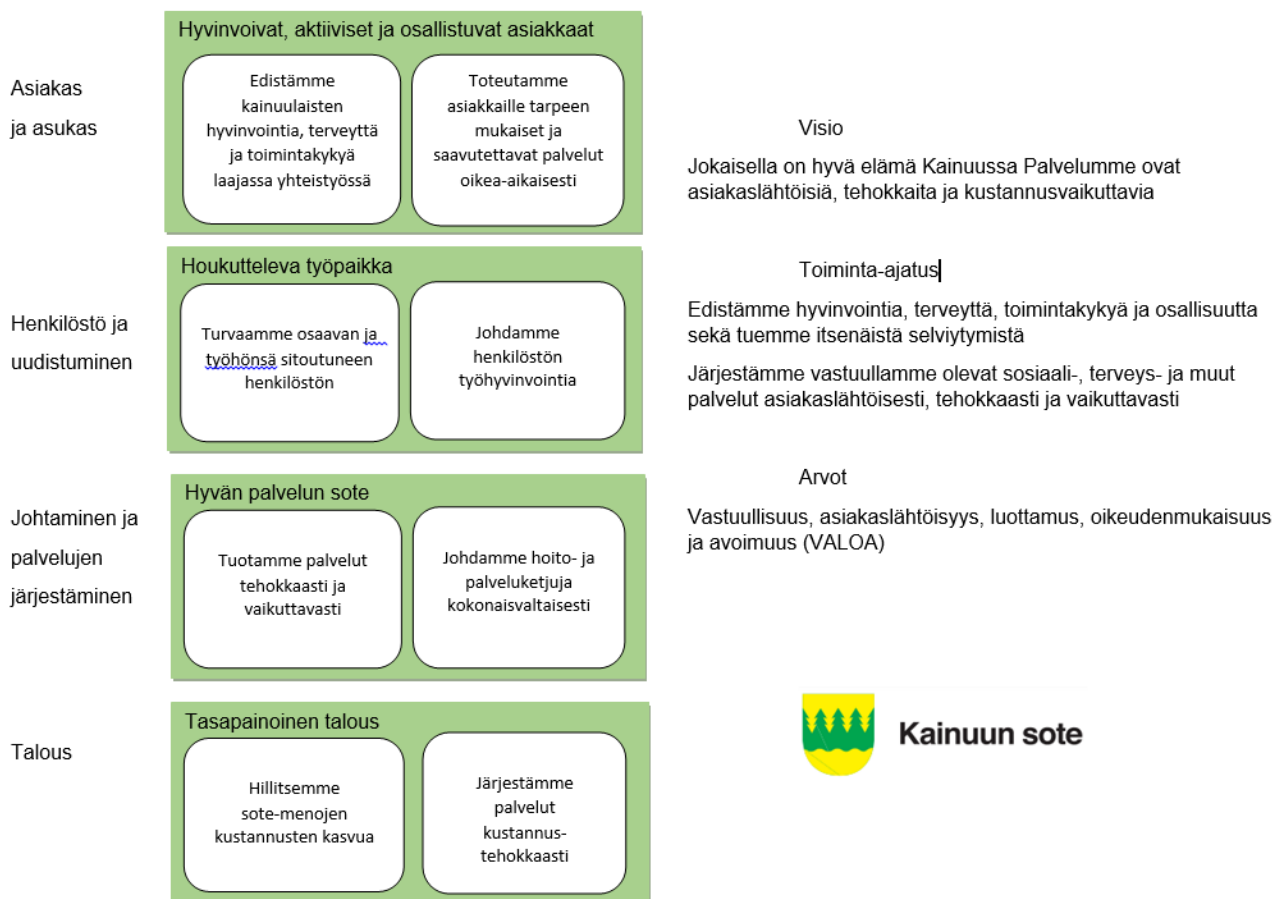
1.8.1.2 Hallinto

Vastuhenkilö: kuntayhtymän johtaja Maire Ahopelto

Strategiakartta 2022–2029 (kaksi valtuustokautta)

Kainuun hyvinvointialue aloittaa 1.1.2023

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus 13.10.2021 § 313

Kainuun sote

Tuloskortti

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kursivilla
Asiakas ja asukas: Hyvinvoivat, aktiiviset ja osallistuvat asiakkaat				
Edistämme kainuulaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä laajassa yhteistyössä	<p>Kelan kansantautien vakioitu summaindeksi (vertailutieto vuoden viiveellä)</p> <p>Alueellisen hyvinvointikertomuksen mittarit</p>	<p>Panostetaan ennaltaehkäisevään työhön, Hyte-työ yhteistyössä kuntien kanssa. <i>Käynnissä</i></p> <p>Alueellisen hyvinvointisuunnitelman strategiset linjaukset ja toimet vietään käytäntöön soten osalta.</p> <p><i>Aloitettu</i></p>	<p>Päivitetään uudet seurantamittarit</p> <p>Alueellinen hyvinvointikertomus on käytössä</p>	<p>Valitaan uusi/uudet seurattavat indikaattorit</p> <p>Otetaan käyttöön THL:n sairaustavuusindeksi ja kansallinen terveysindeksi <i>Valmistuu v. 2023</i></p> <p>Alueellisen hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet toteutetaan; mitä seurataan, hyvinvointialueen rooli <i>Toteutus kesken</i></p> <p>Seurataan alueellisen hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden vaikuttavuutta ja kustannusvaikuttavuutta <i>Toteutus kesken</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
	Perusterveydenhuollon terveyden edistämisen aktiivisuus (TEA-viisari)	<p>Kainuu 66 / koko maa 65 (v. 2020, TEA pth päivittyy 2 vuoden välein)</p> <p>Lisätään hyte-työn vaikuttavuuden arviointiosaamista kokonaisvaltaisen hyvinvointikäsityksen pohjalta. <i>Hyte-työn pilotti toteutettu osana Tulevaisuuden sote-keskus-ohjelman HELLÄ-hanketta, analysointivaihe menossa.</i></p> <p>Tulevaisuuden sote-keskus-ohjelman ja rakenneuudistuksen valmistelun toteuttaminen. <i>Toteutuu osana HELLÄ ja KaRa – hankkeita</i> Tulevaisuuden sote-keskus-ohjelman mukaisten hankkeiden ja rakenneuudistus -hankkeen toteuttaminen, uusien hankkeiden valmistelu <i>HELLÄ ja KaRa - hankkeet, osatyökykyyn liittyvä OSAKSI-hanke, Mukana elämässä – Itsemurhien ehkäisy -hanke sekä Lasten-suojelun kehittäminen Pohjois-Suomessa -osahanke ovat käynnissä. Lisäksi käynnistetty Hyvän mielen kunta - osahanke. KaRa-hanke päättynyt 12/2021</i></p>	70	<p>Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman päivittäminen Käynnissä</p> <p>Seurataan ja raportoidaan perusterveydenhuollon terveyden edistämisen aktiivisuutta</p> <p><i>Toteutunut, tavoite 70 saavutettu</i></p> <p><i>Pilotti toteutettu, syntynyt ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämisen politiikkasuositus yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston vaikuttavuuden talon kanssa.</i></p> <p>HELLÄ I ja II – hanke <i>Toteutus käynnissä</i> Osatyökykyyn liittyvä OSAKSI – hanke <i>Toteutus käynnissä, päättynyt 12/22</i> Mukana Elämässä – itsemurhien ehkäisy Kainuussa -hanke <i>Toteutus käynnissä, jatkoai-ka 6/23</i></p> <p>Hyvän mielen kunta -hanke <i>Toteutus käynnissä, jatkoai-ka 6/23</i></p> <p>Palvelut tukenasi – hanke <i>Toteutus käynnissä</i></p> <p>Monialainen lastensuojelu – hankkeen toimenpiteet <i>Toteutus käynnissä, hanke päättynyt 12/22</i></p> <p>Suomen kestävän kasvun ohjelma -RRF-hankkeen toimenpiteet Kestävän kasvun Kainuu I -hanke <i>Toteutus käynnissä, hanke päättynyt 12/22</i></p> <p>OYS –Erva yhteistyöhankkeet: - Palliatiivisen hoidon tuottaminen ja laadun parantaminen <i>Toteutus käynnissä</i> - Psykososiaalisten menetelmien alueellinen yhteensovittaminen</p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiavilla
	Hyvinvointialueen valmistelu etenee kansallisen aikataulun mukaisesti		Toiminnan siirron valmistelu hyvinvointialueelle	<p><i>Toteutus käynnissä</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - OT-keskusten perustaminen OYS-Yhteistyöalueelle <p><i>Toteutus käynnissä</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Päihteitä käyttävien ras-kaana olevien naisten ja vauvaperheiden palvelu- kokonaisuuden kehittäminen Pohjois-Suomessa (PÄKÄ) <p><i>Toteutus käynnissä</i></p> <p>Osallistutaan hyvinvointialueen valmisteluun <i>Osa työntekijöistä osallistunut sovitulla % -osuudella ja osa oman työn ohessa.</i></p>
Toteutamme asiakkaille tarpeenmukaiset ja saavutettavat palvelut oikea-aikaisesti	<p>Hoito- ja palvelutakuun toteutuminen ja seuranta</p> <p>Asiakas- ja palveluohjauksen malli toimii</p>	<p>Palvelusopimuksen sisällön toteutumisen varmistaminen <i>Koronan vuoksi ei ole toteutunut</i></p> <p>Palvelusopimuksen toteuttaminen yhteistyössä kuntien kanssa <i>Valmistelussa</i></p> <p>Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman ja rakennemuutoksen valmistelun toteuttaminen. <i>Toteutetaan käynnissä olevien hankkeiden avulla sekä yhteistyössä VATE-valmistelun kanssa.</i></p> <p>Uusi Sairaala konseptin toteuttaminen. Konseptin mukaiset toimintamallit- ja prosessit otetaan käyttöön (tarvittava tuki ja asiantuntijuus alueille) <i>COVID-19 hidastanut toteuttamista</i></p> <p>Palvelutarpeen arviointi ja palveluohjauksen mallin käyttöönotto <i>Asiakas- ja palveluohjauksen uusi malli käynnistynyt.</i></p> <p><i>Asiakas- ja palveluohjauksen koulutus toteutunut yhteistyössä Kajaanin amk:n kanssa.</i></p> <p><i>Kainuun kuntien kanssa yhteistyötä</i></p>	<p>Hoito- ja palvelutakuu toteutuu 100 % kaikilla osa-alueilla</p> <p>Toimintamallin vaikuttaminen</p>	<p>Seurataan ja arvioidaan hoito- ja palvelutakuun toteutumista <i>Toteutetaan</i></p> <p>Selvitetään käypähoitosuosituksen ja näyttöön perustuvien menetelmien/ mitareiden käyttöä palvelu- ja hoitoprosesseissa ja edistetään niiden käyttöä <i>Toteutetaan mm. Mukana elämässä – itsemurhien ehkäisy Kainuussa -hankkeessa</i></p> <p>Kehitetään palvelutarpeen arviointia ja hoitoon pääsyä <i>Toteutetaan mm. HELLÄ ja Mukana elämässä -hankkeissa</i></p> <p>Seurataan ja arvioidaan asiakas- ja palveluohjauksen mallin toteutumista yhteistyössä Kainuun kuntien kanssa <i>Valmistelussa, COVID-19 hidastanut</i></p> <p>Chat palvelun käyttöönotto <i>Toteutetaan osana Kestävän kasvun Kainuu -hanketta, ei toteutunut</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
	Ennaltaehkäisevien palvelujen tarjontaa kehitetään	<p><i>asiakas- ja palveluohjaukseen liittyen käynnistetty.</i> Palvelujen määrittely tarpeen mukaisesti <i>Valmisteltu Hyrynsalmen kunnan kanssa yhteiskehittämisenä toteutettava Palvelut joustavat arjessa (Paju) -hanke.</i> <i>Hanke ei saanut rahoitusta STM:ltä. Tehty valmistelutyö hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan tulevissa rahoitushauissa.</i></p> <p>Ennaltaehkäisevien palvelujen vaikuttavuuden kehittäminen ja seuranta: Käynnistetään ennaltaehkäisevien palvelujen vaikuttavuuden kehittäminen ja seuranta <i>COVID-19 hidastanut käynnistämistä</i></p>	<p>Ennaltaehkäisevää työtä vahvistetaan</p> <p>Sähköiset palvelut on laajasti käytössä (Omasote, PSOP, kuvapuhelin jne.)</p>	<p>Selvitetään tulosalueittain, mitä ennaltaehkäisevää työtä organisaatiossa tehdään ja millä resursseilla <i>COVID-19 hidastanut</i></p> <p>Ennaltaehkäiseviä palveluja kehitetään hyte-työssä kuntien kanssa, osana alueellista hyte-työtä <i>Toteutus käynnissä</i></p> <p>Tuetaan asiakkaita ja työntekijöitä hyödyntämään sähköisiä palveluita: Digitaidot asiakastyössä - hankkeen toimenpiteet <i>Hanke käynnissä, etenee suunnitellusti</i></p> <p>Tuetaan Omasoten käytön laajentamista: mm. kuvapuhelin, lomakkeet, kyselyt, viestiyhteydet <i>Kuvapuhelin käyttöönotto menossa, uusia lomakkeita ja kyselyitä sekä viestiyhteyksiä otettu käyttöön</i></p> <p>Lisätään OYS- Erva yhteistyötä <i>Osallistuttu aktiivisesti Oys-Erva -alueen yhteistyöhön, erikoissairaanhoidon järjestämissopimus vuodelle 2022 päivitetty.</i></p> <p><i>Osallistuttu YTA-sopimusvalmisteluun osana hyvinvointialueen valmistelua.</i></p>
Henkilöstö ja uudistuminen: Houkutteleva työpaikka				

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
Turvaamme osaan ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön	<p>Täydennyskoulutus (ka)/hlö</p> <p>Vakinaisten vakanssien täyttöaste</p> <p>Ulkomaisen työnvoiman rekrytointi ja koulutus</p> <p>Oppilaitosyhteistyöryhmät toimivat</p>	<p>3,8 tpv/hlö Kannustetaan ja mahdollistetaan koulutus (mm. etäkoulutus), kehitetään erilaisia koulutusmuotoja <i>Tieto vuositasaalla COVID-19 pandemian aikana koulutuksia vähennetty</i> Asiantuntemus ja tuki alueille. Laaditaan laadunhallinnan verkkokoulutus, päivitetään laadunhallinnan ja potilasta asiakasturvallisuuden koulutuskokonaisuuksia. Selvitetään osaamiskeskusten toimintamahdollisuudet <i>Kesken, Covid-19 hidastanut. Asiakasturvallisuusverkkokurssi otettu käyttöön</i></p> <p>Oppilaitosyhteistyötiivistä ja säännöllistä <i>Käynnissä</i> Toteutetaan oppilaitosyhteistyötä suunnitelman mukaisesti (Kao, KAMK, Aikopa) <i>Toteutuu suunnitelman mukaisesti</i> Käynnistetään Socoba-yhteistyössä innovaatio ekosysteemi (UEF, Aikopa) <i>Laadittu ja hyväksytty strateginen</i></p>	<p>3,0 tpv</p> <p>90–100 %</p> <p>Työntekijöiden pito- ja vetovoima paranevat</p> <p>Opiskelijoiden työharjoittelupaikat turvataan</p>	<p>2,1 tpv/hlö Kannustetaan ja mahdollistetaan koulutukseen, kehitetään erilaisia koulutusmuotoja ja kouluttautumistasaa arvon lisäämiseksi <i>COVID-19 koronaviruspandemia vaikeuttanut toteutusta</i></p> <p>95 %</p> <p>Työnantajakuva kirkastaminen brändityöllä: osallistutaan brändityöhön <i>Valmistelussa</i></p> <p>Innostu vanhustyöstä - hankkeen toimenpiteet <i>Hanke etenee suunnitelman mukaisesti</i></p> <p>Selvitetään ulkomaisen työvoiman saaminen yhteistyössä tulosalueiden kanssa <i>Selvitetty vaihtoehtoja, Sitouduttu yhteistyöhön Kamkin hallinnoiman KAMK SOKA - Sotealan kansainvälinen rekrytointi- ja koulutusmalli (Tutkinnosta tutkintoon ja töihin Kainuuseen) hankkeen kanssa</i> <i>Arktinen sairaanhoitaja – veto ja pitovoimaa sh:n työhön, hallinnoi Lapin amk</i> <i>Valmisteltu kansainväliseen rekrytointiin liittyvä kehittämishanke vuodelle 2023. ESR-rahoitushakemus lähetetty.</i></p> <p>Oppilaitosyhteistyötä tehdään tiiviisti ja säännöllisesti; toteutetaan strategisten yhteistyösopimusten pohjalta tehtyjä toimenpidesuunnitelmia. <i>Toteutuu suunnitellusti oppilaitosyhteistyö KAMK, Kao, Aikopa/Oulun yliopisto, Sote sekä UEF, Aikopa/Oulun yliopisto, Sote. Oppilaitosyhteistyötä toteutettu opiskelijoiden harjoitteluihin liittyen Kainuun soten työyksiköissä, harjoittelupaikkoja lisätty.</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
	Perehdyttäminen	<p><i>yhteistyösopimus. Toimintasuunnitelma laadittu ja hyväksytty, työ-ryhmät nimetty ja toiminta käynnistetty</i></p> <p>Rekryn toimintamallin uudistaminen ja kehittäminen, veto-voimaisuuden ja yhteistyön kehittäminen kuntien kanssa:</p> <p><i>Henkilöstömitoituslaskelmat laadittu esh ja pth (ympäri-vuorokautinen hoito), aikuispsykiatrian ja vammaispalvelujen asumisyksiköt ja lastensuojelu-yksikkö Salmila</i></p> <p>Rekryn toimintamallin uudistaminen ja kehittäminen kesken</p> <p>Rekrytointiprosessin sisäinen arviointi 2021</p> <p><i>Toteutunut</i></p> <p>Perehdyttämisten kirjaamisten tehostaminen:</p> <p><i>Ulkoisessa arvioinnissa poikkeama dokumentoinnin puutteellisuudesta</i></p> <p><i>Dokumentointia kehitetään</i></p> <p>Valvonta osaksi arviointitoimintaa</p> <p><i>COVID-19 hidastanut osana</i></p> <p>Työkierron mahdollistaminen ja kannustaminen, seurantajärjestelmän käytön tehostaminen</p> <p><i>Työkierto on käytössä</i></p> <p>Osaamissuunnitelmien laatiminen toiminnoittain, osaamisen kehittämisen menetelmien laajentaminen organisaatiossa esim. simulaatiot</p> <p><i>Osana työhyvinvointihanketta.</i></p> <p><i>Henkilöstön liikuteltavuutta seurataan keskussairaalan sisällä</i></p>	100 % perehdytetty	<p><i>Henkilöstömitoituslaskentaa toteutettu, esh:n ja pth:n ympärivuorokautisen hoidon uusintalaskenta toteutettu, käynnistetty aikuispsykiatrian ja vammaispalvelujen asumisyksikköjen uusintalaskennat. Poliklinikkojen ja vastaanottojen sekä leikkaus-anestesian mitoituskennat toteutettu.</i></p> <p>Uudistetaan perehdytysprosessi ja sen dokumentointi</p> <p><i>Valmistelussa henkilöstöohjelman kehittämisessä</i></p> <p><i>Huddlaustoiminnan (henkilöstön liikuteltavuus) suunnittelu käynnistetty keskussairaalan osalta loppuvuodesta</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
	Henkilöstövoimavarojen tiedolla johtamisen mittarit =yksi osa järjestäjän vähimmäistietosisällöstä	Laaditaan osaamisen kehittämisen suunnitelma hallinnon asiantuntijatyössä <i>Ei toteutunut (Covid-19)</i> Osaaminen on yhteisessä käytössä, työkierron lisääminen (tavoite %).	Henkilöstön yhteiskäyttö Resurssien uudelleen kohdistaminen Työvuorosuunnittelun kehittäminen	2022. Henkilöstömitoituksen käyttöönotto ja toimeenpano <i>Valmistuneet, on hyväksytty yhtymähallituksessa</i> <i>Henkilöstövoimavarojen tiedolla johtamisen ohjeistus tehty</i> Toimintalähtöisen työvuorosuunnittelun laajentaminen ja työvuorosuunnittelun keskitäminen <i>COVID-19 hidastanut toimintoja, laajentaminen kuitenkin edennyt hiljalleen</i>
Johdamme henkilöstön työhyvinvointia	Työhyvinvointikyselyn tulos % (QWL-indeksi)	<i>Osana Tiedosta – työhyvinvointia ja tuottavuutta - hanketta toteutettu työelämän laadun mittaaminen 2x/2021 (QWL) ja tuettu tiedon hyödyntämistä työyksiköissä</i> <i>Hallinto vastaus-% 55, koko organisaatio 53.</i> <i>Työelämän laadun (QWL) indeksi hallinto 58 % koko organisaatio 54 %</i>	Hallinnon osalta: Vastausprosentti 80 % Laadun indeksi 60 %	Hyödynnetään QWL-työhyvinvointikyselyn tuloksia <i>Tiedosta - työhyvinvointia ja tuottavuutta -hankkeessa on tuettu työyksiköiden esihenkilöitä QWL-tulosten hyödyntämisessä ja työhyvinvoinnin ja -suojelun toimenpiteiden kohdentamisessa (tukityöpaikat).</i> <i>Toteutettu yksi mittaus v. 2022. hallinto vastaus-% 62, koko organisaatio 48. QWL-indeksi hallinto parantunut, 61 %, koko organisaatio parantunut, 54,9 % - tulos parantunut QWL-tuloksia tarkasteltu henkilöstömitoitustulosten kanssa yhdessä</i> Varmistetaan terveelliset työtilat ja -olot. <i>Uudet tilat otettu käyttöön, Uusi sairaala esteettömyyskartoitus tehty, Uusi sairaala tilojen vaikutus työhyvinvointiin tutkimukseen osallistuttu.</i> Kehitetään turvallisuuskulttuuria tukemaan henkilöstön työhyvinvointia, tehdään turvallisuuskulttuurikysely (Tuku) ja tulosten perusteella ja laaditaan kehittämissuunnitelma <i>Siirretty v. 2023</i>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
	Sairauspoissaolot pvä/HTV	Henkilöstön ja esimiesten tukeminen muutoksessa: Muutostukea toteutetaan Tiedosta – työhyvinvointia ja tuottavuutta - hankkeen kautta Käynnissä	Vähenee koko organisaatiossa, hallinnossa pysyy vähintään nykytasossa	Toteutetaan Tiedosta työhyvinvointia ja tuottavuutta - hankkeen toimenpiteet <i>Hanke toteutuu suunnitelman mukaisesti, lisäksi oltu mukana organisaation työhyvinvoinnin toimintamallien kehittämisessä.</i> Tuetaan henkilöstöä ja esimiehiä muutoksissa, puututaan QWL kyselyssä esiin nousseisiin riskeihin <i>Esimiehille on toteutettu Tiedosta-hankkeen kautta työelämänlaadun koulutuksia (tuottava esimies - valmennus, työelämänlaadun verkkovalmennus)</i> Osallistutaan Henkilöstöohjelman toimenpiteiden toimeenpanoon <i>Osana Tiedosta-hanketta Työterveyslaitos on tukenut laajennettua johtoryhmää toimenpiteiden suunnittelussa ja aikatauluttamisessa</i>
	Aloitteiden lkm	Kehitetään aloitejärjestelmä. <i>Kehittäminen ei vielä käynnissä</i>	Aloitejärjestelmä suunniteltu ja aloitteiden määrä kasvaa	Kehitetään aloitejärjestelmä <i>Valmistelussa</i>
Johtaminen ja palvelujen järjestäminen: Hyvän palvelun sote				
Tuotamme palvelut tehokkaasti ja vaikuttavasti	Tehokkaat palvelut	Lisätään digitaalisten palveluiden sekä työvälineiden käyttöä: <i>Omasoten käyttöliittymän uudistaminen käynnistetty ja toteutettu osana KaRa-hanketta. Tijon (tiedolla johtamisen) päivitys toteutettu osana KaRa-hanketta. Hankittu raportointijärjestelmä Power BI ja teknisesti käyttöön otettu KaRa-hankeessa,</i>	Palveluihin pääsee 100 % hoito- ja palvelutakuun mukaisesti	Kohdennetaan resurssit asiakastarpeen mukaisesti. <i>COVID-19 ja valtakunnallinen hoitohenkilöstön ylityö- ja vuorovaihtokielto hidastaneet</i> Toteutetaan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelmaa: HELLÄ-hanke osa I ja II <i>Hanke toteutuu lähes suunnitellusti. Haasteita vastaanotto toiminnan uudistamisessa erityisesti Kajaanissa</i> Suunnataan painopistettä ja resursseja ennaltaehkäiseviin toimiin <i>Toteutetaan kuntien kanssa yhteistyössä hytetu-työtä 60 %</i> Lisätään digitaalisten palveluiden sekä työvälineiden käyttöä, tuetaan ja motivoidaan työntekijöitä Omasoten käyttöön asiakastyössä. <i>Tuotettu mm. sähköisiä lomakkeita, järjestetty koulutuksia ja tuettu Digitaidot asiakastyössä -hankkeen avulla työntekijöitä</i>
	Sähköisten palvelujen käyttöaste: %, joka väestöstä käyttänyt Omasote-palvelua	<i>Digitaalisen ohjaustaulun määrittely toteutunut osana KaRa-hanketta. Asiakkuus - sovelluksen määrittely ja käyttöönotto toteutettu osana KaRa-hanketta. Toteutetaan sähköisen asioinnin toi-</i>	45 %	

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
	<p>Asiakastytyväisyys NPS (suositeltavuusindeksi)</p> <p>Haipro-ilmoitusten läheltä piti tilanteiden ja turvallisuushavaintojen osuus kaikista ilmoituksista</p>	<p>menpidesuunnitelmaa ja lisätään sähköisten palveluiden käyttöä ja otetaan käyttöön digi-tuki-malleja asiakkaille ja työntekijöille.</p> <p><i>Digitaidot asiakastyössä, -hanke käynnistetty</i></p> <p>KaRa ja HELLÄ -hankkeiden kautta toteutetaan uusia digitaalisia työvälineitä työntekijöille ja palveluita asiakkaille</p> <p><i>Toteutunut.</i></p> <p>Kohdennetaan resurssit asiakastarpeen mukaisesti: Uudistetaan vastaanotto-toimintaa HELLÄ-hankkeen tukemana kohti asiakas-lähtöistä moni-ammattillista työtä</p> <p><i>Meneillään.</i></p> <p><i>HELLÄ-täydennysshakuun laadittu rahoitushakemus</i></p> <p>Asiakaspalautteeseen reagoidaan ja palvelua uudistetaan tarvittaessa.</p> <p><i>Reaaliaikaista asiakaspalauttejärjestelmän kehitetty osana KaRa-hanketta.</i></p> <p><i>QPR-palautteiden systemaattinen seuranta käynnissä, hoitotyön potilaspalautte otettu käyttöön</i></p> <p>Laaditaan asiakaskertomus ja suunnitelma</p> <p><i>Suunnittelu aloitettu</i></p>	<p>70</p> <p>yli 50 %</p>	<p><i>Uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönotto on tuettu osana omaraahoitteista Päätöksentekoprosessihanketta. Lisäksi tuettu hyvinvointialueen asiahallintajärjestelmän käyttöönottoa.</i></p> <p>Varmistetaan, että asiakaspalautteeseen vastataan ja palautteet käsitellään ohjeistuksen mukaan, kehitetään ja uudistetaan palvelua ja toimintatapoja.</p> <p><i>Asiakaspalauttejärjestelmän kehittäminen osana Kestävän kasvun Kainuu -hanketta, ei toteutunut</i></p> <p>NPS (suositeltavuusindeksi) 63</p> <p><i>Haipro: läheltä piti -ilmoituksia ja turvallisuushavaintoja 48.1 % kaikista ilmoituksista</i></p> <p>Onnistumisilmoituksia, turvallisuushavaintoja ja vaaratapahtuma -ilmoituksia (HaiPro) seurataan ja raportoidaan säännöllisesti. Ilmoitusten pohjalta tehdään korjaavia toimenpiteitä ja kehitetään toimintatapoja ja palvelua entistä turvallisemmaksi.</p> <p><i>Toteutuu koko ajan, ulkoinen arviointi tehty 4/2022</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kursivilla
	Tietojohtamisen kyvykyys	Lisätään tiedolla johtamisen kyvykyttä. <i>Toteutettu osana KaRa-hanketta mm. tiedolla johtamisen koulutus johdolle ja asiantuntijoille</i>		<p>Osana osallisuuden hallintamallia mm. moni-puolistetaan asiakas-palautteiden antomahdollisuuksia ja niiden hallintaa, toteutus HELLÄ hankkeessa.</p> <p><i>Osallisuuden hallintamallin työstäminen aloitettu osana HELLÄ-hanketta yhteistyössä hyvinvointialuevalmistelua</i></p> <p>Vahvistetaan tietojohtamista ja kirkastetaan sen roolia ja merkitystä <i>Valmisteltu osana hyvinvointialuevalmistelua</i></p> <p>Edetään tietojohtamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti <i>Laadittu ja hyväksytty tietojohtamisen uudelleen organisointi.</i></p> <p>Lisätään tietojohtamisen osaamista määrittelemällä järjestäjän tietotarpeet ja kehittämällä tietojohtamisen välineitä <i>Osallistuttu VIRTÄ-hankkeen tietojohtamisen verkostoon. Osana Kestävän kasvun Kainuu -hanketta kehitetään tietojohtamisen välineitä.</i></p>
Johdamme hoito- ja palveluketjuja kokonaisvaltaisesti	Valittujen prosessien katselmointi toteutuu 100 %	<p>Hoito- ja palveluketjut luodaan asiakasprosesseiksi <i>Käynnissä Toteutettu sydänasiakkaan pilotti (prosessi ja vaikuttavuus) osana KaRa-hanketta</i></p> <p>Kehitetään asiakasprosesseja Käypähoito-suositusten mukaisiksi. <i>Käynnissä itsemurhien ehkäisyyn liittyvien prosessien kehittäminen osana Mukana elämässä -hanketta</i></p> <p>Ylläpidetään ja päivitetään prosessikarttaa. <i>Asiakslähtöinen prosessikartta otettu käyttöön</i></p> <p>Kehitetään hoito- ja palveluketjujen katselmointimalli (prosessikatselmointi). Prosessien johtami-</p>	100 %	<p>Prosessien, hoito- ja palveluketjujen uudistamista ja päivitystyötä jatketaan hyödyntäen Lean-menetelmiä yhteistyössä toimintojen ja palvelua käyttävien asiakkaiden kanssa <i>Prosessien, hoito- ja palveluketjujen uudistamista ja päivitystyötä jatkettu hyödyntäen Lean-menetelmiä yhteistyössä toimintojen ja palvelua käyttävien asiakkaiden kanssa.</i></p> <p><i>Prosessikatselmukset eivät toteutuneet.</i> <i>COVID-19 hidastanut</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
	<p>Sisäisten arviointien toteutumisaste 100 %</p> <p>Johtamisjärjestelmässä huomioidaan häiriötilanteet ja poikkeusolot</p>	<p>sen kehittäminen. Prosessien johtamismallin selkiyttäminen, konkretisointi:</p> <p>Laaditaan prosessikatselmointiin lomakepohja- ja ohjeistus.</p> <p><i>Käynnissä</i></p> <p>Prosessien johtamisen kehittäminen johtamisen työryhmässä.</p> <p>Prosessijohtajan tehtävien määrittely. Päivitetään prosessin johtajan tehtävät johtamisen työryhmässä.</p> <p><i>Prosessin-omistajan tehtävät päivitetty</i></p>	<p>100 %</p> <p>Hoido- ja palveluketjujen kehittämisessä varaudutaan normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin</p>	<p><i>Sisäisten arviointien toteutumisaste 40 %.</i></p> <p><i>COVID-19 hidastanut.</i></p> <p>Laaditaan suunnitelma keskeisten ydintoimintojen sisäiseen arviointiin.</p> <p><i>Laadittu, yhtymähallitus hyväksynyt</i></p> <p>Kehitetään omavalvontaa ja sen seuraamista, kuvataan valvontaprosessi: toteutetaan osana Palvelut tukenasi -hanketta</p> <p><i>Omavalvontaa kehitetty hyvinvointialueen valmiudessa ja laadittu omavalvontasuunnitelma</i></p> <p>Päivitetään valmiussuunnitelma ja siihen liittyvät ohjeistukset, kehitetään häiriö- ja poikkeusolojen johtamista mm. koulutuksilla</p> <p><i>Käynnissä</i></p> <p><i>Evakuointisuunnitelma valmis, valmius- ja pandemia-suunnitelmia päivitetty</i></p>
Talous: Tasapainoinen talous				
Hillitsemme sote-menojen kustannusten kasvua	Kustannuskehityksen muutos (€ ja %)	<p>Toimintaketjujen tehostaminen ja kustannustietoisuuden lisääminen:</p> <p>Hillitään kustannuksen kasvua ja lisää tuottavuutta</p>	Toimintakulut nousevat korkeintaan 2 % ilman palvelutarpeen kasvua	<p><i>Toimintatuotot ja toimintakulut nousivat n. 2 miljoonaa euroa.</i></p> <p>Talousseurannan ja suoritetiedon avulla johdetaan kustannustasoa</p> <p><i>Toteutetaan.</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
		<p>kehittämishankkeiden ja digitalisaation avulla <i>Käynnissä</i></p> <p><i>Annetaan alueille Lean-asiiantuntijuutta- ja osaamista</i></p> <p>Arvioidaan Uuden sairaalan toimintakonseptin toteutumista: <i>Arviointia tehty</i> Uuden sairaalan toimintamallien käyttöönotto ja tuottavuusmittareiden seuranta. tuottavuusmittari <i>Valmistelussa</i></p> <p>Seurataan ja reagoidaan uuden sairaalan toimintaa (tuottavuusmittarit) <i>Valmistelussa</i></p>	Tehokkaat toimintaketjut	<p>Etsitään kustannustehokkaita ja vaikuttavia toimintamalleja. <i>Toteutetaan osittain osana kehittämishankkeita.</i></p> <p>Organisaatiosta johtuvan häiriökysynnän selvittäminen ja poistaminen. <i>Osana Kestävän kasvun Kainuu -hanketta selvitetään häiriökysyntää, selvitys on tehty</i></p> <p><i>Uusi sairaala konseptin toimenpiteiden arviointi tehty ja määritelty uudet toimenpiteet</i></p> <p>Tuetaan toimintaketjujen turvallisuutta, vaikuttavuuden arviointia, toiminnan tehostamista ja kustannustietoisuuden lisäämistä <i>Käynnissä</i></p> <p>Edellytetään ja tuetaan uusien kustannustehokkaiden toimintamallien käyttöönottoa <i>Käynnissä</i></p> <p>Edellytetään ja tuetaan uuden sairaalan tuottavuuden parantamista <i>Käynnissä</i></p>
Järjestämme palvelut kustannustehokkaasti	€/asukas kustannukset kaventuvat kokomaahan nähden.	<p>Taloutta seurataan, poikkeamiin puututaan ja vältetään alijäämän muodostumista <i>Covid-19-pandemia lisännyt kustannuksia</i> Luodaan toimintamalli, jonka avulla kehittämishankkeiden kautta saatavat hyödyt mm. toiminnalliset muutokset tulevat näkyviksi operatiivisen toiminnan budjetoinnissa <i>Ei aloitettu</i> Järjestetään taloudenhoitoon liittyvä koulutus (omana/osto-palveluna) <i>Vuosittain</i> Kehitetään talouden seuranta ja kustannuslaskentaa <i>Vuosittain</i> Kehitetään panostuotos tarkastelu (eurot-suoritevaikutavuus tarkastelu)</p>	Kustannuskehitys valtakunnan tasolla	<p>Taloutta seurataan, poikkeamiin puututaan ja vältetään alijäämän muodostumista. <i>Toimintakulut 84,5 %, alittivat n. 1,3 milj. euroa ja satunnaiset tulot. 4,4 miljoonaa euroa.</i></p> <p><i>Kehittämisyksikön ja kehittämishankkeiden talous toteutuu lähes suunnitellusti</i></p> <p>Lisätään talouden hallinnan näkökulma järjestettäviin koulutuksiin <i>Käynnissä</i></p> <p>Kehitetään panostuotos tarkastelu (eurot-suoritevaikutavuus tarkastelu) <i>Käynnissä</i></p> <p>Lisätään vaikutusten ennakkoarviointimenetelmän (EVA) käyttöä, jossa arvioidaan mm. sosioekonomisten terveyserojen kaventamista kohderyhmässä eritoten kehittämishankkeissa. <i>EVA-asiiantuntijatuokea organisaatiolle ja kunnille, toteu-</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila (TP2021)	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävää kurssiavilla
		Vuosittain Vaikuttavuusindikaattoritö käynnissä HELLÄ/KaRa -hankkeissa		tunut osittain

Toteuma kauteen 12/2022 (TP2021 ja TP2022) ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja ja niiden korkoja sekä ilman alijäämän tasausta jäsenkunnille.

KUNTAYHTYMÄN HALLINTO 1 000 €	TP 2021	TA 2022	Muutokset käyttösuunnitelmaan	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% hallituksen hyväksymä KS / TP-2021	TP 2022	Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022
TOIMINTATUOTOT	293 062	323 810	1 939	325 749	11,2	324 725	99,7	10,8	-0,3	-31 663	1 024
Myyntituotot	290 802	320 500	1 939	322 441	10,9	320 500	99,4	10,2	-0,6	-29 698	1 941
J. Jäsenkunnilta	290 800	320 500		320 500	10,2	320 500	100,0	10,2	0,0	-29 700	0
Maksutuotot	0	0		0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
Tuet ja avustukset	1 974	3 310		3 310	67,7	3 879	117,2	96,5	17,2	-1 905	-569
Muut tuotot	286	0		0	-100,0	346	0,0	21,0	0,0	-60	-346
TOIMINTAKULUT	5 280	6 666	1 940	8 606	63,0	7 272	84,5	37,7	-15,5	-1 992	1 334
Palkat ja palkkiot	2 617	3 180	-149	3 031	15,8	3 297	108,8	26,0	8,8	-680	-266
Henkilöstösivukulut	522	647	-30	617	18,2	682	110,5	30,7	10,5	-160	-65
Henkilöstökulut	3 139	3 827	-179	3 648	16,2	3 979	109,1	26,8	9,1	-840	-331
Asiakaspalvelujen ostot	28	0		0	-100,0	96	0,0	242,9	0,0	-68	-96
Muiden palvelujen ostot	1 377	2 102	1 787	3 889	182,4	2 266	58,3	64,6	-41,7	-889	1 623
Palvelujen ostot	1 406	2 102	1 787	3 889	176,6	2 361	60,7	67,9	-39,3	-955	1 628
Aineet ja tavarat	72	88	296	383	431,9	316	82,5	338,9	-17,5	-244	67
Avustukset	144	149		149	3,5	141	94,6	-2,1	-5,4	3	8
Vuokrat	135	116	36	152	12,6	133	87,5	-1,5	-12,5	2	19
Muut kulut	385	384		384	-0,3	342	89,1	-11,2	-10,9	43	42
TOIMINTAKATE	287 782	317 144	0	317 147	10,2	317 453	100,1	10,3	0,1	-29 671	-306
Rahoituskulut ja -tuotot	-1 528	-2 125		-2 125	39,1	-1 513	71,2	-1,0	-28,8	-15	-612
VUOSIKATE	286 254	315 019	0	315 019	10,0	315 940	100,3	10,4	0,3	-29 686	-921
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	0		0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0		0	9,0	4 443	0,0	0,0	0,0	-4 443	-4 443
TILIKAUDEN TULOS	286 254	315 019	0	315 019	10,0	320 383	101,7	11,9	1,7	-34 129	-5 364
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0		0	9,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0		0	9,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-ALIJÄÄMÄ	286 254	315 019	0	315 019	10,0	320 383	101,7	11,9	1,7	-34 129	-5 364

Toteuma kauteen 14/2022 alijäämän tasausta kunnille mukana. Vertailu käyttösuunnitelmaan.

KUNTAYHTYMÄN HALLINTO 1 000 €	TP 2021	TA 2022	Talousarvio-muutokset	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TA2022 muutoksen jälkeen/ TP-2021	TP 2022	Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022
TOIMINTATUOTOT	313 410	323 810	1 939	325 749	3,9	316 291	97,1	0,9	-2,9	-2 881	9 458
Myyntituotot	311 150	320 500	1 939	322 441	3,6	312 067	96,8	0,3	-3,2	-917	10 374
J. Jäsenkunnilta	311 148	320 500		320 500	3,0	312 067	97,4	0,3	-2,6	-919	8 433
Maksutuotot	0	0		0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
Tuet ja avustukset	1 974	3 310		3 310	67,7	3 879	117,2	96,5	17,2	-1 905	-569
Muut tuotot	286	0		0	-100,0	346	0,0	21,0	0,0	-60	-346
TOIMINTAKULUT	5 280	6 666	1 940	8 606	63,0	7 272	84,5	37,7	-15,5	-1 992	1 334
Palkat ja palkkiot	2 617	3 180	-149	3 031	15,8	3 297	108,8	26,0	8,8	-680	-266
Henkilöstösivukulut	522	647	-30	617	18,2	682	110,5	30,7	10,5	-160	-65
Henkilöstökulut	3 139	3 827	-179	3 648	16,2	3 979	109,1	26,8	9,1	-840	-331
Asiakaspalvelujen ostot	28	0		0	-100,0	96	0,0	242,9	0,0	-68	-96
Muiden palvelujen ostot	1 377	2 102	1 787	3 889	182,4	2 266	58,3	64,6	-41,7	-889	1 623
Palvelujen ostot	1 406	2 102	1 787	3 889	176,6	2 361	60,7	67,9	-39,3	-955	1 628
Aineet ja tavarat	72	88	296	383	431,9	316	82,5	338,9	-17,5	-244	67
Avustukset	144	149		149	3,5	141	94,6	-2,1	-5,4	3	8
Vuokrat	135	116	36	152	12,6	133	87,5	-1,5	-12,5	2	19
Muut kulut	385	384		384	-0,3	342	89,1	-11,2	-10,9	43	42
TOIMINTAKATE	308 130	317 144	0	317 147	2,9	309 020	97,4	0,3	-2,6	-890	8 127
Rahoituskulut ja -tuotot	-1 684	-2 125		-2 125	26,2	-1 513	71,2	-10,2	-28,8	-171	-612
VUOSIKATE	306 446	315 019	0	315 019	2,8	307 507	97,6	0,3	-2,4	-1 061	7 512
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	0		0	9,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	0		0	9,0	4 443	0,0	0,0	0,0	-4 443	-4 443
TILIKAUDEN TULOS	306 446	315 019	0	315 019	2,8	311 950	99,0	1,8	-1,0	-5 504	3 069
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0		0	9,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0		0	9,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-ALIJÄÄMÄ	306 446	315 019	0	315 019	2,8	311 950	99,0	1,8	-1,0	-5 504	3 069

Mittarit/Tunnusluvut

Mittarit/Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Asukas, asiakas						
Syntyvät julkaisut, artikkelit, tutkimukset, selvitykset ja raportit	7	8	4		4	38
Henkilöstö ja uudistuminen	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Sairauspoissaolojen kehitys (tpv/HTV)	5,1 tpv/HTV	0,7 tpv/HTV	2,5 tpv/HTV	0,3 tpv/HTV	alle 10 tpv/HTV	6,6 tpv/HTV, ilman tartuntatautiäiviä 5,8 tpv/HTV

						COVID-19 poissaoloja
Täydennyskoulutus	4,5 pv/hlö	2 pv/hlö	0,9/tpv/hlö	3,8 tpv/hlö	3–5 tpv/hlö	2,1 tpv/hlö
Kehityskeskustelut	97 %	86 %, KS-yksikkö 100 %	99 %	99 %	100 %	100 %
Johtaminen, palveluiden järjestäminen ja tuotantotavat	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1–12/2022
Kehittäjäasiakas ja kokemusasiantuntija-asiakkaita 30 ja prosessit 5–10 kpl/vuosi	81 5 prosessia	10 5 prosessia	13 7		20 5 prosessia	62 6 prosessia
Työhyvinvointimittaus (joka 2 vuosi)	-	-	-	QWL-kysely vastaus-% hallinto 55, koko organisaatio 53. QWL-indeksi hallinto 58 %, koko organisaatio 54 % (keskim. kuntaorg-% 60)	QWL kyselyn vastaus-% 80 %, QWL-indeksi 60 %	Toteutettu yksi mittaus v. 2022. hallinto vastaus-% 62, koko organisaatio 48. QWL-indeksi hallinto parantunut, 61 %, koko organisaatio parantunut, 54,9 % - tulos parantunut QWL-tuloksia tarkasteltu henkilöstömitoitustulosten kanssa yhdessä
Talous	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1–12/2022
Tilinpäätöksen vertailutiedot (toimintakulut)	Toteutunut suunnitellusti	Toteutunut 0,4 M€ alle budjetoidun	Toteutunut suunnitellusti myös käynnistyneiden hankkeiden osalta, mutta STM-rahoitteiset hankkeet eivät päässeet käynnistymään ennakko-tietojen mukaisesti. Menot ja sitä kautta myös tulot jäivät siltä osin toteutumatta		Toteutuu suunnitellusti	Toteutunut toimintakulut 84,5 % eli 1,3 M€ alle talousarvion, Lisäksi satunnaiset tulot 4,4 M€ Yhteensä 5,3 M€ alle käyttösunnitelman.

Olennaista toiminnassa 1.1. – 31.12.2022

Hallinto tulosalueena sisältää yhtymävaltuuston, yhtymähallituksen, tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen, sisäisen tarkastuksen, hankintatoimen, johdon tuen sekä kehittämis- ja suunnitteluyksikön.

Organisaatiossa on toteutettu vuosittain uusi johtamisjärjestelmä ja organisaatiomuutokset suunnitelmien mukaisesti. Uusi hallintosääntö on otettu käyttöön.

Hallinnon tehtävänä on tukea tulosalueita palvelujen tuottavassa ja tehokkaassa toteuttamisessa. Toiminnassa korostuu laatujohtamisen ISO 9001: 2015 sekä Lean- jatkuvan kehittämisen ja parantamisen

periaatteet strategisella tasolla. Laatujärjestelmän ISO 9001:2015 ulkoinen auditointi on tehty huhtikuussa 2022. Laadunhallinnan, asiakas- ja potilasturvallisuuden osalta on jatkettu systemaattista kehittämistyötä. Ulkoinen sertifiointi on laajentunut ensihoitoon, joka sai laatusertifikaatin ulkoisessa arvioinnissa. Hallinnossa olevat asiantuntijat innostavat ja rohkaisevat tekemään uudistuksia, joilla tuetaan rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttamista. Toiminnan painopisteenä on korostunut tulosalueet ylittävien asiakasprosessien kehittäminen.

Koronavirusepidemia COVID-19 on vaatinut tehostetun valmiuden lähes koko vuoden ja erittäin paljon hallinnon työpanosta koko vuoden. Valtakunnallinen hoitohenkilöstön ylityö- ja vuoronvaihtokiello vaikutti toimintoihin alkuvuonna, joten hallinnon työpanosta tarvittiin merkittävästi yhtä aikaa vaikeutuneen koronavirusepidemian COVID-19 vuoksi henkilöstön riittävyyden turvaamiseen ja palveluiden organisointiin. Myös henkilöstö on sairastanut koronaviruksen infektioita COVID-19 koko vuoden ajan, joka on näkynyt myös pitkittyneinä sairauspoissaoloina.

Hallinnon toimintakulujen toteutuminen 84,5%, joka alitti talousarvion 2022 n. 1,3 miljoonaa euroa, lisäksi sattuneet tulot n 4,4 miljoonaa euroa. Tulos on yhteensä 5,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteitä on toteutettu koko vuoden ajan. Resurssien uudelleen kohdentamiseksi vuonna 2022 on valmistunut uusintalaskenta henkilöstömitoituksesta ympärivuorokautisten yksiköiden (pth ja esh) osalta ja uusintalaskenta käynnistynyt aikuisten mt-palvelujen ja riippuvuuksien hoidon sekä vammaispalvelujen asumisyksiköiden osalta. Polikliinisten toimintojen ja vastaanotto toimintojen sekä leikkaus -anestesian mitoitukselaskennat ovat valmistuneet vuonna 2022. Henkilöstömitoituksen käyttöönotto ja toimeenpano on valmistunut ja hyväksytty yhtymähallituksessa. Henkilöstövoimavarojen tiedolla johtamisen ohjeistus on tehty. Toimintalähtöisen työvuorosunnittelun laajentaminen ja keskittäminen on aloitettu ja hiljalleen laajentunut, mutta koronaviruspandemia COVID-19 on hidastanut toimintoja.

Hallinnon talouden tasapainottamisen toimenpiteinä on toteutettu Uusi sairaala konseptin toteutumisen arviointi ja mahdolliset toimenpiteet tulosalueittain palvelutarpeen ja väestöpohjan mukaisesti. Kustannuslaskentaa on tehty oman toiminnan ja ostopalveluiden sekä avopalveluiden ja asumispalveluiden vertailuna. Kehittämishankkeissa painopiste on ollut maan hallituksen ja Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) linjausten mukaisessa kehittämisessä (mm. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelma, Suomen kestävä kasvun ohjelma ja Työkykyohjelma). Henkilöstöresurssien koordinaatiota varten on perustettu henkilöstösuunnittelu-työryhmä.

Oppilaitosyhteistyötä on toteutettu strategisten yhteistyösopimusten mukaisesti suunnitelmallisesti paikallisten ja alueellisten oppilaitosten ja yliopistojen kanssa. Opiskelijoiden harjoittelusopimuksia on useiden Suomessa eri alueilla olevien koulutusorganisaatioiden kanssa. Työvoiman turvaamiseksi on valmisteltu kansainväliseen rekrytointiin liittyvä hanke, jonka tavoitteena on luoda Kainuun hyvinvointialueelle geneerinen toimintamalli kansainvälisten rekrytointien hallinnointiin ja koordinointiin sekä työyhteisöjen monikulttuurisuuden vahvistamiseen ja tukemiseen.

Erikoissairaanhoidon järjestämissopimus ERVA-alueen sairaanhoitopiirien kanssa on päivitetty ja hyväksytty yhtymävaltuustossa kesäkuussa 2022.

Tavoitteena on ollut tehostaa yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi kuntayhtymän ja kuntien kanssa hyödyntäen alueellista hyvinvointikertomusta sekä -suunnitelmaa, joiden päivitys on tehty ja valmistuu vuodelle 2023. Kehittämisen ja suunnitteluyksikkö toimii strategisena yksikkönä toteuttaen sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän uudistamista.

Tiedolla johtamisen parantaminen oli hallinnon toiminnan painopisteenä vuonna 2021–2022. Tavoitteena on ollut lisätä tietojohdantamisen osaamista määrittelemällä järjestäjän tietotarpeet ja kehittämällä tietojohdantamisen välineitä, joita on toteutettu myös osallistumalla valtakunnallisen VIRTÄ-hankkeen verkostoon.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistaminen on vahvasti sidoksissa maan hallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon linjauksiin. Valtakunnallisesti Sosiaali- ja terveysministeriöstä on suunnattu 100% rahoitusta hankerahoituksena sote -uudistuksen valmisteluun ja toteuttamiseen. Kainuun soten kehittämisessä on keskitytty saamaan hankerahoitus valtakunnallisena 100% hankerahoituksena. Kainuun sotessa on aktiivisesti pyritty toteuttamaan sote -linjausten mukaisia uudistuksia ja valmistautumaan Kainuun hyvinvointialueen käynnistymiseen. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelma on julkaistu 15.10.2019. Tavoitteena on perustason palveluiden saatavuuden parantaminen, ennaltaehkäisy tehostaminen, työn laadun ja vaikuttavuuden parantaminen, sote -palvelujen yhteen toimivuuden varmistaminen ja kustannusten kasvun hillitseminen. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen – osa 1 ja 2 - Helposti lähelläsi (HELLÄ) -hanke on käynnissä sisältäen 10 eri työpakettia. Laajimpana työpakettina on vastaanotto toiminnan uudistaminen, jonka kehittämistyö on osoittautunut erittäin haasteelliseksi.

Tähän kehittämistyöhön STM on myöntänyt 18 maakunnan alueelle 100 % valtionavustuksen. Kainuun sote on saanut 1,67 milj. euroa Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen – osa 1 Helposti lähelläsi (HELLÄ) -hankkeelle ajalle 8/2020 – 12/2022. STM on mahdollistanut HELLÄ-hankkeen laajentamisen ja jatkamisen vuoteen 2023. Kainuulle on myönnetty lisärahoitusta 3,4 milj. euroa.

Koronaviruspandemian COVID-19 aikana syntyneisiin hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelan purkamiseen sekä perustasolla hoitoon pääsyn edistämiseen on haettu rahoitusta Suomen Kestävän kasvun ohjelmasta. Kestävän kasvun Kainuu I -hanke on saanut 100 % rahoituksen 1,7 milj. euroa vuodelle 2022 tehtävään kehittämistyöhön. Ohjelmalla tuetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua Suomessa. Vuosille 2023 - 2025 on valmisteltu jatkorahoitushakemus, johon on saatu 6,4 milj. euroa kehittämisrahaa.

Palvelut tukenasi -hankkeen avulla luodaan mm. yhtenäinen kotiin annettavien palvelujen moniammatillinen toimintakokonaisuus iäkkäille ja akuuttitilanteiden toimintamalli. Em. kehittämishankkeisiin STM on myöntänyt 100 % rahoituksen 717 000 euroa vuosille 2022 - 2023. Lisäksi meneillään on kehittämistyö liittyen osatyökykyisten tukemiseen (OSAKSI-hanke) ja itsemurhien ehkäisyyn (Mukana elämässä -hanke).

Kainuun sotessa on toteutettu Euroopan Sosiaalirahaston ESR-rahoitteista Tiedosta – työhyvinvointia ja tuottavuutta -hanketta. Hanke rakentuu eri asiantuntijaorganisaatioiden yhteistyölle ja kohdentuu laajasti soten henkilöstöön. Tavoitteena on työhyvinvoinnin edistämisen avulla parantaa työelämän laatua (QWL) ja työn tuottavuutta. Työhyvinvointia on kehitetty ja päivitetty ohjeistus sekä tuettu esimiehiä ja henkilöstöä eri tavoin.

Digitalisaation laajempaa hyödyntämistä ja sähköisen raportoinnin kehittämistä sekä käyttöönottoa on edistetty. Digitaaliset asiakastyössä -hankkeella on tuettu työntekijöiden digivalmiuksia ja otetaan käyttöön digituen malli. Hyvän mielen kunta osahanketta on toteutettu yhteistyössä kuntien ja Mieli, Suomen Mielenterveysyhdistys ry:n kanssa. Yhteistyössä KAO:n ja Kamk:n kanssa on toteutettu Innostu vanhustyöstä -hanketta.

Palliativisen hoidon, päihteitä käyttävien raskaana olevien naisten ja vauvaperheiden palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien sekä OT-keskustoiminnan kehittämistä toteutetaan OYS-Erva yhteistyöhankkeiden avulla. Hankkeet on käynnistetty samoin kuin omarahoitteisena Omasoten laajentaminen ja päätöksentekoprosessin uudistaminen. Lisäksi Pohjois-Suomi yhteistyössä on meneillään lastensuojelun monialainen kehittäminen. Hallinnon työntekijät ovat osallistuneet merkittävällä työpanoksella Kainuun hyvinvointialueen valmisteluun osa oman työn ohella ja osa sovitulla %-osuudella koko vuoden ajan.

Maire Ahopelto kuntayhtymän johtaja

Alla olevaan nelikenttään on koottu vuonna 2022 käynnissä olevat ja valmisteltavat hankkeet, jotka toteuttavat soten strategisia tavoitteita (BSC). Kehittämishankkeista tarkemmin <https://sote.kainuu.fi/tutkimus-kehittaminen-ja-suunnittelu>.

<p>Asiakas ja asukas Hyvinvoivat, aktiiviset ja osallistuvat asiakkaat</p> <p>Kehittämisen keskiössä on asiakkaiden tarpeiden ymmärtäminen ja osallisuutta tukevien toimintamallien kehittäminen.</p> <p>Katajainen – Päihdeäitien hoito ja kuntoutus, SOSRAKE – osaamisverkosto, Omasoten käytön laajentaminen, OLKA-toimintamalli, Mukana elämässä, Hyvän mielen kunta, Päihteitä käyttävien raskaana olevien naisten ja vauvaperheiden palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien kehittäminen, Kestävän kasvun Kainuu, Palvelut tukenasi</p>	<p>Henkilöstö ja uudistuminen Houkutteleva työpaikka</p> <p>Kehittämisen keskiössä on osaamisen ja työhyvinvoinnin vahvistaminen.</p> <p>Yhdessä ihmisen parhaaksi (Palliativisen osaamisen kehittäminen), Oppilaitos- ja työelämäyhteistyö, Yliopistoyhteistyö, Tiedosta – työhyvinvointia ja tuottavuutta, Innostu vanhustyöstä, Palliativisen hoidon laadun kehittäminen (OYS/Erva), Erityisavustus oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimiin toimenpiteisiin, Psykososiaalisten menetelmien alueellinen yhteensovittaminen (OYS-Erva), OT-keskus</p>
<p>Johtaminen ja palvelujen järjestäminen Hyvän palvelun sote</p> <p>Kehittämisen keskiössä on ennaltaehkäisevän työn, varhaisen tuen ja sähköisten palvelujen kehittäminen. Painopiste on perustason palveluissa ja sote-uudistuksen valmistelussa.</p> <p>Tulevaisuuden sote-keskus Kainuuseen – osa I ja II – Helposti lähelläsi (HELLÄ), Teknologia-avusteisten kuntoutuspalvelujen kehittäminen (Tecnos), STN IMPRO – tutkimusprojekti (tietopohja ja palvelujen optimointi), Monialaisuus vahvistamaan asiakkaan työ- ja toimintakykyä - OSAKSI, Lastensuojelun monialainen kehittäminen P.S:ssä, Digitaidot asiakastyössä, Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille 2021-2023, Päätöksentekoprosessi</p>	<p>Talous Tasapainoinen talous</p> <p>Kehittämisen keskiössä on toiminnan tehostaminen.</p> <p>Toteutuu osana jokaista kehittämishanketta.</p>

Kainuun Omasote		CSAM S7	Integroidut järjestelmät
 <p>Viestit Asiakas ↔ ammattilainen Yksityinen hoivakoti ↔ terveysasema Ammattilaisten välinen so ↔ te</p>	 <p>Kotimittaukset RR, PEF, Gluk, INR</p>	 <p>Tunnistautuminen Valtuudet Viestit</p>	
 <p>Ajanvaraus</p>	 <p>Päiväkirjat Perus-, ruoka-, liikunta-, harjoitus-</p>	 <p>Lifecare Kansalaisen ajanvaraus eSistiedot</p>	
 <p>Lomakkeet ja kyselyt n. 40 kpl</p>	 <p>Virtuaaliryhmät</p>	<p>Teams (2022) Etätapaaminen</p>	
 <p>Laboratoriotulokset Rajatusti ilmoitus asiakkaalle sms/email</p>	 <p>Etätapaaminen</p>	<p>GTI Reuma-kysely</p> <p>BCB Medical Omavointi-kysely</p>	
 <p>eReseptin uusimispyyntö Myös iäkkään vanhemman puolesta</p>	 <p>Verkkokurssit Kainuunmeren työterveys (Kmtt)</p>	<p>Acute (Kmtt) Ajanvaraus</p> <p>NearReal (Kmtt) Videovastaanotto</p>	

64 235
rekisteröitynyttä

552 999
kirjautumista

42 813
yksittäistä kirjautujaa

54 648
Ajan varausta, perumista tai
siirtoa

91 218
asiakkailta saapunutta viestiä tai
lomaketta

90 040
ammattilaisten lähettämää viestiä

16 040
puolesta asiointia

1 179
ammattilaiskäyttäjää

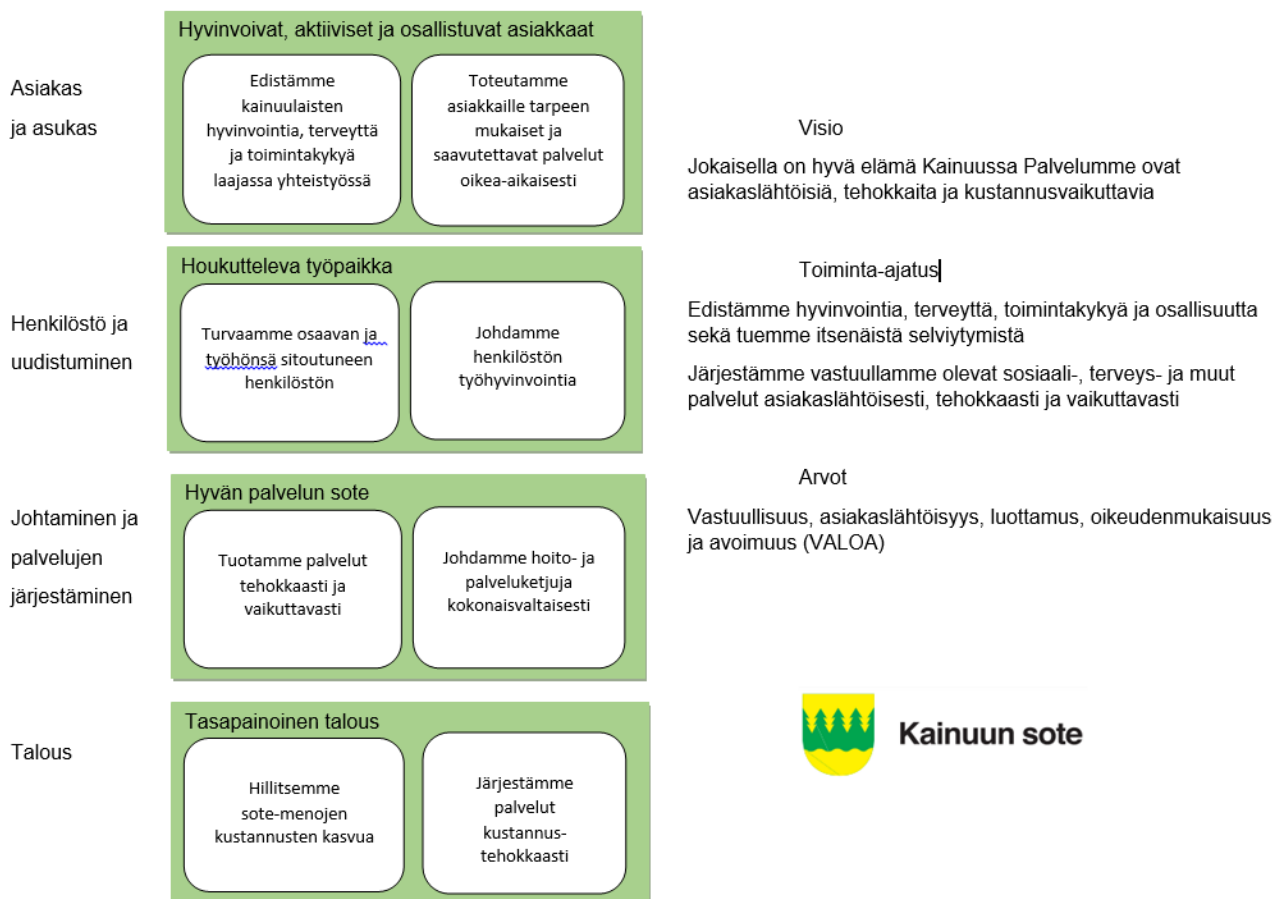
1.8.1.3 Keskitetyt yhteiset tukipalvelut

Vastuhenkilö: hallintojohtaja Anu Huttunen, kuntayhtymän johtaja Maire Ahopelto

Strategiakartta 2022–2029 (kaksi valtuustokautta)

Kainuun hyvinvointialue aloittaa 1.1.2023

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus 13.10.2021 § 313

Kainuun sote

Tuloskortti

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävällä kursivilla
Asiakas ja asukas: Hyvinvoivat, aktiiviset ja osallistuvat asiakkaat				
Toteutamme asiakkaille tarpeen mukaiset ja saavutettavat palvelut oikea-aikaisesti	Arkiston asiakaspyyntöjen keskimääräinen käsittelyaika vuodessa	Palvelujen oikea-aikaisuutta seurataan ja poikkeamiin puututaan <i>Toteutui</i>	Palvelut järjestetään lain vaatimissa määrärajoissa	Palvelujen oikea-aikaisuutta seurataan ja poikkeamiin puututaan <i>Toteutui</i>
Henkilöstö ja uudistuminen: Houkutteleva työpaikka				
Turvaamme osaaavan ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön	HTV-seuranta Täydennyskoulutus	Asialliset työolot ja asianmukainen palkkaus sekä kohutuullinen työ määrä. <i>Toteutui mahdollisuuksien mukaan osittain</i> Rekrytointikanavien käytön tehostaminen ja	Oikein mitoitettu tavoite saavutetaan Henkilöstön osaaminen on korkeatasoista	Asialliset työolot ja asianmukainen palkkaus sekä kohutuullinen työ määrä <i>Toteutui osittain</i> Kannustetaan ja mahdollistetaan koulutus ja kehitetään erilaisia koulutusmuotoja

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiavilla
		<p>positiivisen työnantaja-mielikuvan luominen <i>Toteutui osittain</i></p> <p>Panostetaan uusien työntekijöiden perehdytykseen <i>Toteutui mahdollisuuksien mukaan</i></p> <p>Täydennyskoulutusten suunnittelu kehityskeskustelujen pohjalta, huomioiden yhteiskunnan/ lainsäädännön yms. muutokset ja uudistukset ja koulutukseen osallistumisen mahdollistaminen <i>Toteutui osittain</i></p>		<p>kouluttautumistasa-arvon lisäämiseksi <i>Toteutui osittain, COVID-19 vaikuttanut</i></p> <p>Panostetaan uusien työntekijöiden perehdytykseen <i>Toteutui mahdollisuuksien mukaan, COVID-19 vaikuttanut</i></p> <p>Täydennyskoulutusten suunnittelu kehityskeskustelujen pohjalta, huomioiden yhteiskunnan/lainsäädännön yms. muutokset ja uudistukset <i>Toteutui</i></p>
Johdamme henkilöstön työhyvinvointia	<p>Sairauspoissaolot pvä/HTV</p> <p>Työhyvinvointikyselyn tulos % (QWL-indeksi)</p>	<p>Varhaisen tuen -mallin aktiivinen käyttö <i>Toteutui</i></p> <p>Osallistutaan työhyvinvointikyselyihin soten yhteisten aikataulujen mukaisesti <i>Toteutui</i></p> <p>QWL -kysely toteutui loppuvuodesta 2021 Kehittämistoimenpiteiden suunnittelu <i>Toteutui mahdollisuuksien mukaan</i></p> <p>Työn kuormittavuuden seuraaminen, henkilöstön hyvinvointiin panostaminen <i>Toteutui mahdollisuuksien mukaan</i></p>	<p>Vähenevät</p> <p>Työelämän laadun indeksitavoite 56 %</p>	<p>Työhyvinvoinnin ja työkykyjohtamisen toimintamallien uudistaminen. Esim. Varhaisen tuen -mallin aktiivinen käyttö. <i>Toteutui osittain</i></p> <p>Turvallisuuskulttuurin kehittäminen tukemaan henkilöstön työhyvinvointia <i>Ei täysin toteutunut</i></p> <p>Turvallisuuskulttuurikysely ja tulosten pohjalta nostettavat kehittämistoimenpiteet <i>Ei toteutunut, siirretty v. 2023</i></p> <p>Osallistutaan työhyvinvointikyselyihin soten yhteisten aikataulujen mukaisesti <i>Toteutui</i></p> <p>QWL-työhyvinvointikyselyn tulosten aktiivinen hyödyntäminen <i>Toteutui osittain, QWL-indeksi 56,8</i></p> <p>Työyhteisöjen hyvinvoinnin kehittäminen tiedolla johtamisen keinoin. Työhyvinvointihankkeen mukainen toiminta <i>Toteutui mahdollisuuksien mukaan</i></p>
Johtaminen ja palvelujen järjestäminen: Hyvän palvelun sote				

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
		Resurssien tehokas käyttö, työntekijöiden erityisosaamisen hyödyntäminen <i>Toteutui pääosin</i>		Resurssien tehokas käyttö, työntekijöiden erityisosaamisen hyödyntäminen <i>Toteutui mahdollisuuksien mukaan</i>

Toteuma kauteen 12/2022 (TP2021 ja TP2022) ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja. Vertailu käyttösuunnitelmaan.

KESKITETYT TUKIPALVELUT	TP 2021	TA 2022	Muutokset käyttösuunnitelmaan	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% hallituksen hyväksymä KS / TP-2021	TP 2022	Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022
1 000 € Asiakirjahallinto, Asiamiespalvelut, Tekniset palvelut, Materiaali-, Kuljetus- tekstili-, Ravinto-, Rehyryntö- ja yks tukipalvelut, Henkilöstö- Taitous- ja Tietopalvelut											
TOIMINTATUOTOT	4 471	3 535	488	4 023	-10,0	3 922	97,5	-12,3	-2,5	549	101
Myyntituotot	1 875	1 722	488	2 210	17,9	1 886	85,3	0,6	-14,7	-11	324
Maksutuotot	72	82		82	13,9	70	85,4	-2,8	-14,6	2	12
Tuet ja avustukset	1 510	994		994	-34,2	1 225	123,2	0,0	23,2	285	-231
Muut tuotot	1 014	737		737	-27,3	742	100,7	-26,8	0,7	272	-5
TOIMINTAKULUT	36 143	39 886	489	40 374	11,7	36 884	91,4	2,1	-8,6	-741	3 490
Palkat ja palkkiot	13 360	14 807		14 807	10,8	13 820	93,3	3,4	-6,7	-460	987
Henkilöstöosivukulut	2 964	3 334		3 334	12,5	3 166	95,0	6,8	-5,0	-202	168
Henkilöstökulut	16 325	18 141	0	18 142	11,1	16 985	93,6	4,0	-6,4	-660	1 157
Asiakaspalvelujen ostot	0	0		0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
Muiden palvelujen ostot	11 556	13 682	486	14 167	22,6	12 652	89,3	9,5	-10,7	-1 096	1 515
Palvelujen ostot	11 556	13 682	486	14 167	22,6	12 652	89,3	9,5	-10,7	-1 096	1 515
Aineet ja tavarat	5 820	5 232	-5	5 227	-10,2	5 191	99,3	-10,8	-0,7	629	36
Avustukset	0	0		0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
Vuokrat	1 553	1 280	8	1 288	-17,1	1 124	87,3	-27,6	-12,7	429	164
Muut kulut	891	1 551		1 551	74,1	932	60,1	4,6	-39,9	-41	619
TOIMINTAKATE	-31 673	-36 352	0	-36 352	14,8	-32 962	98,7	4,1	-9,3	1 289	-3 390
Rahoituskulut ja -tuotot	-17	-4	0	-4	-76,5	-10	250,0	-41,2	150,0	-7	6
VOOSIKATE	-31 690	-36 356	0	-36 356	14,7	-32 973	90,7	4,0	-9,3	1 283	-3 383
POISTOT JA ARVONALEMENTUMISET	-11 326	-10 428	0	-10 428	-7,9	-10 002	95,9	-11,7	-4,1	-1 324	-426
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-43 015	-46 784	0	-46 784	8,8	-42 975	91,9	-0,1	-8,1	-40	-3 809
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-JÄLJÄÄMÄ	-43 015	-46 784	0	-46 784	8,8	-42 975	91,9	-0,1	-8,1	-40	-3 809

Mittarit/Tunnusluvut

Mittarit/ Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Asukas, asiakas						
Arkiston asiakaspyyntöjen keskimääräinen käsittelyaika vuodessa: - asiakaslähtöiset lokipyynnöt - asiakaslähtöiset lokien selvityspyynnöt - asiakaslähtöiset tiedonhakuvaatimukset - asiakaslähtöiset ja viranomaisilta saapuneet asiakirjapyynnöt	Keskimääräinen käsittelyaika (käsittelyaikaon seurantaa aloitettiin 1.1.2018): Asiakaslähtöiset lokitietopyynnöt: -kaikki 15 vrk, -terveydenhuollossa 27 vrk Asiakaslähtöiset lokien selvityspyynnöt: -30 vrk Asiakaslähtöiset tiedonhakuvaatimukset: -14 vrk	Asiakaspyyntöjen käsittelysäännösten mukaisissa määräajoissa: Asiakaslähtöiset lokitietopyynnöt 14 vrk Asiakaslähtöisten lokien selvityspyynnöt 21 vrk Asiakaslähtöiset tiedonhakuvaatimukset 26 vrk Asiakaslähtöiset	Asiakaspyyntöjen käsittelysäännösten mukaisissa määräajoissa: Asiakaslähtöiset lokitietopyynnöt - sosiaalihoolto 11 vrk - terveydenhuolto 11vrk Asiakaslähtöiset lokien selvityspyynnöt - sosiaalihoolto 25 vrk - terveydenhuolto 19 vrk Asiakkaiden tietopyynnöt 17 vrk	Asiakaspyyntöjen käsittelysäännösten mukaisissa määräajoissa: Asiakaslähtöiset lokitietopyynnöt: - sosiaalihoolto 10 vrk, - terveydenhuolto 14 vrk Asiakaslähtöiset lokien selvityspyynnöt: - sosiaalihoolto 2 vrk - terveydenhuolto 10 vrk Asiakas-	Palvelut järjestetään lain vaatimissa määräjajoissa.	Asiakaspyyntöjen käsittelysäännösten mukaisissa määräajoissa Asiakaslähtöiset lokitietopyynnöt: - <i>sosiaalihoolto 11 vrk</i> - <i>terveydenhuolto 12 vrk</i> Asiakaslähtöiset lokien selvityspyynnöt: - <i>sosiaalihoolto ei pyyntöjä</i> - <i>terveydenhuolto 20 vrk</i> Asiakaslähtöiset tiedonhaku-

	Asiakaslähtöiset ja viranomaisilta saapuneet asiakirjapyyntö: -3 vrk	ja viranomaisilta saapuneet asiakirjapyyntö 4 vrk	Potilaiden tietopyynnöt 5 vrk Tiedon korjaamisvaatimukset - sosiaalihoolto 65 vrk - terveydenhoolto 24 vrk	lähtöiset tiedon oikaisuvaatimukset: - sosiaalihoolto 15 vrk - terveydenhoolto 19 vrk Asiakaslähtöiset asiakirjapyyntö: -sosiaalihoolto 17vrk - terveydenhoolto 4 vrk Ei vielä mahdollista mitata.		su-vaatimukset: - <i>sosiaalihoolto ei pyyntöjä</i> - <i>terveydenhoolto 22 vrk</i> Asiakaslähtöiset ja viranomaisilta saapuneet asiakirjapyyntö: - <i>asiakkaiden pyynnöt 24 vrk</i> - <i>potilaiden pyynnöt 5 vrk</i> - <i>viranomaisilta</i> <i>Ei vielä mahdollista mitata</i>
Henkilöstö ja uudistuminen	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Sairauspoissaolojen kehitys (tpv/HTV)	13,7	alle 12	12,5	12,4	alle 12	16 tpv/HTV, ilman COVID-19 tartuntatautipäiviä 14,4tpv/HTV
HTV2						
- tavoite	332,6	263,1	247	353,9	374	355,4
- kumulatiivinen tot. 1-4 kk	322,9	281,0	238,9	362,4		
- kumulatiivinen tot. 1-8 kk	325,3	276,3	237,0	362,1		
- koko vuosi, 1-12 kk	323,4	271,7	232			
Täydennyskoulutus tpv/hlö	1,7	2,4	> 3 - 5	1,0	> 3 - 5	0,7 (COVID-19)
Johtaminen, palveluiden järjestäminen ja tuotantotavat	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset	Asiakkaiden suoriin palautteisiin reagoitiin ja vastattiin välittömästi.	Asiakkaiden suoriin palautteisiin reagoitiin ja vastattiin välittömästi.	Asiakkaiden suoriin palautteisiin reagoitiin välittömästi ja tehtiin tarvittavat kehittämistoimenpiteet palautteiden perusteella.	Toteutui. Asiakkaiden välittömiin palautteisiin reagoitiin välittömästi.	Tyytyväisyys pysyy hyvällä tasolla. Asiakkaiden suoriin palautteisiin reagoidaan välittömästi ja tehdään tarvittavat kehittämistoimenpiteet palautteiden perusteella.	<i>Toteutui Asiakkaiden suoriin palautteisiin reagoitiin välittömästi</i>
Asiakas- ja potilasturvallisuusilmoitukset	60 (sisältää kaikki ilmoitukset)	20	<60(sisältää kaikki ilmoitukset)	133	<150	81
Työturvallisuusilmoitukset		18		56	<55	77
Tietoturvallisuusilmoitukset		4		18	<25	9

Talous	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Tilikauden tuloslaskelma, t€ %-toteuma yli-/alijäämä	28 891 t € 97,4 % + 1,3 M€	27 067 t € 93,2 % +2 M€	34 099 t € 100 % + / - 0	43 429 t € 97,9 % + 0,9 M€	46 784 t € 100 % + / - 0	42 975 t€ 91,9 % , + 3,8 M€
Muutos (vrt. edellinen TP) € ja %	+ 1 276 t€ + 4,6 %	- 1 824 t€ - 6,3 %	+7 000 t€ + 26 %	+ 10 075 t€ + 30,2 %		-40t€ - 0,1 %
Palkkalaskelman hinta	16,16 €	15,01 €	18,04 €	arvio 17,77 €	17,68 €	16,13 € (ennakkolas- kutushinta)
Tositteen hinta	1,19 €	1,16 €	1,12 €	arvio 0,93 €	1,13 €	0,85 € (ennakkolas- kutushinta)

Olennaista toiminnassa 1.1.–31.12.2022

Yleistä

Keskitettyjen tukipalveluiden tulosalueen toiminta perustui vuoden 2022 hyväksytyyn talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan, vaikka hyvinvointialuevalmistelu ja vuoden 2022 alusta vaikeutunut koronaviruspandemia COVID-19 aiheuttivat huomattavasti lisätyötä ja tehostettua valmiutta sekä vaikeutta palveluiden tuottamiselle suunnitelman mukaisesti.

Tulosalueen talousarvio vuodelle 2022 on laadittu erittäin tiukkaa talousarviovalmistelua noudattaen. Tulosalueen talouden toteuma 1.1.–31.12.2022 on 91,9 % ja tulos 3,8 milj. euroa ylijäämäinen. Henkilöstökulujen toteuma 93,6% ja alitus 1,157 miljoonaa euroa ja palvelujen ostojen toteuma 89,3% ja alitus 1,515 miljoonaa euroa, josta vuokrat ja muut toimintakulut alittivat 780 000 euroa. Poistot alittivat 426 000 euroa.

Keskitettyjen tukipalveluiden johtoryhmässä päätetyt taloudentasapainottamistoimenpiteet ovat lähes kaikki toteutettu ja tulosityksiköt sekä vastuualueet kartoittivat uusia palveluiden tehostamiskeinoja ja taloudellisempia toimintatapoja. Talouden tasapainottamistoimenpiteinä muun muassa päätettiin myydä Kuusankallan palvelukeskus (yhtymähallitus 31.3.2021 § 7) ja purkaa KAKS:n potilastorni (yhtymähallitus 31.3.2021 § 102), jotta käyttökustannukset alenevat. Työtiloja on tiivistetty.

Kainuun sotien ateriapalveluiden kehittämiseen liittyvän uuden ravintokeskuksen rakentamispäätös on siirretty Kainuun hyvinvointialueen päätettäväksi Kainuun sotien jäsenkuntien 21.12.2021 ilmoittaman kannanoton mukaisesti.

Tulosalueen eri toiminnoissa oli rekrytointihaasteita, mikä ilmenee myös HTV2- luvussa, joka on 355,4 eli 95 % verrattuna asetettuun tavoitteeseen 374. Rekrytointihaasteita ilmeni muun muassa talouspalveluiden-, henkilöstöpalveluiden- ja ateriapalveluiden toiminnoissa.

Kainuun sote kuntayhtymän vuoden 2022 alussa käyttöön otetun CaseM-asianhallintajärjestelmän kehittäminen organisaation tarpeita vastaavaksi edellytti tulosalueen henkilöstön työpanosta. Asianhallintajärjestelmän vaihdon yhteydessä organisaatiossa on otettu käyttöön viranhaltijapäätöksiin ja sopimuksiin sähköinen allekirjoitus, mikä vähensi manuaalisten asiakirjojen määrää ja niiden arkistointityötä. Organisaation tavoitteena on tulevaisuudessa ottaa käyttöön sähköinen arkisto.

Tulosalueen johtoryhmä kokoontui 10 kertaa ja näissä kokouksissa käytiin läpi koko kuntayhtymän ja tulosalueen ajankohtaisia asioita sekä kehittämistoimenpiteiden ja talouden tasapainottamiseen liittyvien selvitystöiden edistymistä.

Asiakirjahallinto ja neuvontapalvelut

Muistutusten käsittely siirrettiin potilasasiamespalveluista tulosalueille ja muistutusten kirjaaminen keskitettiin potilaskertomusarkiston kirjaamiseen. Asiakirjahallinnon hallinnollisten ohjeiden laatiminen hyvinvointialueelle omien työtehtävien ohessa vaati paljon asianhallintapäällikön ja tiedonhallinnan suunnittelijan työaikaa.

Tietosuoja- ja tietoturvatyötä tehtiin aktiivisesti järjestämällä henkilöstölle koulutuksia. Tietosuoja- ja tietoturva-osaamisen kehittämiseksi on käytössä omavalvontasuunnitelma. Keskussairaalan pääaulan palvelutiskin palvelujen toimivuus on tärkeä osa uuden sairaalan hyvää asiakaspalvelua. Palvelutiskin resurssointi on ollut haasteellista ja aiheuttanut tulosityksikölle ylimääräisiä kustannuksia. Palveluneuvojen toiminta on uusi toimintamalli, jossa toteutetaan asiakas- ja palveluneuvontaa sekä ohjataan soten palveluihin.

Potilasasiamiehen viran hoitaminen on ollut haasteellista, koska pitkäaikaisen potilasasiamiehen eläköityessä työaika muutettiin 50 % ja sihteerin työpanos 40 %. Työajan muutoksella haettiin kustannussäästöjä.

Talous- ja henkilöstöpalvelut

Talousoalvelut

Talousoalvelut on ollut aktiivisesti mukana hyvinvointialuevalmistelussa. Aluevaltuusto päätti Kainuun hyvinvointialueen toiminnallisesta organisaatiosta kesäkuussa. Tämän päätöksen mukaisesti on rakennettu organisaatiohierarkia soten taloushallinnon järjestelmiin. Kainuun hyvinvointialueen vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024 ja 2025 talousounnitelmat jouduttiin laatimaan hyvin kiireisellä aikataululla ja talousoalveluiden rooli on ollut muutostilanteesta johtuen erityisen keskeinen ja resurssia vaativa. Talousoalveluissa laaditaan Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän ja Kainuun hyvinvointialueen tilinpäätökset ja konsernitilinpäätökset vuodelta 2022. Kainuun soten talous- ja henkilöstöhallinnon asiakkaina ovat olleet vuonna 2002 myös Hyrynsalmien kunta ja Kajaanin Ammattikorkeakoulu, joiden tilinpäätökset 2022 tehdään vielä. Kainuun hyvinvointialueen taloushallinnon palvelut tuotetaan vuonna 2023 omana toimintana Kainuun sotelta siirtyneisiin järjestelmiin. Lainsäädäntö mahdollistaa palvelutuotannon oman organisaation lisäksi tytäryhteisöasemassa oleville organisaatioille.

Taloushallinnon järjestelmiä kehitetään hyvinvointialueen ICT-muutostukihankkeen avulla. Talousoalveluissa on aloittanut päätoiminen talouspäällikkö elokuun alkupuolella 2022. Talousopalveluihin pyritään rekrytoimaan osaavaa henkilöstöä useiden avainhenkilöiden eläköityessä heti hyvinvointialueen aloitettua toimintansa. Henkilöstön osaamista on tuettava riittävällä ammatillisella koulutuksella ja tähän on panostettava jatkossa entistä enemmän. Vuoden 2022 toteuma on toteutettu talousarvion puitteissa.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluiden toimintaa on rasittanut vaikeutunut koronaviruspandemia COVID-19 ja siitä johtuva erityisesti keväällä tarvittu organisaation valmiussuunnitelman mukainen valmiuden nosto. Lisäksi valtakunnalliset hoitohenkilöstön ylityö- ja vuoronvaihtokiellot lisäsivät tehtäviä, jotta henkilöstön riittävyys ja palvelut saatiin turvattua. Nämä vaativat lähes koko vuoden valmiustyöryhmältä tiivistä toimintaa mietittäessä henkilöstön siirtojärjestelyjä ja rekrytointiyksikössä sijaisjärjestelyjä. Pitkittyneet valtakunnalliset työehtosopimusneuvottelut ovat hidastaneet neuvottelutoimintaa kuluneen vuoden aikana.

Rekrytointivaikeuksien vuoksi varahenkilöstöön ei ole onnistuttu rekrytoimaan henkilötyövuositavoitteessa (HTV) esitettyä määrää henkilöitä. Viime vuoden osalta oppisopimuskoulutus alkoi laajemmin vasta myöhemmin keväällä, joten henkilötyövuodet eivät ole toteutuneet täysimääräisesti koko vuodelta oppisopimuskoulutuksen osalta.

Palkkahallinnossa on jouduttu tekemään ylitöitä sekä vuoden alusta että vuoden lopusta. Ylitöet johtuivat palkkajärjestelmän vaihdosta ja siihen liittyvistä järjestelmän ongelmista, jotka ovat aiheuttaneet runsaasti virheitä palkansaajien tulorekisteritietoihin sekä hyvinvointialueelle siirtymiseen liittyvästä tietojen tarkastamisesta.

Toimintakulut kokonaisuudessaan ovat jääneet talousarviota pienemmiksi. Lakisääteisen työterveyshuollon (korvausluokka 1) kustannukset taas ylittävät noin 305 700 euroa talousarvion.

Henkilöstöpalveluiden palvelutuotantoon ovat vaikuttaneet alkuvuoden jälkeen henkilöstöjohtajan palvelussuhteen päättymisen ja siitä aiheutuneet työjärjestelyt. Uusi henkilöstöjohtaja on aloittanut 1.8.2022. Henkilöstössä on tapahtunut myös muita vaihdoksia. Lisäksi hyvinvointialueen valmistelutyöt koskien henkilöstöä ovat jatkuneet koko kuluneen vuoden.

Osatyökykyisten työllistymisessä on tapahtunut positiivista kehitystä vuodesta 2021 vuoteen 2022. Työterveyshuollon asiakkaista paljon tukea tarvitsevien asiakkaiden määrä on vähentynyt 11 % vuoden aikana. Kuntoutuspäätöksiä on tehty +7,71 % yksikköä enemmän 2022 kuin vuonna 2021. Lisäksi kuntoutushakemusten hylkäysprosentti pieneni. Kuntoutussuunnitelmien määrä on noussut 11,11 % yksikköä ja työkyvyttömyyseläkehakemusten määrä vähentynyt vuonna 2022. Tämä selittyy omalta osaltaan sillä, että osatyökykyisten uu-

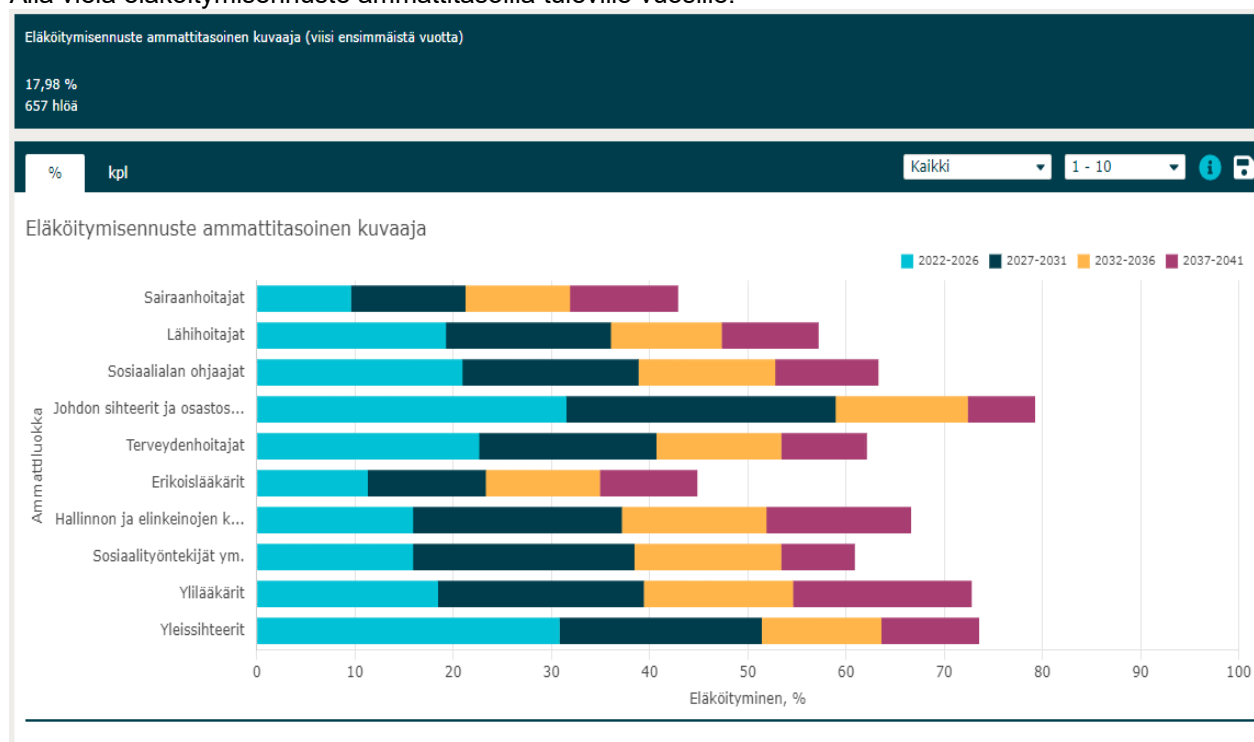
delleen sijoittamiseen on reagoitu henkilöstökoordinaattorin toimesta sekä sillä, että työterveysneuvotteluja on käyty oikea-aikaisesti. Uudelleen sijoittamista helpotti osaltaan se, että henkilöstökoordinaattorilla oli mahdollisuus sijoittaa osatyökykyisiä koronavirusnäytteenottoon sekä puhelinneuvontaan. Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä väheni 2022–10,07 % yks. verrattuna edelliseen vuoteen.

Työkyvyntuen mallia on päivitetty 2022 ja painopiste toteutuksessa on varhaisessa tuessa. Malli on valmis, mutta korvaavan tuen mallia ei olla hyväksytty hyvinvointialueen aluehallituksessa. Työhyvinvointipäällikkö on tekemässä esityksen korvaavan työn mallista 2023 aluehallitukselle. Korvaavan työn mallin pikainen hyväksyntä ja jalkautus olisi tarpeen, jotta voisimme vastata ennaltaehkäisevästi pitkittyneiden sairaslomien ehkäisyyn ja osatyökykyisyyksien syntyyn. Korvaavan tuen mallissa yksi kulmakivi on etsiä yksikkökohtaiset korvaavan työn tehtävät, mikä tukisi osaltaan myös rekrytointiyksikön sijaisten sijoittamista ja työkiertomahdollisuuksia yksiköstä toiseen. Aikaisemmin käytössä olleet työhyvinvointilomakkeet eri työkyvyn vaihtelun vaiheisiin poistettiin ja rakennettiin yksi selkeä lomake.

Työkyvyntuen mallia tarkastellaan yhtenä osana työterveyshuollon, hyvinvointialueen ja KEVAN hanketyötä 2023–2024. Hankkeessa tarkastellaan työkyvyntuen toimintamallin eri toimijoiden yhteistyötä ja vastuita sekä etsitään kehittämiskohteita, joilla voidaan tehostaa työterveyshuollon ja organisaation yhteistyötä, tavoitteena toimivat palvelut ja kustannussäästö.

Työkyvyntuen päivitetty malli tullaan viemään Kaiman työhyvinvointisivuille kirjallisen version lisäksi myös visuaalisesti helppolukuisempaan versioon. Tämä kehitystyö tehdään 2023 aikana. Työkyvyntuen mallin jalkautaminen tulee tehdä 2023 aikana.

Alla vielä eläköitymisennuste ammattitasoilla tuleville vuosille.

Tietohallinto- ja tekniset palvelut

Tietohallintopalvelut

Toimintavuoden aikana tietohallintopalveluiden käyttötalous on toteutunut hiukan suunniteltua talousarviota parempana. Vuoden 2022 aikana tietohallintopalveluiden toimintaan vaikutti merkittävästi sote-uudistus ja hyvinvointialueen aloittaminen vuoden 2023 alusta. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi 4 823 057,53 euroa Kainuun hyvinvointialueelle valtionavustusta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistamiseen liittyvään ICT-muutokseen (VN/27215/2021). Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi aikavälillä 1.7.2021 - 31.12.2025 syntyviin kustannuksiin. Kainuun hyvinvointialue toimii hankkeen hallinnoijana ja osatoteuttajina ovat Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, Kajaanin kaupunki ja Puolangan kunta. Kainuun hyvinvointialueen ICT-muutostyötä koordinoi ICT-ohjausryhmä ja merkittävin työpanos ICT-valmisteluun

koordinoitiin on Kainuun sotien tietohallinnosta. Lisäksi Kajaanin kaupunki ja Puolangan kunta osallistuivat aktiivisesti ICT-valmisteluun.

Neljä (4) tietohallinnon työntekijää oli kokoaikaisesti mukana hyvinvointialueen ICT-valmisteluhankkeen eri projekteissa. He palaavat omiin tehtäviinsä ICT-muutoshankkeen valmistuttua. Heidän työpanostaan tietohallinnon tehtävissä jouduttiin paikkaamaan sijaisjärjestelyin. Tämän lisäksi muu tietohallinnon henkilöstö auttoi omalla työpanoksellaan hyvinvointialueen ICT-valmistelua. Lisäksi valmisteluun osallistui useita kymmeniä henkilöitä muilta tulosalueilta tuoden valmisteluun mukaan oman substanssiosaamisensa.

Imatis-tuotannonohjauksen kehittämistyötä jatkettiin syksyn 2022 aikana ja versiopäivitys on suunnitelmissa 2023 keväällä, kuten LifeCare-potilastietojärjestelmäänkin. Käyttöönottoprojekti 9S- turvapuuhelinjärjestelmään saatiin valmiiksi kesäkuussa, lisäksi hoitajakutsujärjestelmiä uusittiin joihinkin yksiköihin. Myös muihin tietojärjestelmiin tehtiin käyttöönottoja ja päivityksiä sekä ICT-laitekantaa uudistettiin erityisesti palvelin- ja verkkolaitteiden osalta.

Koronaviruspandemia COVID-19 näkyi välillä poissaoloina ja etätöitä tehtiin työtehtävien niin mahdollistaessa.

Tekniset palvelut

Vuoden 2022 aikana teknisten palveluiden toiminta painottui omistamiensa kiinteistöjen ylläpidon, tilahallinnan (omat ja vuokratut tilat) ja käyttäjä-/tukipalveluiden tuottamisen lisäksi;

- Kainua uusi sairaala -hankkeen Kainuun keskussairaalan ABC-osien purku-urakan valvontatehtäviin,
- Allianssin piha-alueiden rakentamisen tukemiseen,
- vanhan potilastornin purku-urakan valmisteluun ja valvontaan (purku-urakka valmistui marraskuun 2022 lopussa),
- hyvinvointialueuudistuksen valmisteluun toimitilojen osalta.

Edellisten lisäksi Kainua uuden sairaalan takuutyöt ja takuukatselmukset aiheuttivat runsaasti työkuormaa teknisten palveluiden huolto-organisaatiolle.

Kiinteistötekniikka toteutti Kainuun keskussairaalan lämpökeskuksen alasajoon liittyvän projektin. Projektissa muutettiin jäljellä olevien höyryä tarvitsevien toimintojen höyryntuotanto öljystä sähköllä tuotettavaksi, jolloin Kainuun keskussairaalan rakennuskannassa tapahtuneista muutoksista johtuen nykyiseen höyrytarpeeseen nähden ylimitoitettu kattilalaitos ajettiin alas ja öljyn käyttö lämpölaitoksella lopetettiin. Investointikustannusten laskennallinen takaisinmaksuaika on noin kaksi(2) vuotta. Hankkeen tavoitteena oli hallitusohjelmaan kirjatun öljyn käytön lopettaminen lämmityskäytössä ja henkilöstö- ja energiakuluissa säästäminen. Kainuun keskussairaalan lämpökeskuksen toiminta on ajettu alas kesäkuussa 2022.

Höyrytuotannon muutosprojektin lisäksi Kainuun keskussairaalan vainajasäilytyskapasiteettia lisättiin rakentamalla MAPO- rakennuksen pysäköintihalliin 16 paikkainen vainajakylmiö. Hankkeen rakennustyöt toteutettiin omana työnä talotekniikatöitä lukuun ottamatta.

Kainuun sotien tekniset palvelut ovat mukana kuntien tilahankkeiden suunnittelussa eri rooleissa. Käynnissä olevia tilahankkeita ovat Kuhmon puusote, Sotkamon sote-keskus 1 ja Suomussalmen uusi terveysasema.

Talouden kehittyminen on toteutunut pääosin suunnitellusti, joskin toimintamenot alittavat kokonaisuudessaan 2022 budjetin.

Logistiikka- ja ravintopalvelut

Materiaalipalvelut

Vuoden 2022 aikana materiaalipalveluiden palveluntuotanto on toteutunut laadullisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Koronaviruspandemia COVID-19 liittyvät palvelutarpeet ovat hieman vähentyneet 2021 vastaavaan seurantajaksoon nähden, mutta materiaalien saatavuudessa on ilmennyt haasteita maaliskuusta 2022 lähtien Euroopassa käytävän sodan myötä. Varastoinventaario varastossa "2001" on suoritettu 3-4.2.2022 ja varastossa "2002" 12-13.5.2022.

Vuonna 2022 materiaalilogistiikan nykytilaa sekä tulevaisuuden tavoitetilaa ryhdyttiin selvittämään ja sovittiin Pohjois-Suomen hyvinvointialueiden yhteistyöalueen (YTA-alueen) materiaalilogistisesta yhteistyöstä jatkumona Erva-yhteistyölle. Varastotoimintaa kehitetään YTA-alueella aktiivisesti

yhteistyössä huomioiden kilpailutus, hankinnat, tuotannonohjaus ja varastointi. Yhteistyön tiivistämisen kautta materiaalien hankintaa voidaan edelleen nykyisestään tehostaa ja alueellisia varastoinnin kustannuksia vähentää. Tämä edellyttää myös YTA-alueen yhteisiä tietojärjestelmiä ja suunnittelutyön jatkamista kaikilla logistiikan osa-alueilla.

Kainuun sotien materiaaliavarastojen arvo oli vuoden 2022 lopussa 1,06 miljoonaa euroa. Koronaviruspandemiaan COVID-19 varattua varastointikapasiteettia on pystytty jo osittain vapauttamaan muuhun käyttöön.

Talouden kehittyminen on toteutunut pääosin suunnitellun mukaisesti. Toimintakulut alittavat kokonaisuudessaan 2022 budjetin. Tavarantoimittajilla on maailmantilanteesta johtuen enenemässä määrin hinnankorotuspaineita, jolla on ollut hieman vaikutusta loppuvuoden budjetin toteutumiseen.

Kuljetuspalvelut

Kainuun sotien yhtymähallitus päätti 15.6.2022 kumota yhtymähallituksen päätöksen 26.1.2022 § 23. Yhtymähallitus päätti, ettei Kainuun sote käynnistä valmistelevia toimia vammaispalvelu-, sosiaalihuolto- ja kehitysvammahuollon lain mukaisten kuljetuspalveluiden hankkimiseksi kokonaispalveluna ulkoiselta palveluntuottajalta.

Vuoden 2022 ajan YTA alueen kaikki hyvinvointialueet ovat yhdessä valmistelleet yhteisen matkapalvelukeskuksen perustamista (Kainuun hyvinvointialueen aluehallitus 22.6.2022 § 66 Päätös sitoutumisesta Pohjoisen YTA-alueen yhteisen matkapalvelukeskuksen valmisteluun ja Kainuun hyvinvointialueen aluevaltuusto 29.6.2022 § 68 Päätös sitoutumisesta Pohjoisen YTA-alueen yhteisen matkapalvelukeskuksen valmisteluun). Valmistelu on edennyt yhteisen soveltamisohjeen, vaadittavien järjestelmien kilpailutuksen, ennakkovaikutusten arvioinnin sekä Tervia Logistiikka osakeyhtiön perustamisen osalta.

Vuoden 2022 toimintakulut olivat lähes käyttösunnitelman mukaiset, toteuma oli 0,9 % yli suunnitelman. Toimintatuotot ylittyivät 7,8 % käyttösunnitelmaan verrattuna.

Ravinto-, puhtaanapito- ja tekstiilipalvelut

Ravintopalvelut oli mukana Kainuun hyvinvointialueen tilaaman, Kainuun sotien ja Kainuun kuntien ateria- ja puhtaanapitopalveluiden selvityksessä 2-5/2022. Kainuun sotien yhtymähallitus päätti 25.8.2022 § 196, että kuntayhtymä on mukana yhtiöittämistä koskevassa jatkoselvityksessä.

Kotiin kuljetettavien aterioiden palveluseteliä ei vielä ole otettu käyttöön resurssipulan takia.

Ravintopalveluissa on ollut henkilöstöllä runsaasti poissaoloja. Välillä sijaisten saatavuudessa on ollut haasteita. Henkilöstömenot ylittyivät suunnitellusta. Ravintokeskus Tähkän henkilöstöruokailu lopetettiin 6/2022, koska ruokailijamäärä oli vähäinen. Elintarvikkeiden hinnan nousun myötä elintarvikkeille varattu määräraha ylittyi.

Talouden kehittämisessä sisäinen ateriomyynti ei toteutunut johtuen COVID-19 koronaviruspandemian vaikutuksesta. Ulkoinen myynti oli parempi kuin suunniteltu. Kokonaisuudessa myynti alittui suunnitellusta.

Puhtaanapitopalveluissa toiminta on säilynyt lähes ennallaan. Puhtaanapidon palveluntuottajalla Kajaanissa on työntekijöitä, joilla suomen kielen osaaminen on osittain heikkoa, joka on aiheuttanut välillä haastavia tilanteita sairaalan osastoilla. Puhtaanapito Kainuun sotien omana toimintana loppui 2/2022, jonka jälkeen Palvelukeskus Kallion puhtaanapito siirtyi SOL Palvelujen tuottamaksi. Puhtaanapidon henkilöstöstä toinen siirtyi ravintopalvelulle ja toinen Palvelukeskus Kallion hoitotyönäpuolaiseksi.

Tekstiilipalveluissa pesulapalvelujen palveluntuottaja vaihtui yrityskaupan myötä. Haasteita oli kesän ja syksyn aikana potilastekstiilien ja henkilökunnan puhtaiden työvaatteiden saatavuudessa kaikissa Kainuun kunnissa. Pesula teki hyvityslaskun loppuvuodesta työvaatteiden osalta liikalaskutuksesta 6/2022 alkaen.

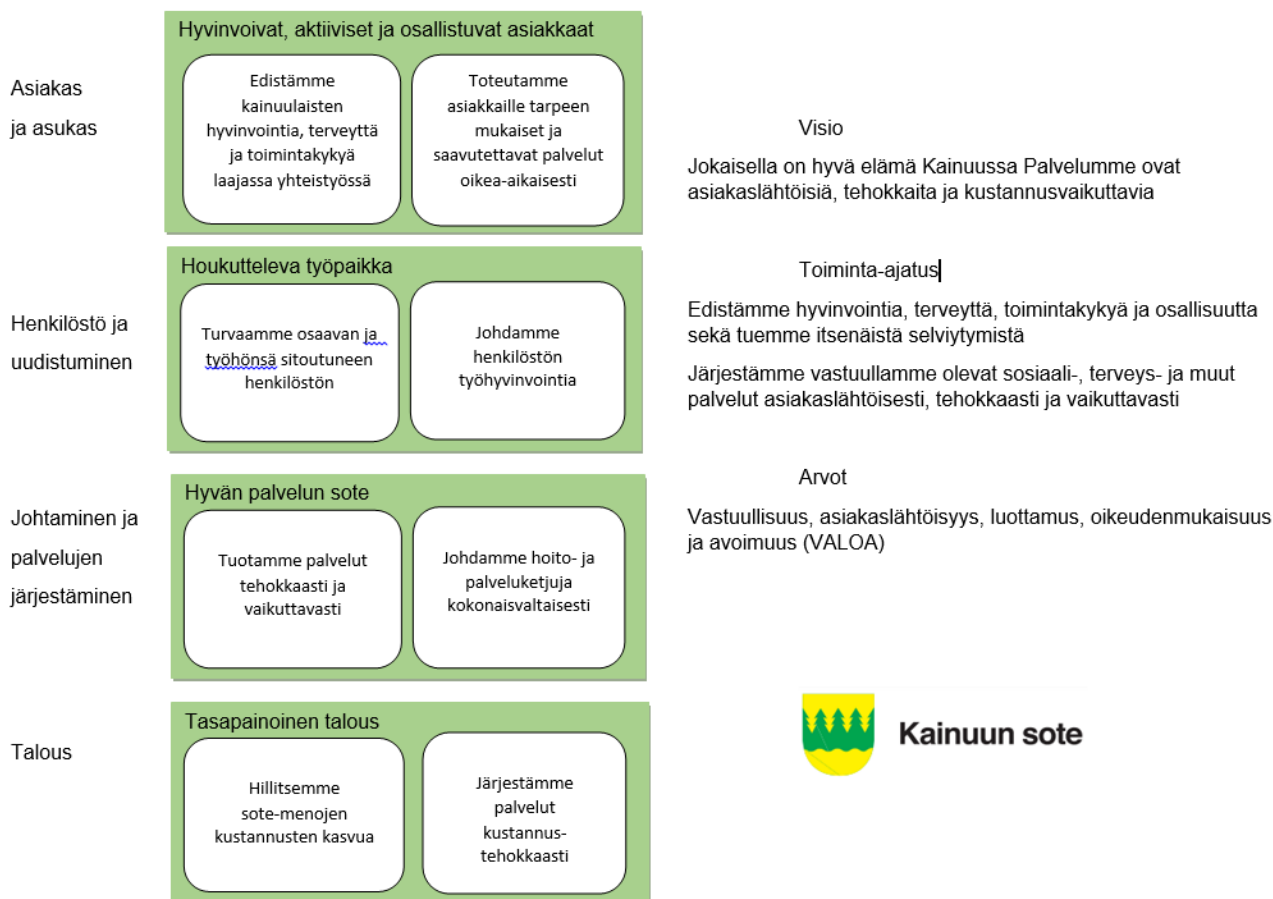
1.8.1.4 Hyvinvointipalvelut

Vastuhenkilö: vs. tulosaluejohtaja Anna-Liisa Kainulainen

Strategiakartta 2022–2029 (kaksi valtuustokautta)

Kainuun hyvinvointialue aloittaa 1.1.2023

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus 13.10.2021 § 313

Perustehtävä

Hyvinvointipalveluiden tulosalueen vastualueita ovat aikuissosiaalipalvelut, lapsiperheiden sosiaalipalvelut, ja vammaispalvelut. Lisäksi hyvinvointipalveluihin kuuluu hallinnon tulosyksikkö. Aikuissosiaalipalveluihin kuuluu aikuissosiaalityö (ml. sosiaalinen luototus, kuntouttava työtoiminta ja toimeentuloturva) ja Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (Kainuun TYP). Lapsiperheiden sosiaalipalveluihin kuuluu lastensuojelun avohuolto, huostaanotto ja jälkihuolto, perhetyö, Salmilan lastensuojeluyksikkö (ml. etäturvakoti), lastenvalvoja, sijaishuoltoyksikkö sekä sosiaalipäivystys. Vammaispalveluihin kuuluu kaikki vammais- ja kehitysvammaispalvelut. Näitä ovat esimerkiksi vammaispalvelujen sosiaalityö ja -palvelut (ml. omais- ja perhehoito), asumisyksiköt, asumisen ohjaus, työ- ja päivätoiminnot.

Tuloskortti

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävällä kursivilla
Asiakas ja asukas: Hyvinvoivat, aktiiviset ja osallistuvat asiakkaat				
Edistämme kainuulaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä laajassa yhteistyössä	Asiakkaiden palvelutarve: Toimintatilaston asiakasmäärät (mm. perhetyö, kotipalvelu, tilapäinen/ lyhytaikainen hoito)	Panostamme ennaltaehkäisevään työhön ja edistämme väestön hyvinvointia. <i>Toteutui</i>	Asiakkaiden palvelutarve pysyy samalla tasolla.	Panostamme ennaltaehkäisevään työhön ja edistämme väestön hyvinvointia. <i>Osittain toteutui. Tulosalueella osallistutaan Hellä hankkeeseen mm. Sivi-sote strategian laadintaan ja OT- keskustoi-</i>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kursivilla
	<p>Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistuminen</p> <p>Toimintojen ja asiakkuuksien hallittu siirtyminen hyvinvointialueelle</p>	<p>Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittäminen yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa <i>Toteutui</i></p> <p>Osallistumme hyvinvointialueiden valmistelutyöhön ja sote-keskus ohjelman toteuttamiseen <i>Toteutui</i></p>	<p>Ennaltaehkäisevät palvelut kehittyvät ja viimesijaisten palvelujen tarve vähenee</p> <p>Toiminnot siirtyvät hyvinvointialueelle v. 2023</p>	<p><i>minnan kehittämiseen</i> Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittäminen yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa <i>Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laadittiin yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.</i> <i>Toteutui</i></p> <p>Osallistumme laajasti hyvinvointialueiden valmistelutyöhön ja sote-keskus ohjelman toteuttamiseen. <i>Toteutui</i></p>
Toteutamme asiakkaille tarpeen mukaiset ja saavutettavat palvelut oikea-aikaisesti/	Lain mukaisten käsittelyaikojen toteutuminen	<p>Hoito- ja palvelutakuun seuranta ja korjaavat toimenpiteet <i>Ei toteutunut 100%:sti</i></p> <p>Kehitetään monialaista yhteistyötä ja palvelutarpeenarviointia <i>Toteutui</i></p> <p>Sähköisten palvelujen käytön lisääminen <i>Toteutui</i></p>	<p>Toteutuu lainsäätäjän edellyttämällä tavalla.</p> <p>Monialaisen yhteistyön malli otettu käyttöön</p> <p>Omasote, takaisinsoittojärjestelmä, PSOP ja kuvapuhelin laajasti käytössä.</p>	<p>Hoito- ja palvelutakuun seuranta ja korjaavat toimenpiteet <i>Toteutuu lähes100%:sti</i></p> <p>Kehitetään monialaista yhteistyötä ja palvelutarpeenarviointia. <i>Laadittiin lastensuojelun ja vammaispalvelujen monialaisen yhteistyön toimintamalli.</i> <i>Toteutui</i></p> <p>Sähköisten palvelujen käytön lisääminen <i>Osittain toteutuu. PSOP otettiin käyttöön vammais- palveluiden asumispalvelujen laskutuksessa. Valmisteltiin pilottia Omais Oiman käyttöönottamiseen. Omasoten käyttöä laajennettiin, sähköisiä lomakkeita otettiin käyttöön</i> <i>Tulosalueella käytössä HaiPro, QPro ja Posipro sekä sosiaalisen raportoinnin ilmoitustyökalu.</i></p>
Henkilöstö ja uudistuminen: Houkutteleva työpaikka				
Turvaamme osaan henkilöstön	<p>Vakinaisten vakanssien täyttöaste</p> <p>Täydennyskoulutus pv/hlö</p>	<p>Asianmukainen palkkaus. <i>Toteutui osittain, TVA neuvotteluja kesken</i></p> <p>Huolehditaan uusien työntekijöiden perehdyttämisestä <i>Toteutui.</i></p> <p>Kannustetaan kouluttautumaan ja</p>	<p>Avoimna olevien virkojen ja vakanssien määrä laskee</p> <p>Henkilöstön osaaminen on korkeatasoista.</p>	<p>Asianmukainen palkkaus <i>TVA neuvotteluja menossa.</i></p> <p><i>Sosiaalityössä on avoimia virkoja, kehitysvamma- palvelujen ohjaajien tehtävien täyttäminen ajoittain vaikeaa.</i></p> <p>Huolehditaan uusien työntekijöiden perehdyttämisestä - <i>toteutuu</i></p> <p>Kannustetaan kouluttautumaan ja mahdollistetaan</p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
		mahdollistetaan koulutus <i>Toteutui</i>		koulutus <i>Toteutuu</i>
Johdamme henkilöstön työhyvinvointia	Työhyvinvointikyselyn (QWL) tulos % 4/2021 Sairauspoissaolot pv/HTV	55 % Tuetaan henkilöstöä ja esimiehiä muutoksessa. <i>Toteutui</i> Osallistavan johtamiskulttuurin lisääminen. <i>Osittain toteutui</i> Turvaamme työntekijöiden asialliset työolot <i>Toteutui</i>	56 % Sairauspoissaolot Vähenevät	<i>QWL tulos 59 %, tulosten mukaan sairauspoissaolojen ennustetaan vähenevän. Toteutuu</i> Tuetaan henkilöstöä ja esimiehiä muutoksessa. <i>Toteutuu</i> Turvaamme työntekijöiden asialliset työolot On tehty sisäilmaselvityksiä, <i>Toteutuu</i>
Johtaminen ja palvelujen järjestäminen: Hyvän palvelun Kainuu				
Tuotamme palvelut tehokkaasti ja vaikuttavasti	Sähköisen asiointin kehitys Henkilöstömitoituksen eteneminen	Omasote käytössä. <i>Toteutui</i> Laajennetaan ja parannetaan digitaalisia palveluja. <i>Toteutui</i> Lisätään tulosalueen yhteen sovittavaa johtamista. <i>Toteutui</i> Hyvinvointipalvelujen rakenteiden uudistaminen	Oma soten käytön laajentaminen Selvitys ja tarkastelu on tehty Henkilöstöresurssit on kohdennettu oikein	Laajennetaan ja parannetaan digitaalisia palveluja. Selvitetään omaishoidon ja perhehoidon palkanmaksun sähköistämisen. <i>Toteutuu.</i> <i>Valmisteltu Pilotti omaishoidon palkanmaksuun</i> <i>Lisätään tulosalueen yhteen sovittavaa johtamista. Osittain toteutuu</i> <i>Hyvinvointipalvelujen rakenteiden uudistaminen valmisteltiin. Toteutuu</i> Henkilöstömitoitus laskennan toimeenpano <i>Tulosten laskennan uusiminen v 2023</i>
Johdamme hoito- ja palveluketjuja kokonaisvaltaisesti	Asiakasturvallisuus sekä asiakastyytyväisyys Tulosyksikköjen ja vastuualuerajojen ylittävät prosessit ja hoitoketjut	Vaaratapahtumien ajantasainen käsittely ja raportointi, asiakastyytyväisyyden kehittäminen <i>Toteutui</i> Palvelutarpeen arviointiprosessin yhtenäistäminen ja selkeyttäminen (yhteistyön tehostaminen muiden vastuu- ja tulosalueiden kanssa).	Asiakasturvallisuus sekä asiakastyytyväisyys paranevat	Vaaratapahtumien ajantasainen käsittely ja raportointi. <i>Toteutuu</i> Asiakastyytyväisyyden kehittäminen. <i>Osittain toteutuu, vastuualueilla tehty asiakaskyselyjä</i> Palvelutarpeen arviointiprosessin yhtenäistäminen ja selkeyttäminen (yhteistyön tehostaminen muiden vastuu- ja tulosalueiden kanssa). <i>-prosessin kuvaus on työstettävänä (mielenterveyspalvelut/aikuissosiaalityö) Työpajat toteutuivat tammikuussa 2023.</i>
Talous: Tasapainoinen talous				
Hillitsemme sote-menojen kustannusten kasvua	Kustannuskehityksen muutos (€ ja %)	ks. mittaritaulukko Taloutta seurataan ja poikkeamiin puututaan.	ks. mittaritaulukko	Taloutta seurataan ja poikkeamiin puututaan. <i>Toteutui</i>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiavilla
		<i>Toteutui</i> Palvelujen järjestämisessä huomioidaan yleispalvelujen ensisijaisuus. <i>Toteutui</i>		Palvelujen järjestämisessä huomioidaan yleispalvelujen ensisijaisuus. <i>Tulosalueella toteutuu</i>
Järjestämme palvelut kustannustehok-kaasti	€/asukas kustannukset eivät kasva koko maahan nähden. Laskennan eteneminen	ks. mittaritaulukko Toiminnan jatkuva parantaminen <i>Laatutyö aloitettu</i> Esimiesten taloudenhoidon koulutukseen (soten järjestämä) <i>Toteutui</i> Lasketaan palveluntuottamisen kustannukset oma toiminta/ostopalvelu <i>Toteutui</i>	Asumispalvelujen kustannusvertailu	Toiminnan jatkuva parantaminen sekä vertailukehittäminen. <i>Osittain toteutuu</i> Esimiesten taloudenhoidon koulutukseen (soten järjestämä). <i>Osallistutaan koulutuksiin.</i> Lasketaan palveluntuottamisen kustannukset oma toiminta/ostopalvelu. <i>Toteutuu</i>

Toteuma kauteen 12/2022 (TP2021 ja TP2022) ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja. Vertailu käyttösuunnitelmaan.

HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ 1000 €	TP 2021	TA 2022	Muutokset käyttösuunnitelmaan	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% hallituksen hyväksymä KS / TP-2021	TP 2022	Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022
Hallinto, Lapsiperheiden sosiaalipalvelut, Aikuisosasto, ja Vammaispalvelut											
TOIMINTATUOTOT	4 464	4 983	0	4 983	11,6	5 609	112,6	25,6	12,6	-1 145	-628
Myyntituotot	486	283		283	-39,3	228	80,6	-51,1	-19,4	238	55
Maksutuotot	2 350	3 080		3 080	31,1	3 406	110,6	44,9	10,6	-1 056	-326
Tuet ja avustukset	350	255		255	-27,1	687	269,4	0,0	169,4	-337	-432
Muut tuotot	1 298	1 365		1 365	5,2	1 289	94,4	-0,7	-5,6	9	76
TOIMINTAKULUT	52 191	56 001	0	56 001	7,3	53 013	94,7	1,6	-5,3	-822	2 988
Palkat ja palkkiot	15 756	16 063	57	16 120	2,3	15 661	97,2	-0,6	-2,8	95	459
Henkilösivukulut	3 999	4 225	12	4 237	6,0	4 015	94,8	0,4	-5,2	-16	222
Henkilöstökulut	19 755	20 288	69	20 357	3,0	19 676	96,7	-0,4	-3,3	79	681
Asiakaspalvelujen ostot	19 156	19 127	-69	19 058	-0,5	19 089	100,2	0,0	0,2	67	-31
Muiden palvelujen ostot	5 010	6 457		6 457	28,9	5 897	91,3	17,7	-8,7	-887	560
Palvelujen ostot yhteensä	24 165	25 584	-69	25 514	5,6	24 986	97,9	3,4	-2,1	-821	528
Aineet ja tavarat	508	681		681	34,1	591	86,6	16,3	-13,2	-63	90
Avustukset	4 706	6 381		6 381	35,6	4 882	76,5	0,0	-23,5	-176	1 499
Vuokrat	2 998	3 011		3 011	0,4	2 822	93,7	-5,9	-6,3	176	189
Muut kulut	57	56		56	-1,8	56	100,0	-1,8	0,0	1	0
TOIMINTAKATE	-47 727	-51 018	0	-51 018	6,9	-47 405	92,9	-0,7	-7,1	-322	-3 613
Rahoituskulut ja -tuotot	6	-13	0	-13	-316,7	-9	0,0	-250,0	0,0	15	-4
UUSIKATE	-47 721	-51 031	0	-51 031	6,9	-47 414	92,9	-0,6	-7,1	-307	-3 617
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-112	-108	0	-108	-3,6	-104	96,3	-7,1	-3,7	-8	-4
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-47 832	-51 139	0	-51 139	6,9	-47 518	92,9	-0,7	-7,1	-314	-3 621
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-47 832	-51 139	0	-51 139	6,9	-47 518	92,9	-0,7	-7,1	-314	-3 621

Mittarit / Tunnusluvut

Mittarit / Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Sairastavuusindeksi (Kela v. 2018 asti), ikä- ja sukupuolivakioitu	119,1	< 119,1	Laskee vuosittain	Laskee vuosittain	Laskee vuosittain	Ei saatavilla
Hoito- ja palvelutakuun toteutuminen	Ei täysin toteutunut	Toteutuu	Toteutuu	Ei ole terveystalveluja		Ei toteudu 100 %:sti
Lain mukaisten käsittelyaikaisten toteutuminen			ei toteudu 100 %:sti	Toteutuu 100 %:sti <i>Ei täysin toteutunut.</i>	Toteutuu 100 %:sti	Ei toteudu 100 %:sti

HTV2						
- tavoite	652	652,0	653,0	398,0	400	< 400
- kumulatiivinen toteutuma 1-4 kk	644,7	643,1	626,8	394		376
- kumulatiivinen toteutuma 1-8 kk	651,1	644,9	629,1	401		389,1
- koko vuosi, 1-12 kk	647,3	645,0		400		386,4
Täydennyskoulutus, työpäivää						
- kumulatiivinen 1-4 kk	1 002	864	857			140 työp
- kumulatiivinen 1-8 kk	1 635	1 680	1 237			269,2 työp
- koko vuosi, 1-12 kk	2 875	> 1 956	3 x HTV2	3 x HTV2		558 työp
Terveysperustaiset poissaolot, työpäivää				15,1 työp/HTV		
- kumulatiivinen 1-4 kk	3 012	3 466	3 426		Laskee	19,4 tpv/HTV, ilman tartunta-tautipäiviä
- kumulatiivinen 1-8 kk	5 325	6 384	6 033			16,7tpv/HTV.
- koko vuosi 1-12 kk	8 180	< 8 476	< 8 000			2604 työp
						4794 työp
						7475 työp
Asiakastytyväisyys (Qprokysely):						
- ka. (asteikolla 1-5)	4,4	3,8	> 4,5	4,4	> 4	4,0
- vastaajien lukumäärä	146	128	> 150	4,3	> 150	31
Potilas-/asiakasturvallisuus, HaiPro-ilmoitukset						
- läheltä piti -tilanteet	124	231		122	Vähenevät	120
- henkilöstöön kohdistuneet väkivaltilanteet	259	450	< 259			360
Tilikauden tuloslaskelma, te %-toteutuma yli-/alijäämä	- 68 512 103,5 % - 1,4 M€	- 68 619 101,5 % -1,0 M€		- 48 030 95,9 % sis. palkkaharmoni-soinnin - 47 830	100 % + / - 0	- 47 518 92,9 % +3,6 M€
Muutos (vrt. edellinen TP) € ja %	+ 1 352 t€ + 2,0 %	- 107 t€ + 0,2 %		+ 554 t€ + 1,17 %	Talous toteutuu suunnitelusti	-314 t€ -0,7 %
Osavuositarkastukset:						
- 1-4 kk: toimintakate, te	- 23 718	- 24 102	- 23 832	- 14 514		- 15 274 €
- % -toteutuma	32 %	32 %	31 %	29,1 %		29,9 %
- muutos (vrt. edellinen vuosi)	+ 0,35 %	+ 1,6 %	- 1,1 %	- 1,1 %		+ 760, +5,2 %
- 1-8 kk: toimintakate, te	- 48 648	- 49 771	- 43 087	- 31 397		-31 352 €
- % -toteutuma	67 %	66 %	62,5 %	62,7 %		61,4 %
- muutos (vrt. edellinen vuosi)	+ 1,9 %	+0,5 %	- 0,05 %	- 2,1 %		+0,1 % (30 t€)
Ennuste:						
- tilikauden tulos, toimintakate yli-/alijäämä (+/-)	-	1-8 kk: - 69 140 - 1,76 M€	0	0		1-8 kk - 50 812 - 50 704 + 327
						TP2022 tulos 3,6 M€ ylijäämäinen
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset:	Ei saatavilla	Ero kavenee	Ero kavenee	Ero kavenee	Ero kavenee	Ei saatavilla
- Kainuun shp, e/asukas (koko maa)				Vuodelta 2021 ei vielä saatavilla		

Olennaista toiminnassa tulosalueella 1.1. - 31.12.2022

Yleistä

Hyvinvointipalvelujen tulosalueen toiminta on toteutunut vuoden 2022 talousarvion ja vuosisuunnitelman mukaisesti kaikilla vastuualueilla. Tulosalueen toiminnoissa on pyritty vahvistamaan yhteistyön rakentamista ja yhtenäisiä tavoitteita.

Perhekeskustoiminnalla edistetään ja varmistetaan lasten ja perheiden hyvinvointia. Perhekeskustoimintaa on kehitetty ja tulosalueella osallistutaan perhekeskustoiminnan järjestämiseen. Lasten – ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ja Kainuun kuntien yhteinen kotouttamisohjelma laadittiin laajassa yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja sotetoimijoiden kanssa.

Tulos- ja vastuualueilla on valmistauduttu lainsäädäntö -uudistuksiin. Muun muassa vammaispalveluissa on uudistettu sosiaalityön organisoituminen. Lisäksi on osallistuttu valtakunnallisiin lakiuudistusten valmistelutyöryhmiin. Lastensuojeluun tuli voimaan lakisääteinen asiakasmitoitus/sosiaalityöntekijä.

Henkilöstön saatavuus on vaikeutunut, pulaa on sosiaalityöntekijöistä, etenkin lapsiperheiden sosiaalipalveluissa on useita avoimia sosiaalityöntekijöiden virkoja. Loppuvuodesta 2022 sosiaalityöntekijöiden saatavuus lastensuojelussa ja sosiaalipäivystyksessä korjaantui ja osaan viroista saatiin palkattua työntekijöitä.

Tulosalueella valmistauduttiin uuden asiakastietojärjestelmän OMNI360:n käyttöönottoon osallistumalla kouluksiin, päivittämällä henkilöstön käyttöoikeuksia ja tietohallinnon antamien tehtävien toteuttamisella. Uusi asiakastietojärjestelmä ei ole toiminut odotetulla tavalla vaan häiriötilanteet ovat olleet viikoittaisia hankaloittaneen työn tekemistä olennaisesti.

Hyvinvointialueen valmisteluun osallistuttiin seuraavissa työryhmissä: palvelujen järjestämisen päätyöryhmä, toimintaympäristö- ja turvallisuus, työllisyshoito sekä kriteeristöjen yhtenäistämisen työryhmä. Lisäksi neuvoteltiin Kuhmon kaupungin kanssa kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan siirtymisestä hyvinvointialueen palvelukseen sekä Kajaanin kaupungin kansainvälisten palvelujen kanssa kiintiöpakolaisten sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä hyvinvointialueella vuoden 2023 alusta lähtien. Lisäksi valmisteltiin hyvinvointipalvelujen uudelleen organisoituminen - sosiaali- ja perhepalvelujen toimialueeksi.

Tulosalueen talous toteutui suunniteltua paremmin, tilikauden tuloksen ollessa n. 3,6 M€ ylijäämäinen. Talousarvion käyttösunnitelma vuodelle 2022 on 51,1M€ ja talouden toteuma 47,5M€. Talousarvio toteutui 92,9 %. Toimintatuottojen toteuma oli 112,6 % n. 0,6 miljoonaa euroa parempi maksutuottojen ja koronaviruspandemian korvausten vuoksi ja toimintakulujen toteuma pienempi kuin talousarvio 94,7 %, josta henkilöstökulut toteutuivat 96,7 % ja palvelujen ostot 97,9 %.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluiden vastuualue, vastuualuepäällikkö Tarja Juppi

Vastuualueella on tehty kehittämistyötä. Lastensuojelun systemisen mallin juurruttaminen koko Kainuun lastensuojeluun on edennyt. Lastensuojelun systemiset tiimit kokoontuvat säännöllisesti ja systeminen työskentely asiakastyössä on juurtumassa työkuultuuriin. Lisäksi THL:n Lisärahoitus mahdollisti yhden paikan lisäämisen turvakotiin.

Sähköisten palvelujen käyttöä laajennettiin eri toimintoihin. Omasote on otettu käyttöön perheoikeudellisten palveluiden lisäksi myös lastensuojelussa. Vastuualueella käytetään yhä enemmän mahdollisuutta osallistua etänä palaverihin ja koulutuksiin. Etätömuotoa voidaan ylläpitää sekä vahvistaa vaihtoehtona eri tilanteisiin.

Terveiden ja hyvinvointilaitos (myöhemmin THL) teki lastensuojelun määräaikoja koskevan kyselyn kuntiin ajalta 1.10.2021 – 31.3.2022 sekä ajalta 1.4.-30.9.2022. Koronaviruspandemia COVID-19 (asiakkailta ja työntekijöillä) ja sosiaalityöntekijöiden puute on osaltaan vaikuttanut asioiden käsittelyn viivästymiseen. Suurin osa asioiden käsittelystä on kuitenkin toteutunut lakisääteisten määräaikojen puitteissa:

Ajalla 1.10.2021- 31.3.2022 Kuntayhtymään vireille tulleen lastensuojeluasian tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosiaalihuoltoasian (SHL 36 §) palvelutarpeen arvioinnin käsittelyjä aloitettiin yhteensä 536, joista lakisääteisessä määräajassa käsiteltiin 505 ja 31 käsittelyä ei ole aloitettu lakisääteinen 7 arkipäivän määräaika ei ole päättynyt. Lakisääteisessä määräajassa käsiteltiin 100 %. Lastensuojeluasiaina vireille tulleita palvelutarpeen arviointeja aloitettiin yhteensä 507, joista lakisääteisessä määräajassa käsiteltiin 345, joista seitsemän (7) palvelutarpeen arviointi kesti yli kolmen (3) kuukauden lakisääteisen määräajan ja kahden (2) palvelutarpeen arviointi kesti neljä (4) tai yli neljän kuukauden kuluessa ja 145 asian käsittely on kesken 3 kuukauden määräajan puitteissa. Lakisääteisessä määräajassa käsiteltiin 98,2 %.

Ajalla 1.4.2022 – 30.9.2022. Kuntayhtymään vireille tulleen lastensuojeluasian tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosiaalihuoltoasian (SHL 36 §) palvelutarpeen arvioinnin käsittelyjä on aloitettu yhteensä 346, joista kaikki käsiteltiin lakisääteisessä määräajassa 100 %. Lastensuojeluasiaina vireille tulleita palvelutarpeen arviointeja aloitettiin yhteensä 343, joista lakisääteisessä määräajassa käsiteltiin 278, joista yhdeksän (9) palvelutarpeen arviointi oli kesken ja kolmen kuukauden määräaika on ylitetty ja kolmesta (13) on valmistunut yli kolmen mutta alle neljän kuukauden kuluessa, seitsemän (7) on valmistunut neljän tai yli neljän kuukauden

kuluessa sekä 36 asian käsittely on kesken 3 kuukauden määräajan puitteissa. Lakisääteisessä määräajassa käsiteltiin 91,5 %. Lakisääteisissä määräajoissa ei ole kaikilta osin pysytty. Suurin osa asioiden käsittelyistä on kuitenkin toteutunut lakisääteisten määräaikojen puitteissa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto otti 1.10.2021 – 31.3.2022 tehdyn lastensuojelun määräaikojen ylityksen käsiteltäväksi valvonta-asiana Hyrynsalmen, Paltamon, Sotkamon ja Suomussalmen lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arvioinnin käsittelyaikojen ylitysten syistä ja toimenpiteistä, joihin on ryhdytty tilanteen korjaamiseksi. Selvitykseen annettiin vastaus. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto antoi valvonta-asiaan päätöksen, missä todetaan, että työn organisoimisessa on huolehdittava siitä, että lakisääteiset määräajat pystytään pitämään henkilöstössä tapahtuvista muutoksista tai työtehtävien muutoksista huolimatta. Lisäksi Aluehallintovirasto toteaa, että kuntayhtymällä on velvollisuus osoittaa riittävät määrärahat lakisääteisiin tehtäviinsä ja perusoikeuksien toteutumiseksi. Kuntayhtymän tulee huolehtia riittävästä resursoinnista ja toimivasta työnjaosta myös poikkeuksellisissa tilanteissa, kuten työntekijän puuttuessa.

Aluehallintovirasto toteaa myös, että lapsiperheiden sosiaalipalveluissa vireille tulleiden lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arviointien valmistumista koskevat määräajat Hyrynsalmella, Sotkamossa ja Suomussalmella eivät ole toteutuneet kaikilta osin lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain edellyttämällä tavalla. Aluehallintovirasto kiinnittää huomiota vastaisen toiminnan varalle palvelujen asianmukaiseen järjestämiseen siten, että vireille tulleiden lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arviointien valmistumisesta on huolehdittava lastensuojelulain 26 §:ssä ja sosiaalihuoltolain 36 §:ssä säädettyissä määräajoissa. Aluehallintovirasto kehottaa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän seuraamaan omavalvonnan keinoin palveluiden laatua ja lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arviointien määräaikojen toteutumista ja tulee ryhtyä riittäviin toimenpiteisiin niin, että vireille tulleet lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolain määräaikojen mukaisesti.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa kehitettiin palvelutarpeen arviointiprosessia ja tehostettiin yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Pohjoinen lastensuojelu -hankkeessa valmisteltiin myös palvelutarpeen arviointiprosessia, joka käsittää monialaisen yhteistyön niin kuntayhtymän, kuntien kuin eri järjestöjenkin kanssa. Lisäksi hankkeen aikana päivitettiin lastensuojelun nettisivut, otettiin käyttöön sähköinen lastensuojeluilmoitus ja yhteydenotto sosiaalihuoltoon, monialainen jalkautuva työparimalli ja monialaiset yhteistyökäytännöt lastensuojelussa (avattiin eri toimijoiden lähete/asiakasohjautumista eri palveluihin). Monialaista palvelutarpeen arviointia työstettiin yhdessä vammaispalveluiden kanssa ja tähän laadittiin erillinen työohje.

Tukihenkilötoiminnan ottaminen omaksi toiminnaksi oli tavoitteena jo vuodella 2021. Palvelua ei aloitettu järjestämään omana toimintana, vaan selkiinnytettiin tukihenkilötoiminnan ja perhetyön rajapintaa. Perhetyössä otettiin käyttöön laajempi työote, joka osittain on tukihenkilötoiminnan kaltaista toimintaa, eli perhetyössä yhä enemmän suunnataan toimintaa myös lapsen kanssa kahdenkeskiseen työskentelyyn muun perhetyön ohella. Tällä tavalla on voitu vastata laajemmin perheiden tarpeisiin. Vastuualueella on tehty toimenpiteitä, joilla pyritään hillitsemään menoja. Näitä toimenpiteitä ovat mm. erilaiset työohjeet ja perhetyön tehostaminen. Koronaviruspandemia on vaikuttanut palvelun tarpeen vähenemiseen, koska osa perheistä perui palvelun vastaanottamisen pahimpina korona-aikoina.

Sosiaalihuollon asiakkaan tietojen kirjaamista edelleen kehitettiin ja Kantaan siirtymisen valmistelutyötä jatkettiin. Muun muassa kirjaamisohjeet uusien asiakaskertomusmerkintöjen käyttöönoton myötä on laadittu.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa sosiaalityöntekijöiden saatavuus on ollut vaikeaa, mutta parantunut loppuvuodesta. Sosiaalityöntekijöiden vakanssien tilanne elokuussa 2022 siten, että lastensuojelussa täyttämättä viisi (5) ja Salmilan sosiaalipäivystyksessä kahden (2) sosiaalityöntekijän virka eli yhteensä seitsemän (7) virkaa täyttämättä. Lastenkoti Salmilassa on jatkuva resurssipula henkilöstössä. Vuoroja paikattu myös tiimivastaavan ja johtajan voimin. Sijaisten saaminen on ollut haasteellista. Salmilan yksikköön saadaan uusi sisäisen sissi rekryn kautta.

Lastensuojelulain (13.4.2007/417) 13 b §:n ([22.12.2021/1276](#)) muutos astui voimaan 1.1.2022. Muutoksella säädetään henkilöstömitoitus lastensuojelun sosiaalityöhön. Yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä voi olla vastuullaan enintään 35 lasta vuosina 2022 ja 2023 ja enintään 30 lasta vuodesta 2024 lähtien. Enimmäisasiakasmäärän rajausta koskee 0–17-vuotiaita lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun asiakkuudessa olevia lapsia. Lastensuojelulain muutoksesta valmisteltiin asia Kainuun soten yhtymähallituksen kokoukseen 15.6.2022 § 169. Lastensuojelulain henkilöstömitoituksen muutos asettaa vaateita tehdä toimenpiteitä lainmukaisen mitoituksen täyttämiseksi. Vuoden alusta alkaen voimaan tulleen lain asiakasmitoitus täyttyy tämän hetken laskennan mukaan eli olemassa olevat vakanssit riittävät, mutta tämä edellyttää, että kyseiset virat ovat täytettynä. Nyt lastensuojelun avohuollon virkoja on ollut pitkään täyttämättä ja lain määrittämä ehto ei täyty.

Viroissa olevilla sosiaalityöntekijöillä on vastuullaan enemmän kuin 35 lasta ja lisäksi johtavat sosiaalityöntekijät ja sijaishuoltoyksikön sosiaalityöntekijä ovat ottaneet nimiinsä asiakkaita tilannetta helpottaakseen.

Lastensuojelun henkilöstötilanne valmisteltiin yhtymähallitukselle, yhtymähallitus päätti lähettää asian henkilöstöpalveluihin lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden työn vaativuuden arvioinnin käynnistämiseksi ja kaikkien sosiaalityöntekijöiden rekrytointilisän käyttöönoton valmistelemiseksi. Lisäksi selvitetään mahdollisuus lisätä sosiaalityön opiskelijoiden tukemista.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto oli saanut tietoonsa edellä mainitun Yhtymähallituksen kokouksen pöytäkirjan 15.6.2022 ja pyysi 28.8.2022 selvitystä Lastensuojelun sosiaalityöntekijä tilanteesta. Aluehallintovirasto arvioi saadun tiedon perusteella, että asiakasturvallisuus on riskissä vaarantua Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän lastensuojelupalveluissa ja otti asian käsittelyyn valvonta-asiana. Aluehallintoviranomaiselle annettiin selvitys. Aluehallintovirasto antoi asiaan päätöksen 28.12.2022. Päätöksessä Aluehallintovirasto kiinnittää asiassa saadun selvityksen perusteella Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän vakavaa huomioita vastaisen toiminnan varalle asianmukaisiin lastensuojelupalvelujen järjestämiseen siten, että Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä palveluksessa on julkisen vallan käyttöön liittyvissä lastensuojelun tehtävissä jatkuvasti riittävä määrä kelpoisuusehdot täyttäviä viranhaltijoita lainsäädännössä asetettujen velvoitteiden hoitamiseen. Asia ei anna aluehallintovirastossa aihetta enempiin toimenpiteisiin. Aluehallintovirasto tulee sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 42 §:n 2 momentissa säädetyn valvontatehtävänsä toteuttamiseksi valvomaan lastensuojelun palveluiden järjestämistä hyvinvointialueella.

Lastensuojelulain mukaan järjestettävät asumis- ja laitoshoidon palvelujen kilpailuttaminen v. 2021–2023 sekä selvittävät oman toiminnan laajentamista lastensuojelun laitoshoidon osalta eteni määritellyn aikataulun puitteissa.

Lapsiperheiden sosiaalipalvelujen käyttösuunnitelma vuodelle 2022 on 15,1 M€. Tilikauden tulos 1.1 – 31.12.2022 on 14,5 M€ (96 %), joten menot vähentyneet edellisvuoteen verraten 4,6 % (TP 2021 15,2 M€). Toimintatuottojen toteuma 1 047 705,00 € (115 %) ja toimintakulujen 15 632 197 € (97,1 %). Henkilöstökulut toteuma 5 060 452 € (88,2 %) ja palvelujen ostot yhteensä 9 779 968 € (103,9 %). Palvelujen ostot ovat ylittyneet, mutta ovat edellisvuoteen verraten 3,4 % vähemmän (10,1 M€). Toimintatuotoissa näkyy korotuksena se, että turvakotia laajennettiin kaksi paikkaiseksi, joten THL:n avustuksen suuruus on kasvanut. Asiakaspalvelujen ostoissa näkyy lastensuojelulaitos ja laitoksessa tapahtuvan perhekuntoutuksen menojen kasvu. Käyttösuunnitelmaan nähden vastuualueen TA allittui 605 766,95 € (4 %).

Aikuissosiaalipalvelujen vastuualue, vastuualuepäällikkö Päivi Ahola-Anttonen

Aikuissosiaalipalveluissa on usean vuoden ajan kehitetty uusia lakisääteisiä palveluja, jotta sosiaalihuollon asiakkaita voidaan tukea mahdollisimman itsenäiseen toimimiseen arjessa. Aikaisemmin aikuissosiaalityö keskittyi asiakkaan taloudelliseen tukemiseen ja toimeentulotukihakemusten käsittelyyn. Uusilla toimintamalleilla on pystytty vähentämään avustuksiin käytettyä määrärahaa. Vastuualueella myönnetään edelleen täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea perustoimeentulotuen siirryttyä Kelan tehtäväksi vuonna 2017.

Vuonna 2022 täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten käsittely tapahtui 98,65 %:sti lakisääteisessä määräajassa. Jätetyistä 2596 hakemuksista, ainoastaan 35 (1,35 %) käsittely ei tapahtunut lakisääteisessä 7 arkivuorokaudessa. Hyrynsalmella, Kuhmossa, Paltamossa ja Ristijärvellä hakemukset käsiteltiin määräajassa. Suurin osa ylityksistä tapahtui Kajaanissa. Toimeentulotuen sisäinen tarkastus järjestettiin sosiaalipäivystyksen osalta. Toimeentulotuen ja välitystilipalvelun sisäisiä tarkastuksia järjestettiin Kuhmossa ja Sotkamossa. Sosiaalihuoltolain 35 §:n mukaisia ilmoituksia yli 18-vuotiaan ilmeisestä sosiaalihuollon tarpeesta kirjattiin 232.

Monialaisessa työllistymistä edistävässä yhteispalvelussa asiakkaalle on tehtävä palvelutarpeen arviointi kolmen kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta. Kolmen kuukauden määräaika ei ole toteutunut kaikkien asiakkaiden osalta. Usein palvelutarpeen arvioinnin viivästyminen on myös johtunut siitä, että terveystarkastusta ei ole tehty määräajan sisällä. Lähetejono Kajaanissa terveystarkastukseen oli vuonna 2022 jatkuvasti yli 100 kpl. Lähetesuman purkamiseksi palkattiin säästyneillä henkilöstömäärärahoilla toinen terveydenhoitaja elokuun lopulta joulukuun loppuun, minkä ansiosta jono saatiin purettua. Muiden kuntien osalta on sovittu, että ko. kunnassa työskentelevä kansanterveyshoitaja toteuttaa TYPin asiakkaiden terveystarkastukset.

Kuntouttavan työtoiminnan ohjaajien töiden uudelleen järjestelyjä toteutettiin Suomussalmella, Hyrynsalmella, Ristijärvellä, Paltamossa ja Kajaanissa. Kahden kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan työpiste siirtyi Kajaaniin, jossa asiakasmäärä on kasvanut eniten, kun taas Suomussalmen ja Hyrynsalmen asiakkaita jäi palvelemaan yksi ohjaaja. Ristijärvellä ja Paltamossa työskentelee niin ikään yksi kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja. Kun-

touuttavan työtoiminnan ohjaajien työnkuvaan on kuulunut myös aikuissosiaalityön asiakkaiden sosiaalista kuntoutusta ja asumisenohjausta.

Asumissosiaalisia palveluita kehitettiin edelleen. Kuntien vuokratyöyhtiöiden kanssa järjestettiin ensimmäinen kaikille kunnille yhteinen yhteistyöpalaveri, jossa nostettiin esille Kainuun soten toiveita ja tarpeita sekä asiakkaiden asuttamiseen liittyviä ongelmakohtia, sovittiin yhteistyökäytänteistä ja jatkotapaamisista.

Taloussosiaalityöhön ja erityisesti välitystilipalveluihin liittyviä kehittämistarpeita alettiin työstää yhteistyössä HELLÄ-hankkeen kanssa (G-osio/sosiaalihuollon kehittäminen). HELLÄ-hankkeeseen on palkattu suunnittelija tähän tarkoitukseen. Kehitettiin Kainuun talousneuvola -toimintaa yhteistyössä Kelan, ulosottolaitoksen, oikeusministeriön ylivelkaantumisen torjuntaohjelman ja talous- ja velkaneuvonnan kanssa. Henkilö, jolla on talouteen liittyvä kysymys, voi tulla kerran kuussa järjestettävään palveluun ilman ajanvarausta joko paikan päälle Kajaanin pääkirjastolle tai soittamalla puhelimitse. Henkilö voi pyytää neuvoa nimettömänä. Tavoitteena on asiakkaiden auttaminen ja ohjaaminen ennaltaehkäisevästi. Palvelu koetaan erityisen tarpeelliseksi nopeasti kasvavan inflaation (ruoka, energia) vuoksi.

Työllisyyden kuntakokeilun kehittämiseen on osallistuttu eri kanavien, kuten työvaliokunnan ja kuntakokeilupalaverien kautta. Kajaanin kaupungin ja Sotkamon kunnan kanssa yhteisviroissa työskentelevien työntekijöiden mahdollisuutta tehdä tosiasiallisesti TE-hallinnolta kuntakokeiluun siirtyneitä tehtäviä tarkasteltiin kriittisesti työntekijöiden kanssa. Kajaanin kaupunki, Sotkamon kunta ja Kuhmon kunta päättivät yhteisvirkoja koskevan sopimuksen purkamisesta. Sopimus purkautui automaattisesti Kainuun hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa 1.1.2023. Kainuun sote rekrytoi vuonna 2021 ko. yhteisvirkoihin useita työntekijöitä, joille tarjottiin sotes- ta em. sopimuksen purkautumisen vuoksi korvaavaa työtä 30.6.2023 saakka.

Osallistuttiin Osaksi -hankkeen osatyökykyisten tuen kehittämistyöhön, jossa on edistetty työkyvyn tuen tiimimallin ideointia ja luotu terveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistä prosessia. Lisäksi on osallistuttu Elämässä -itsemurhien ehkäisyhankkeeseen sekä Ytty- ja Muutosta ilmaan! -hankkeiden yhteistyöhön sosiaalisen kuntoutuksen kehittämiseksi. On järjestetty koulutusta yhteisöreportterina toimimiseen.

Kuntayhtymän johtajan perustama mielenterveys- ja riippuvuuksien hoidon ja aikuissosiaalipalvelujen yhteistyön kehittämisen työryhmä ei kokoontunut aloituspalaverin jälkeen. Suunnitellut työpajat toteutuivat tammikuussa 2023, jolloin sovittiin myös yhteisen kehittämisen jatkamisesta.

Sosiaalinen raportti vuodelta 2021 ilmestyi. Raportti perustuu työntekijöiden tekemiin sosiaalisen raportoinnin ilmoituksiin. Ilmoitusten perusteella on käynnistetty selvitys- ja vaikuttamistyötä, joka kulmineeruu rakenteellisen sosiaalityön työryhmän kokouksissa. Sosiaalinen raportti on osaa laajaa SOSRAKE-hankkeen kehittämistyötä.

SOSRAKE-hankkeella on vahvistettu esihenkilöiden ja työntekijöiden rakenteellisen sosiaalityön osaamista. Syksyllä järjestettiin henkilöstölle kolme käytäntötutkimuksen valmennus- ja työpajaa, joissa kouluttajina toimivat yliopistotutkijat. Keväällä järjestettiin järjestyksessä kolmas leiri päihteiden käytöstä kärsiville naisille. Leiriläisiä koskeneen tutkimuksen pohjalta ilmestyi Hyvän elämän haltijattaret -tutkimusraportti <https://www.isonet.fi/media/ajankohtaista-tiedostot/hyvan-elaman-haltijattaret-2022-kuntoutuksen-tutkimusraportti.pdf>.

Kainuun valmiusfoorumin 5.11.2022 päätöksen mukaisesti sosiaaliviranomaisen johdolla esitellään Kainuun kuntien 1. evakuoitikeskukset kuntalaisille 2022–2023 aikana. Suomussalmella esittelytilaisuus järjestettiin 6.5.2022. Tilaisuus oli samalla toiminnallinen harjoitus. Tilaisuuteen osallistui noin 100 toimijaa (Kainuun sote, Suomussalmen kunta, Suomen punainen risti, Suomussalmen seurakunta ja seurakuntien henkinen huolto, Kainuun pelastuslaitos, Kainuun rajavartiosto, Kainuun nuotan Turvallisuutta kylille -hanke) ja siihen saapui tutustumaan noin 300 kuntalaista. Tilaisuudessa edistettiin myös kotitalouksien 72 h varautumisen tavoitetta. Vastaavat tilaisuudet järjestettiin Kuhmossa 14.10.2022 (yli 200 osallistujaa) ja Ristijärvellä 15.11.2022 (lähes 200 osallistujaa). Vuonna 2023 vastaavat tilaisuudet järjestetään Sotkamossa, Paltamossa, Puolangalla ja Hyrynsalmella. Evakuointisuunnitelma on päivitetty. Siihen on lisätty mm. Kajaanin 4. evakuoitikeskuksen toiminnot. Puolangan evakuoitikeskuksia ei ole vielä suunniteltu pohjapiirros- ja toimintakorttitalouksille. Kainuun evakuoitikeskusmallia on esitelty myös ulkopuolisille toimijoille, mm. SPR:n Oulun piirin koulutuspäivässä sekä Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ja sosiaalitoimen edustajille.

Vastuualueen vuoden 2022 tuloslaskelma osoittaa talousarvion toteutuneen 99,4 %:sti. Budjetoitiin yhteensä 4,23 M €, josta toteutui 4,20 M €. Toimintakulut alittuivat 0,18 M €, toteuman ollessa 96,2 %. Toimintakuluihin oli budjetoitu 4,83 M €, toteutui 4,65 M €. Henkilöstökulut alittuivat myös siten, että toteutuma oli 98,1 %. Henkilöstökuluihin budjetoidusta 2,96 M €:sta toteutui 2,91 M €. Avustuksissa toteutui suuri säästö. Budjetoidusta 0,54 M €:sta toteutui 0,40 M € (74,4 %). Sen sijaan vastuualueelle vyörytetyt kustannukset ylittivät talousarvion

(165,4 %), johon oli budjetoitu 0,25 M € ja toteutui 0,41 M €. Samoin muiden palvelujen ostot ylittyivät (113,4 %). Muihin palvelujen ostoihin oli budjetoitu 0,23 M €, toteuma 0,25 M €.

Vammaispalveluiden vastuualue, vs. vastuualuepäällikkö Tiina Kiiltomäki

Vammaispalveluiden vastuualueella valmistauduttiin vammaislainsäädännön kokonaisuudistukseen sosiaalityön organisaatiouudistuksella. Uusi tiimimalliin perustuva toimintamalli otettiin käyttöön vammaissosiaalityössä 1.2.2022 alkaen. Uudistus sisälsi myös sosiaalityöntekijöiden ja sosiaalihoajaajien työnkuvien kehittämistä vastaamaan koulutusta. Muutos otettiin vastaan pääasiassa myönteisesti. Organisaatiouudistukseen haettiin mallia Tampereen alueen vammaistyön järjestämisen tavasta. Mallin käyttöönottoa valmisteltiin yhteistyössä henkilökunnan kanssa ja sitä esiteltiin yhteistyötoimikunnalle, yhtymähallitukselle sekä kuntalaisille, että muille toimijoille laajasti. Asiakkaita ja omaisia osallistettiin järjestämällä kaikille avoin mielipidekysely sähköisesti. Sosiaalityöntekijöistä ja – ohjaajista koostuvat tiimit aloittivat käytännön uuden toimintamallin mukaisen työnsä 1.2.2022. Vammaispalvelun sosiaalityön organisaatiouudistus toteutettiin oman vakituisen henkilöstön voimin ilman lisäresurssointia. Päävastuu uudistuksen toteuttamisesta on ollut vs. johtavalla sosiaalityöntekijällä.

Palveluiden saavutettavuutta parannettiin ottamalla käyttöön takaisinsoittojärjestelmä asteittain niin että se kattaa sosiaalityön henkilöstön lisäksi myös henkilökohtaisen avun sosiaalihoajaajan ja palvelusuunnittelijan. Takaisinsoittojärjestelmän käyttöönotosta on saatu myönteistä palautetta eri yhteyksissä ja sen on koettu parantaneen henkilöstön tavoitettavuutta. Takaisinsoittojärjestelmän kautta puheluita tulee vammaispalveluihin keskimäärin 535 puhelua kuukaudessa. Puheluihin vastataan viimeistään seuraavana työpäivänä.

Vammaislainsäädännön uudistus tulee yhtenäistämään eri vammaryhmien asemaa suhteessa palveluihin eli perinteinen jako kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten palveluihin tulee lakkaamaan. Vammaislainsäädännön uudistus ei kuitenkaan toteutunut vuosien 2022 ja 2023 vaihteessa kuten oli suunniteltu. Vuoden vaihteessa lainsäädännön uudistuksen voimaan tulo jossakin vaiheessa vuotta 2023 oli edelleen avoinna ja aiheuttaa paljon haasteita talousarvion laadinnalle sekä toiminnan suunnittelulle tuleville vuosille. Lainsäädännön uudistuksen valmistelua on seurattu aktiivisesti Kuntaliiton ja STM:n järjestämissä tilaisuuksissa.

Kestävän kasvun Kainuu – hankkeesta saatiin hankeapua vammaispalvelua koskevien palvelukriteeristöjen laadintaan hyvinvointialueelle hallituksen esityksen mukaisiksi. Vammaispalveluiden vastuualueelta osallistettiin hyvinvointialueen valmisteluun asiakasmaksujen ja kriteeristöjen yhtenäistämisen sekä palveluiden valvontaan keskittyvissä työryhmissä. Tulevan hyvinvointialueen organisaatorakenteen valmisteluun on osallistuttu vastaamalla kyselyihin sekä osallistamalla työryhmätyöskentelyyn koskien hyvinvointipalvelujen organisaation uudistumista hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen valmistelu on vienyt hyvin paljon erityisesti esimiesten työaika.

Vammaispalvelujen vastuualueella on toteutettu osana kriteeristöjen yhtenäistämistä omaishoidon tuen osalta asiakaskysely. Samoin sosiaalityön organisaatiouudistuksen osalta on kuntalaisten näkemyksiä kerätty kyselyn muodossa. Asiakkaiden ja kuntalaisten osallisuutta on pyritty systemaattisesti lisäämään käytettävissä olevin keinoin.

Henkilökohtaisen avun sijaispalkanmaksu Oima-järjestelmän avulla sekä asiakasmaksulain muutoksen yhteydessä ateria- ja ylläpitomaksujen laskituksen siirtyminen vammaispalvelujen toimistosihteerien työksi on kuormittanut vammaispalvelujen toimistoresurssia. Vastuualueella valmisteltiin Oima-järjestelmän käyttöönottoa myös perhe- ja omaishoidon palkkioiden maksatuksessa pilottina yhteistyössä palkkahallinnon kanssa Kainuun soten strategian mukaisesti. Vastuualueelle saatiin myös hankerahoituksen avulla tilapäishoidon sekä päivätoiminnan toiminnanohjausjärjestelmä, jonka käyttöönottoa valmisteltiin loppuvuonna vuoden vaihteessa käyttöönotettavaksi.

Alkuvuotta 2022 on leimannut COVID-19 koronaviruspandemian vuoksi palvelujen laaja-alaisesti vähäisempi käyttö johtuen asiakkaiden omasta halusta suojautua tartunnalta. Yleisesti pandemian aiheuttama palvelujen vähäisempi käyttö on näkynyt vammaispalvelulain mukaisissa kuljetuksissa, omaishoidon tuen vapaiden käytössä, asumisen ostopalveluissa, sijaisomaishoidossa sekä henkilökohtaisessa avussa. Pandemian otteen hellittäessä on palvelujen käyttö normalisoitunut nopeasti, mikä on näkynyt kustannuksien kasvussa.

Sosiaalihuollon tuleva siirtyminen Kanta-järjestelmään edellytti valmistelua myös vammaispalveluiden osalta. Pro Consona sosiaalihuollon tietojärjestelmän asteittainen muuntuminen Kanta-yhteensopivaksi Omni-järjestelmäksi on vaatinut sosiaalityöstä resurssointia ja dokumentoinnin uudelleen määrittelyjä. Ajoittain Omni-järjestelmän toimimattomuus on aiheuttanut uhkaa asiakasturvallisuudelle.

Kehitysvammaisten laitoshoidon lakkauttamisen myötä kehitettyjen oman palvelutuotannon asumispalvelujen tarkastelu ja kehittäminen jatkui vuoden aikana edelleen. Kehitysvammaisten henkilöiden kuntoutus toteutui

Kainuun sotien terveyden ja sairaanhoidon tulosalueen kuntoutuspalveluiden vastuualueen kehitysvammaosastolla. Kehitysvammaisten henkilöiden erityishuolto-ohjelmien laadinta tulosalueet ylittävänä yhteistyönä on toiminut hyvin ja kuntoutusosasto on antanut tukeaan ja yksilöllisiä ratkaisuja asiakastilanteissa oman toiminnan asumispalveluiden haastavissa tilanteissa. Lisäksi joustava konsultointimahdollisuus on tukenut palveluja. Yhteistyöpalavereja on toteutettu vähintään kahdesti vuodessa ja tarvittaessa.

Asumisen palvelujen tuottamista on vuonna 2022 haastanut vahvasti nuorten aikuisten kehitysvammaisten vaikeat käytökselliset haasteet. Vastuualueella on vuonna 2022 panostettu vahvasti henkilöstön työturvallisuuden koulutuksen, turvallisuutta lisäävän laitteiston sekä toimintamallien kehittämisen avulla. Yhteen yksikköön on jouduttu hankkimaan säännöllistä vartijapalvelua työturvallisuuden edistämiseksi. Aluehallintovirasto teki työturvallisuustarkastuksen yhteen ympärivuorokautiseen asumisyksikköön.

Rastitien lasten yksikkö on toteuttanut pääsääntöisesti lasten tilapäishoitoa sekä pitkäaikaista asumista toistaiseksi toimintasuunnitelman mukaan. Yksikön toimintaa kehitetään pitkäjänteisesti vastaamaan laaja-alaisesti kehitysvammaisten lasten ja perheiden palvelutarpeeseen. Yhteistyön ja yhteisen palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen lapsiperheiden sosiaalipalvelujen kanssa vastaa myös erityisessä asemassa olevien lasten ja perheiden palvelujen kehittämisen tarpeisiin. Yhteistyökokous on järjestetty vuoden mittaan ja jatkokehittämiseksi on laadittu suunnitelma. Lasten tilapäishoidon kysyntä on kasvanut tasaisesti ja tilapäishoidon kehittämistä on tehty yhdessä vammaissosiaalityön kanssa.

Sotkamossa kehitysvammaisten asumisyksikkö Puolukan toiminta on saanut jatkoaikaa 30.6.2023 saakka tai uudisrakentamisen valmistumiseen saakka. Korvaavia tiloja on suunniteltu vuoden mittaan yhteistyössä Sotkamon kunnan ja Kiinteistö Oy Sotkanmaan kanssa.

Yhtymähallitus päätti lakkauttaa Paltamon Kotituvan ja työkeskuksen toiminnan 1.1.2022 alkaen. Asiakkaiden palvelut on järjestetty Kainuun sotien muissa palveluissa ja asumispalvelua myös perhehoidossa yhteistyössä asukkaiden ja omaisten sekä edunvalvojien kanssa. Loppuvuonna valmisteltiin myös Ristijärven ryhmäkoti Esalan ja toimintakeskus Unikon toiminnan alasajoa hyvinvointialueen aluehallitukselle päätettäväksi.

Oman toiminnan henkilöstön yhteiskäyttöä ja henkilöstömitoituksen mukaista suunnitelmallista liikuttelua yksiköiden välillä on haitannut tarkastelujaksolla pahentuneet lähihoitajien rekrytoinnin haasteet, covid-19 pandemia, erilaiset epidemiat sekä työtaistelutoimien vaikutukset henkilöstöön. Toimintaa on jouduttu supistamaan kuntayhtymän johtajan päätöksellä päivätoiminnoissa ajoittain Suomussalmella ja Kajaanissa. Vammaispalvelujen vastuualueella rekrytoinnin haasteet haittaavat toimintaa sosiaalityöntekijöiden osalta sosiaalityössä sekä erityisen kuormittavasti lähihoitajien osalta asumisen palveluissa.

Kehitysvammopalvelujen oman toiminnan asumisen yksiköiden omavalvontaa on jännevoiteltu, yksiköiden valvonta-, ohjaus- ja neuvontakäynnit ovat toteutuneet tarkastelujaksolla kuuteentoista (16) oman toiminnan yksikköön. Perhehoidon osalta suunnitelmallisia valvontakäyntejä on tehty viiteen (5) perheeseen. Henkilöstömitoitus oman toiminnan asumispalveluyksiköissä on tehty vuonna 2021. Oman toiminnan asumispalveluyksiköistä on tehty kustannuslaskentaa vammaispalvelujen henkilökunnan työpanosta hyödyntäen. Laskelmat uusitaan vuonna 2023. Tulokset huomioidaan palvelujen kehittämisessä.

Kainuun sotien alueella oleviin yksityisten palvelun tuottajien yksiköihin valvontakäynnit toteutuivat tarkastelujaksolla yhteentoista (11) puitesopimuspaikkaan ja kuuteen (6) suorahankintapaikkaan Kainuun ulkopuolelle. Palveluseteli- ja ostopalvelut järjestelmän (PSOP) kautta toteutuva asumispalveluiden puitesopimuskuoppa- neiden laskutus on vakiintunut toiminnaksi. Asumispalveluiden hankinnan kilpailutus saatiin vuonna 2022 päätöksentekoon ensin yhtymähallitukselle ja siten myös hyvinvointialueen aluehallitukselle

Asumisen ostopalveluissa on tehty vuoden 2022 aikana kaksi selvityspyyntöä. Lisäksi ostopalveluista samalla ajanjaksolla pyydettiin varautumissuunnitelmat sähkökatkojen ajalle.

Vuonna 2022 vammaispalvelulain mukaisista hakemuksista 94,5 % käsiteltiin lakisääteisessä määräajassa. Koko Kainuun alueella yhteensä 101 hakemuksen kohdalla joko käsittelyyn otto viivästyi tai päätös venyi yli lakisääteisen 3 kk ajan. Määräaikaisten ylitykset johtuvat pääasiassa henkilöstötilanteista tai asiakaskohtaisista selvittelyistä.

Vastuualueen talousarvion käyttösuunnitelma vuodelle 2022 oli 31,78 M€. Talouden toteuma (tulos) vuonna 2022 on joulukuun toteumatilanteen mukaan 29,22 M€ (92 %). Toimintatuottoja kertyi 3,611 M€ (104,7 %) ja toimintakuluja 32,74 M€ (93,2 %). Henkilöstökulut toteutuivat 99,7 % (11,45 M€) ja palvelujen ostot 94,2 % (14,80 M€). Osa vastuualueen toimintakuluista kirjautuu takautuvasti vasta tilinpäätökseen. Vammaispalvelujen vastuualueen käyttösuunnitelman ennustetaan toteutuvan annetussa raamissa.

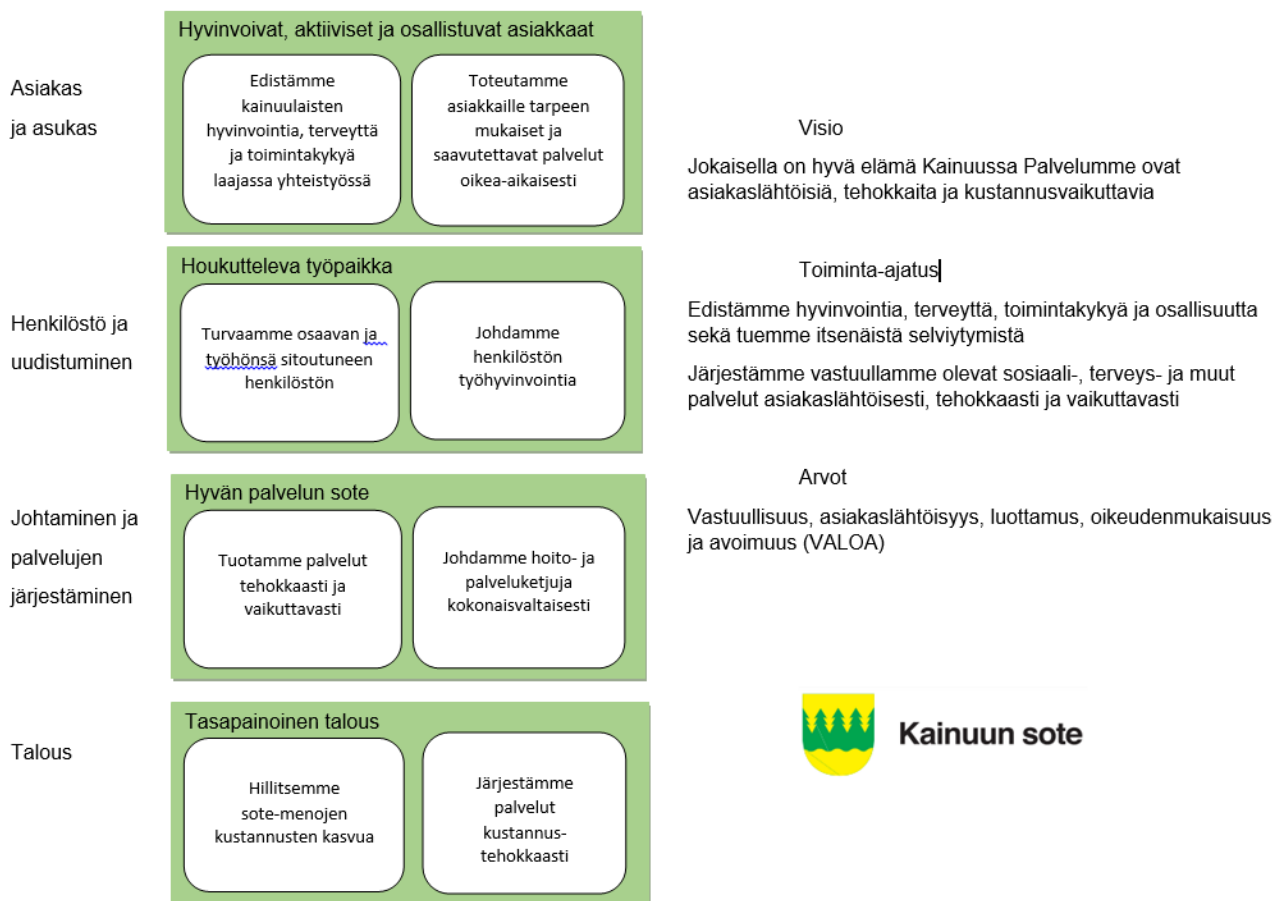
1.8.1.5 Terveiden- ja sairaudenhoidon palvelut

Vastuhenkilö: vs. terveysjohtaja Ritva Kanervo

Strategiakartta 2022–2029 (kaksi valtuustokautta)

Kainuun hyvinvointialue aloittaa 1.1.2023

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus 13.10.2021 § 313

Tuloskortti

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävät kursivilla
Asiakas ja asukas: Hyvinvoivat, aktiiviset ja osallistuvat asiakkaat				
Edistämme kainuulaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä laajassa yhteistyössä	Kansantautien vakioitu summaindeksi (vertailutieto vuoden viiveellä)	<i>Elämäntapaohjausta korostava toimintamalli perusterveydenhuollossa.</i>	Indeksi 122 <i>Indeksi 2019 oli 111,5. Päivitys 2–3 vuoden viiveellä</i>	Ennalta ehkäisevän ja terveyttä edistävän terveydenhuollon toimintatapojen jalkauttaminen palveluprosesseihin on jatkunut. <i>ASO: Asiakkaat ovat tyytyväisiä tarjottuihin palveluihin, palveluprosessit ovat toimivia</i> <i>Suun th: Hellä hanke ja Kestävää kasvua Kainuu -hanke pitkällä integraation ja verkostojen kehittämisestä ja sidosryhmäyhteistyössä, mm. 65-vuotiaiden tarkastusten ja Omasoten kehittäminen.</i>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävällä kurssiivilla
Toteutamme asiakkaille tarpeen mukaiset palvelut oikea-aikaisesti	Hoito- ja palvelutakuun toteutuminen	<i>Toteutunut tietyiltä osin. Hoitotakuun seuranta kuukausittain. Koronasulkujen aiheuttaman hoitovelan purku tarvittaessa lisätöinä ja ostopalveluina.</i>	Hoitotakuu toteutuu olemassa olevan lainsäädännön mukaisesti.	<p>Palveluprosessien sujuvoittaminen Lean-periaatteen mukaisesti <i>on jatkunut</i>. Moniammatillinen, tiimimallinen vastaanotto toiminta, <i>missä hyödynnetään digitaalisia mahdollisuuksia</i>. Henkilöstö- ja lääkärirekrytointi keskiössä. Osaavan ja sitoutuneen henkilöstön rekrytoinnin tehostaminen. Ostopalvelusopimusten sekä yhteistyösopimusten kokonaisuuden ns. haltuunottoa ja arviota aloitettu. ASO:huonon rekrytointitilanteen takia ostopalveluita joudutaan edelleen käyttämään.</p> <p><i>Suun th jonotilanne on jatkunut, vaikka ostopalvelujononpurkua on vuoden 2022 aikana toteutettu. Julkisen palvelun kysyntä on suurta.</i></p>
Henkilöstö ja uudistuminen: Houkutteleva työpaikka				
Turvaamme osaan henkilöstön	Omallalla työssä vs ostopalveluna toteutetun työn kannattavuuden arviointi	<i>Erikoissairaanhoidon osalta pystytty osin korvaamaan jo ostopalvelutyövoimaa. Rekrytointia tehostettu. Terviyhteistyö laajene- massa, sikäli kuin ollut mahdollista.</i>	Ostopalvelutyövoimaa korkeintaan 20 %.	<p>Yliopisto- sekä ammattioppilaitosyhteistyö. ERVA-yhteistyö erikoislääkäripalveluissa; <i>Tervia</i> Rekrytoinnin tehostaminen. Rekrytointiyrittäjäyhteistyö sekä koordinoitu rekrytointitoiminta. Palkkausjärjestelmän päivitystä.</p> <p><i>Suun th: Rekrytoinnit sosiaalisessa mediassa aloitettu vuonna 2022 ja ne tuloksetkai- ta. Visuaalisempi ilmoitus Hammaslääkäri-lehdessä ollut kannattava. Määräaika- isia saatu hyvin, työhyvinvointi ja räätelöity työaika ja työnkuva vetovoimatekijöitä. Suuhygienistien ja hammas- hoitajien toimenpidepalkkiot tulee saada läpi, sillä SHG- rekrytoinnit hyvin vaikeita.</i></p>
Johdamme henkilöstön työhyvinvointia	Sairauspoissaolot päivä/HTV Työhyvinvointikyselyn tulos Täydennyskoulutuspäivä/hlö	15.3	13 3–10	<p>Varhaisen tuen malli. Henkilöstön mukaanotto mahdollisuuksien mukaan ja oikea-aikainen tiedottaminen muutostilanteessa mm. siirryttäessä hyvinvointialuemalliin. Työhyvinvointikyselyn tulokset käyty lävitse. Täydennyskoulutukset eivät ole toteutuneet pandemian vuoksi. Etätöiden mahdollisuuksia on hyödynnetty.</p> <p><i>Suun th: työhyvinvointijohtamis-interventioita lisätty 8/22 alkaen, 12 opintopisteen</i></p>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
				projektityö käynnissä.
Johtaminen ja palvelujen järjestäminen: Hyvän palvelun sote				
Tuotamme palvelut tehokkaasti ja vaikuttavasti	1. Tehokkaat palvelut 2. Asiakaskokemus	<i>Sairaaloiden erikoisalojen tuottavuusvertailu. Asiakaspalautteen systemaattinen kerääminen. Osallistuminen NHG:n Benchmarkingiin/ vertaiskehittämistä.</i>	Tuottavuusvertailussa tavoite edellisvuosia parempi sijoitus. Asiakaspalautemäärän lisääntyminen., Palautteen parantuminen ja vähentyneet Hairot.	Uusien palvelukokonaisuuksien ja hoitopolkujen luominen osaavalla henkilöstöllä. Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon saumaton yhteistyö. Uudet joustavat palvelumallit Lean-periaatteella. <i>Laatutyön ja potilasturvallisuuden nostaminen keskiöön.</i> Oikea-aikainen palvelu asiakaslähtöisesti. <i>Palautteet käsitelty. Muistutusvastauksissa viivettä jonkin verran.</i> <i>Hyvinvointialueen valmistelu ja organisaatorakenteen muodostaminen toimivaksi ja palvelut turvaavaksi. Suunnitellut palvelupolkuja rakentamassa erikoishammaslääkäri, 1 päivä viikossa palvelupolkutyötä.</i>
Johdamme palveluketjuja kokonaisvaltaisesti	Tulosalueajojen ylittävien hoito- ja palveluketjujen lkm	<i>Yhteistyötä yli tulosalueajojen ja yli vastualueiden. Yli vastualueiden yhteistyö osana arkea.</i>	Toteutettavissa olevien palveluketjujen kehittäminen.	Yhteistyö yli tulosalueajojen sekä vastualueiden ennakoluultomasti mm. <i>Kotiin annettavien palvelujen alustavaa suunnittelua, diabeteksen hoidon hoitopolun suunnittelu verkostomallisesti. Kotisairaala Aliisan toiminnan laajentamisen alustava suunnittelu.</i>
Talous: Tasapainoinen talous				
Hillitsemme sotemenojen kustannusten kasvua	Kustannuskehityksen muutos (€ ja %)	<i>Kustannustasousuudessa.</i>	Realistisesti laadittu talousarvio pitää.	Tulosyksikkö- ja vastuualueitasolta alkaen talouden toteuman systemaattinen seuranta ja mahdolliset korjaavat toimenpiteet. Uusia kustannusvaikuttavia toimintamalleja käyttöön. <i>Pandemia aiheutti sekä toiminnan suunnittelun, järjestämisen sekä toteuttamisen osalta haasteita ja välittömiä sekä välillisiä kustannuksia.</i>
Järjestämme palvelut kustannustehokkaasti	€/asukas kustannukset kaventuvat koko maahan nähden.	<i>THL ja kuntaliiton kustannusseuranta ja vaihtoehtoiskustannuslaskenta.</i>	€/asukas kustannustason parantuminen THL:n ja Kuntaliiton seurannassa.	Oikea-aikainen palvelu asiakkaalle. Palvelutarvearvioinnin kehittäminen. Sujuvat hoitoketjut ja yhteistyö eri-

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
		€/asukas kustannukset eivät kaventuneet. Koronapandemia aiheutti toimintojen supistamista ja resurssisiirtoja.		koissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä. Erikoissairaanhoidon palvelujen kehittäminen sekä vuodeosasto- että pkl-toimintojen osalta synergiahakuisesti. Toimintojen painopiste virkaajalle kokonaisuudessaan. Näitä toteutettiin koronapandemian hoidossa erityisesti.

Toteuma kauteen 12/2022 (TP2021 ja TP2022) ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja. Vertailu käyttösuunnitelmaan.

TERVEYDEN- JA SAIRAAHOIDONPALVELUT YHTEENSÄ 1 000 €	TP 2021	TA 2022	Muutokset käyttösuunnitelmaan	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% hallituksen hyväksymä KS / TP-2021		TP 2022	Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022
					TP-2021	TP 2022						
Hallinto, Alkusten mt-palvelut ja riippuv hoito, Suun terv.huolto, Operatiivinen hoito, Konservatiivinen hoito, Vastaaotot, ja tk.sairaalat ja Päivystyspalvelut												
TOIMINTATUOTOT	35 239	29 699	0	29 699			36 735	123,7	4,2	23,7	-1 496	-7 036
Myyntituotot	11 610	11 399		11 399	-1,8		10 927	95,9	-5,9	-4,1	683	472
Maksutuotot	11 657	11 198		11 198	-3,9		11 458	102,3	-1,7	2,3	199	-260
Tuet ja avustukset	11 624	6 608		6 608	-43,2		14 235	215,4	0,0	115,4	-2 611	-7 627
Muut tuotot	347	494		494	42,4		116	23,5	-66,6	-76,5	231	378
TOIMINTAKULUT	190 815	190 185	0	190 185	-0,3		190 524	100,2	-0,2	0,2	291	-339
Palkat ja palkkiot	87 327	89 983	-530	89 453	2,4		86 851	97,1	-0,5	-2,9	476	2 602
Henkilösivukulut	19 683	20 490	-112	20 378	3,5		20 102	98,6	2,1	-1,4	-419	276
Henkilöstökulut	107 010	110 473	-642	109 831	2,6		106 953	97,4	-0,1	-2,6	57	2 878
Asiakaspalvelujen ostot	28 958	25 659		25 659	-11,4		26 734	104,2	0,0	4,2	2 224	-1 075
Muiden palvelujen ostot	28 163	27 703	642	28 345	0,6		29 449	103,9	4,6	3,9	-1 286	-1 104
Palvelujen ostot yhteensä	57 121	53 362	642	54 004	-5,5		56 183	104,0	-1,6	4,0	938	-2 179
Aineet ja tavarat	20 819	20 481		20 481	-1,6		21 873	106,8	5,1	6,8	-1 054	-1 392
Avustukset	1	2		2	100,0		1	50,0	0,0	-50,0	0	1
Vuokrat	5 811	5 804		5 804	-0,1		5 464	94,1	-6,0	-5,9	347	340
Muut kulut	54	63		63	16,7		49	77,8	-22,2	-22,2	5	14
TOIMINTAKATE	-155 576	-160 486	0	-160 486	3,2		-153 789	95,8	-1,1	-4,2	-1 787	-6 697
Rahoituskulut ja -tuotot	-234	-3		-3	-98,7		-21	700,0	-91,0	0,0	-213	18
UOSIKATE	-155 810	-160 489	0	-160 489	3,0		-153 810	95,8	-1,3	-4,2	-2 000	-6 679
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 986	-2 964		-2 964	0,7		-3 097	104,5	-1,7	4,5	111	133
SATUNNAISET ERÄT	0	0		0	0,0		0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-158 796	-163 452	0	-163 452	2,9		-156 907	96,0	-1,2	-4,0	-1 889	-6 545
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0		0	0,0		0	0,0	0,0	0,0	0	0
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0		0	0,0		0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-158 796	-163 452	0	-163 452	2,9		-156 907	96,0	-1,2	-4,0	-1 889	-6 545

Toteuma kauteen 13/2022 palkkaharmonisointi mukana. Vertailu käyttösuunnitelmaan.

TERVEYDEN- JA SAIRAAHOIDONPALVELUT YHTEENSÄ 1 000 €	TP 2021	TA 2022	Talousarvio-muutokset	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% hallituksen hyväksymä KS / TP-2021		TP 2022	Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022
					TP-2021	TP 2022						
Hallinto, rippuvuotto, Suun terv.nuotto, Operatiivinen hoito, Konservatiivinen hoito, Vastaaotot, ja tk.sairaalat ja Päivystyspalvelut												
TOIMINTATUOTOT	35 239	29 699	0	29 699			36 735	123,7	4,2	23,7	-1 496	-7 036
Myyntituotot	11 610	11 399		11 399	-1,8		10 927	95,9	-5,9	-4,1	683	472
Maksutuotot	11 657	11 198		11 198	-3,9		11 458	102,3	-1,7	2,3	199	-260
Tuet ja avustukset	11 624	6 608		6 608	-43,2		14 235	215,4	0,0	115,4	-2 611	-7 627
Muut tuotot	347	494		494	42,4		116	23,5	-66,6	-76,5	231	378
TOIMINTAKULUT	190 977	190 185	0	190 185	-0,4		195 924	103,0	2,6	3,0	-4 947	-5 739
Palkat ja palkkiot	87 460	89 983	-530	89 453	2,3		91 322	102,1	4,4	2,1	-3 862	-1 869
Henkilösivukulut	19 712	20 490	-112	20 378	3,4		21 031	103,2	6,7	3,2	-1 319	-653
Henkilöstökulut	107 172	110 473	-642	109 831	2,5		112 353	102,3	4,8	2,3	-5 181	-2 522
Asiakaspalvelujen ostot	28 958	25 659		25 659	-11,4		26 734	104,2	0,0	4,2	2 224	-1 075
Muiden palvelujen ostot	28 163	27 703	642	28 345	0,6		29 449	103,9	4,6	3,9	-1 286	-1 104
Palvelujen ostot yhteensä	57 121	53 362	642	54 004	-5,5		56 183	104,0	-1,6	4,0	938	-2 179
Aineet ja tavarat	20 819	20 481		20 481	-1,6		21 873	106,8	5,1	6,8	-1 054	-1 392
Avustukset	1	2		2	100,0		1	50,0	0,0	-50,0	0	1
Vuokrat	5 811	5 804		5 804	-0,1		5 464	94,1	-6,0	-5,9	347	340
Muut kulut	54	63		63	16,7		49	77,8	-22,2	-22,2	5	14
TOIMINTAKATE	-155 738	-160 486	0	-160 486	3,0		-159 189	99,2	2,2	-0,8	3 451	-1 297
Rahoituskulut ja -tuotot	-234	-3		-3	-98,7		-521	17366,7	122,6	0,0	287	518
UOSIKATE	-155 972	-160 489	0	-160 489	2,9		-159 710	99,5	2,4	-0,5	3 738	-779
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 986	-2 964		-2 964	-0,7		-3 097	104,5	-1,7	4,5	111	133
SATUNNAISET ERÄT	0	0		0	0,0		0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-158 958	-163 452	0	-163 452	2,8		-162 807	99,6	2,4	-0,4	3 849	-645
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0		0	0,0		0	0,0	0,0	0,0	0	0
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0		0	0,0		0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-158 958	-163 452	0	-163 452	2,8		-162 807	99,6	2,4	-0,4	3 849	-645

Mittarit / Tunnusluvut

Mittarit/ Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Asukas, asiakas						
Vakioitu kansantauti-indeksi (Kela) laskee yhden yksikön vuodessa nykyisestä arvosta 129,3	124	< 128, ei vielä tiedossa	Tiedossa v. 2018 osalta 124,4	124,4	122	Kelan Terveyspuntarin (sairastat-

(v. 2010)						vuusindeksi, kansantauti-indeksi) päivittäminen on lopetettu. Viimeisimmät tiedot on julkaistu vuodelta 2018.
Vakioitu sairastavuusindeksi laskee yhden yksikön vuosittain nykyisestä arvosta 119,6 (v. 2010)	119	< 120/<112, ei vielä tiedossa	Tiedossa v. 2018 osalta 119,1	119,1	115	111,5 (2017–2019)
Terveyden edistämisen aktiivisuus perusterveydenhuollossa (sijoitus parempi kuin koko maassa keskim.)	Suomen paras	Suomen paras	Suomen paras	Suomen paras	Suomen paras	Ei ole toteutunut.
Hoito- ja palvelutakuun toteutuminen (poikkeamat raportoidaan)	Ei yhtään uhkasakko-uhkaa tai huomautusta	Ei yhtään uhkasakko-uhkaa tai huomautusta	Saavutetaan	Toteutuu	Toteutuu lakisääteisesti	Osin hoitokuu jää toteutumatta erikoissairaanhoidossa ja perusterveydenhuollossa sekä suun terveydenhuollossa.
Asiakaspalaute-kysely						
Henkilöstö ja uudistuminen	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1–12/2022
Sairauspoissa-olojen kehitys (tpv/HTV)	< 14,0 tpv/HTV		15		12	18,5tpv/HTV ilman tartuntatautipäiviä 15,8tpv/HTV
Työhyvinvointikyselyn kehitys					Kyselyjen vastausprosentin nousu ja hyvinvoinnin paraneminen mitatuilla parametreilla.	Vastaus% 50 (vastaajia 990). Työelämän laadun indeksi 55%.
Täydennyskoulutus				Toteutunut rajoitetusti Pandemian vuoksi.	Toteutuu	Toteutunut osittain joutuen edelleen jatkuvaan pandemiatilanteesta.
HTV	959	1 179	1 100		1 100	1670
Johtaminen, palveluiden järjestäminen ja tuotantotavat	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Laatujärjestelmän ulkoiset ja sisäiset auditoinnit (kpl/v)			ulkoiset 1/vuosi sisäiset 10/vuosi	Ulkoinen auditointi isoon osaan vastuualueesta	Auditointien toteutuminen suunnitelmallisesti entisellä aikataululla.	Auditoinnit toteutuneet suunnitelmallisesti.
Kehityskeskustelujen toteutuminen	Toteutumism% 80–100	Toteutumism% 80–100	100 %	100 %	100 %	Toteutuneet lähes 100 %:sti

Vuosittain kehitettävät palvelu- ja hoitoketjut			2–3 uutta/vuosi		Uusien palveluketjujen luominen kustannusvaikuttavasti ja terveyshyöty näkökulmalla Yhteiset käytänteet.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti.
Talous	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1–12/2022
Tilinpäätöksen vertailutiedot (toimintakulut)	kasvu-% 0,0	kasvu-%	kasvu inflaation mukaisesti	Kokonaiskustannukset nousseet	Toimintakulujen hallinta ja kustannuskehityksen jarruttaminen laskevaksi	Toimintakulut ilman palkkaharmonisointikuluja 100,2 % ja palkkaharmonisointikulut mukana 103,0 %
Sosiaali- ja terveydenhuollon nettokustannukset euroa/asukas	4 045	4 091	4 394	4662	4 000	Vuoden 2022 tieto kesällä 2023
Terveystoimen nettokustannukset euroa/asukas	3 034	3 030	2 749	2614	2 600	Vuoden 2022 tieto kesällä 2023
Perusterveydenhuollon nettokustannukset euroa/asukas	650	569	748	729	600	Vuoden 2022 tieto kesällä 2023
Erikoissairaanhoidon nettokustannukset euroa/asukas	1 640	1 626	2 001	1 886	2 000	Vuoden 2022 tieto kesällä 2023
THL, Esh:n tuottavuustilasto, keskussairaalat (yht 16 sairaalaa); episodituottavuus	Kolmen tuottavimman keskus-sairaalan joukossa	Kolmen tuottavimman keskus-sairaalan joukossa	Palataan kärkisijoille		Tuottavuustilastossa sijoille 1–3	Vuoden 2022 vertailutieto- ja ei ole vielä käytettävissä. Vuoden 2021 tietojen perusteella ei ole toteutunut

Olennaista toiminnassa 1.1.–30.12.2022

Asiakas ja asukas

Terveyden- ja sairaanhoidon tulosalueen toiminnan kokonaisuutta luonnehtivat etenkin alkuvuodesta 2022 koronapandemian aiheuttaman väestön sairastavuus, koronan aiheuttamat henkilöstön poissaolot, yksiköiden erityistilanteet (mm. joukkoaltistumiset) sekä yksikkökohtaiset epidemiatilanteet.

Perusterveydenhuollossa oli osittain haasteita hoidon saatavuuden suhteen. Sotkamossa ja Suomussalmella pääsi jo vuonna 2022 hoitoon tulevan hoitotakuun (7 vrk) sisällä. Sama tilanne oli myös Kuhmossa, jossa kuitenkin loppuvuodesta lääkärivajeen vuoksi hoitoon pääsy vaikeutui eikä nykyisessäkään (3 kk) hoitotakuussa enää pysytty. Kajaanissa hoitotakuun ylitykset ovat jatkuneet koko vuoden. Paltamossa, Hyrynsalmella ja Risti-järvellä hoitoon pääsyn tilanne on parempi.

Suun terveydenhuollon vastuualueella purettiin jonoja: keväällä Sotkamossa noin 500 potilaan jono, kesästä syksyyn Kajaanissa 1800 potilaan jono ja Kuhmossa 270 potilaan jono. Lisäksi joulukuussa Kajaanissa purettiin n. 330 potilaan jono. Jononpurkujen rahoitukseen saatiin mukaan Hellä-hanke sekä Kestävän Kasvun Kainuu -hanke. Myös oma henkilökunta osallistui jononpurkuun paikallisen jononpurkusopimuksen sekä Kestävän Kasvun Kainuu -hankkeen rahoituksilla. Isojen jononpurkujen jälkeen Kainuussa oli jonossa yhteensä 1600 potilasta.

Vuoden 2022 lopussa suun terveydenhuollossa oli yli 6 kk odottaneita 150, jonossa Kajaanissa 1038, Kuhmossa 88 ja Suomussalmella 65 asiakasta. Hoitotakuu ei toteutunut seuraavilla erikoisaloilla: ortopedia, gastroenterologia, yleiskirurgia, verisuonikirurgia (1), sisätaudit (4), lasten kirurgia (2). Perusterveydenhuollossa kiireetön vastaanotto Kajaanissa ja Kuhmossa ei toteutunut hoitotakuun mukaisesti. COVID-19 koronaviruspandemia vaikutti jonojen muodostumiseen. Erikoissairaanhoidossa yleiskirurgian, gastrokirurgian, endokrinologian ja silmänsairauksien hoitotakuussa ei pysytty. Muilta osin aikuisten somaattisen erikoissairaanhoidon hoitotakuu toteutui koronapandemiasta huolimatta.

Henkilöstö ja uudistuminen

Vuonna 2022 HTV2 tavoite (1721) alittui 51:lla. Rekrytointihaasteet ovat laajentuneet koskemaan lääkäreiden, erityistyöntekijöiden; psykologit, sosiaalityöntekijät, bioanalyttikot, terapeutit, koskemaan myös hoitohenkilöstöä (sairaanhoitajat ja lähihoitajat, röntgenhoitajat). Lakisääteisen hoitajamitoituksen toteuttaminen on ollut haastavaa. Hoitajaresurssissa on selkeää kroonista pulaa. Kesän osalta toimintaa supistettiin jopa edellisiä vuosia enemmän johtuen pääosin hoitohenkilöstön sijaisresurssien puutteesta. Terveyden- ja sairaanhoidon tulosalueella terveysperusteisten poissaolojen määrä vuonna 2022 oli 18,5 tpv/HTV ja terveysperusteiset poissaolot pois lukien tartuntatautipoissoalot 15,8 tpv/HTV.

Perusterveydenhuollon osalta hoitohenkilökunnan rekrytointi osoittautui haasteelliseksi, joten osastosiiven (10 potilaspaikkaa) laajennusta uuden sairaalan tiloihin ei pystytty toteuttamaan. Kyseisen osastosiiven avaamisen tavoitteena oli saada purettua terveyskeskussairaaloiden käytössä olevat jatkuvat ylipaikat sekä parantaa ja joustavoittaa potilaiden jatkohoitoa ja kuntoutusta erikoissairaanhoidon jälkeisessä hoidossa. Lääkäreirekrytointia kehitettiin ja tehostettiin. Lisätyöpanosta lääkäreirekrytointia varten saatiin rekrytointiyksiköstä (1 HTV) ja yhteistyötä laajennettiin kahdella rekrytointirytyksellä. Ostopalvelulääkäritarpeen vähentäminen oli vuoden 2022 yhtenä tavoitteena.

Operatiivisen toiminnan ajoittaiseksi pullonkaulaksi muodostui leikkaussalihenkilökunnan saatavuus. Myös erikoissairaanhoidon osalta tilannetta väritti tiettyjen erikoisalojen osaajien rekrytointihaasteet. Lääkäri- ja hammaslääkärivajeen lisäksi vajuusta oli sekä erityistyöntekijöistä että sairaanhoitajista. Hammaslääkäreirekrytointeja haittasi pula avustavasta hoitohenkilökunnasta. Leikkaussalitoiminta pyrittiin turvaamaan muun muassa vuokraamalla hoitohenkilökuntaa.

Johtaminen, palveluiden järjestäminen ja tuotantotavat

Terveyden- ja sairaanhoidon tulosalueen toiminnan kokonaisuuden haasteina alkuvuodesta 2022 olivat koronapandemian COVID-19 aiheuttaman väestön sairastavuus, koronan aiheuttamat henkilöstön poissaolot, yksiköiden erityistilanteet (mm. joukkoaltistumiset) sekä yksikkökohtaiset epidemiatilanteet. Valtion lupaus koronakustannusten korvaamisesta piti ja näin ollen välittömästi ja välillisesti koronapandemian hoidosta syntyneitä kustannuksia pystyttiin kattamaan.

Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vuoksi jouduimme varautumaan lisääntyneeseen maahanmuuttajien ja turvapaikan hakijoiden palvelutarpeeseen sekä päivittämään terveyden ja sairaanhoidon toimintavalmiutta. Samanaikaisesti jouduimme uudelleen organisoimaan henkilöstöresurssia henkilöstön työtaistelutilanteen vuoksi.

Pandemia ja hoitajajärjestöjen työtaistelutoimet toimivat alkuvuodesta kokonaistoimintamme ajurina ohjaten henkilöstöresurssia kiireettömästä toiminnasta koronanäyteenottoihin, rokotuksiin ja tartunnanjäljitykseen. Keväällä 2022 organisaatiomme toiminta ja sen johtaminen tapahtui toistuvasti tehostetussa valmiudessa. Henkilöstöä jouduttiin siirtämään terveyden- ja sairaanhoidon tulosalueella vastuualueelta toiselle sekä osittain myös turvaamaan kotihoidon ja palveluasumisen hoitotyön resurssia. Kesän aikana koronatilanne tasaantui siten, että viikkotasolla terveydenhuollon testeillä todettuja koronainfektioita oli muutamia satoja viikoittain. Terveydenhuollon kuormitus koronapotilaiden suhteen pysyi loppuvuodesta tasaisena ja oli hallittavissa.

Jotta kriittiset palvelut pystyttiin turvaamaan vuoden alkupuoliskon aikana, jouduttiin kiireetöntä toimintaa supistamaan. Jonojen purkua toteutettiin koronatilanteen tasaannuttua suun terveydenhuollossa ja aikuisten somaattisen erikoissairaanhoidon vastuualueella. Mielenveyspalveluissa ja nuorisopsykiatrialla havaittiin selkeää palvelutarpeen kasvua. Tilannetta hankaloitti erityisesti nuorisopsykiatrialla erikoislääkärivaje. Toiminnan ylläpitämiseksi ja tukemiseksi tehostettiin yhteistyötä OYS:n kanssa.

Perusterveydenhuollossa HELLÄ-hankkeen mukaista vastaanottomallin kehittämistä jatkettiin. Rahoitusta saatiin tulosalueellamme myöskin toiminnan kehittämiseen hankkeen muissa osahankkeissa, kuten suun terveydenhuollossa, kuntoutuksessa sekä mielenveys- ja riippuvuuksien hoidossa. Moniammatillista vastaan-

ottomallia edistettiin kuntoutuksen, mielenterveys- ja riippuvuuksien hoidon sekä sosiaalihuollon yhteistyöllä. Henkilöstö otettiin mukaan toimintamallin edistämiseksi aikaisempaa enemmän. Terveysasemittain käytiin henkilöstökeskustelut, tehtiin kehittämistehtäviä ja käsiteltiin muutosta työpajoissa. Terveyskeskusvastaanottojen uusi toimintamalli on asteittain otettu käyttöön kaikilla Kainuun soten terveysasemilla.

Terveyden ja sairaanhoidon tulosalueen johdonkatselmukset ovat pääosin toteutuneet alkuvuodesta 2022. Loppuvuodesta 2022 terveyden- ja sairaanhoidon tulosaluejohtaja irtisanoutui, minkä jälkeen johtajaylilääkäri hoiti tehtävää oman tehtävänsä ohella. Tästä syystä vuoden loppupuoliskolle suunnitellut johdonkatselmukset siirtyivät hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoidon toimialuejohtajan toteutettavaksi vuoden 2023 puolella. Kehityskeskustelut on toteutettu suunnitellusti. Kainuun hyvinvointialueen valmistelutyötä tehtiin vuoden 2022 aikana laajalti terveyden ja sairaanhoidon tulosalueen viranhaltijoiden toimesta muun työn ohella.

Talous

Vuonna 2022 terveyden- ja sairaanhoidon toimintatuotot olivat 123,7 % talousarvioon suunnitellusta. Pääosin toimintatuottojen nousu selittyy valtion korvaamista koronakustannuksista. Henkilöstökulut olivat 97,4 % ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja ja toteuma henkilöstökuluissa mukaan lukien palkkaharmonisoinnin kustannukset oli 102,3 % suunnitellusta. Ylitystä suhteessa talousarvioon suunniteltuihin määrärahoihin kertyi palveluiden osastoissa (104 %) ja aineet, tarvikkeet, tavarat kokonaisuudessa (106,8 %). Henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen toteumaan vaikuttivat henkilöstön rekrytointihaasteet ja ostopalveluiden käyttö henkilöstöresurssien puutteiden kompensoimiseksi. Aineet, tarvikkeet ja tavarat kokonaisuuden kustannusten nousua selittää osaltaan koronan hoitoon käytettyjen suojavarusteiden ja muiden tarvikkeiden lisääntynyt tarve liittyen pandemian hoitoon sekä yleinen kustannustason nousu vuoden 2022 aikana. Tilikauden tulos ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja oli 96,0 % eli 6,5 miljoonaa euroa alle käyttösuunnitelman ja palkkaharmonisoinnin kustannukset huomioiden 99,6 % suunnitellusta eli 0,65 miljoonaa euroa alle käyttösuunnitelman.

THL:n Sairaaloiden ja erikoisalojen tuottavuusvertailutietoja ei ole vielä käytettävissä vuodelta 2022. Vuotta 2021 koskevat Sairaaloiden tuottavuus -tilaston tuottaja- ja aluetietokantojen ennakkotiedot on julkaistu 1.7.2022 (poikkileikkauseineisto koskien vuotta 2021) ja niitä on päivitetty 20.1.2023. Vuoden 2021 tietojen perusteella Kainuun keskussairaalan episodituottavuus oli 0,84 (Episodituottavuus = episodituotos/ kustannukset. Indeksiksi kuvaa episodituottavuutta suhteessa saman sairaalatyypin episodituottavuuteen. Sairaalatyyppin keskimääräinen tuottavuusluku = 1,00. Ilman palkkaindeksiä) ja hoitojaksotuottavuus 0,82 (Hoitojaksotuottavuus = hoitojaksotuotos/ kustannukset. Indeksiksi kuvaa hoitojaksotuottavuutta suhteessa saman sairaalatyypin hoitojaksotuottavuuteen. Sairaalatyyppin keskimääräinen tuottavuusluku = 1,00. Ilman palkkaindeksiä).

Aikuisten mielenterveyspalvelut ja riippuvuuksien hoito

Asiakas ja asukas:

Tavoite toteuttaa laadukas ja tarpeenmukainen hoito tapauskohtaisen työryhmätyön periaatteiden mukaisesti lähipalveluina on toteutunut kohtalaisesti. Asiakas on päässyt kiireellisen hoidon arvioon hyvin 0–1 vuorokaudessa, varsinaisen hoidon alkamisessa on viivettä Kajaanin mt-yksikössä. Neuropsykiatrisen hoidon tutkimuksiin ja hoidon arvioon on ollut kuukausien odotusaika kysynnän suuresta määrästä johtuen. Loppuvuodesta 2022 neuropsykiatrista jonoa on purettu hankerahoituksella. Hoidon tarpeen arviointia on kehitetty vastuualueen eri yksiköissä. Pandemia ja rajoitustoimet ovat vaikuttaneet asiakkaiden palveluihin hakeutumiseen ja viivästyttänyt lievempien häiriöiden oikea-aikaista hoitoa. Qpro-asiakaspalaute on hyvä 4.3, mikä on samaa tasoa kuin aiemmin (92 vastaajaa).

Henkilöstö ja uudistuminen:

Osaavan ja koulutetuin henkilöstön rekrytointi vuoden 2022 aikana on ollut haastavaa. Avoinna olleita psykologin tehtäviä ei saatu täytettyä. Virkasuhteisten lääkärien pieni määrä (HTV 2,9 / 9 virkaa) on vaarantanut ja vaarantaa edelleen psykiatrisen osaston toimintaa. Avohoidon toiminnan turvaamiseksi on hankittu ostopalveluna psykiatrian erikoislääkärin ja päihdelääkärin palvelua (vastaa noin 2,1 HTV). Psykologin vakansseista 2/9 on täytetty. Myös ammattitaitoisen hoitohenkilöstön ja sijaisten rekrytoinnissa on ollut vaikeuksia. Henkilöstön vaihtuvuus on ollut suurta johtuen osittain henkilöstön siirtymistä hanketehtäviin. Keväällä pandemiaan liittyvä tartuntatautilain väliaikainen muutos (48a§) vaikutti jonkin verran henkilöstövaihdoksiin ja sijaisten saatavuuteen.

Vastuualueen henkilöstön osaamista on vahvistettu perhe- ja pariopsykoterapiakoulutuksella (4) ja traumapsykoterapiakoulutuksella (1).

Johtaminen ja palvelujen järjestäminen:

Erikoissairaanhoidon tasoinen psykiatrinen sairaalahoito on pystytty pienestä erikoislääkärien määrästä huolimatta edelleen toteuttamaan omassa sairaalassa. Tämä on ollut mahdollista järjestämällä akuutin tahdostaan riippumattoman sairaalahoidon tarkkailujaksot ja hoidon aloitukset OYS:n psykiatrian klinikkaan heinäkuusta 2019 alkaen. Päivystysasetuksen edellyttämä erikoislääkäritakapäivystys on järjestetty paikallissopimuksen mukaisesti käyttäen pääasiassa ulkopuolisia erikoislääkäreitä.

Avohoidon erikoislääkäripalveluista yli puolet on hankittu ostopalveluna suorahankintasopimuksella. Vuoden 2021 lopussa tarjouskilpailun perusteella valittiin Kajaanin mt-yksikköön palveluntuottajaksi Hilla Oy 2 + 2 v. sopimuksella. Muihin Kainuun mt-yksiköihin ei jätetty hyväksyttäviä tarjouksia. Palvelut on järjestetty suorahankintasopimuksin. Päihdelääkäripalvelut on hankittu ostopalvelusopimuksella.

Ajalle 1.7.2020 – 30.6.2022 tehtyä päihdehuollon laitostuntoutuksen hankintaa option mukaisesti jatketaan 30.6.2024 saakka. Vuoden aikana on valmisteltu kuntouttavan palveluasumisen kilpailuttamista, tarjouspyyntö jätettiin v. 2022.

Vuoden 2022 aikana on jatkettu tulevan hyvinvointialueen valmistelua ja toimintojen alustavaa suunnittelua. Hellä-hankkeen moniammatillisen vastaanotto toiminnan kehittämistä on jatkettu. Moniammatillisen vastaanotomallin kehittäminen on aloitettu eri ammattilaisten osaamisen ja perustehtävän huomioon ottavista lähtökohdista asiakasta palvelevan toimintamallin luomiseksi. Päihde ja riippuvuussienhoidon kehittäminen, Tulevaisuuden sote-keskus Kainuussa hanke on aloittanut. Lisäksi Mukana Elämässä -hanke on muokannut itsemurhariskin tunnistamiseen käypähoitosuosituksen pohjalta ohjeistusta.

Salmijärven ja Eljaskartanon kuntoutuskodit toimivat edelleen puutteellisissa tiloissa. Paloviranomainen on antanut luvan jatkaa toimintaa Salmijärvellä määräaikaaisesti. Kajaanin kaupungin entisen terveysaseman alueen saneeraamisen suunnittelu keskeytetään hyvinvointialueen aloittaessa perusteena muuttuneet tilatarpeet ja kohonnut rakennuskustannukset. Sotkamoon on suunnittelussa kuntoutuskodille ja akuuttityöryhmälle uudet tilat. Kuntoutuskodeissa kunnissa on kehitetty akuuttitilanteisiin vastaamista vaihtoehtona sairaalahoidolle.

Talous:

Vastuualueen toiminta on pysynyt hyvin suunnitellussa talousarviossa. Henkilöstökulut ovat alittuneet 315.000 € (9.103.667 €). Asiakaspalvelujen ostot ovat alittuneet 369.000 € (4.349.449 €), alituksesta palveluasumisen osuus on 223.000 €. Toimintakulut alittavat 407.000 € suunnitellun talousarvion (16.822.814 €).

Aikuisten somaattinen erikoissairaanhoido

Tuloskortti, arviointi 2022

Sosiaali- ja terveystoimiala / Terveiden ja sairaudenhoitopalvelut/ Aikuisten somaattinen erikoissairaanhoido/
Rutherford Elki, Jouko Kotimäki 3.2.2023

Perustehtävä
Tarjoamme laadukkaita aikuisten somaattisen erikoissairaanhoidon palveluja kainuulaisille ja muille asiakkaille.
Arvot
Vastuullisuus, asiakaslähtöisyys, luottamus, oikeudenmukaisuus ja avoimuus (VALOA).
Visio 2023
Jokaisella on hyvä elämä Kainuussa. Palvelumme ovat asiakaslähtöisiä, tehokkaita ja kustannusvaikuttavia.

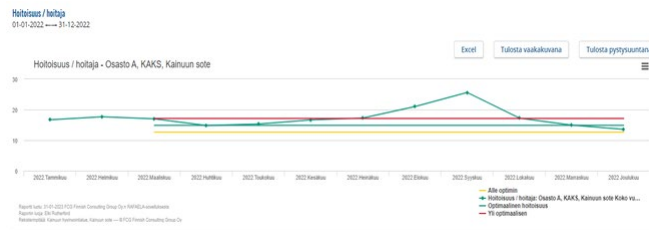
Asiakas ja asukas	
	Arviointi 1.1. – 31.12.2022
ASIAKAS JA ASUKAS	Aikuisten somaattisen erikoissairaanhoidon vastuualueella kerättiin asiakaspalautteita jatkuvan palautejärjestelmä QPro:n kautta. Palautteiden keskiarvo oli 4.7, tavoite 4.5. NPS 77 (2021_84). Asiakaspalautteet käsiteltiin johtoryhmässä kahdesti vuoden aikana. Kiitettävä asiakaspalaute koski henkilökuntaa, ammattitaitoa, hyvää hoitoa sekä kohtelua. Kehitettävää nähtiin olevan tiedon saannissa ja

tiedonhallinnassa, kohtelussa, kuuntelussa, asiakaspalvelussa sekä hoidon järjestelyihin liittyvissä asioissa. Vastuualueella oli myös käytössä jatkuvan palautteen antoon Happy Or Not -asiakaspalautejärjestelmä. Happy indeksi oli 93 %, tavoite 91 %.

HaiPro -ilmoituksia tehtiin 745 (2021_979). Ilmoituksista 26,3 % oli läheltä piti -tapahtumia ja 50,2 % tapahtui potilaalle -tapahtumia. Ilmoituksista 23,5 %:ssa oli tehty kehittämisehdotuksia. Tapahtumatyypeistä 163 liittyi lääke- ja nestehoitoon. Kaikista ilmoituksista tiedonkulkuun tai tiedon hallintaan liittyviä ilmoituksia oli 229. Diagnostiikkiin liittyviä oli 8. Hoidon järjestelyihin tai saatavuuteen liittyviä ilmoituksia oli 29. HaiPro-koosteet käsiteltiin sovitun toimintamallin ja frekvenssin mukaisesti.

Aikuisten somatiikalla on käytössä Rafaela hoitoisuusluokittelu. Rafaela kertoo hoitoisuus/hoitaja tiedon sekä mm. hoitoisuusluokkaja-kauman. Potilaat luokitellaan poliklinikkatoiminnassa ja vuodeosastohoidossa kansallista HoiQ-mittaria käyttäen ja leikkaustoiminnassa PerihoiQ-mittaria käyttäen. Rafaelasta nähdään hoitoisuus yksiköittäin kuukausi- ja viikkotasolla.

Yllä esimerkkinä osasto A:n hoitoisuus/hoitaja 2022

Aso alueen kaikki toiminnot ovat hoitajamitoituslaskettu, yksiköissä ei ole resurssia yli mitoituskennä osoittavan tuloksen. Esim. päiväsairaaalassa ja syöpä- ja hematologia poleilla mitoituskennalla osoitettu resurssi tarve on suurempi kuin käytettävissä oleva resurssi toimintalukuihin nähden. Tätä ei ole saatu korjattua tesian tulosalueella.

Aikuisten somaattinen erikoissairaanhoito on ollut hoitotyön kansallisessa vertaiskehittämisen työryhmässä HOIVERKE Q2/2021 alkaen, HOPP hoitotyön sensitiivinen potilaspalautekyselyssä ja PU prevalenssi seurannassa. Hoitotyön sensitiivisen potilaspalauteen viime vuoden käytettävissä olevista tuloksista nähdään vertailu kansalliseen keskiarvoon. HOPP kirjoitushetkellä tiedossa Q1, Q2, Q3 tiedot ja kaikkien vastausten vertailu kansalliseen Q1 4,68, kansallinen 4,72, Q2 4,59, kansallinen 4,77 ja Q3 4,82 ja kansallinen 4,81. PU seurannassa nähdään painehaavojen prevalenssi suhteessa kansalliseen tilanteeseen. Painehaavojen seurannassa suhteessa kansalliseen nähdään kaikkien painehaavojen prevalenssi ja painehaavaluokat 2–4 prevalenssi suhteessa kansalliseen vertailuun. Mukana olevissa yksiköissä on tehty tulosten perusteella kehittämistoimenpiteet.

Potilasturvalliset hoitoprosessit ovat pääosin toteutuneet suunnitellusti. Terveysturvallisuuden toteutumista hoitopääsyn osalta seurataan aso johtoryhmässä kuukausittain. Hoitopääsyn poikkeamia korjattu jononpurkopoliklinikalla ja -leikkauksilla.

Leikkaustoiminnassa suunnitellut leiko, herko ja päiki prosessit toimivat läpi koko vuoden. Vuodeosaston kautta tulevien potilaiden määrä oli suunnitellussa laskussa. Kirurgialla toimii keskitetty leikkaushoidonvaraus. Leikkaustoiminnan ja kirurgian pääprosessien eli akuutin ja elektivisen kirurgisen potilaan prosessi on ulkoisesti auditoitu ja organisaatorakenne tukee edelleen jatkokehittämistä.

AVI:n kanteluita oli neljä (4). Aso vastuualueella hoitotyön osalta yksiköihin tehtyjä kanteluita ajalla 1.4. - 22.9.2022 oli 16. Kaikista aluehallintovirastoon menneistä ilmoituksista ei ollut tehty työnantajalle HaiPro-ilmoitusta tai oltu yhteydessä esimieheen tilanteen korjaa-

	<p>miseksi.</p> <p>Korvattavia potilasvahinkoja 11 (tavoite alle 12).</p>
--	---

Henkilöstö ja uudistuminen

<p>HENKILÖSTÖ JA UUDISTUMINEN</p>	<p>Kaikki hoitohenkilökunnan vakituiset vakanssit olivat 100 % täynnä.</p> <p>Hoitajien lyhytaikaisiin sijaistuksiin pätevien sairaanhoitajien saaminen oli haasteellista, sijaispula näkyi erityisesti leikkaus-anestesia-sairaanhoitajien kohdalla. Leikkaussalitoimintaa on ajoittain supistettu sijaisten puuttumisen takia sekä vuodeosastopaikkoja jouduttu supistamaan sijaisten puutteen takia. Varahenkilöstön tilanne sairaanhoitajan osalta on ollut huono. Varahenkilöitä ei ollut riittävästi suhteessa tarpeeseen.</p> <p>Silmätautien poliklinikalla ei ole virkalääkäreitä, silmlääkäreistä osa on omalla sopimuksella ja osa yksityisen palveluntuottajan (Terveystalo ja Pihlajalinna) kautta olevia keikkalääkäreitä. Silmätautien poliklinikan lääkäripalvelun tuotti joiltakin osin Terveystalo.</p> <p>Somaattisessa esh:ssa osastohoito, pkl toiminta ja leikkaustoiminta on laskettu Pitkämäen hoitajamitoituslaskennalla.</p> <p>Hoitotyössä perehdytysohjelma on 100 % käytössä.</p> <p>Pääsääntöisesti kehityskeskustelut ovat toteutuneet.</p> <p>Työhyvinvointikyselyn tulos ASO vastuualueella oli QWL 54.1 % vs Kainuun sote 53.8 %, mittauspäivä 1.10.2021. Verrattuna edelliseen mittaukseen sairauspoissaoloriski ja vaihtuvuusriski hieman parantunut. 24.2.22: 54,9% qwl/sote 54.1%</p> <p>Kansallinen hoitotyön työtyytyväisyys NESPlus. NES-kyselyllä tarkastellaan sairaanhoitajien ja lähihoitajien työtyytyväisyyttä ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä. Kyselyn tavoitteena on saada kansallista vertailutietoa työtyytyväisyydestä kehittämiskohteiden tunnistamiseksi. Kysely tehdään vuosittain.</p> <div data-bbox="638 1388 1436 1792"> <p style="text-align: center;">Sitoutuneisuus</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Luokka</th> <th>Yläarvo</th> <th>Alarvo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>AIKMEMUJU</td> <td>3,57</td> <td>4,04</td> </tr> <tr> <td>AIKMEKOT</td> <td>3,42</td> <td>4,03</td> </tr> <tr> <td>AIKJRMUJU</td> <td>3,40</td> <td>3,74</td> </tr> <tr> <td>MUUTMPPKL</td> <td>3,45</td> <td>4,00</td> </tr> <tr> <td>AIKPLVAS</td> <td>3,67</td> <td>4,24</td> </tr> <tr> <td>PERIOPAM</td> <td>3,32</td> <td>4,08</td> </tr> <tr> <td>OSASTONHOITAJAT</td> <td>4,54</td> <td>4,67</td> </tr> </tbody> </table> </div> <p>Yllä ason sitoutuneisuuden aste verrattuna kansalliseen keskiarvoon luokitteluryhmittäin.</p> <p>Sairauspoissaoloja oli yhteensä 3185 työpäivää, 10,6 työpäivää/HTV. Vertailulukua soten keskiarvoon ei ole käytettävissä.</p>	Luokka	Yläarvo	Alarvo	AIKMEMUJU	3,57	4,04	AIKMEKOT	3,42	4,03	AIKJRMUJU	3,40	3,74	MUUTMPPKL	3,45	4,00	AIKPLVAS	3,67	4,24	PERIOPAM	3,32	4,08	OSASTONHOITAJAT	4,54	4,67
Luokka	Yläarvo	Alarvo																							
AIKMEMUJU	3,57	4,04																							
AIKMEKOT	3,42	4,03																							
AIKJRMUJU	3,40	3,74																							
MUUTMPPKL	3,45	4,00																							
AIKPLVAS	3,67	4,24																							
PERIOPAM	3,32	4,08																							
OSASTONHOITAJAT	4,54	4,67																							

Johtaminen, palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat

<p>JOHTAMINEN, PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT</p>		<p>ASO vastualueen ulkoinen seuranta-arviointi tehtiin huhtikuussa 2022. ISO 9001-2015 sertifiointi voimassaolo jatkui. Auditoinnissa esiin nostetut kehittämiskohteet huomioidaan toiminnan suunnittelussa sovitulla tavalla. Yhtään vakavaa poikkeamaa ei auditoinnissa tullut esille.</p> <p>Sisäiset auditoinnit toteutuivat suunnitelman mukaan.</p> <p>Ason toimi 2021-2022 oli ASO:on yhdistyi entinen operatiivinen ja konservatiivinen vastualue sekä uutena geriatrian osaamiskeskus sisältäen geriatrian poliklinikan sekä kuntien muistineuvolatoiminnan.</p> <p>Leikkauksia tehtiin yhteensä 4884. Aso vastualueella 3724 leikkausta, joista päivystysleikkauksia 26,88 %, elektiivisiä 73,12 %, joista Herko 2,53 %, Leiko 34,19 %, päiki 49,21 %, vos 4,48 %, office-kirurgia 9,47 %.</p> <p>Polikliiniset leikkaukset (ns. office kirurgia) leikattiin toimenpideyksikössä ja kaihikirurgia silmätautien poliklinikalla. Leikkaukset toteutettiin leikkaussalihenkilöstön toimesta.</p> <p>Salien käyttöasteen keskiarvo oli 73 % 13 % matatalmpi kuin edellisvuonna. Tätä selittää henkilöstöresursseista johtuvat toiminnan supistukset.</p> <p>Leikkaustoiminnassa avoimet vakanssit ovat täynnä mutta lyhyempiin poissaoloihin ja osa-aikaprosentteihin ei ole saatu sijaisia.</p> <p>Vuonna 2022 peruttiin 122.5 leikkausaikakiintiötä henkilöstövajeen vuoksi. Toimenpidepäivänä peruttuja leikkauksia henkilöstövajeen takia ollut 14. 24 leikkausta on peruttu osastopaikkapulan takia. Herko ollut supistettuna henkilöstöresurssivajeen vuoksi maaliskuuta, auki vain keskiviikkoisin angiopotilaiden hoitoa varten. Jononpurkuleikkauksia tehty 105 kpl.</p> <p>Kirurgian ja vatsatautien poliklinikalla hoidettiin 699 potilasta jononpurkupoleilla. Poliklinikkojen jonot johtuvat vatsatautien poliklinikalla suolistosyöpäseulonnan volyyymistä. Kirurgialla jonot johtuvat vastaanottajien puutteellisesta määrästä.</p>
--	--	--

		<p style="text-align: center;">Käynnit esh poliklinikoittain 2018-2022</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ESH</th> <th>2022</th> <th>2021</th> <th>2020</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>% Change (2022 vs 2021)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gerpkl</td> <td>1053</td> <td>903</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>+16,61%</td> </tr> <tr> <td>Päiväsairaa</td> <td>7700</td> <td>7368</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>+4,49%</td> </tr> <tr> <td>reumapkl</td> <td>2214</td> <td>2195</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>+0,87%</td> </tr> <tr> <td>Neuronpkl</td> <td>3127</td> <td>3355</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>-6,80%</td> </tr> <tr> <td>Syöpäpkl</td> <td>1314</td> <td>1305</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>+0,69%</td> </tr> <tr> <td>Sisäpkl</td> <td>9014</td> <td>7988</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>+12,84%</td> </tr> <tr> <td>Vatsapkl</td> <td>4323</td> <td>4460</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>-3,07%</td> </tr> <tr> <td>Kirpkl</td> <td>11670</td> <td>12750</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>-8,53%</td> </tr> <tr> <td>Silmäpkl</td> <td>8763</td> <td>8580</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>+2,07%</td> </tr> <tr> <td>Korvapkl</td> <td>4832</td> <td>4409</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>+9,12%</td> </tr> <tr> <td>Kuuloasema</td> <td>1678</td> <td>1591</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>+5,47%</td> </tr> <tr> <td>Keuhkopkl</td> <td>5046</td> <td>4754</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>+6,14%</td> </tr> <tr> <td>Ihopkl</td> <td>6477</td> <td>5658</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>+12,89%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Lähetteitä (sisältää kaikki lähetetyypit) oli yhteensä 22 061.</p> <p>Os A:n hoitojaksoja oli 2281, bruttokuormitus 104 %, nettokuormitus 88 % ja osasto B:n hoitojaksoja 2776, bruttokuormitus 108 %, nettokuormitus 86 %.</p> <p>LAS jonottajia erikoissairaanhoidon vuodeosastoilta terveyskeskuksen vuodeosastoille oli osastolla B krs. 5_129 tapausta, jotka odottivat keskimäärin 5 vrk ja osastolla B krs. 6_66 potilasta, jotka odottivat keskimäärin 5 vrk, osastolla A krs. 5_232 tapausta, jotka odottivat keskimäärin 6 vrk, osastolla A (5C palliatiivinen) _3 potilasta, jotka odottivat keskimäärin n. 13 vrk. Pisin jonotusaika Kaajaaniin ja lyhin odotusaika Kuhmoon.</p>	ESH	2022	2021	2020	2019	2018	% Change (2022 vs 2021)	Gerpkl	1053	903				+16,61%	Päiväsairaa	7700	7368				+4,49%	reumapkl	2214	2195				+0,87%	Neuronpkl	3127	3355				-6,80%	Syöpäpkl	1314	1305				+0,69%	Sisäpkl	9014	7988				+12,84%	Vatsapkl	4323	4460				-3,07%	Kirpkl	11670	12750				-8,53%	Silmäpkl	8763	8580				+2,07%	Korvapkl	4832	4409				+9,12%	Kuuloasema	1678	1591				+5,47%	Keuhkopkl	5046	4754				+6,14%	Ihopkl	6477	5658				+12,89%
ESH	2022	2021	2020	2019	2018	% Change (2022 vs 2021)																																																																																														
Gerpkl	1053	903				+16,61%																																																																																														
Päiväsairaa	7700	7368				+4,49%																																																																																														
reumapkl	2214	2195				+0,87%																																																																																														
Neuronpkl	3127	3355				-6,80%																																																																																														
Syöpäpkl	1314	1305				+0,69%																																																																																														
Sisäpkl	9014	7988				+12,84%																																																																																														
Vatsapkl	4323	4460				-3,07%																																																																																														
Kirpkl	11670	12750				-8,53%																																																																																														
Silmäpkl	8763	8580				+2,07%																																																																																														
Korvapkl	4832	4409				+9,12%																																																																																														
Kuuloasema	1678	1591				+5,47%																																																																																														
Keuhkopkl	5046	4754				+6,14%																																																																																														
Ihopkl	6477	5658				+12,89%																																																																																														
Talous																																																																																																				
TALOUS		<p>3.2.2023 tilinpäätöstiedot ei ole käytettävissä. Tilikauden tulos 102,2 %. Muutos edelliseen vuoteen -1,8 %. Asiakaspalvelujen ostot 9,6 % vähemmän kuin tp. 2021. Ylitystä avohoito-ostoissa OYS, HUS ja KYS. Palveluiden ostot 104,7 %, 4,6 % vähemmän kuin tp. 2021.</p> <p>Henkilöstökulut toteuma 96,7 %. Työvoiman vuokraus 141,7 %.</p> <p>Talousarvion seurannan toteutus sovitusti kuukausittain.</p>																																																																																																		

Akuuttihoidon palvelut

Ensihoito

Asiakas ja asukas

Ensihoitopalvelu on saavuttanut hyvin palvelutasopäätöksessä asetetut tavoitteet potilaiden saavutettavuudessa. Tehtävämäärissä on ollut kasvua. Vuonna 2020 tehtäviä oli yhteensä 22 300 ja vuonna 2021 ensihoidon tehtäviä oli 23720.

Toiminnallisesti ensihoitopalvelu hoiti asetetut tavoitteet hoitajien työtaistelusta ja koronapandemiasta huolimatta.

OYS ERVA PTP 2022	A/B	A/B	C	D
	Med (50%)	90 %	90 %	90 %
Ydintaajama	6 min	10 min	30 min 35 min (LSHP)	120 min
Muu taajama	8 min	15 min 16 min (LSHP)		
Asuttu maaseutu	22 min	30 min 40 min (LSHP, Kainuun Sote)		
Muut alueet	Ei määritellä	Ei määritellä	Ei määritellä	Ei määritellä

KAINUU TOTEUMA 2022	A/B	A/B	C	D
	Med (50%)	90 %	90 %	90 %
Ydintaajama	6:39	9:49	34:45	36:40
Muu taajama	7:47	14:40		
Asuttu maaseutu	18:19	37:55		
Muut alueet	Ei määritellä	Ei määritellä	Ei määritellä	Ei määritellä

Kainuun SHP	2022					Yhteensä
	A-tehtävät	B-tehtävät	C-tehtävät	D-tehtävät	Muut	
Ydintaajama	161	834	1265	1251		3511
Muu taajama	503	3253	4302	5173		13231
Asuttu maaseutu	179	1036	1215	1243		3673
Muut alueet	36	177	135	86		434
muut tehtävät	256	1172	548	2142	12	4130
Yhteensä	1135	6472	7465	9895	12	24967

Henkilöstö ja uudistuminen

Ensihoidon esihenkilöiden työmäärää on kasvattanut Titania-ohjelman haasteet poikkeusluvanvaraisessa työajan suunnittelussa. Loppuvuodesta 2022 on otettu käyttöön pelastuspalveluun aikaisemmin hankittu henkilöstöhallintaohjelma Store, joka on osoittautunut jo alkuvaiheessa helpottavan työvuorojen suunnittelua ja vapauttavan esihenkilöiden aikaa muuhun esihenkilötyöhön. Esihenkilöiden tueksi on myös palkattu vuoden 2022 syksyllä resurssikoordinaattori suunnittelemaan työvuorolistoja ja hoitamaan valmiuden ylläpitoa.

Johtaminen ja palvelujen järjestäminen

Ulkoinen laatuauditointi toteutettiin keväällä 2022 ja laatusertifikaatti saatiin ensihoitoon.

Talous

Taloudellisesti tilinpäätöstä painanut palkkaharmonisointi ja polttoaineiden korkea hinta.

Päivystys

Asiakas ja asukas

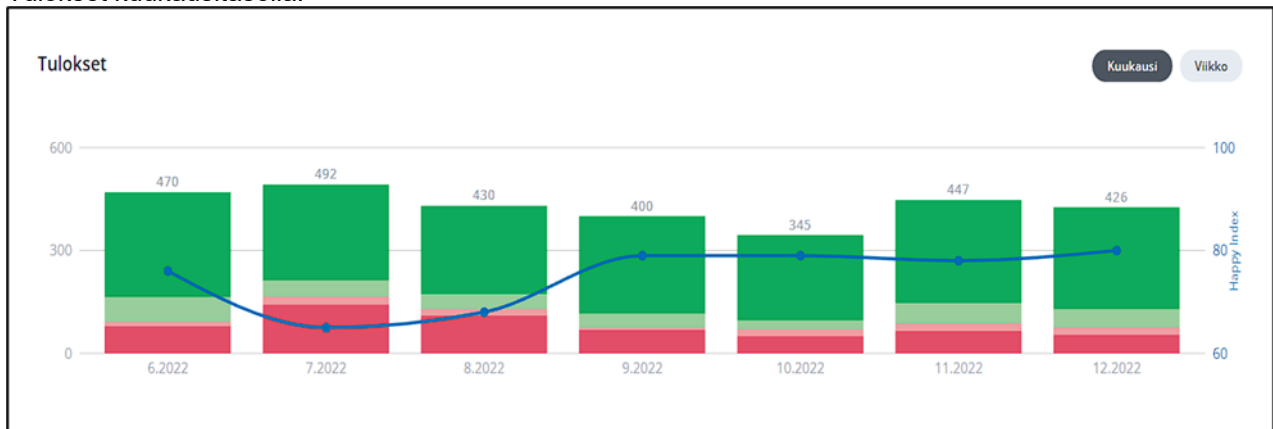
Vuoden 2022 aikana päivystyseurannassa on hoidettu runsaasti ensihoidon kuljettamia covid-positiivisia potilaita. Niissä tilanteissa, kun potilasmäärä ylitti eristysyuoneiden lukumäärän (3) on seurannassa hoidettu vain eristyspotilaita. Seurannan potilaspaikkamäärä on vaihdellut kevään aikana ollen maksimissaan 12 potilasta. Covid-potilaita varten on edelleen ollut käytössä erillinen hoitajavastaanotto (triage 1), johon on ohjattu kaikki infektio-oireiset potilaat. Tämä käytäntö jatkuu vuonna 2023. Kainuulaisille on tehostettu tiedottamista Päivystysapunumeron 116 117 numeroon soittamisesta. Päivystyksessä on otettu käyttöön HappyOrNot -palautejärjestelmä kesäkuussa 2022. Alla tuloksia ajalta 1.6.-31.12.2022.

Kaikki tulokset

Palautteita: 3 010 kpl
Happy Index: 75

Tulokset kuukausitasolla:

Viikkojakauma

Henkilöstö ja uudistuminen

Hoitohenkilökuntaresurssin heikentyessä päivystysseuranta suljettiin kokonaan ajalle 27.6.–7.8. Sulkua jatkettiin loppujen lopuksi 18.9. saakka ja 19.9.2022 alkaen seuranta on ollut auki viidellä potilaspaikalla. Potilaspaikkojen käyttöön laadittiin erillinen kriteeristö, joka on toiminut hyvin. Etätyössä on ollut vuoden 2022 aikana enimmillään hetkellisesti neljä työntekijää samanaikaisesti tartuntatautilaki 48 ja 48a§:n nojalla. Koko loppuvuoden ajan etätyöntekijöitä oli kolme. Etätyössä vastattiin 116 117 Päivystysapunumeroon. Vuoden 2022 aikana yksi työntekijä ollut alkuun korvaavassa työssä tartuntatautilain nojalla.

Avoimiin tehtäviin on ollut hakijoita, mutta Kainuun ulkopuolelta tehtäviin hakijoiden määrä on vähentynyt oleellisesti. Sairaanhoidajan tehtäviin vakainaistettu vuoden 2022 aikana seitsemän hoitajaa.

9.9.2022 on työssä aloittanut yhteinen kipsaaja (sissi) päivystyksen ja kirurgian poliklinikan kanssa. Henkilö on kipsiteknikkokoulussa, koulutus päättynee vuoden 2023 aikana. Päivystyspalveluissa on ollut lokakuussa avoinna apulaisyllilääkärin virka, johon valittiin viransijaiseksi yleislääketieteen erl Kirsi Määttä. Lääkärirekrytointia on tehty Finn'EM:n kandidampanjaan keväällä 2022 osallistumalla.

Koulutuksiin osallistuneiden määrä: (Populus/Titania ei luotettavia tietoja). Lämä koulutuksessa ollut 2, kipsaus koulutuksessa yksi. Muita pitkäaikaisia koulutuksia ei ole toteutunut.

Sairauspoissaolot (Titania/Populus ei luotettavia tietoja)

Työhyvinvointi: Vuoden 2022 loppu puolella aloitettu työhohjaus kerran kuussa. Vapaaehtoinen osallistuminen. Kesä koettiin raskaana, seurannan sulkua näyttäytynyt positiivisena työhyvinvointia tukevana.

Johtaminen ja palvelujen järjestäminen

Päivystyksen toiminnasta ostopalveluna toteutetaan triage-toiminta, jossa Terveystalo tuottaa yhden lääkärin resurssin virka-ajaksi ja kahden lääkärin resurssin iltavuoroihin ja viikonloppuisin. Perusterveydenhuollon kanssa tehty yhteistyötä yhteisten kokousten muodossa, joissa sovittu yhteisiä toimintatapoja. Puolustusvoimien kanssa yhteistyö jatkunut sovitusti. Vuoden 2022 lopussa pidetty yhteistyökokous, jonka mukaisesti yhtenäistettiin yhteydenpitoa ja laskutuksen liitetiedostoja.

Talous

Henkilöstövuokraus kulut alittuneet TA:n verrattuna. Vuoden 2022 aikana toteutettiin muutos ostopalvelulääkärityön osalta niin, että virka-aikaisesta toiminnasta otettiin Triage toiminnasta yksi ostolääkäri pois ja toiminta toteutetaan nyt omana lääkärityönä. Aineiden ja tarvikkeiden kulut myös alittuneet, koska TA tehty vuoden 2021 toteuman perusteella ja vaikutuksessa näkyi vielä Koronakuluja, jotka nyt poistuneet. Lisäksi seuranta ollut suljettuna 3 kk kesä-syyskuun aikana ja loppuvuoden toiminut 5 paikalla, joka vaikuttanut aineiden ja tarvikkeiden kulutukseen. Samalla vaikutus on näkynyt toimintatuottojen vähenemisenä.

Teho ja valvonta

Asiakas ja asukas

Potilailta saatu palaute oli vuonna 2022 pääsääntöisesti hyvää. Rakentavaan palautteeseen reagoidaan käymällä ne yhteisesti läpi ja tarvittaessa toimintaa kehittämällä. Asiakaspalautetta kerätään säännöllisillä tehoviikoilla sekä jatkuvan palautteen menetelmillä.

Potilasmäärät (suluissa 2021):

- kaikki hoitojaksot yht. 1114 (1124)
- heräämökaksot edellisen lisäksi 68 (55)
- valvontahoitojaksot 931 (865)
- tehohoitojaksot yht. 183 (261)
- koronajaksot, joko koronan tai muun syyn takia hoidossa 41
- MET ja elvytys käynnit yhteensä: 507 kpl
- Osastokonsultaatiot 10 kpl.

Henkilöstö ja uudistuminen

Sijaisten saatavuus äkillisiin poissaoloihin on ollut haastavaa. Varahenkilöstö on ajoittain paikannut sijaistarvetta ollen mukana listasuunnittelussa keväällä ja kesällä. Esihenkilöstö on ollut ajoittain runsaasti potilastyössä toimintaa turvaamassa. Uusia hoitajia on rekrytoitu harjoittelun jälkeen teho- ja valvontaosastolle töihin.

Sairaspoissaolot (Populus) 884 päivää: 48 hoitajalla = 18,4 päivää sairauspoissaolopäivää / henkilö. Koulutukset: 77 koulutuspäivää koko vuodelta, 1,6 koulutuspäivää / henkilö. Vuosittainen elvytyskoulutus on toteutunut koko osaston henkilökunnalla.

Laatuportin e-laitepassin käyttö on alkanut ja laite-edustajat ovat käyneet pitämässä koulutusta. Vuoden lopussa saatiin osaamisen arviointiin uusi mittari, joka on tarkoitus ottaa käyttöön 2023.

Kehityskeskustelut on käyty ryhmämuotoisina, joka koettiin suullisen palautteen mukaan hyvänä. Kehityskeskusteluun osallistui vuonna 2022 lähes 100 % henkilöstöstä.

Johtaminen ja palvelujen järjestäminen

QWL-lukema ollut 60,8 %, joka on laskenut ensimmäisestä mittauksesta koko ajan. Tulos on huhtikuulta 2022, koska sen jälkeen ei ole mittausta tehty. QWL:n tuloksia reflektoidaan ja toiminnan kehittämistä tarkastellaan myös johtamisen osaamisen ja palvelujen järjestämisen kohdalla. Toimintaa ohjaa laadunhallintajärjestelmä, jonka runkoa on pyritty hyödyntämään myös Mediecon oppimislustalle perehdyttämisen rungoksi. Yhteistyö päivystyspalveluiden esihenkilöstön ja vuoron vastaavien kanssa kehittyy koko ajan resurssin liikkumisen suhteen. Teho-valvontaosaston ylilääkäri on valittu akuuttihoito- ja pelastuksen toimialueen johtajaksi, minkä vuoksi osastolle on rekrytoitu avoimella haulla uutta ylilääkäriä. Virkaan ei tullut yhtään hakemusta, josta johtuen vuoden 2023 ensimmäiset 6 kk teho-valvontaosaston päiväaikainen työpanos toteutetaan yhteistyössä leikkausosaston anestesia- ja lääkärien kanssa. Loppuvuodelle 2023 ei ole vielä suunnitelmia.

Talous

Toteuma pysynyt talousarviossa.

Diagnostiset ja hoidolliset tukipalvelut-vastuualue

Kuvantaminen

Asiakas ja asukas:

Kuvantamisen palvelujen saatavuutta pyrittiin lisäämään ja samalla työn tuottavuutta parantamaan ajanvarauksen jonoseurannalla. Asiakaspalautteen keskiarvo oli 4,5/5,0 (tavoite >4,0) ja opiskelijapalaute 9,5 (tavoite >9,0). HaiPro-ilmoitusten määrä kasvoi.

Takaisinsoittopalvelua hoiti pääasiassa Sotkamon röntgenhoitaja, jolle tuli paljon ajanvarauksen perumissoittoja. Asiakkaan pitäisi soittaa suoraan tutkimusta pyytäneeseen yksikköön, jossa selviää perumiseen liittyvä muu jatkohoito.

Hyvinvointialueelle siirtyminen ja kansallisen kuva-aineistojen arkistointi (Kvarkki) työllisti ongelmatapausten vuoksi pacs-hoitajia.

Henkilöstö ja uudistuminen:

Yksikön hoitajien HTV2 oli n. 36 ja 1,2 sissihoitajaa. Radiologien HTV2 2,6. Uusia röntgenhoitajia saatiin rekrytoitua ja vakanssit ovat nyt täynnä, mutta perehtyminen itsenäiseen yötyöhön vaatii pitkän ajan. Perhevapaisten sijaisuuksiin on ollut vaikea saada määräaikaista. Pitkiä sairauslomia sekä covid-19 johtuvia poissaoloja oli paljon ja työtaistelutilanteen vuoksi vuoronvaihdot olivat hankalia. Esihenkilöt olivat paljon potilastyössä ja poissaolojen sijaistajina.

Työhyvinvointisuunnitelma oli käytössä ja sen avulla pyrittiin uudistamaan henkilöstön työssä jaksamista yhdessä sovituin keinoin. Onnistumisilmoituksia tuli paljon ja niitä annettiin myös toisiin työyksiköihin. Kehityskeskustelut käytiin kaikkien toimessa olevien kanssa. Työkierto oli soveltuvin osin käytössä. Osaamista laajennettiin sydän-MRI tutkimuksiin.

Säteilylain edellyttämää täydennyskoulutusta oli ulkoisena/ sisäisenä koulutuksena sekä verkko-oppimisympäristössä. Sairaala-fyysikko antoi säteilysuojelukoulutusta ja ulkoisiin koulutuksiin osallistuvat antoivat koulutuspalautteen osastopalaverissa ja toimintaa kehitettiin yhdessä. Vaadittava määrä säteilykoulutustunteja ei toteudu kaikilla. ERVA-alueen kliininen sisäinen auditointikierros tietokonetomografi-modaliteetilla edisti hyvien käytäntöjen huomioimista ja toimintatapojen kehittämistä.

Johtaminen ja palvelujen järjestäminen:

Pieniä säteilyn käytön laatueroja oli kuvantamisella vuonna 2022 yhteensä 20 kpl, joista 9 kpl TT-kuvantamiseen liittyviä. Sairaalaafyysikko laati tapausselostuksen ja annoslaskennan kahdeksasta poikkeamasta. Pienet poikkeamat on raportoitu kootusti STUK:lle tammikuussa 2023. Suuria välittömästi STUK:lle raportoitavia säteilyn käytön poikkeamia ei ollut vuonna 2022.

Kuvantamisesta potilaan saamat säteilyannokset ovat kansallisten ja kansainvälisten tavoitteiden mukaiset. Annoskeräyksistä saadut keskimääräiset annokset alittavat STUK:n asettamat vertailutasot. Säteilyannoksen ja kuvanlaadun optimointia on jatkettu tavanomaiseen tapaan.

Toimintaa järjestettiin enemmän virkaradiologityönä. Konsulttityön käytössä tuli vähennystä -27,7 %. KNF-lääkärin virka on täyttämättä. Lääketieteellisen fysiikan asiantuntijapalvelut ostetaan Pohden kautta.

Ulkoinen kliininen auditointi säteilytyössä toteutui v. 2022 koronaangiografia- ja isotooppitoiminnassa. Sisäinen kliininen auditointi tehtiin TT-toiminnassa. Sisäinen auditointi ryhdytti laadunkehittämistyötä, auttoi ylläpitämään toiminnan tehokkuutta, edisti hyvien käytäntöjen levittämistä, vahvuuksien ja kehittämiskohteiden tunnistamista sekä vahvisti ERVAN kuvantamisyksiköiden keskinäistä yhteistyötä. Sisäinen kliininen auditointi täydensi toiminnan itsearviointeja. Laatusertifikaatin 1. seuranta-arviointi toteutui palliatiivisen potilaan hoitoprosessissa.

Kliinisen neurofysiologian tutkimusvalikoimaan palautettiin hereilläpysymistestit. Yöpolygrafiaa tehtiin lähipalveluna Suomussalmen ja Kuhmon röntgeneissä.

Terveysasemien röntgensulkuja oli muutamana päivänä, koska hoitajien poissaoloihin ei ollut antaa sijaista Kajaanista. Kiireelliset tutkimukset ohjautuivat toiseen yksikköön.

Kliininen fysiologia ja isotooppiyksikössä generaattori tilattiin joka toiselle viikolle. Generaattorin toimittamisessa oli häiriöitä valtakunnallisesti ja tutkimuksia jouduttiin tämän vuoksi siirtämään. Henkilöstön monipuolista työkiertoa on hyödynnetty. Spect-TT-laitetta käytettiin Siemens-TT laiterikon aikana sekä huoltojen yhteydessä varalaitteena.

Kuvantamisen kuva-aineistojen arkistointi Kantaan on toteutunut. SAP- CommitRIS -rajapinnan kehittämistyö on vielä kesken ja tavoitteena on potilaaseen jätettyjen tuotteiden, mm. stenttien saaminen potilastietojärjestelmään.

Uusi suoradigitaalinen osastokuvauslaite antaa lisävarmuutta, laatua ja nopeutta toimintaan.

Tasapainoinen talous:

Talouden ja toiminnan seurantaraportista on tarkistettu kuukausittain talousarvioon tulleita poikkeamia. Talousarvion toteutuminen oli 98,4 % koko kuvantamisen osalta vuonna 2022.

Koneiden huolto ja varaosat aiheuttivat ison menoerän, koska toimintahäiriöitä oli paljon TT-,MRI- ja natiivikuvantamislaitteissa. Ulkoiset myyntitulot pienenevät -18,4 % (kuvatallennemaksut jäivät pois) ja sisäisen laskutuksen määrä laski -5,7 %.

Kuvantaminen	2021TP €	Toteuma 2022	Muutos %
Henkilöstökulut:	-3.049.817	-3.043.261	-0,2
Palvelujen ostot:	-1.869.832	-1.634.402	-12,6
Aineet, tarvikkeet:	-567.908	-824.516	+45,2
Muu toimintakulut:	-310.704	-292.200	-6,0
Toimintakulut yht:	-5.798.260	-5.794.380	-0,1

	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos 2021 - 2022	
						lkm	%
Koko sote yhteensä Radiologia:	58 715	56 804	52 759	53 168	51 721	-1 447	-2,7
Keskussairaala	40 204	38 952	37 017	37 447	37 091	-356	-1,0
Terveyskeskukset (ultra+natiivit)	18 511	17 852	14 946	15 006	14 630	-376	-2,5
Ultraäänitutkimukset koko sote	8 082	7 836	6 984	7 081	6 293	-788	-11,1
- terveysasemien uä:t yhteensä	3 420	3 344	2 826	2 934	2 502	-432	-14,7
- uä-tutkimukset KAKS	4 662	4 492	4 158	4 147	3 892	-255	-6,1
Toimenpideradiologia	2 208	2 124	1 721	1 667	1 701	34	2,0
Magneetti	3 753	3 409	2 994	4 050	3 547	-503	-12,4
Tietokonetomografiat	7 840	8 377	8 458	8 577	8 443	-134	-1,6
Natiivitutkimukset KAKS	20 634	20 265	18 493	18 689	18 447	-242	-1,3
Kajaani	5 989	5 768	4 702	4 885	4 608	-277	-5,7
Kuhmo	3 483	3 477	2 948	3 041	2 946	-95	-3,1
Paltamo	607	455	451	318	324	6	1,9
Sotkamo	4 675	3 852	3 338	3 411	3 547	136	4,0
Suomussalmi	3 757	4 300	3 507	3 351	3 205	-146	-4,4
Kliininen neurofysiologia (KNF)	1 781	1 799	1723	1703	1682	-21	-1,2
Yöpolygrafiit Suomussalmi			78	47	52	5	10,6
Yöpolygrafiit Kuhmo			82	74	95	21	28,4
Kliininen fysiologia ja isotooppi	323	346	348	338	278	-60	-17,8

Lääkehuolto

Lääkehuollon toiminta oli vuonna 2022 haasteellista johtuen yhdestä pitkäaikaisesta sairauslomasta ja aika ajoin useista lyhyistä ja samanaikaisista sairauslomista. Koronapoissaoloja oli useita. Yliöitä kertyi useasti.

Fimea suoritti viranomaistarkastuksen sairaala-apteekkiin helmikuussa 2022. Tarkastuksessa ei havaittu sairaala-apteekin toiminnassa kriittisiä puutteita. Muiden puutteiden korjaamisen osalta on tehty korjaussuunnitelma ja sen mukaan puutteita on jo korjattu.

Koronarokotologistiikka jatkui tiiviinä maakunnallisesti ja työllisti runsaasti apteekkia marraskuulle saakka.

Huoltokäytävä talouskeskuksen (sis. MAPO-rakennuksen) ja uuden sairaalan välillä oli poikki remontin vuoksi huhtikuun lopusta alkaen yhteensä n. 8 viikkoa. Se vaikutti mm. lääkekuljetuksiin, jotka jouduttiin järjestämään poikkeavalla tavalla.

Asiakasnäkökulma

Lääketoimitusrivejä oli v.2022 yht. 60675 kpl, joista älylääkekaappitoimituksia oli n. 9500 kpl. Lääketoimitusrivit väheni ed. vuodesta n. 4 %. Lääkevalmistuksen toimitusrivejä oli v.2022 n.4400 kpl ja kasvu oli n.13 % edelliseen vuoteen. Lääkevalmistuskokonaisuus sisältää myös solusalpaajavalmistuksen.

HaiPro-ilmoituksia tehtiin omasta toiminnasta ja niiden avulla omaa toimintaa on kehitetty. Myös PosiPro-ilmoituksia jaettiin. Asiakastytyväisyyskysely siirrettiin v.2023 puolelle proviisorin pitkäaikaisen sairausloman vuoksi.

Henkilöstö ja uudistuminen

Apteekin sairauspoissaolopäivät olivat yht. 251 tp., joista yksi oli pitkäaikainen. Lisäksi oli yhtäaikaista lyhyempiaikaisia sairauspoissaoloja, jotka vaikuttivat apteekin toimintaan välillä merkittävästi ja toimintoja jouduttiin muutamaaan kertaan priorisoimaan. Apteekin HTV2 oli 17,6.

Vakinaisen lääketyöntekijän toimeen ei saatu hakuvaatimusten mukaista hakijaa yrityksistä huolimatta. Kesäaika ja yhtäaikaisten akuuttien sairauslomien (sis. perhetaustaiset) aikana toimittiin hyvin vähillä lääketyöntekijöillä. Tämä osittain johtui myös siitä, että apteekissa usea henkilö tekee lyhyempää työaikaa; näistä kaksi oli lääketyöntekijöitä.

Kesäsijaiseksi ei saatu farmaseuttia, jolloin jouduttiin siirtämään laatutyöhön palkattu proviisori pariksi kuukau-
deksi lääkkeiden toimitukseen apteekissa. Tämä siirto tehtiin riskianalyysin perusteella.

Apteekki siirtyy ISO9001 laatustandardin mukaiseen toimintaan v.2023. Sitä varten palkattiin proviisori v.2022
kasaamaan ja tuottamaan tarvittavat laatudokumentit. Hän sai valmiiksi laatustandardin mukaiset dokumentti-
kokonaisuuden. Proviisorin palkkaus laatutyöhön johtui siitä, että vakinainen proviisori oli ollut sairauslomalla
5/2021 lähtien ja sairausloma jatkui edelleen.

Henkilöstö kävi aktiivisesti verkkokoulutuksissa.

Kehityskeskustelut toteutuivat 75 %:sti.

Johtamisen ja palveluiden järjestämisen näkökulma

Lääkkeiden käsinkeräilytoiminnosta saatiin validointiprosessi valmiiksi. Keräily tapahtuu sähköistä kapulaa
käyttäen, joka tallentaa lääkepakkauksesta tarvittavat tiedot apteekkijärjestelmään. Validointitapahtumien vir-
hemarginaali on jo lähellä asetettua pitkäaikaistavoitetta.

Solusalpaajatilausohjelma Kemokurin hankinta suoritettiin v.2022 ja käyttöönottokoulutukset on saatu ensim-
mäisten osastojen kanssa tehtyä. Päiväsairaala ja syöpätautien poliklinikka alkavat tilaamaan v.2023 alkuvuo-
desta potilaskohtaisia lääkeannoksia apteekista Kemokurilla.

OYS-erva-laajuinen lääkehankintakierros v .2023–2024 (2025) saatiin päätökseen suunnitelman mukaisesti.
Kilpailutuksen seurauksena hankittavien lääkkeiden keskihinta laskee hieman. Apteekissa ajettiin ja tallennet-
tiin apteekkijärjestelmään hintatarkistukset ja uudet hankintapäätökset sekä muut lääkepäätöksiin liittyvät muu-
tokset.

Pohjois- Suomen yhteistyöalueen suunnitteluun osallistuttiin lääkehuollon osalta suunnitelman mukaisesti.

Lääkkeitä koskeva valmiussuunnitteluharjoitus järjestettiin yhdessä puolustusvoimien kanssa toukokuussa.

Talouden näkökulma

Toimintatuotot: 164.274 eur (+64 %)

Henkilöstömenot: 891.710 eur (-3,5 %)

Palvelujen ostot: 307.038 eur (+15 %)

- tietojärjestelmäkustannukset, siivouskustannukset (ml. puhdastilasiivous) ja varastorobottihuol-
tokustannukset ottavat n. 2/3 palveluostokustannuksista.

Aineet, tarvikkeet ja laitteet: 342.920 eur (+80 %)

- lääkehävikki (117.300 eur) puuttui v.2022 talousarviosta. Puute huomattiin marraskuussa 2021
ja raportoitu heti taloushallintoon. Talousarvion muutos tuolloin ei enää ollut mahdollista. Pää-
osa tämän momentin ylityksestä johtui lääkehävikistä.

Muut toimintakulut: 73.640 eur (-10 %)

Toimintakulut: 1.615.467 eur (+10 %)

Patologia

Asiakasnäkökulma

Kokonaissuoritteiden (= itse vastattu ja/tai järjestetty oma työ + ostopalvelut) määrä v. 2022 oli 8290 kpl (muu-
tos edellisvuoteen -4,6 %), josta oman työn osuus oli 6880 kpl ja ostopalveluiden 1410 kpl. Oman työn ja osto-
palveluiden suhde oli hyvä, 83 %: 17 %. Kudosnäytteiden tutkimusmäärissä (5863 kpl) laskua oli -5 % ja syto-
logian näytemäärissä (1612 kpl) -3 % edellisvuoteen verrattuna. Obduktioita tehtiin 43 kpl, vainajahuollossa
määrät edelleen kasvoivat ollen 649 vainajaa (+27 %). Omassa palvelutuotannossa vastausaikavoitteessa
pysyttiin mainiosti: histologiassa 12/12 kk, sytologia 11/12 kk. OYS:n konsultaatio-ostopalvelujen vastausaikoja
seurattiin puolivuositaisjaksoissa; vastausajat vastasivat edellisvuotta ollen hyväksyttävät.

Henkilöstön ja uudistumisen näkökulma

Yksikön HTV2 oli 7.0. Työmäärään nähden se on riittävä, joskin joskus samanaikaisten poissaolojen aikana
niukahko. Merkittävä henkilöstökorjaus saatiin toteutettua v. 2022, kun yksikköön viimein saatiin vakinaistettua
lääkintävahtimestari. Henkilöstön sairauspoissaoloissa ei juurikaan tapahtunut muutoksia; yhden työntekijän
pitkä sairauspoissaolo muuttui kuntoutukseksi.

Laboratorion laitekantaa uudistettiin immunoautomaattien osalta. Laboratorion tietojärjestelmä QPati päivitettiin ajantasaiseen versioon, mikä osaltaan tulee sujuvoittamaan laboratoriotyötä. Vainajahuollon volyymien kasvu aiheutti kiikkerän tilanahtausvaiheen talvella 2022, minkä vuoksi jouduttiin vuokraamaan kylmäkontti lisäsäilytystilaksi. Loppuvuodesta MAPO-taloon rakennettiin uusi 16-paikkainen vainajakylmiön lisälaajennus korvaamaan vuokratonttia.

Laatusertifikaatti oli edelleen voimassa. Syksyllä 2022 yksikön kaikki kirjalliset ohjeet ja laatukäsikirjan kirjaukset (Laatukäsikirja, työohjeet, värjäysohjeet, laitteiden käyttöohjeet, ohjerekisteritekstit jne.) läpikäytiin perinpohjaisesti päivittämällä ne sekä asiasisällöllisesti ajantasaisiksi että ulkoasultaan HVA-yhteensopiviksi.

Johtamisen ja palveluiden järjestämisen näkökulma

Patologian tulosyksikkö toteutti perustehtävänsä kustannustehokkaasti ja laaditussa TA2022:ssa pysyen. Oman työn ja ostopalveluiden suhde pysyi edelleen hyvänä: oman työn osuus palvelutuotannosta oli 83 %, ostopalveluiden 17 %. Ostopalvelumenot vähenivät 6 %:lla, yht. -8000 €. Aineiden ja tarvikkeiden ostoissa saavutettiin -24 %:n (n. 40000 €) kuluvähenemä. Palveluiden ostojen +9.4 %:n (noin 15000 €) kasvu selittyy jätehuoltomaksujen nousulla. Paitsi, että eri jätelajien maksut sinällään nousivat, patologian aiemmin väärin kohdennetut jätemaksut palautettiin patologialle aiheuttaen menoeränousun. Sisäisen laskutuksen määrä laski -4 % ollen 971707 €. Vuoden 2022 lopussa tarkistettiin patologian tutkimushinnasto +2.5 %:n korotuksilla.

Talouden näkökulma

Toimintatuotot: 6 023 € (-1,1 %)
 Toimintakulut: 720 309 € (-0,7 %)
 Henkilöstömenot: 406 972 € (+4,1 %)
 Palvelujen ostot: 168 369 € (+9,4 %)
 Aineet, tarvikkeet ja laitteet: 127 613 € (-24,2 %)
 Muut toimintakulut: 17354 € (+42,2 €)
 Tilikauden tuloslaskelma: 760160 € (+0,4 %)
 → Budjetissa pysyttiin, ei budjettilylystä

Välinehuolto

Asiakas ja asukas

Välinehuoltoprosessi on tärkeä osa potilasturvallisuutta, siinä puhdistetaan, desinfioidaan ja steriloidaan monikäyttöiset lääkinnälliset laitteet (instrumentit ja hoitovälineet) valmistajan huolto-ohjeiden mukaisesti. Gemini-toiminnanohjausjärjestelmä ohjaa välinehuollon prosessia. Vuoden 2022 lopussa Gemini otettiin käyttöön myös hammashuollossa, joten Gemini kattaa nyt kaikki välinehuollon asiakkaat. Välinehuollon asiakkaat ovat pysyneet pääsääntöisesti vakiona jo vuosia, mutta vertailuvuosien tuloksista puuttuu suurin osa hammashuollon huolletuista instrumenteista.

Huolletut instrumentit kpl	2022	2021	muutos
Taipuisat endoskoopit	7141	5028	+42 %
Containerit	8427	8932	-6 %
Korit ja setit	1661	1916	-13 %
Kaikki yhteensä	93117	85486	+9 %

Haipro-ilmoitukset yksikkö, jossa tapahtui yhteensä 30 kpl ja ilmoittaja yksikkönä välinehuolto 38 kpl.

Henkilöstö ja uudistuminen

Välinehuollon HTV2 15,23 ja HTV3 14,3. Välinehuollolla ei ole sijaisia vuosilomiin eikä muihin poissaoloihin. Sairauslomia oli vuoden aikana yhteensä 192 työpäivää, joten välinehuollossa on toimittu jatkuvalla vajaaresursilla. Suunnitelmissa on, että jatkossakin välinehuollossa järjestetään oppisopimuskoulutusta yhdessä rekrytointi yksikön kanssa, jotta turvataan välinehuoltajien saatavuus. Johdonkatselmuksessa todettiin välinehuoltotoiminnan turvaamiseksi sisäisensijaisen tarve. Kehityskeskustelut toteutuivat 2022.

Johtaminen ja palvelujen järjestäminen

Välinehuollon prosessissa edelleen haasteita, koska koneiden toiminnassa oli ajoittain ongelmia, joita korjattu yhteistyössä tekniikan ja laitetuottajan kanssa. Loppuvuodesta tehtiin välinehuollolle hinnasto, jonka mukaan 2023 aloitetaan laskuttaminen välinehuollon asiakkaita käytön mukaan. Myös koneiden huoltosopimuksen lääkintälaittehuolto teki alkavaksi 2023 (takuu aika päättyi pidennettynä syksyllä 2022). Gemini 10 päivitys siirtyi vuodelle 2023 toimittajasta johtuvista syistä.

Pohjois- Suomen yhteistyöalueen (YTA) suunnitteluun osallistuttiin välinehuollosta

Talous

Henkilöstömenot: 671.334 eur, henkilökunnalla oli runsaasti palkattomia poissaoloja sekä yksi välinehuoltaja teki osa-aikaista työaikaa.

Palvelujen ostot: 95.227 eur, Gemini päivitys ei toteutunut suunnitellusti v. 2022 vaan siirtyivät vuodelle 2023
Aineet, tarvikkeet ja laitteet: 152.763e huoltosopimus kustannukset eivätkä realisoituneet vuodelle 2022 vaan siirtyivät vuodelle 2023.

Toimintakulut: 932.827 eur

Infektioiden torjunta

Hoitoon liittyvien infektioiden ja hoitolaitosepidemioiden seuranta ja raportointi on toteutunut suunnitelman mukaisesti. SAI-rekisterin käyttö yksiköiden omavalvonnassa ei ole edistynyt resurssipulan takia. Avohoidon ja väestön tartuntatautiseuranta toteutunut merkittävien löydösten osalta ja alueellinen tartuntatautirekisteriin liittyvät tehtävät ja raportointi hoidettu.

Infektioiden torjunnan ohjeet päivitetty ja koulutusta on järjestetty suunnitelman mukaisesti. Koulutusta ja ohjausta koronaepidemiaan liittyen on toteutettu tarpeen mukaisesti Kainuun sotien yksiköissä. Koronaepidemian myötä vajetta on syntynyt yksikkökäynneissä. Yksiköiden infektiokatselmuksia ja ohjauskäyntejä on käynnistetty uudelleen koronaepidemian tuoman tauon jälkeen. Verkostotapaamiset käynnistetty uudelleen koronatauon jälkeen yhdyshenkilöverkostolle.

Henkilökunnan poissaoloihin ei ole ollut sijaistusta. Tartuntatautihoitajan vakanssin saaminen yksikköön ei ole edennyt.

Sihteeripalvelut

Henkilöstö: Vuoden 2022 aikana sihteeripalveluyksikössä vakinaistettiin 16 määräaikaista työntekijää, rekrytoitiin uusia työntekijöitä 9 kpl, eläköityi 2 työntekijää, yksi työntekijämme menehtyi. Työsuhteesta irtisanoutui kolme työntekijää. Irtisanoutumisten taustalla oli vakituiset paremmin palkatut työtehtävät.

Sairauspoissaoloja oli keskimäärin 17,8 pv/työntekijä (nyt työsuhteessa olijat), jotka heijastuvat suoraan eri tiimien toimintaan. Kehityskeskustelut toteutuivat 100 %. Työhyvinvointikeskusteluja on käyty joitakin kpl, osa-aikatyötä sekä etätöitä on jaksamisen tueksi sovittu joillekin työntekijöille. Työhyvinvoinnin kehittämiseksi pidettiin kolme työpajaa, johon osallistui osastonsihteeriedustaja kaikista tiimeistä. Työturvallisuus-haiproja on tehty peräti 34 kpl; 10 niistä liittyy työmatkalla tapahtuneisiin kaatumisiin, n. 20 tartunnanvaaraan/läheltä piti tartuntaan koskien korona-altistumisia taukotilassa.

Osastonsihteerien työkierto on koettu haasteelliseksi, mutta nähty toisaalta ainoaksi keinoksi turvata osaamisen riittäminen eri kohorteissa. Yksikköpalavereja esimiesten kanssa on toteutettu jollakin alueella säännöllisesti, joissakin tarpeen mukaan.

Asiakasturvallisuus: Haiproja on kirjattu 98 kpl, tapahtui potilaalle-osuus noussut ed. vuodesta ja kehittämisedotukset vähentyneet. Tiedonkulun alueelle kohdentuu lähes kaikki vaaratilanteet. Tähän liittyen on työstetty ohjeita sekä perehdyttämispöytä eri kohortteihin, päivittäisiä toimintatapoja käyty läpi jne. Toisaalta ns. työkiertoa on tarkasteltu useassa tiimissä, muokattu sopivammaksi. Tietosuojapoikkeamia on kirjattu seitsemän kpl; kolmessa tapauksessa asiakkaalle tuli toisen henkilön tietoja kirjeessä eli toimintatapojen korjaamista on tarvittu.

Tekstinkäsittely: Sanelun purun tilanne on ollut haasteellinen liki koko vuoden. STM:n suosituksessa viiden vuorokauden määräajasta ei ole aina ole pysytty. Kokonaisuudessaan tilanne on parempi kuin vuoden 2021 aikana. Purun viive on keskiarvotunteina 43,4 eli noin 2 vrk. Tukena on hyödynnetty jo eläköityneitä aiempia työntekijöitä ja ylityömääräystä. Kokonaissanelumäärä on laskenut vuodesta 2021 n. 5000 kpl. Puheentunnistujärjestelmän hankinta ei toteutunut.

Sihteeripalveluiden toimintakäsikirjan laatiminen ja QF:n hyödyntäminen käynnistettiin syksyllä 2022, suurin osa dokumentoinnista on valmiina.

Kuntoutuspalvelut

Asiakas ja asukas

- Kuntoutuspalveluiden suoritteita kertyi enemmän kuin oli suunniteltu. Käynnit; Pth: 25 336 (25 000) käyntiä, Esh: 22 375 (22 000) käyntiä, keh.pkl: 4562 (2500) käyntiä, keh.os: 978 hp (1300 hp) ja apuvälinelainauksia 12688 kpl (sis. esh + pth).
- Asiakaspalautteet olivat erinomaisia. Asiakastytyväisyys ka. 4,8/5,0 ja palveluamme suosittelisi 9,4/10 asteikolla.
- Potilas- ja työturvallisuusilmoituksia on tehty vastuualueelle 194 kpl, jotka on käsitelty protokollan mukaisesti.
- Virkalääkäreiden vakanssit ovat täytettynä. Kuntoutuksessa on käytetty yhtä ostolääkäripalvelua, lähinnä kouluttajalääkäri työhön 81h kuluneen vuoden aikana.
- Hoitotakuu toteutui kuntoutuksen lääketieteellisillä poliklinikoilla. Kajaanin puhe- ja toimintaterapia arvioinneissa välillä hoitotakuu ylittyi vuoden aikana. Kuulon kuntoutusohjauksessa hoitotakuu ylittyi.
- Olkatoiminta on vuoden aikana aktivoitunut uudelleen koronarajoitusten lievennetyä.
- Liikuntaneuvontatoiminta on jatkunut entiseen tapaan kahden työntekijän voimin koko Kainuun soten alueella.
- Syksyn kutsuntapäiviin osallistuttiin kunnissa.
- Koulufysioterapeuttipilotti jatkuu ja fysioterapeutti käy neljällä koululla (Kajaanissa), kahden viikon välein kussakin.
- Etävastaanottoja lisätty kuntiin Teamsin, puhelimen ja Videovisitin välityksellä.
- Kuntoutustutkimuspoliklinikka ja kehitysvamma-poliklinikka ja -osasto olivat kesällä 4 viikon sulussa.

Henkilöstö ja uudistuminen

- Henkilöstörekrytoinneissa on onnistuttu pääsääntöisesti; 1 toimintaterapeutin vakituinen ja 1 määräaikainen tehtävä on täyttämättä 31.12.22. Oma tuotantoa on jonkin verran täydennetty terapiaostopalveluilla. Asiakasostopalvelut minimoitiin, pysyttiin hyvin budjetissa ja samalla vahvistettiin omaa toimintaa.
- Kevään työhyvinvointikyselyn QWL tulokset paranivat vrt. edellinen mittaus 59,8 %, joka näyttäytyy soten keskiarvoa paremmalta (54,9 %). Kuntoutuksen esimiesten QWL oli 66,0 %.
- Keskitettynä koulutuksena käynnistyi fysioterapeuttien suoravastaanottokoulutus. Näin vahvistetaan SVO osaamista sote-keskuksissa.
- Kehityskeskustelut toteutuivat 100 %
- Lyhyitä sairauspoissaoloja on ollut paljon, jotka osittain johtuneet koronaepidemiasta. Sairauspoissaoloja 1505 tp (ka. 11,9 tp/tt).
- Tyhy-iltapäivät ovat toteutuneet niin keväällä kuin syksyllä kuntoutuspalveluiden henkilökunnalle.
- Vakanssien täyttöaste n. 98,4%, ostopalveluilla on tuettu omaa toimintaa (toimintaterapia, puheterapia)
- Kehitysvammaosastolle sijaisten rekrytointi on ollut haasteellista, osaston henkilökunta venynyt ja tehnyt kahta vuoroa peräkkäin ja vaihtanut vapaapäiviä työvuoroihin henkilöstön sairauslomien ja työtaitelujen vuoksi.
- Täydennyskoulutusta on järjestetty ja mahdollistettu säännöllisesti henkilökunnalle. Läsnä koulutuksia vähemmän ja etäkoulutukset lisääntyneet.
- Kuntoutuksen vastuualueelle yhdelle sairaanhoitajalle ja yhdelle kuntoutusohjaajalle myönnettiin Aessori Rissanen stipendit.
- Toimintaterapeutti Virpi Saarela valittiin Kainuun soten vuoden työntekijäksi.
- Etäkuntoutusta kehitetään läsnäkuntoutuksen tueksi täydentämään palveluja. Myönteisiä kokemuksia piloteista, jotka edelleen jatkuvat. Tecnos-hanke päättyi 2022.
- Suomensalmen, Kuhmon ja Sotkamon terveysasemien sisäilmaongelmat ovat aiheuttaneet haittaa.
- Osittaisia etätyösopimuksia on voitu laatia esimiehille ja osalle työntekijöitä riippuen tehtävästä.
- Apuvälinehuolto on tehostanut vuositarkastuksia sähköisten apuvälineiden osalta.

Johtaminen ja palvelujen järjestäminen

- Kuntoutuspalveluiden jory on kokoontunut kuukausittain. Esimiesten kuntakierros toteutui syksyllä ja kuntoutuksen henkilöstöinfo toteutui x4 vuoden aikana.
- Sairaalalla työtehtäviä on muutettu niin että pääosin osastoilla (esh – pth) työskentelevät toimivat siellä "auttaen" toisiaan ja kuntoutuspolilla työskentelevät tekevät polityötä, sellaistaakin, jota ennen tekivät myös osastolla toimivat. Tämä on koettu hyvänä muutoksena, vaikka vielä toiminnan muutos hakee muotoaan. Näin on pyritty häivyttämään myös esh – pth tehtäviä.
- Opiskelijapalautteita jätettiin 11 kpl, joiden ka oli 9,1/10.
- Hellä-hankkeeseen liittyvää vastaanoton moniammatillisen toimintamallin kehittämistä on työstetty koko vuosi ja työ jatkuu vielä 2023.

- Kuntoutuspalveluilla on käynnissä Hellä-hankkeessa työpaketti H. jossa kehitetään sote-keskusten kuntoutuspalveluja.
- Kotikuntoutustoiminnan laajentuminen ei ole toteutunut useista yrityksistä huolimatta vakansseja ei ole saatu.
- Eri sidosryhmien kanssa on ollut säännöllisesti tai erikseen sovitusti palavereita prosessien ja rekrytoinnin kehittämiseksi (mm. Vuokatin satelliittiryhmät, KamK, eri vastualueet ja tulosityksiköt sotessa, TE-palvelut, Tyvi Oy).
- Apuvälinekeskuksen sisäinen auditointi toteutunut huhtikuussa -22 ja Kuntoutuspalveluiden ulkoinen sertifiointi huhtikuussa -22, jonka myötä sertifikaatti uusittiin
- Apuvälinekeskus on ottanut käyttöön effector-ohjelman sähköisen allekirjoitusosion (prosessi nopeutunut), apuvälineiden kuljetuspyynnöt toukokuussa -22. Lisäksi on suunnitteilla varaosatilauksen tekeminen effectorin kautta.
- Virtuaalinen laiteteri otettu käyttöön, sairaanhoitaja -opiskelijat tekivät opinnäytetyön kuvaukset Kätevään kotiin 13.10.2022.
- Kehitysvammaliiton vierailu Kainuun soteen oli 24.8.2022, he vierailivat kehitysvammaosastolla ja -poliklinikalla.

Talous

Toimintatuotot: 502 136 € (141,5 %)

Toimintakulut: 8 955 977 € (94,4 %)

- Henkilöstökulut 6 153 592 € (93,5 %)
- Palvelujen ostot 957 020 € (90,7 %)
- Aineet, tarvikkeet 1 487 775 € (103,3 %)
- Muut toimintakulut 357 590 € (87,1 %)

Toimintakate: 8 453 840 € (92,6 %)

- Kuntoutuspalvelut on onnistunut taloudenhallinnassa ja kustannukset on alitettu vrt. taloussuunnitelma.
- Päivystyksen ja kirurgian poliklinikan kynnärsauvojen hankinnat on siirretty apuvälinekeskukseen vuoden 2022 aikana. Määrärahoja näihin hankintoihin ei ole vielä siirretty. Tätä asiaa selvitetään vuoden 2023 budjetin laatimisen yhteydessä.
- Aikuisten yksilölliset ortopediset apuvälineet ja palvelut hankintapäätös KAID-2022-12 on julkaistu/ Maire Ahopelto 9.9.2022.
- Apuvälinekeskus on mukana Erva-alueen Pohjois-Suomen apuvälinehankintarenkaassa (1.1.2023 YTA-alue). Hankintarenkaan ulkopuolisissa päätöksissä yhteistyötä tehdään hankintatoimiston kanssa.
- Lääkinnällisen kuntoutuksen, lymfaterapiapalveluiden ja jalkahoidon osalta on kilpailutus dynaaminen hankintajärjestelmän osalta saatu valmiiksi 2023 – 2026 ajanjaksolle.

Erityistä menossa:

- Hoitotarvikejakelun siirtymisestä kuntoutuspalveluihin osaksi apuvälinekeskusta on käynnistetty valmistelutyö. Samoin Kainuun hyvinvointialueelle siirtymistä valmisteltu.

Lasten ja perheiden terveyspalvelut

Asukas ja asiakas:

Asiakas- ja potilaspalautteita saatiin QPro-järjestelmän kautta 46, joiden keskiarvo oli 4. Tehostettuja viikkokyselyjä ei toteutettu kaikissa yksiköissä, mikä koronatilanteen vuoksi vaikutti vastausten määrän vähenemiseen (2021 palautteita saatiin 99, joiden ka oli 4,1.) Suullista palautetta kysyttiin useammassa yksikössä järjestelmällisesti ja palaute oli pääsääntöisesti positiivista.

Neuvolatyössä asiakastyytyväisyyttä mitataan THL:n valtakunnallisella kyselyllä. Se on säilynyt korkealla tasolla, kokonaisarvio Kainuun neuvolapalveluiden toiminnasta oli 4,9.

Omasote on käytössä melkein kaikissa yksiköissä. Koulu- ja opiskeluhuollon toiminnassa lisäksi Wilma-järjestelmä. Takaisinsoittojärjestelmä on käytössä useimmissa yksiköissä.

Etäkäyntejä toteutettiin puhelimitse ja jonkin verran verkkovälitteisesti. Lasten ja nuorisopsykiatrialla etälääkäritoimintaa käytettiin paljon. Rokotustoiminnan järjestelyjen vuoksi koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja neuvolatarkastuksissa jouduttiin priorisoimaan tarkastuskäyntejä.

Henkilöstö ja uudistuminen:

Henkilöstön rekrytoinnissa on paljon haasteita. Henkilöstövajetta on lääkäreiden osalta lasten somatiikan ja lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäreiden osalta sekä perusterveydenhuollossa äitiysneuvolassa ja opiskeluterveydenhuollossa. Psykologivajetta on eniten koulu- ja nuorisopsykologeissa ja Kajaanissa perheneuvolapsykologeissa.

Hoitohenkilöstön osalta vakituisiin vakansseihin on saatu työntekijät. Sijaisuuksiin ei ole saatu hoitajia, erityisesti lyhyet sijaisuudet jouduttiin hoitamaan oman henkilökunnan vuoronvaihdoin.

Sairaalassa osastohoidon hoitajamitoituslaskennan uusintalaskenta toteutettiin syksyn aikana. Osastoilla L ja P ja Lp ja NP laskennan tulokset eivät paljon poikenneet edellisen laskennan tuloksista.

Koulutuksiin pystyttiin osallistumaan lähes suunnitelmien mukaisesti. Koulutuksia oli vielä peruuntunut järjestäjien toimesta ja haastava henkilöstötilanne myös vähensi koulutuspäiviin osallistumista. Paikallisia ja sisäisiä koulutuksia järjestettiin ja niihin pystyttiin osallistumaan. Etäosallistuminen todettiin hyväksi toimintamalliksi tulevaisuudessakin.

Sairauspoissaolojen määrä lisääntyi kaikissa ammattiryhmissä. Koronasairauspoissaoloja oli paljon kaikissa yksiköissä. KVTEs ja Sote sopimuksen henkilöstöllä sairauspoissaolotyöpäiviä oli 2760, joista 2/3 osapalkalla 411 ja tartuntatautilainmukaisia 383 työpäivää.

Sisäilmaongelmia neuvoloissa Kajaanin keskustassa ja Lohtajalla ja Kuhmossa.

Kehityskeskustelut eivät toteutuneet kaikissa yksiköissä 100 %, esimiesmuutosten ja haastavan koronatilanteen vuoksi. Tyky-päiviä pystyttiin järjestämään ja niihin pystyttiin osallistumaan hyvin. Työnohjaus pystyttiin järjestämään lähes kaikissa yksiköissä, joissa siihen oli tarvetta ja halukkuutta. Työnohjauksen kilpailutuksen ja sisäisten työnohjaajien vähäisen määrän vuoksi järjestämisessä oli haasteita.

QWL-työilmapiirikysely toteutettiin keväällä. QWL-tulos 58,8 %. Mittauksen tuloksia käsiteltiin ja suunnitelmat tehtiin. Työhyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä toteutettiin kohdennetusti esim. työterveyspsykologin ryhmäkäynnit, tiimien omat palaverit. Työnohjausta järjestettiin suunnitelmallisesti yksiköissä. Kehityskeskustelut eivät toteutuneet 100 %, Opiskelijapalautteita saatiin sh ja th opiskelijoilta 65 kpl, ka erinomainen 9.

Synnytysten hoitamiseen jatkolupa saatiin viideksi vuodeksi eteenpäin. Synnytyksiä oli 762, joista Kainuun ulkopuolelta synnyttäjiä

Johtaminen ja palvelujen järjestäminen:

Haipro-ilmoituksia tehtiin 242 (2021 217). Ilmoitusten määrä on lisääntynyt vuosittain. Tiedonkulkuun liittyviä oli 29,7 %, (vähentynyt 10 % vuodesta 2021). Lääkehoitoon liittyvien ilmoitusten määrä 26 %, on myös laskenut vuosittain. Ilmoituksista oli 29,3 % läheltä piti-tilanteita, 44,1 % tapahtui potilaalle. Kehittämisehdotus tehtiin 20,2 % ilmoituksista.

TT-palautteita tehtiin 148, joista 48 oli tartuntavaarailmoituksia. Onnistumisilmoituksia oli 14. Tietoturvailmoituksia oli 9, joissa salassapito vaarantui 55,6 % ja ohjelmisto- laitehäiriö oli 2,2 %. Ilmoitukset käsitellään suunnitelmallisesti ja tehdään kehittämistoimenpiteet.

Lasten- ja nuorisopsykiatrian yksiköt muuttivat viimeisinä uuteen sairaalaan E-siipeen maaliskuussa. Potilaspaikat vähenivät kummallakin osastolla 5. Lastenpsykiatrialla 5 viikko-osastopaikkaa riittävät hyvin; hoitopäiviä oli 545 (v 2021 575).

Nuorisopsykiatrian osastolla ylikuormitusta oli edelleen, vaikka hoitopäivät kaikkiaan vähenivät. V. 2022 hoitopäiviä oli 1531, kuormitus oli 97.5 % (v. 2021 kuormitus oli 116,8 % ja hoitopäiviä 1761).

Molempien pkl:n avohoitokäynnit hoitajilla lisääntyivät lääkärivajeenkin vuoksi. Nuorisopsykiatrialla kahdesta virkalääkäristä vain ylilääkäri työskenteli yksin suurimman osan vuodesta. Ostopalveluna etälääkäriä nuorisopsykiatrialla käytettiin.

Lastenpsykiatrian ylilääkärin irtisanoutuminen joulukuun alusta aiheutti haasteita potilastyöhön ja yksikön johtamiseen.

Koulu- ja nuorisopsykologeilla ei ollut elokuun alusta lähtien tulosityksikköpäällikköä. Perheneuvolan tulosityksikköpäällikkö oli virkavapaalla 6 kk. Perheneuvolan päällikön tehtäviä hoiti osan aikaa sosst vs:nä. Näitä päällikön virkoja ei voitu täyttää vakinaisesti hyvinvointialueen suunnittelun vuoksi.

Neuvola ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon esimiestyön uusi organisoituminen aloitettiin vuoden alusta. Seudullinen esimiesmalli purettiin ja muutettiin maakunnalliseksi. Yksi kolmesta virasta lakkautettiin eläköitymisen jälkeen. Nyt toinen päälliköistä vastaa maakunnallisesti koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta ja toinen äitiys- ja lastenneuvola ja perhesuunnittelutyöstä. Rokotustoiminta ja joukkoseulonnat kuuluvat molemmille.

Lasten ja nuorten somaattiseen erikoissairaanhoidon ja naistentautien ja synnytysyksiköihin on haettu toista apulaisosastonhoitajaa useammalla haulla. Apulaisosastonhoitajan puuttuminen aiheuttaa haasteita osastonhoitajan sijaistamisessa ja päivittäisen työn organisoimisessa.

Synnytysten hoitamiseen jatkolupa saatiin viideksi vuodeksi eteenpäin. Synnytyksiä oli 762, joista Kainuun ulkopuolelta synnyttäjiä 344. (v 2021 814) Perheosastolla hoitopäiviä oli (synnyttäjä + vastasyntynyt) ja muut dg yhteensä 4819.

Lasten ja nuorten osastolla hoitopäiviä oli 2207, mukana neurologiset, kirurgiset, päiväsairaala hoitopäivät.

Perhekeskustoiminnan kehittämisessä on edelleen oltu mukana. Tilahaasteita on Kajaanissa, neuvola toimii edelleen vanhassa Tk kiinteistössä ja Lohtajalla ja muu perhekeskus Kalliokadulla. Sisäilmaongelmia Kajaanin neuvoloissa ja Kuhmossa. Niitä tutkitaan.

Vastuualueelta on osallistuttu useisiin hankkeisiin; OT-keskushanke, Hellä-hankkeen sisällä moniammatillinen neuvolatyön kehittäminen, lähisuhdeväkivaltatyönkehittäminen, Sivi-Sote yhteistyö, elämässä mukana itsemurhien ehkäisy-, Katajainen-, Päkä-, maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille hanke.

Esihenkilöiden vaihtuminen ja vajuus on aiheuttanut lisätyötä ja koordinoitua vastuualueen esihenkilöille.

Syksyn ajan on ollut paljon eri kokoonpanoilla kokouksia, neuvotteluja ja järjestäytymistä uuteen hyvinvointialueeseen liittyen. Nämä ovat vieneet paljon työaikaa.

Talous:

Taloutta seurataan säännöllisesti.

TA / toteuma: Toimintatuotot 120,2 %, ulkokuntalaiset potilaat

Henkilöstökulut 98,1 %, täyttämättömiä vakansseja

Palvelujen ostot 108 %

- aspaostot 117,3, joista avohoito KYS 138,9 %
- tulkkauspalvelujen osto 162,9 %
- laboratoriopalvelujen ostot 169,9 %
- NordLab 140,3 %

Aineet, tarvikkeet, tavarat 113,6 %

- lääkkeet 185,6 %

Suun terveydenhuolto

Asukas ja asiakas:

Suun terveydenhuollon vastuualueella purettiin jonoja massiivisesti: keväällä Sotkamossa noin 500 potilaan jono, kesästä syksyyn Kajaanissa 1800 potilaan jono ja Kuhmossa 270 potilaan jono. Lisäksi joulukuussa Kajaanissa purettiin n. 330 potilaan jono. Jononpurkujen rahoitukseen saatiin mukaan Hellä-hanke sekä Kestävän Kasvun Kainuu -hanke. Myös oma henkilökunta osallistui jononpurkuun paikallisen jononpurkusopimuksen sekä Kestävän Kasvun Kainuu -hankkeen rahoituksilla. Isojen jononpurkujen jälkeen Kainuussa oli jonossa yhteensä 1600 potilasta. Syynä pidetään yksityisen kustannustason nousua, palvelusetelin käytön notkahdusta, yleisterveydellisistä syistä lisääntyneitä hoitoon hakeutumista ja kunnallisten palveluiden vetovoimaisuutta sekä väestön ikärakenteen ja suun sairauksien yhteismitallista hoidon tarpeen kasvua.

Palvelusetelin käyttö notkahti vuoden 2022 aikana. Palveluseteliin varatusta määrärahasta (97 000 e) käytettiin lopulta vain 26 000 e. Syiksi otaksuttiin subvention ja yksityisen hintatason erkaantumista ja yleistä hintojen nousua.

Henkilöstö ja uudistuminen:

Henkilöstötilanne pysyi vuoden aikana hyvänä: lähes kaikki vakanssit täytettiin ainakin osittain. Määräaikaisten työntekijöiden määrä nousi huomattavasti aiemmasta. Rekrytoinnit hammaslääkäripuolella onnistuivat seuraavaan vuoteen Ristijärvellä, Suomussalmella ja Sotkamossa. Hellä-hankkeen ja Kestävän Kasvun Kainuu -hankkeen turvin tehtiin mm. laaja työhyvinvointiin liittyvä opinnäytetyö (12 op), käytiin hoitoloittain arvokeskusteluja, selvitettiin perusterveydenhuollon nukutushammashoidon käynnistämistä ja tehtiin toimia kohti jonotonta Kainuuta. Tiedottamisessa vakiintui viikoittain järjestettävä Ajankohtaiset, josta henkilökunta saa uutiskirjeen. Rekrytointia ja pitovoimaa haittasivat mm. Sotkamon ja Lohtajan hammashoitoloiden sisäilmaongelmat. Ostopalvelulääkärien saatavuutta heikensi jossain määrin se, ettei hoitohenkilökunnalla ole työaikapankkia, mikä vähensi halukkuutta tehdä räätälöidyn mittaisia työpäiviä. Joulukuun alussa esihenkilövahvuudessa aloitti apulaisylihammaslääkäri uudessa virassa, mikä toi merkittävää parannusta lähijohtamisen resursseihin.

Talous:

Tilikauden tulos: toteutui 103 % Talousarvio 8 756 265,19 e, Toteuma 9 015 598,18 e.

- Toimintatuotot: 85,4%, TA 2.932.940,00 e, TO 2.505.977,15 e.
- Toimintakulut: 98,7 %, TA -11.513.890,46 e, TO -11.360.939,78 e.
- Aspaostot: palveluseteli 33,5 %, TA -97.000 e, TO -32.515,28 e.
- Työvoiman vuokraus: 100,2 %, TA -805.900,00 e TO -807.762.81 e.

Hoitotarvikkeet pysyivät hyvin lähellä budjetoitua, 100,7 %:ssa. Asiakasmaksutuotot jäivät vajaiksi, 85,5 %. Määräaikaisia työntekijöitä palkattiin runsaasti, määräaikaisten lääkärien kulut 257,3 %, hoitohenkilöstön määräaikaisten kulut 476,2 %. Koska vakituisia tekijöitä oli puolestaan vähemmän tai osa-aikaisuuksia merkittävästi, oli koko palkkojen toteuma tasapainoinen, 100,3 %.

Terveyskeskuspalvelut

Asiakas ja asukas

Vastaanottojen uusi toimintamalli on asteittain otettu käyttöön kaikilla Kainuun soten terveysasemilla. Sotkamossa ja Suomussalmella pääsee hoitoon jo nyt tulevan hoitotakuun (7 vrk) sisällä. Sama tilanne oli myös Kuhmossa, jossa kuitenkin loppuvuodesta lääkärivajeen vuoksi hoitoon pääsy vaikeutui eikä nykyisessäkään (3 kk) hoitotakuussa enää pysytty. Kajaanissa hoitotakuun ylitykset ovat jatkuneet koko vuoden ja ensi vuoden alkuun on suunniteltu jononpurkua. Paltamossa jonotilanne saatiin loppuvuonna hallintaan eikä hoitotakuun ylityksiä enää ole, mutta vaarana kuitenkin uudelleen jonoutuminen. Hyrynsalmella pääsee hoitoon noin kahdessa viikossa. Ristijärvellä pääsee hoitoon hoitotakuun mukaisesti kolmen kuukauden sisällä.

Terveyskeskussairaaloiden sairaansijojen riittävyttä on turvattu ylipaikoilla, koska Kajaanin yleislääketieteen osaston yhtä siipeä ei ole saatu suunnitellusti avatuksi lääkäri- ja hoitajapulan vuoksi. Vaikka Kajaanin osaston yksi siipi (10 potilaspaikkaa) on edelleen avaamatta, ylipaikoista muissa kunnissa luovuttiin. Ajoittain potilaspaikkojen riittävydessä on ollut haasteita esim. koronakuormituksen vuoksi. Hoitajien sijaispula terveyskeskussairaaloissa on rajoittanut kotisairaala-Aliisan toimintaa kunnissa, koska Aliisan henkilöstöä on jouduttu käyttämään osastotyössä.

Koronapalveluiden (näytteenotto ja tartunnanjäljitys) toimintaa ja henkilöstömäärä on tarkasteltu säännöllisesti ja toiminnan vähentyessä valtakunnallisten suositusten mukaisesti, on palvelua ja henkilöstöä vähennetty. Rajatoimenpiteet lopuivat 30.6.2022.

Henkilöstö ja uudistuminen

Henkilöstöä on ollut siirrettynä pandemia- ja rokotustyöhön, mikä on osaltaan hieman vaikeuttanut henkilöstön riittävyttä omaan perustyöhön.

Vastaanotoilla henkilöstö on ollut mukana tulevaisuuden sote-keskuksen uusien toimintamallien käyttöönotossa ja kehittämisessä kyselyin ja kehittämistehtävin. Henkilöstön hyvinvointia on seurattu säännöllisesti kyselyin ja siinä on ollut vaihtelua.

Terveyskeskussairaaloissa on hoidettu potilaita ylipaikoilla ilman lisähenkilöstöä ja se näkyy henkilöstön riittävydessä ja jaksamisessa. Hoitajille esitettiin tästä lisäkorvausta, mutta se kariutui neuvotteluissa henkilöstöhallinnon kanssa. Ylipaikoista luovuttiin elokuussa.

Johtaminen ja palvelujen järjestäminen

Loppuvuonna vaihtui ylilääkäri ja saimme apulaisylilääkärit Kuhmoon ja Kajaanin yle-poliklinikalle. Vastaanottojen hoitotyön esimiesmäärä (kolme) on liian ohut varsinkin poissaolotilanteissa.

Vastaanottotoimintaa on ollut jokaisessa Kainuun kunnassa ja terveyskeskussairaaloimintaa Kuhmossa, Kajaanissa, Sotkamossa ja Suomussalmella. Perusterveydenhuoltotasaisen akuuttiosastotoiminnan lisäksi Kajaanissa toimii vaativan kuntoutuksen osasto ja akuuttigeriatrinen osastosiipi. Kotisairaala–Aliisa–toimintaa on järjestetty ensihoidon Ristijärven Aliisan kanssa yhteistyössä tavoitteena koko Kainuun kattavuus.

Koronanäytteenotto on toiminut Kajaanissa erillisenä toimipisteenä ja muissa kunnissa pandemiavastaanottojen yhteydessä. Tartunnanjäljitys on hoidettu Kajaanin tartunnanjäljitysyksiköstä ja tarvittaessa myös muiden kuntien vastaanotoilta.

Talous

Toimintatuotot sisältävät koronakompensaatiota ja ovat sen vuoksi huomattavasti isommat kuin talousarvio. Maksutuotot ovat pysyneet viime vuoden tuntumassa, vaikka osastoilla on hoidettu paljon koronapotilaita (ei peritä asiakasmaksua) ja joillakin vastaanotoilla on hoitoon pääsyssä ollut ongelmia ja hoitajamaksut poistuivat käytöstä. Käyntimaksu 3 käyntiä/vuosi tasoittaa vastaanottojen kokonaistilannetta.

Henkilöstökulut pienentyivät edellisestä vuodesta ja siinä näkyy henkilöstövaje sekä lääkäreiden että hoitajien osalta. Henkilöstökulut olisivat vieläkin pienemmät ilman pandemiahenkilöstöä ja hälytys- ja ylityökorvauksia. Palvelujen ostot ovat nousseet huomattavasti, mikä johtuu sekä pandemiatoiminnassa käytetyistä ostopalveluista että lääkäripalveluiden ostoista. Hoitajia on ollut ostopalveluna koronanäytteenotossa ja rokotuksissa. Lääkäriostopalveluita on tarvittu sekä vastaanotoilla että yle-osastolla ja lisäksi hoitokotien lääkäripalvelut ja Kuhmon viikonloppuvastaanotto olivat ulkoistettuja.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa nousu edelliseen vuoteen verrattuna johtuu etenkin hoitotarvikkeista ja laboratoriotarvikkeista (koronanäytteenotto).

Kokonaisuutena terveyskeskuspalveluiden tulos on ylijäämäinen.

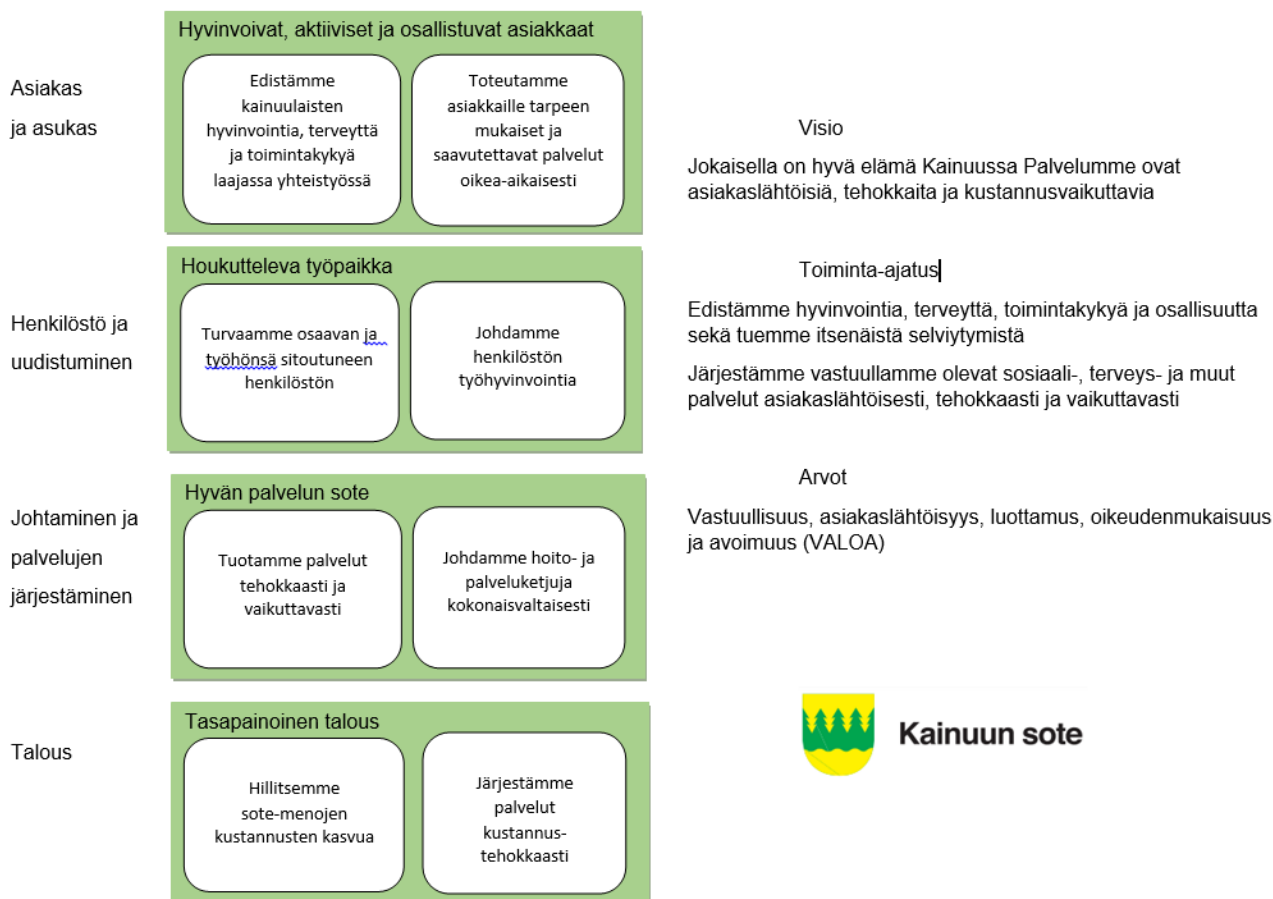
1.8.1.6 Ikäihmisten palvelut

Vastuhenkilö: vs. tulosaluejohtaja Jaana Mäklin

Strategiakartta 2022–2029 (kaksi valtuustokautta)

Kainuun hyvinvointialue aloittaa 1.1.2023

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus 13.10.2021 § 313

Kainuun sote

Tuloskortti

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP 2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kursivilla
Asiakas ja asukas: Hyvinvoivat, aktiiviset ja osallistuvat asiakkaat				
Edistämme kainuulaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä laajassa yhteistyössä	Palveluntarve vähenee ja ympärivuorokautisen hoivan tarve pienenee	Osallistutaan monialaisen yhteistyön tekemiseen ja viedään suunnitelmallisesti eteenpäin yhteisiä tavoitteita. <i>Toteutui.</i>	Kotihoito 13 %. Ympärivuorokautisten palvelujen kattavuus noin 7 % suhteessa 75 vuotta täyttäneisiin.	Osallistutaan monialaisen yhteistyön tekemiseen ja viedään suunnitelmallisesti eteenpäin yhteisiä tavoitteita. <i>Toteutui</i>
Toteutamme asiakkaille tarpeen mukaiset ja saavutettavat palvelut oikea-aikaisesti	Palvelutakuun toteutuminen vanhuspalveluissa	Palvelutarpeen arviointi tehdään kaikille ikäihmisten palvelujen asiakkaille <i>Toteutui.</i> <i>Palvelut järjestetty lain vaatimissa määrärajoissa.</i>	Palvelut järjestetään lain vaatimissa määrärajoissa	Lakisääteinen palvelutarpeen arviointi tehdään asiakasohjaajien toimesta <i>Toteutui</i> <i>Palvelutakuu toteutui</i>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila TP 2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kurssiivilla
Henkilöstö ja uudistuminen: Houkutteleva työpaikka				
Turvaamme osaan ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön	Vakinaisten vakanssien ja sijaisuuksien täyttöaste Täydennyskoulutuspv /hlö (ka)	Kiinnitetään erityistä huomioita uusien työntekijöiden perehdytykseen ja perehdyttämisen kirjaamiseen. <i>Toteutui.</i> Täydennyskoulutuksiin osallistumisen mahdollistaminen. <i>Täydennyskoulutuksiin osallistuminen oli ajoittain haasteellista työvoimatilanteen vuoksi.</i>	90–100 % 3 pv / tt	Yhteistyössä henkilöstöpalvelujen kanssa lisätään ikäihmisten palvelujen työn houkuttelevuutta <i>Sekä vakituisen henkilöstön että sijaisten saatavuus oli huono.</i> Kiinnitetään erityistä huomioita uusien työntekijöiden ja opiskelijoiden perehdytykseen <i>Toteutui</i> Täydennyskoulutuksiin osallistumisen mahdollistaminen <i>Toteutui. Täydennyskoulutuksiin osallistuttiin COVID-19 rajoitteet huomioiden, täydennyskoulutus päiviä 1,0</i>
Johdamme henkilöstön työhyvinvointia	Työhyvinvointikyselyn tulos % (QWL-indeksi) Sairauspoissaolot pvä/HTV	n. 15 pv/HTV Osallistutaan työhyvinvointikyselyihin soten yhteisten aikataulujen mukaisesti. <i>Toteutui</i> Hyödynnetään kyselyjen tuloksia aktiivisesti. <i>Toteutui</i> <i>Työhyvinvointisuunnitelmia päivitettiin tulosten pohjalta.</i>	Työelämän laadun indeksitavoite 56 % < 15 pv /tt	Osallistutaan työhyvinvointikyselyihin soten yhteisten aikataulujen mukaisesti. QWL-työhyvinvointikyselyn tulosten aktiivinen hyödyntäminen <i>Toteutui</i> <i>Terveysperusteiset poissaolot 23,1 tpu/HTV ilman tartuntatautipäiviä. Terveysperusteiset, ei tartuntatautipoissaoloja 20,2 tpu/HTV.</i>
Johtaminen ja palvelujen järjestäminen: Hyvän palvelun sote				
Tuotamme palvelut asiakaslähtöisesti ja vaikuttavasti	Asiakastyytyväisyys Sähköisten palvelujen käyttöaste lisääntyy	Soten keskitetyt asiakastyytyväisyyskyselyt ja reagointi palautteisiin. <i>Kainuun Soten erillisiä asiakastyytyväisyyskyselyjä ei ollut suunnitelmassa tarkastelujaksolla.</i> <i>Suoriin asiakas palautteisiin vastattiin välittömästi.</i> Teknologisten ratkaisujen hyödyntäminen. <i>Toteutui.</i>	Soten aikataulujen mukaisesti. Suoriin palautteisiin vastataan välittömästi Etäpalvelut ovat palvelujen alussa ensisijainen palvelumuoto	Soten keskitetyt asiakastyytyväisyyskyselyt ja reagointi palautteisiin. <i>Ei ollut suunnitelmassa tarkastelujaksolla.</i> <i>THL:n asiakastyytyväisyyskysely toteutui 4/2022.</i> <i>Suoriin palautteisiin vastattiin välittömästi.</i> Teknologisten ratkaisujen hyödyntäminen. <i>Toteutui</i>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/arviointikriteerit	Nykytila TP 2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 kurssiivilla
Johdamme hoito- ja palveluketjuja kokonaisvaltaisesti	Potilas-/asiakasturvallisuus Toimivat hoito- ja palveluketjut	Läheltä piti – tilanteiden vähentäminen. Vaaratapahtumien raportointi osana turvallisuuskulttuurin kehittämistä <i>HaiPro 2029 kpl (sisältäen sekä potilasturvallisuus että työturvallisuus ilmoitukset)</i>	Tiedolla johtamisen osaaminen lisäänty Haipro- ilmoitusten määrä vähenee merkittävien riskien osalta (>3)	Osallistutaan tietojohdantamisen esimieskoulutuksiin sekä tietojohdantamisen kehittämisen hankkeisiin <i>Osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan.</i> Läheltä piti –tilanteiden vähentäminen. Vaaratapahtumien raportointi osana turvallisuuskulttuurin kehittämistä. <i>HaiPro, QPro, SPro ja PosiPro käytössä.</i> <i>HaiPro ilmoituksia 1964, (potilasturvallisuus 1298 kpl, työturvallisuus 666 kpl)</i>
Talous: Tasapainoinen talous				
Hillitsemme sote-menojen kustannusten kasvua	Kustannuskehityksen muutos (€ ja %)	Toteutetaan talouden tasapainotamissuunnitelman mukaiset toimenpiteet. <i>Toteutui</i>	Talousarvio on realistinen toimintaan nähden huomioiden tulevat lakimuutokset ja niiden vaikutukset	Toteutetaan talouden tasapainotamissuunnitelman mukaiset toimenpiteet. <i>Toteutui</i>
Järjestämme palvelut kustannustehokkaasti	€/asukas kustannukset kaventuvat koossa nähden.	Toiminnan jatkuva parantaminen, talouden seuranta sekä vertailukehittäminen <i>Toteutui</i> <i>Palvelut pyritti toteuttamaan kustannus-neutraalisti.</i>		

Toteuma kauteen 12/2022 (TP2021 ja TP2022) ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja. Vertailu käyttösuunnitelmaan.

IKÄIHMIEN PALVELUT YHTEENSÄ 1 000 €	TP 2021	TA 2022	Muutokset käyttösuunnitelmaan	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-%		Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022
					hallituksen hyväksymä KS / TP-2021	TP 2022					
TOIMINTATUOTOT	20 262	16 793	0	16 793	-17,1	20 909	124,5	3,2	24,5	-647	-4 116
Myyntituotot	4 504	3 546		3 546	-21,3	4 584	129,3	1,8	29,3	-90	-1 038
Maksutuotot	13 098	11 664	0	11 664	-10,9	12 644	108,4	-3,5	8,4	454	-980
Tuet ja avustukset	1 123	0		0	-100,0	2 175	0,0	0,0	0,0	-1 052	-2 175
Muut tuotot	1 538	1 583		1 583	2,9	1 506	95,1	-2,1	-4,9	32	77
TOIMINTAKULUT	74 216	76 357	0	76 357	2,9	77 250	101,2	4,1	1,2	-3 034	-893
Palkat ja palkkiot	34 830	36 103		36 103	3,7	35 534	98,4	2,0	-1,6	-704	569
Henkilösivukulut	8 112	8 507		8 507	4,9	8 389	98,6	3,4	-1,4	-277	118
Henkilöstökulut	42 943	44 610	0	44 610	3,9	43 923	98,5	2,3	-1,5	-980	687
Asiakaspalvelujen ostot	14 856	15 009	0	15 009	1,0	16 839	112,2	0,0	12,2	-1 983	-1 830
Muiden palvelujen ostot	7 082	7 110		7 110	0,4	7 263	102,2	2,6	2,2	-181	-153
Palvelujen ostot yhteensä	21 938	22 119	0	22 119	0,8	24 101	109,9	9,9	9,0	-2 163	-1 982
Aineet ja tavarat	1 928	1 929		1 929	0,1	1 764	91,4	-8,5	-8,6	164	165
Avustukset	3 600	3 608	0	3 608	0,2	3 556	98,6	0,0	-1,4	44	52
Vuokrat	3 778	4 055		4 055	7,3	3 871	95,5	2,5	-4,5	-93	184
Muut kulut	29	36		36	24,1	34	94,4	17,2	-5,6	-5	2
TOIMINTAKATE	-53 954	-59 563	0	-59 563	10,4	-56 341	94,6	4,4	-5,4	2 387	-3 222
Rahoituskulut ja -tuotot	-75	0	0	0	-100,0	-1	0,0	-98,7	0,0	-74	1
VUOSIKATE	-54 029	-59 563	0	-59 563	10,2	-56 342	94,6	4,3	-5,4	2 313	-3 221
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-160	-235	0	-235	46,9	-263	111,9	64,4	11,9	103	28
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-54 189	-59 798	0	-59 798	10,4	-56 605	94,7	4,5	-5,3	2 416	-3 193
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-54 189	-59 798	0	-59 798	10,4	-56 605	94,7	4,5	-5,3	2 416	-3 193

Mittarit/Tunnusluvut

Mittarit/Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Asukas, asiakas						
Palvelutarpeen arviointi lain mu-	Toteutui	Toteutui	Toteutui	Toteutui	Toteutuu	<i>Toteutui</i>

kaan						
Palvelutakuu lain mukaan	Toteutui	Toteutui	Toteutui	Toteutui	Toteutuu	<i>Toteutui</i>
Asiakastyytyväisyyskysely	Asiakkaiden välittömiin palautteisiin reagoitiin välittömästi sekä tehtiin tarvittavat kehittämistoimenpiteet palautteiden perusteella	Tarkastelujaksolla ei ollut suunnitelmis- sa Suoriin palautteisiin vastattiin välittömästi.		Asiakkaiden suoriin palautteisiin vastattiin välittömästi.	Asiakkaiden välittömiin palautteisiin reagoidaan välittömästi ja tehdään tarvittavat kehittämistoimenpiteet palautteiden perusteella.	<i>Soten keskitettyjä asiakastyytyväisyyskyselyjä ei tarkastelujaksolla ollut.</i> <i>THL:n asiakastyytyväisyyskysely toteutui 4/2022.</i> <i>Suoriin palautteisiin vastattiin välittömästi.</i>
Palvelusetelin käyttöaste	Kotihoito: 617	Kotihoito: 555	Kotihoito: 620	Kotihoito: 579	Kotihoito: 670	<i>Kotihoidon hoivapalveluihin kuuluvia palveluseleitä oli vuoden aikana käytössä kaikkiaan 934 asiakkaalla (31.12.22 tilanne 561 as), joista kotihoidon hoivapalvelujen palveluseteliä käytti vuoden aikana 528 asiakasta. (31.12.22 tilanne 334 as.) ja omaishoidon vapaan palveluseteliä 297 asiakasta (31.12.22 tilanne 168 as.) sekä tavallisen palveluasumisen palveluseteliä 109 asiakasta (31.12.22 tilanne 59 as).</i>
	Ymp.vrk. 122	Ymp.vrk. 118	Ymp.vrk. 150	Ymp.vrk 96	Ymp.vrk. 120	<i>Ymp. vrk hoivan palveluseteliä käytti 147 asiakasta vuoden aikana (31.12.22 tilanne 100 as)</i>
Ikäihmisten palveluita koskevien yhteydenottojen määrä, jotka johdaneet muistutuksiin tai AVI:n kanteluihin	Käytettävissä olevien tietojen mukaan 7 kpl	Sosiaaliamies <20	Sosiaaliamies:< 15	Muistutukset: 2 Kantelut: 1	Ikäihmisten palveluista muistutuksiin (alle 5) annettujen ratkaisujen määrä ja /tai AVI:n kantelujen määrä (alle 5).	<i>Muistutuksiin annettujen ratkaisujen määrä 10</i>

	Käytettävissä olevien tietojen mukaan 3 kpl	Potilasasiamies 57 yht.ottoa	Potilasasiamies:< 10	3	ks. edellä	<i>Potilasasiamies; muistutus 3</i>
Palvelurakennindikaattorit	Palvelurakennindikaattorit vastaavat valtakunnallisen laatusuosituksen (Laatusuositus hyvän ikään-tymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017-2019, STM) mukaista palvelurakennetta. Palvelurakennne on kotihoi-topainotteinen; yli 75-vuotiaista vähintään 94 % asuu kotonaan. Säännöllisen kotihoidon piirissä oli tarkastelujak-solla noin 20,4 % yli 75-vuotiaista	Toteutui. Palvelurakennne oli kotihoito-painotteinen. Säännöllisten kotihoidon palvelujen piirissä oli n. 16.9 % yli 75 vuotiaista	Palvelurakennne on kansal-listen ohjaus-asia-kirjojen suositusten mukainen. Palvelurakennne on kotihoi-topainotteinen; yli 75-vuotiaista vähintään 92,5 % asuu kotonaan. Säännöllisten kotihoidon palvelujen piirissä 13 % yli 75- vuotiaista	Palvelurakennne vastaa kansallisia suosituksia. Säännöllisten kotihoidon palvelujen piirissä 13,8 % yli 75 -vuotiaista	Palvelurakennne on kansal-lisen normi- ja informaatio ohjauksen mukainen Säännöllisten kotihoidon palvelujen piirissä 13 % yli 75- vuotiaista	<i>Palvelu-rakenne vastaa kansallisia suosituksia</i> <i>Säännöllisen kotihoidon piirissä 15,2 % yli 75- vuotiais-ta</i>
	Omaishoidon tuen piirissä 8 % 75-vuotta täyttäneistä	Omaishoidon tuen piirissä oli 8,52 % 75-vuotta täyttäneistä.	Omaishoidon tuen piirissä on 7,5 % 75-vuotta täyttäneistä	Omaishoidon-tuen piirissä oli noin 7,9 % 75 vuotta täyttäneistä.	Omaishoidon tuen piirissä on noin 7–7,5 % 75 vuotta täyttäneistä.	<i>Omaishoidon tuen piirissä on 6,5 % 75-vuotta täyttäneistä</i>
	Ympärivuoro-kautisten paikkojen jakauma oli 8,3 % suhteessa 75 vuotta täyttä-neisiin, josta laitoshoidoa n. 0,5 % ja tehostettua palveluasumista 7.8 %.	Ympärivuoro-kautisten paikkojen jakauma oli 8,08 %, josta laitoshoidoa oli 0,36 % ja tehostettua palveluasumista 7,72 % suhteessa 75 vuotta täyttä-neisiin.	Ympärivuoro-kautisten paikkojen jakauma on noin 7 %, josta laitoshoidoa noin 0,5 % suhteessa 75 vuotta täyttä-neisiin	Ympärivuoro-kautisten palvelujen kattavuus oli 8,2 % suhteessa 75 vuotta täyttä-neisiin.	Ympärivuoro-kautisten palvelujen kattavuus noin 7 % suhteessa 75 vuotta täyttä-neisiin.	<i>Ympärivuoro-kautisten palvelujen kattavuus 7,65 %, josta tehostettua palvelu-asumista 7,6 % ja laitoshoidoa 0,05 %</i>
	Ostojen suhde omiin hoito-paikkoihin tehostetussa palvelu-asumisessa 47 % / 53 %	Ostojen suhde omiin hoito-paikkoihin tehostetussa palvelu-asumisessa 45,49 % / 54,51 %	Vuoden aika-na tulee kun-tayhtymässä käynnistää ostojen ja oman tuotan-non suhteen määrittely.	Ostojen suhde omiin hoito-paikkoihin on 48,5 % / 51,5 %	Ostojen suhde omiin hoito-paikkoihin on tasapainossa	<i>Ostojen suhde omiin hoito-paikkoihin 49 % / 51 %</i>
Henkilöstö ja uudistuminen	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1–12/2022
Sairauspoissa-olojen kehitys (tpv/HTV)	n.18 tpv/HTV	Noin 21 tpv / HTV	< 12 pv / HTV	n 15 pv/HTV	< 15 pv /tt	<i>Terveysperus-teiset poissaolot 23,1 tpv/HTV ilman tartunta-</i>

						<i>tautipäiviä. Terveysperusteiset, ei tartuntatauti-poissaoloja 20,2 tpv/HTV.</i>
Turvallisuuskulttuurikyselyn, esimiestuki >4	Kainuun soten aikataulujen mukaisesti ei tehty	>4,1 (ymp.vrk)	Kainuun soten aikataulujen mukaisesti	Toteutui Kainuun soten aikataulujen mukaisesti.	Kainuun soten aikataulujen mukaisesti.	<i>Kainuun soten aikataulujen mukaisesti</i>
Työhyvinvointikyselyn kehitys	Kainuun soten aikataulujen mukaisesti ei tehty	Mitä kuuluu kysely loppuvuodesta 2019.	Kainuun soten aikataulujen mukaisesti	Toteutui Kainuun soten aikataulujen mukaisesti.	Kainuun soten aikataulujen mukaisesti. Työelämän laadun indeksitavoite 56 %	<i>Toteutui QWL 51,8 % tulos on parantunut edellisestä mittauskerasta.</i>
Täydennyskoulutus	2,0 tpv/hlö/v	Noin 2-3 tpv /hlö/v	> 3 - 5 tpv / hlö /v	alle 3 tpv/hlö/v	3 pv / tt	<i>1 tpv/tt</i>
Johtaminen, palveluiden järjestäminen ja tuotantotavat	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Johdon katselmusten toteutumisen	Toteutui 50 %	Ei toteutunut	Toteutuu suunnitelmien mukaisesti 2 vuoden välein	Ei ollut suunnitelmis-sa tarkastelujaksolla.	Toteutuu suunnitelmien mukaisesti.	<i>Ei ollut suunnitelmis-sa tarkastelujaksolla</i>
Kehityskeskustelut % osuus yli 1 v. kestävästä palvelussuhteista	85 – 100 %	83 – 100 %	90 -100 %	45 – 100 %	90–100 %	<i>68 % (järjestelmästä saatu tieto, kaikki eivät kirjaudu järjestelmiin mm. ryhmäkehityskeskustelut)</i>
Tietotarpeet	Tietotarpeet on tunnistettu; ja johtamisessa hyödynnettiin tutkittua tietoa (mm. NHG). Rai -ohjelmasta saatua tietoa, sekä muita toimintaa kuvaavia tietoja on hyödynnetty.	Toteutui Hyödynnettiin käytettävissä olevia tiedostoja. Osallistuttiin SoteDigi ja Rai Proto vaikuttavuus - hankkeisiin Toteutui. Hyödynnettiin NHG:n ja Rai:n tuloksia.	Hyödynnetään vertaiskehittämisestä ja Rai- vaikuttavuus-tiedoista sekä NHG:n ja Sote Digi-projektiohjelmasta saatua tietoa sekä muita toimintaa kuvaavia tietoja	Toteutui mm. Rai – järjestelmän tietoja sekä NHG:n vertaiskehittämisen tuloksia käytettiin toiminnan kehittämises-sä.	Hyödynnetään Rai – järjestelmän ja NHG:n tuottamaa vertaiskehittämisen tuloksia sekä muita toimintaa kuvaavia indikaattoreita	<i>Toteutui Hyödynnettiin sekä Rai järjestelmän tietoja että NHG-vertaiskehittämisen tuloksia.</i>
Vuosittain kehitettävät palvelu- ja hoitoketjut	Tulos- ja vastualueiden yllmenevien hoito- ja palveluketjujen toimivuutta työstettiin yhdessä eri tulosalueiden kanssa. Osallistuttiin uusi sairaala – toimintamallin työryhmiin.	Toteutui Tulosalueelta osallistuttiin aktiivisesti useisiin yli tulos- vastualue rajojen meneviin työryhmiin.	Tulosalueelta tehdään tiivistä yhteistyötä muiden tulosalueiden kanssa sekä kehitetään vanhuspalvelujen omia palveluketjuja.	Toteutui Yhteistyötä tehtiin organisaation sisällä eri tulos- ja vastualueiden sekä pelastuslaitoksen kanssa.	Tehdään aktiivista yhteistyötä sotensisällä sekä sotensis ulkopuolisten toimijoiden kanssa kehitettäessä ikäihmisten palveluprosesseja	<i>Toteutui, yhteistyötä on tehty organisaation sisällä eri tulos- ja vastualueiden sekä pelastuslaitoksen kanssa.</i>
Talous	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Tilinpäätöksen vertailutiedot (toi-	Tulosalueen vuosikatteen	kasvu n. 2-3 %		Tulosalueen vuosikate	Talousarvion realistinen	<i>Asiakas- maksujen alenta-</i>

mintakulut)	toteuma oli 98,9 % Asiakasmak- sujen alenta- misia myön- nettiin 178 asiakkaalle. Niiden kus- tannusvai- kutuksen tulo- ker- tymää alenta- vasti oli noin 240 900 €.	Asiakasmak- sujen alenta- misia ja pois- toja tehtiin 160 asiakkaal- le. Niiden kustannusvai- kutuksen tulo- ker- tymää alenta- vasti oli noin 231 000 €		n 97 % Asiakasmak- sujen alenta- misia myön- nettiin 168 asiakkaalle. Näiden kus- tannusvai- kutuksen tulo- ker- tymää alenta- vasti oli n. 168 000 €	toimintaan nähdessä huo- mioiden tule- vat lakimuu- tokset ja nii- den vaikutuk- set	<i>misia myönnet- ty 68 asiak- kaalle. Näiden kustannus- vaikutuksen tulo- ker- tymää alenta- vasti oli n. 80 000 €</i>
Sosiaali- ja ter- veydenhuollon tarvevakioidut menot suurten ja keskisuurten kun- tien vertailussa €/asukas	Ei toteutunut tarkastelujak- solla	Vanhuspalve- lujen kustan- nukset olivat keskisuurten kuntien vertai- lussa viiden- neksi suurim- mat.	<i>Vanhuspalve- lujen kustan- nukset olivat keskisuurten kuntien vertai- lussa toiseksi suurimmat v. 2021</i>	Ei toteutunut tarkastelujak- solla.		<i>Viimeisimmät tiedot vuodesta 2021</i>

Olennaista toiminnassa 1.1.-31.12.2022

Yleistä

Ikäihmisten palvelujen tulosalueen toiminta perustui vuoden 2022 hyväksytyyn talousarvioon ja vuosisuunnitelmaan kaikilla vastuualueilla. Toiminta oli asetettujen tavoitteiden mukaista, ja sitä ohjasivat paitsi asiakkaiden palvelutarpeet myös ikäihmisten palveluja koskevat lainsäädäntö ja kansalliset ohjausasiakirjat.

Tulosalueella toimi 24 toimintayksikköä ympäri Kainuuta ja se oli henkilöstömäärällä mitattuna Kainuun sotien toiseksi suurin tulosalue. Tulosalueen palvelut ovat pääsääntöisesti lähipalveluja eikä niiden keskittäminen näin ollen vain muutamaan toimipisteeseen ole ollut mahdollista. Palvelutakuu toteutui ja asiakkaiden palvelutarpeiden mukaiset palvelut järjestettiin lainmukaisissa määräajoissa.

Valtakunnallisesti tarkasteltuna ikääntyneiden palvelurakenne on hyvällä tasolla. Talouden reunaehdot huomioiden haettiin taloudellisesti kestäviä ratkaisuja, joilla pyrittiin muokkaamaan ja keventämään iäkkäiden palvelurakennetta. Lähtökohtana oli löytää sellaisia kestäviä ratkaisuja, joiden avulla asioita voitiin tehdä toisin ja samalla hillitä kustannusten kasvua palvelutarpeen kasvusta huolimatta.

Tulosalueelle kuuluvien palvelujen kysyntä jatkui koko vuoden varsin vilkkaana ja tulosalueella tehtiin tiivistä yhteistyötä toisten tulosalueiden kanssa. Lähitulevaisuudessa raskasta ympärivuorokautista tehostettua palveluasumista tulee osittain pystyä korvaamaan kevyemmällä asumisen ratkaisulla. Kuntien kanssa käydyissä yhteisissä neuvonpidoissa korostettiin myös kuntien roolia ikäystävällisten asuntojen ja asuinympäristöjen turvaamisessa, jotta iäkkäille voidaan turvata kotiin vietävät monipuoliset palvelut.

Kainuun hyvinvointialueen valmistelu painottui vuodelle 2022. Tulosalueelta osallistuttiin hyvinvointialueen valmisteluun ja kaikilta vastuualueilta oltiin mukana erilaisissa työryhmissä sekä vastattiin lukuisiin erilaisiin valtakunnallisiin selvityksiin ja kyselyihin. Vuosi 2022 oli viimeinen ikäihmisten palvelujen tulosalueen toimintavuosi Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä.

Vuodelle 2022 hyväksytyyn talousarvion sekä strategisten tavoitteiden toteutumista uhkaavia riskitekijöitä kuten henkilöstön saatavuusongelmista johtuvat asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisten palvelujen toteuttamisen haasteet ja henkilöstön työhyvinvoinnin heikkeneminen sekä osaavan henkilöstön puuttuminen hankaloittivat osittain toimintaa vuoden aikana.

Henkilöstön saatavuuden haasteet jatkuivat sekä vakituisten että sijaisten saannin osalta läpi vuoden ja todennäköisesti tilanne tulee edelleen vaikeutumaan lähivuosina. Tosin tilanne on ollut hyvin samankaltainen eri puolilla Suomea, ei pelkästään Kainuussa. Tilannetta pyrittiin ratkaisemaan mm. yhdessä henkilöstöpalvelujen kanssa ja tilanne tuotiin tiedoksi myös poliittisille päätöksentekijöille. Koko tulosalueella henkilökunta jousti tässä vaikeassa resurssitilanteessa kiitettävästi. Terveysperusteiset poissaolot olivat 23,1 tpv/HTV ilman tartuntatautipäiviä. Terveysperusteiset, ei tartuntatautipoissaoloja 20,2 tpv/HTV. HTV seurannan osalta ikäihmisten palvelujen toteuma 1–12 kk:n osalta on 859 HTV eli -73 verrattuna asetettuun tavoitteeseen 932 HTV. Tulevaisuudessa tulee pystyä ottamaan aikaisempaa enemmän käyttöön erilaisia teknologisia ratkaisuja, joilla hillitään mm. hoitajien fyysisten käyntien tarvetta. Henkilöstön saatavuusongelmista sekä

COVID-19 tilanteen takia jouduttiin väliaikaisesti supistamaan ympärivuorokautisten hoitopaikkojen määrää, jotta lakisääteinen hoitajamitoitus täytyi.

Tulosalueen toimintatuotot (124,5 %) toteutuivat vuositasolla n. 4 miljoonaa euroa ennakoitua paremmin mm. valtiokonttorin maksamien veteraanien palvelujen korvausten ja koronaviruspandemian korvausten vuoksi. Myös asiakasmaksuja alennettiin tai poistettiin ennakoitua vähemmän ja tämän vaikutus näkyi suoraan asiakasmaksujen toteumassa.

Tulosalueen toimintakulujen toteuma oli 101,2 %. Henkilöstön saatavuusongelmat näkyivät jonkin verran myös henkilöstökulujen määrärahoissa, rekrytointihaasteiden vuoksi työssä oleville kertyi aikaisempaa enemmän hälytys- ja ylityökorvauksia. Henkilöstökulujen kokonaistoteuma oli 98,5%. Palvelujen ostojen kokonaistoteuma vuoden ajalta oli 109 % Koko tulosalueen vuosikate oli 94,7%.

Laaditut taloudentasapainottamisen suunnitelmat toimeenpantiin sen mukaisesti, kun ne hyväksyttiin poliittisessa päätöksenteossa.

Palveluohjaus ja ostopalvelut -vastuualue, vs. vastuualuepäällikkö Seija Salomaa

Lakisääteinen ikäihmisten ohjaus ja neuvonta sekä palvelutarpeiden laaja-alainen ja monipuolinen arviointi oli vastuualueen keskeinen tehtäviä yksityisten sosiaalipalvelutuottajien ohjauksen, neuvonnan ja valvonta tehtävien lisäksi.

Asiakasohjaukseen tuli vuoden aikana erilaisia yhteydenottoja yli 12 000 kpl, joista noin 300 koski alle 65-vuotiaita. Lakisääteisiä (VanhPL 980/2012 § 25; SHL 1301/2014 § 35) huoli-ilmoituksia ikääntyneistä tuli vastuualueelle lähes 700 kpl. Palvelutarpeiden arviointeja tehtiin vuoden aikana lähes 3 000 asiakkaalle. Kaikista yhteydenotoista 10 % liittyi asiakkaiden ympärivuorokautisen hoivan- ja palveluntarpeeseen. Uusia asiakkaita ympärivuorokautisiin hoitopaikkoihin sijoittui 354.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa oli yhdeksän asiakasta kolmessa perheessä. Kiertäviä perhehoitajia oli kolme ja tilapäistä perhehoitoa järjestettiin 17 asiakkaalle.

Oman tuotannon lisäksi ikäihmisten palvelut hankkivat osan tarvitsemistaan palveluista yksityisiltä ikäihmisten sosiaalipalvelujen palveluntuottajilta joko puitesopimuksilla tai palvelusetelillä järjestettynä. Asumis- ja hoivapalvelujen hankintaa valmisteltiin yhteistyössä hankintayksikön kanssa ja Kainuun soten yhtymähallitus hyväksyi hankinnan 8/22. Uusi sopimuskausi alkaa vuoden 2023 puolella.

Yksityisten palveluntuottajien ohjausta ja neuvontaa toteutettiin pääasiassa puhelin- ja sähköpostiohjauksena. Yksityisten hoitokotien vuosittaisia sopimuskatselmuksia toteutettiin viisitoista. Käyntien yhteydessä toteutettiin myös lakisääteistä valvontatehtävää, lisäksi tehtiin kaksi erillistä valvontakäyntiä. Erilaisiin selvityspyyntöihin on yksityisiltä palveluntuottajilta edellytetty vastauksia neljatoista kertaa. Yksityisen palveluntuottajan toimintayksikön laajennusosaa koskeva tarkastuskäynti toteutettiin yhdessä Aluehallintoviraston kanssa ja sijaintikunnan lausuntoja laadittiin kaksi. Avopalveluntuottajien ohjaukseen ja valvontaan liittyviä tapaamisia oli kolme.

Ikäihmisten kotona asumista tukevat palvelut -vastuualue, vastuualuepäällikkö Eija Rämä

Kotihoidon säännöllisiä asiakkaita oli 15,2 % suhteessa 75-vuotta täyttäneisiin. Kotihoidon palvelut alkoivat määräaikaisella arviointijaksolla, jonka aikana asiakkaan voimavaroja tuettiin niin, että parhaassa mahdollisessa tapauksessa kotihoidon tarve päättyi. Määräaikainen arviointijakso hillitsi osaltaan hyvin säännölliseen kotihoitoon kohdistuvaa asiakasvirtaa samoin kuin tiivis yhteistyö asiakasohjauksen kanssa.

Kotihoidon asiakkaille lääkärin työpanos saatiin pääasiassa konsultaatioapuna terveyden- ja sairaudenhoidon palvelujen tulosalueelta. Lähinnä konsultaatioapuna saadut lääkäripalvelut olivat kotihoidon asiakkaille riittämättömät.

Palveluiden laatua ja vaikuttavuutta parannettiin lisäämällä asiakkaan osallisuutta, hyödyntämällä RAI toimintakykytietoa sekä ottamalla NHG:n laatu- ja vaikuttavuusmittaristo käyttöön huhtikuussa. Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän avulla seurattiin työntekijöiden välitöntä asiakastyöaikaa.

Sähköinen ovenavaus vakiintui käyttöön Kainuun kotihoidossa. Sähkölukkoja oli käytössä yli 719 asiakkaalla. Turvapuhelinpalvelun uusi laitetoimittaja on 9Solutions Oy ja kotihoidon asiakkailta oli laitteita käytössään noin 1409 kpl.

Kotihoidon kuvapuhelinpalvelun piirissä oli vuoden aikana 257 asiakasta ja kuvapuhelin palvelun avulla toteutettiin 49 127 käyntiä. Kaikista hoivatyön käynneistä tehtiin noin 6 % kuvapuhelimen avulla.

Lääkeautomaattien kilpailutus toteutettiin alkuvuodesta ja vuoden aikana automaatti oli käytössä 55 kotihoidon asiakkaalla. Pääasiassa asiakkaiden lääkkeiden annosjakelu toteutettiin apteekkien annosjakelupalveluna.

Ikäihmisten kuntouttavassa päivätoiminnassa oli vuoden aikana 219 asiakasta. Päivätoimintaa kehitettiin muuttamalla toimintaa yksilöllisemmin asiakkaan tarpeen pohjalta toteutettavaksi. Asiakkaat kokivat kuitenkin tärkeäksi myös ryhmätoiminnan, jossa on mahdollista tavata muita asiakkaita. Päivätoiminta oli suljettuna kuntayhtymän johtajan päätöksellä tavanomaista pidemmän jakson ajalla 1.6.–28.8.2022, mm. sen vuoksi, että henkilöstötilanne ikäihmisten kotihoidossa oli koko vuoden todella huono.

Vuosi 2022 oli työvoiman saatavuuden ja rekrytointihaasteiden vuoksi erittäin haasteellinen, mikä näkyi asiakaspalautteissa ja laatumittaritiedoissa. Lähes kaikissa kotihoidon yksiköissä oli ongelmana henkilöstön heikko saatavuus. Lisäksi työvoiman vaihtuvuus oli joissakin yksiköissä suurta. Kotihoidon haastavaan henkilöstötilanteeseen etsittiin ratkaisuja henkilöstöpalvelujen ja rekrytointiyksikön kanssa. Yhtymähallituksen päätöksellä maksettiin ajalla 1.5.–30.9.2022 kotihoidon hoito- ja hoivatyötä tekeväälle vakituiselle ja määräaikaiselle henkilöstölle rekrytointilisää 250 €/kk.

Ikäihmisten ympärivuorokautiset hoivapalvelut -vastuualue, vastuualuepäällikkö Metti Järvikallio

Ikäihmisten ympärivuorokautisten hoivapalvelujen vastuualueen toimintaan kuului tehostettua palveluasumista, kotona asumista tukevaa lyhytaikaishoitoa sekä laitoshoidon. Vastuualueella oli vuoden aikana yhteensä 13 toimintayksikköä eri puolilla Kainuuta, joista kaksi oli sosiaalihuoltolain alaista laitoshoidon yksikköä. Toisen hoivayksikön toiminnan lakattua marraskuussa, vastuualueelle jäi 12 toimintayksikköä.

Erilaiset tiloihin liittyvät seikat puhuttivat vuoden aikana lähes jokaisessa kunnassa. Mm. Kajaanin hoivayksikkö siirtyminen väistötiloihin y-sairaalan puolelle viivästyi. Hoivayksikössä tehtiin asiakas- ja työturvallisuuteen liittyviä saneerauksia. Myös Suomussalmen tila-asioissa on tehty suunnitelmia lähitulevaisuuteen. Hoitajakutsujärjestelmiä uusittiin vastuualueen yksiköihin.

Ikäihmisten ympärivuorokautisten hoivapalvelujen vastuualueen vuoteen kuului koronaviruspandemian COVID-19 lisäksi suuri huoli henkilöstön riittävydestä. Henkilöstöpula oli suurta koko Kainuun alueella ja lakisääteisen mitoituksen vuoksi jouduttiin hoitopaikkoja tilapäisesti vähentämään. Henkilöstö jousti paljon, jotta asukkaiden perushoito voitiin turvata. Asiakkaiden lääkäripalvelut tulivat terveyden- ja sairaanhoitopalvelujen tulosalueelta ja ne toteutettiin Terveystalon lääkärin toimesta. Lääkärin vaihtuminen ja järjestelmien toimimattomuus toivat jonkin verran haasteita, vaikkakin palvelu pääosin toimi hyvin.

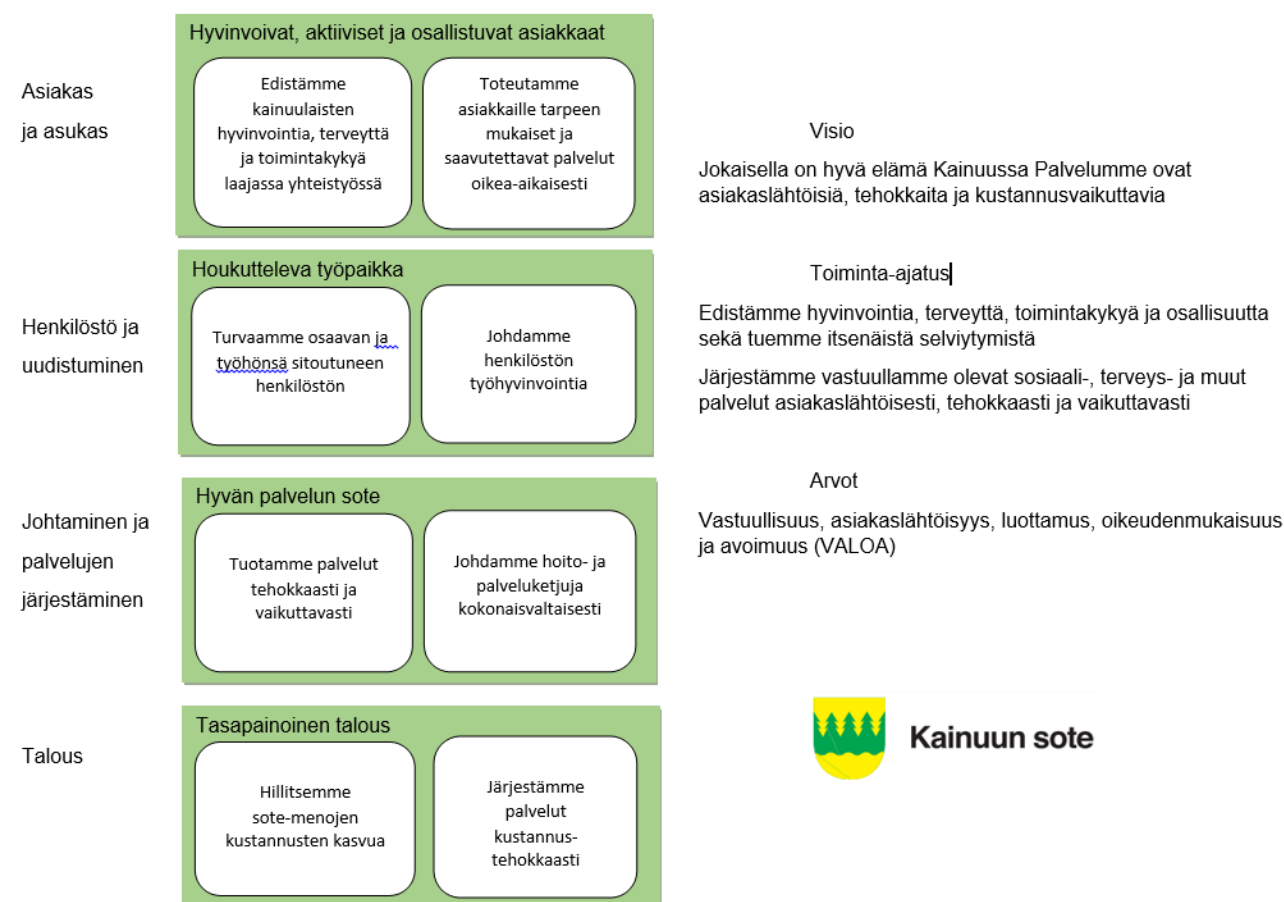
1.8.1.7 Ympäristöterveydenhuolto

Vastuhenkilö: tulosalueen johtaja Päivi Nykänen

Strategiakartta 2022–2029 (kaksi valtuustokautta)

Kainuun hyvinvointialue aloittaa 1.1.2023

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus 13.10.2021 § 313

Kainuun sote

Tuloskortti

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kursivilla
Asiakas ja asukas: Hyvinvoivat, aktiiviset ja osallistuvat asiakkaat				
Edistämme ja ylläpidämme kainuulaisten väestön ja eläinten hyvinvointia ja terveyttä ja toimintakykyä laajassa yhteistyössä	Oiva-arviointien ja-kauma (%). Tarkastusten määrä. Eläinlääkintähuollon valvontasuoritteet. Eläinlääkärikäynnit. Eläinsuojelun uusintatarkastusten määrä suhteessa ensimmäisiin tarkastuksiin.	Kts. mittarit/ tunnusluvut -taulukko.	Määrien pysyminen aiempien vuosien tasolla.	Ympäristöterveydenhuolto osallistuu monialaiseen yhteistyöhön viranomaisten, toimijoiden ja muiden tahojen kanssa. Taataan yhdenmukainen valvonta. <i>Ympäristöterveydenhuolto on osallistunut monialaiseen yhteistyöhön viranomaisten, toimijoiden ja muiden tahojen kanssa. Yhdenmukainen valvonta on taattu mm yhtenäisten työohjeiden ja tiimityön avulla.</i>
Toteutamme asiakkaille tarpeen mukaiset palvelut oikea-aikaisesti	Valvontasuunnitelman toteutuminen.	Kts. mittarit/ tunnusluvut -taulukko.	Toteumat paremmat edelliseen vuoteen verrattuna.	Toiminnan kohdentaminen tärkeimpiin osa-alueisiin riskinarvioinnin ja suunnitelmallisuuden avulla. <i>Riskinar-</i>

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
	Hyvinvointialueen valmistelu etenee kansallisen aikataulun mukaisesti.		Toiminnan toteuttamisen valmistelu hyvinvointialueen toiminnan alkaessa.	viointi tehty valvontakohteittain. Hyvinvointialueen valmistelu etenee. Ympäristöterveydenhuolto ei siirtynyt HVA:lle. Kunnat päätyivät selvityksen perusteella vastuukuntamalliin. Vastuukuntana toimii 1.1.2023 alkaen Sotkamo.
Henkilöstö ja uudistuminen: Houkutteleva työpaikka				
Turvaamme osaan ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön	Täydennyskoulutus/vh/ö. Vakinaisten vakanssien täyttöaste. Perehdyttäminen.	Kts. mittarit/ tunnusluvut -taulukko. 97 % Perehdytysohjetta noudatettu.	Riittävä henkilöstömitoitus. Perehdyttämisten toteutumismäärä 100 % perehdytetty.	Kannustetaan ja mahdollistetaan koulutus (mm. etäkoulutus). Koulutus toteutettu suunnitelmien mukaisesti ja etäkouluksena. Rekrytointi avoimiin virkoihin. Avoimien virkojen täytössä vaikeuksia eläinlääkintähuollossa. Perehdyttämisen kirjaamisen tehostaminen. Tehostettu.
Johdamme henkilöstön työhyvinvointia	Työhyvinvointikyselyn tulos (QWL-indeksi). Sairauspoissaolot pvä/HTV.	Kts. mittarit/ tunnusluvut -taulukko.	Työyhteisön ilmapiirin kehittäminen. QWL-kyselyn hyödyntäminen.	Varhainen puuttuminen toimii. Työyhteisön ilmapiirin kehittäminen. QWL-kyselyn aktiivinen hyödyntäminen. Työyhteisön ilmapiirin kehittämiseen panostettu. QWL-kyselyä hyödynnetty. Työn kuormittavuuden seuraaminen, henkilöstön hyvinvointiin panostaminen. Työn kuormittavuutta on seurattu, henkilöstön työhyvinvointiin on panostettu.
Johtaminen ja palvelujen järjestäminen: Hyvän palvelun sote				
Tuotamme palvelut tehokkaasti ja vaikuttavasti	1. Tehokkaat palvelut 2. Asiakaskokemus 3. VATI-tietojärjestelmä toimii.	Kts. mittarit/ tunnusluvut -taulukko.	Tiimityön toteuttaminen ja kehittäminen. Asiakastytyväisyyskyselyn toteuttaminen. VATI-järjestelmä toimii.	Tiimityön ja työnjaon jatkuva kehittäminen. Tiimityön ja työnjaon jatkuvaa kehittämistä on toteutettu. Asiakaspalautteeseen reagoidaan ja palvelua kehitetään tarvittaessa. Asiakaspalautteet kerätty ja käsitelty. Asiakastytyväisyyskysely on toteutettu. VATI-järjestelmän kehittämistyöhön osallistuminen Osallistuttu.

Kriittiset menestystekijät	Mittarit/ arviointikriteerit	Nykytila TP2021	Tavoite 2022	Toimenpiteet 1-12/2022 merkittävä kurssiivilla
Johdamme palveluketjuja kokonaisvaltaisesti	Toimivat palveluketjut.	Toimivien palveluketjujen kehittämistyö menossa.	Keskeiset palveluketjut päivitetty, niitä johdetaan, katselmoidaan ja kehitetään järjestelmällisesti.	Palveluketjujen säännöllinen päivittäminen <i>Toteutunut.</i>
Talous: Tasapainoinen talous				
Hillitsemme sote-menojen kustannusten kasvua	Kustannuskehityksen muutos (€ ja %)	Kts. mittarit/ tunnusluvut -taulukko.	Kustannuskehityksen parantaminen.	Talouden tarkka ja jatkuva seuranta. Talouden tasapainottamiskeinojen toteuttaminen. <i>Toteutunut.</i>
Järjestämme palvelut kustannustehokkaasti	€/asukas kustannukset kaventuvat koko maahan nähden.	Kts. mittarit/ tunnusluvut -taulukko.	Kustannusten lasku.	Työn tuottavuuden ja tehokkuuden kasvattaminen. Maksutaksat vastaamaan uudistuvaa lainsäädäntöä. <i>Tuottavuutta ja tehokkuutta pyritty kasvattamaan. Uusi maksutaksa on tullut voimaan 1.2.2022.</i>

Toteuma kauteen 12/2022 (TP2021 ja TP2022) ilman takautuvia palkkaharmonisointikuluja. Vertailu käyttösuunnitelmaan.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ 1 000 €		TP 2021	TA 2022	Muutokset käyttösuunnitelmaan	Hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% hallituksen hyväksymä KS / TP-2021	TP 2022	Toteuma% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos-% TP2022/TP2021	Muutos-% TP2022/hallituksen hyväksymä KS	Muutos € TP2021/TP2022	Muutos € hallituksen hyväksymä KS/TP2022
Terveysvalvonta, Eläinlääkintähuolto ja Ympäristöterveydenhuollon laboratorio												
TOIMINTATUOTOT	535	546	14	559	4,5	649	116,1	21,3	16,1	-114	-90	
Myyntituotot	230	222		222	-3,5	235	105,9	2,2	5,9	-5	-13	
Maksutuotot	292	322	14	336	15,1	392	116,7	34,2	16,7	-100	-56	
Tuet ja avustukset	14	0		0	-100,0	21	0,0	0,0	0,0	-7	-21	
Muut tuotot	0	1		1	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	1	
TOIMINTAKULUT	2 565	2 497	14	2 510	-2,1	2 688	107,1	4,8	7,1	-123	-178	
Palkat ja palkkiot	1 463	1 407	3	1 410	-3,6	1 536	108,9	5,0	8,9	-73	-126	
Henkilösivukulut	445	459	1	460	3,4	474	103,0	6,5	3,0	-29	-14	
Henkilöstökulut	1 908	1 866	4	1 869	-2,0	2 010	107,5	5,3	7,5	-102	-141	
Asiakaspalvelujen ostot	0	0		0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0	
Muiden palvelujen ostot	148	130		130	-12,2	161	123,8	8,8	23,8	-13	-31	
Palvelujen ostot yhteensä	148	130	0	130	-12,2	161	123,8	8,8	23,8	-13	-31	
Aineet ja tavarat	112	95	10	105	-6,3	110	104,8	-1,8	4,8	2	-5	
Avustukset	80	80		80	0,0	73	91,3	0,0	-8,8	7	7	
Vuokrat	283	289		289	2,1	289	100,0	2,1	0,0	-6	0	
Muut kulut	34	37		37	8,8	45	121,6	32,4	21,6	-11	-8	
TOIMINTAKATE	-2 030	-1 951	0	-1 951	-3,9	-2 039	104,5	0,4	4,5	9	88	
Rahoituskulut ja -tuotot	0	0		0	0,0	-4	0,0	0,0	0,0	4	-4	
VIISIKATE	-2 030	-1 951	0	-1 951	-3,9	-2 043	104,7	0,6	4,7	13	92	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7	-3		-3	-57,1	-3	100,0	-57,1	0,0	-4	0	
SATUNNAISET ERÄT	0	0		0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-2 036	-1 954	0	-1 954	-4,0	-2 046	104,7	0,5	4,7	10	92	
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0		0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0	
ALLIJÄÄMÄN KATTAMINEN	0	0		0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0	0	
TILIKAUDEN YLI-ALLIJÄÄMÄ	-2 036	-1 954	0	-1 954	-4,0	-2 046	104,7	0,5	4,7	10	92	

Mittarit/Tunnusluvut

Mittarit/ Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Asukas, asiakas						
Oiva-arviointien jakauma (%).	A 63, B 23, C 13, D 1	A 90, B 7, C 2, D 1	A 94, B 5, C 2, D 0	A 66, B 24, C 10, D 0	Tulokset paranevat	A 72 % B 23 % C 5 % D 0
Tarkastusten määrä.	389	377	348	317	Tarkastusten määrä ei alene	344
Eläinlääkintähuollon valvontasuoritteet.	280	243	202	324	280	238
Eläinlääkärikäynnit	16 400	15 340	15 390	16 561	16 400	17 609

Eläinsuojelun uusintatarkastusten määrä suhteessa ensimmäisiin tarkastuksiin.	34 %	65 %	51 %	40 %	25 %	35 %
Valvontasuunnitelman toteutuminen	Toteuma 75 % omaan ja 29 % valtakunnalliseen tavoitteeseen verrattuna.	Toteuma 68,5 % omaan ja 22,5 % valtakunnalliseen tavoitteeseen verrattuna.	Toteuma 43 % tavoitteeseen verrattuna.	Toteuma 40 % tavoitteeseen verrattuna.	Toteuma paranee aiempiin vuosiin verrattuna.	Toteuma 47 % tavoitteeseen verrattuna.
Henkilöstö ja uudistuminen	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Virkojen ja toimien täyttöaste	100 %	97 %	100 %	97 %	100 %	93 %
Sairauspoissaolot (pv/HTV)	13 tpu/HTV	10,7 tpu/HTV	< 14,5 pv/HTV	9 tpu/HTV	< 10 pv/HTV	14,3 tpu/HTV, ilman COVID-19 tartuntatautipäiviä (12,6tpu/HTV)
Työhyvinvointikyselyn tulos	Mitä kuuluu kyselyyn osallistuttu. Kokonaissijoitus 42. Kehittämistoimenpiteet suunniteltu.	Mitä kuuluu? -kyselyyn osallistuttu ja suunnitelma kehittämistoimista tehty.	Mitä kuuluu? -kyselyn kehittämistoimenpiteet on käsitelty. QWL-indeksi 57,8	QWL 54 % Tulokset käsitelty.	QWL-kyselyn tulosten hyödyntäminen.	QWL-indeksi 57 %
Täydennyskoulutus pv/hlö	4,1 pv/hlö	4,4 pv/hlö	4,8 pv/hlö	4,4 pv/hlö	>5 pv/hlö	2,8 pv/hlö COVID-19
Johtaminen, palveluiden järjestäminen ja tuotantotavat	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Tehokkaat palvelut	Tiimityön suunnittelu.	Tiimityö aloitettu 1.3.2019.	Tiimityötä jatkettu ja toimintaa kehitetty.	Tiimityötä jatkettu.	Tiimityön ja työnjaon kehittäminen. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen.	Tiimityötä ja työnjaon kehittämistä jatkettu.
Asiakaskokemus	Reklamaatiot käsitellään (reklamaatioita 3 kpl).	Reklamaatiot käsitellään (reklamaatioita 3 kpl).	Reklamaatiot 4 kpl.	Reklamaatiot 6 kpl.	Reklamaatiot käsitellään. Reklamaatiot < 2 kpl.	Reklamaatiot 2 kpl
Toimivat palveluketjut	Päivitetty.	Työ aloitettu.	Työ menossa.	Työ on menossa.	Työn jatkaminen.	Työtä on jatkettu.
Sähköinen raportointi onnistuu	Osallistuttu valtakunnalliseen VATI-tietojärjestelmän pilotointiin.	Valtakunnallinen VATI-järjestelmä on otettu käyttöön.	Ollaan mukana valtakunnallisessa kehittämisessä.	Ollaan mukana valtakunnallisessa kehittämisessä.	VATI-tietojärjestelmän käytön kehittäminen.	Ollaan mukana valtakunnallisessa kehittämisessä.
Talous	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 1-12/2022
Kustannuskehityksen muutos	TP18/KS18 87 000 €, - 4,3 % TP17/TP18 21 000 €, - 1,1 %	TP19/KS 19 138 000 €, - 6,6 % TP18/TP19 19 000 €, - 1 %	TP20/KS20 0 €, 100 % TP19/TP20 39 000 €, + 2,2 %	TP21/KS21 72 400 € + 3,7 % TP20/TP21 + 90 000 € + 4,6 %	Kustannuskehitys paranee	TP22/KS22 92 000 € + 4,7 % TP21/TP22 + 10 000 € +0,5 %
€/asukas kustannukset	26,3 €/asukas	26,9 €/asukas	27,2 €/asukas	28,9 €/asukas pienenee	€/asukas pienenee	29 €/asukas

Olennaista toiminnassa 1.1. – 31.12.2022

Terveysvalvonta

Suunnitelmallista valvontaa on alkuvuodesta toteutettu 2020–2024 ohjelmakauden suunnitelman perusteella. Ohjelmakauden teemana ovat yhdenmukainen valvonta ja yhteistyö. Suunnitelmakauden yhteistyöhön liittyy mm. viranomaisyhteistyö, yhteistyö toimijoiden kanssa sekä varautuminen ja jatkuvuuden hallinta. Suunnitelmallisen valvonnan toteuma oli 47 % tavoitteeseen nähden ja 7 % parempi kuin edellisenä vuonna. Tämä siitä huolimatta, että organisaatiomuutos vei paljon aikaa ja resursseissa oli vajausta.

Uusi elintarvikelaki tuli voimaan 21.4.2021 ja terveydensuojelulain muutos 1.1.2021. Lakimuutoksiin sisältyy valvontakohdekohtainen vuosimaksu. Vuosimaksun kohdetiedot on syötetty laskuttamista varten VATI-järjestelmään. Kohteiden laskuttaminen aloitettiin elokuun alussa.

Yhteistyötä on tehty vesilaitosten kanssa riskinarvioinnin ja valvontaohjelmien päivityksen osalta. Ympäristölupaprosessiin liittyviä lausuntoja on valmisteltu normaaliin tapaan. Koulujen ym. kohteiden yhteistarkastukset ovat olleet mahdollisia koronarajoitusten lieventymisen vuoksi.

Henkilökunnassa on ollut vajausta terveystarkastajan irtisanouduttua. Virka saatiin kuitenkin täytettyä.

Asiakastytyväisyyskysely toteutettiin alkukesästä 2022 (viikot 22–24). Kysely lähetettiin kaikille niille elintarvike- ja terveyssuojelun valvontakohteille 113 kpl, joissa oli tehty tarkastus vuonna 2021 lukuun ottamatta asunnontarkastuksia. Kyselyyn tuli määräaikaan mennessä vastauksia yhteensä 15 (13 %). Kysymyksen arvosanojen keskiarvo oli 4,3/5. Huonoin arvosana (3,6/5) tuli puhelinyhteyden saamisesta tarkastajaan halutussa ajassa. Paras arvosana (4,5/5) tuli tutkimuksista / selvityksistä saatujen tietojen riittävydestä sekä tarkastuskertomusten selkeydestä.

Eläinlääkintähuolto

Eläinlääkärikäyntien määrä nousi 6,6 % edellisestä vuodesta (17609 vs. 16516). Pieneläinten vastaanotokäynnit nousivat samalla kun tilakäyntien määrä hieman laski. Vuoden aikana tehtiin yhteensä 238 eläinlääkäreiden valvontasuoritetta, missä oli 5 % laskua edelliseen vuoteen. Osa tarkastuksista suoritettiin etänä. Puolangan praktikkoeläinlääkäriin virkaa ei ole saatu täytettyä useasta hakukierroksesta huolimatta. Puolangalle järjestetään toistaiseksi pieneläinvastaanotto yhtenä päivänä viikossa ja suurelänmatkat hoidetaan naapurikunnista. Jo pitempään on jatkunut tilanne, että 30 %:lla virassa olevista praktikkoeläinlääkäreistä on rajoitteita päivystykseen osallistumisessa. Kun edellä mainittuun lisätään täyttämätön praktikkoeläinlääkäriin virka, päivystyksessä ollaan paljolti sijaisten ja ulkopuolisten päivystäjien varassa. Ulkopuolisia viikonloppupäivystäjiä ja kesäsijaisia lukuun ottamatta sijaistilanne oli läpi vuoden perinteisen huono. Praktikkoeläinlääkäreiden ja klinikkaeläinhoitajien kesäsijaiset järjestäytyivät kuitenkin suunnitellusti ja tilanne kesällä vastasi aikaisempia vuosia. Valvontaeläinlääkärillä ei ollut kesäsijaista aiemmista vuosista poiketen. Koko eläinlääkintähuollon henkilöstö osallistui marraskuussa etänä eläinlääkäripäiville tai eläintenhoitajaseminaariin.

Eläinlääkintähuollossa toteutettiin alkukesällä asiakastytyväisyyskysely tilakäyntiasiakkaille ja marraskuussa pieneläinvastaanottojen asiakkaille. Tilakäyntiasiakkaat olivat tulosten mukaan varsin tyytyväisiä palveluiden tasoon. Pieneläinvastaanottojen kyselyn tuloksia ei ole vielä ehditty analysoida. Maaliskuussa ja elokuussa kerättiin tietoa hoidon saatavuudesta päivystysaikaan. Tulosten mukaan yli 90 % asiakkaista saa päivystysaikaan palvelua alle 3 tunnin kuluessa yhteydenotosta.

Kainuuseen on tullut yksittäisiä lemmikkieläimiä ukrainalaisten pakolaisten mukana työllistäen praktikko- ja valvontaeläinlääkäreitä. Pakolaisten lemmikeistä ei ole aiheutunut kuntayhtymälle suoria kustannuksia. Kajaanissa todettiin joutsenella huhtikuussa korkeapatogeenista lintuinfluenssaa ja myöhemmin kesällä sorsalinnulla samaa virusta. Asiasta on tiedotettu sanomalehdissä ja sosiaalisessa mediassa. Eläinlääkintähuollossa on varauduttu asiaan mm. tilamaalla vastaanotoille lisää suojavarusteita. Eläinlääkintähuolto osallistui vuoden aikana uuden valtakunnallisen eläintenhyvinvoinnin valvontaohjelmiston ELSU:n pilottiin.

Yhteistä

Valtakunnallisen VATI-tietojärjestelmän käyttöä on kehitetty edelleen ja on osallistuttu valtakunnallisen keskitetyn tiedonkeruun vaatimiin toimenpiteisiin.

PSAVI teki etäyhteydellä arviointi- ja ohjauskäynnin Kainuun ympäristöterveydenhuoltoon. Siinä keskityttiin valvonnan voimavaroihin sekä niiden kohdentamiseen eri osa-alueille sekä resurssien riittävyyteen suhteessa valvontatarpeeseen. Kehitysehdotukset huomioidaan toiminnassa.

Ympäristöterveydenhuolto ei siirtynyt hyvinvointialueelle. Uuden organisaation valmistelutyöt aloitettiin alkuvuodesta keräämällä siirtymiseen liittyvää tietoa, käsittelemällä asiaa yhteistoimintalain mukaisesti Yt-toimikunnassa, yhtymähallituksessa ja henkilöstön kokouksissa. Valmistelu työllisti henkilökuntaa koko vuoden ajan ja loppuvuodesta sen työllistävä vaikutus kasvoi. Kunnat tilasivat selvityksen ympäristöterveydenhuollon organisoimiseksi. Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annettu laki on huomioitu (410/2009) uudistuksessa. Kunnat tekivät päätökset ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä vastuukuntamallilla ja vastuukuntana toimii Sotkamo.

Laboratoriotoinninnat on kilpailutettu Kainuun kuntien ja ympäristöterveydenhuollon toimesta sopimuskaudelle 2020–2024. Kilpailutuksen voitti Savo-Karjala Oy:n laboratorio. Ympäristöterveydenhuolto osallistui Kainuun soten evakuoitaisuunnitelman valmistelutyöhön sekä eläinten evakuoitaisuunnitelman valmistelutyöhön. Ukrainan sotaan ja maahanmuuttoon liittyen Ruokavirasto on antanut ohjeita eläinlääkintähuollolle ja elintarvikevalvontaan. Valvira on ohjeistanut terveydensuojelun valvontaa. Loppuvuodesta varauduttiin myös mahdollisiin sähkökatkoihin tilaamalla terveysvalvontaan ja eläinlääkintähuoltoon vastaanotoille mm. otsalamppuja ja muita paristoilla toimivia valaisimia.

TA 22 toteumassa toimintatuotot ovat 116,1 % (108 % v. 2021) ja toimintakulut 107,1 % (105 % v. 2021). Toteuma on 104,7 %, ylitys 92 000 € (104 % ylitys 72 000 € v. 2021). Tulojen nousuun vrt. v. 2021 vaikutti elintarvike- ja terveydensuojelulain mukainen vuosimaksu, joka perittiin valvontakohteilta. Toimintakuluissa poikkeama vrt v. 2021 on henkilöstökuluissa. Siihen vaikutti sopimusten mukaiset palkankorotukset ja eläinlääkintähuollon henkilöstötilanne.

1.8.1.8 Kainuunmeren Työterveys Oy

Vastuuhenkilö: Toimitusjohtaja Eija Alatalo
Hallituksen puheenjohtaja Maire Ahopelto, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

1. Toiminta-ajatus

Edistämme alueemme kainuulaisten työnantajien ja työntekijöiden työhyvinvointia. Järjestämme vastuullamme olevat työterveyshuollon palvelut asiakaslähtöisesti, kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti.

2. Palvelujen nykytilan kuvaus

Kainuunmeren Työterveys Oy aloitti toimintansa 1.1.2019. Tuotimme työterveyshuollon palveluja Hyrynsalmella, Kajaanissa, Kuhmossa, Paltamossa, Ristijärvellä, Sotkamossa ja Suomussalmella.

Kaikista palveluista n.5,9 % oli etäpalveluina tuotettuja. Etäpalveluilla olemme turvanneet palveluiden saatavuuden eri puolille toimialuettamme. Ammattiryhmäkohtainen tuottavuus oli tavoitteiden mukainen ja palveluja myytiin normaalisti.

Palveluiden saatavuutta mitattiin jonotusajoilla ja jokaiselle palvelutyypille oli asetettu omat saatavuustavoitteet. Kiireelliseen sairausvastaanottoon pääsi n. 1–2 arkipäivän sisällä ja kiireettömään sairausvastaanottoon n. 4–5 arkipäivän sisällä. Ennaltaehkäisevien toimintojen osalta terveystarkastusajat menivät n. 16 arkipäivän sisälle. Asiantuntijoiden vastaanotolle (työfysioterapeutti ja työterveyspsykologi) pääsi 20 arkipäivän sisällä.

3. Toimintaympäristön muutokset

Sote-uudistuksen vaikutuksia yhtiön toimintaan selvitettiin vuonna 2022. Selvitys tuotti erilaisia vaihtoehtoja työterveyshuollon tuottamisesta omistajille 1.1.2023 hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa. Selvitys sisälsi myös omistajille osingonjaon, joka toteutettiin keväällä 2022. Selvitystyön jälkeen yhtiön omistajat, omistajakunnat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä päättivät myydä osakkeet ja kilpailuttaa työterveyshuollon palvelut. Toiminnasta on vastannut hallitus, johon kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään seitsemän (7) jäsentä.

Kainuunmeren Työterveys Oy:n kaikki osakkeet myytiin kilpailutuksen perusteella ja kauppakirja allekirjoitettiin 14.12.2022. Yhtiön osakkeet on ostanut 9,117 milj. euron hintaan Mehiläinen Oy. Kainuun sosiaali- ja tervey-

denhuollon kuntayhtymän myytyjen osakkeiden hinta oli 4.911.328 euroa, josta tulosvaikutteisena 4.442.659 euroa. Omistajakunnat ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä olivat mukana työterveyshuollon palveluiden kilpailutuksessa. Kainuun hyvinvointialue hyväksyi myös hankinnan kriteerit. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä teki työterveyshuoltosopimuksen yhtiön kanssa 14.12.2023. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminta siirtyy liikkeenluovutuksella lain hyvinvointialueista perusteella Kainuun hyvinvointialueelle 1.1.2023.

4. Palvelulinjaukset 2021–2023

Toiminnan painopisteenä on työterveyshuollon ennaltaehkäisevät palvelut. Ennaltaehkäisevän työn avulla tuemme työntekijän työssä selviytymistä sekä ennaltaehkäisemme ennenaikaista eläköitymistä. Ennaltaehkäisevä ja työkykyä ylläpitävä työterveyshuolto toimii hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti. Ennaltaehkäisevää toimintaa tukee työterveyspainotteinen sairaanhoito, jota täydentävät digipalvelut.

5. Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa on toimitusjohtaja.
Tavoitteena olleen talousarvion toteutumisessa onnistuttiin.

1.8.1.9 Kainuun Ateriapalvelut Oy

1. Hallituksen puheenjohtajan yleiskatsaus

Vastuuhenkilö: Hallituksen puheenjohtaja Maire Ahopelto
Hallituksen jäsenet: Eija Immonen, Tuija Aarnio

Yhtiön ensimmäinen tilinpäätös on laadittu tilikaudelta 28.9.2022-31.12.2022. Yhtiöllä ei ole ollut toimintaa eikä henkilöstöä vuoden 2022 aikana. Yhtiöllä on tilikaudella sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto määrältään 10.000,00 euroa. Tilikauden tulos on 744,41 euroa tappiollinen.

2. Osakeyhtiön perustaminen

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä perusti Kainuun Ateriapalvelut osakeyhtiön ja perustamissopimus allekirjoitettiin 28.9.2022. Yhtiö rekisteröitiin kaupparekisteriin 12.10.2022. Yhtiön ensimmäinen tilikausi on sovittu päättyväksi 31.12.2022. Yhtiöllä ei ole nimettyä toimitusjohtajaa. Yhtiössä ei ole ollut perustamisen jälkeen kuin muutamia tapahtumia 744,41 euroa ja osakkeenomistajan Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän 1 osake. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä on tehnyt vastikkeettoman rahasisjoituksen 10.000,00 euroa yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Kainuun Ateriapalvelut Oy noudattaa tilintarkastuksessa emoyhtiön konserniohjeita ja tilintarkastuksen tekee emoyhtiön tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

3. Toiminta-ajatus

Kainuun Ateriapalvelut Oy perustettiin Kainuun hyvinvointialueen tilaaman Kainuun ateriapalveluselvityksen jälkeen, koska kunnat eivät voi tuottaa ateria- ja puhtaanapitopalveluita hyvinvointialueelle ilman kilpailutusta tai yhteisen osakeyhtiön kautta. Perustettu yhtiö on in house- yhtiö, joka ei kilpaile markkinoilla vaan tuottaa palveluja ainoastaan omistajilleen. Kainuun ateria- ja puhtaanapitopalveluiden tuottamiseksi perustettiin yhtiö, jonka tarkoituksena oli, että Kainuun alueen kunnat ja mahdollisesti Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä siirtävät ateria- ja puhtaanapitopalvelutoimintojansa yhtiöön, jolloin yhtiö tuottaa palveluita omistajilleen hankintalain mukaisena sidosyhteisönä ilman kilpailutusta.

4. Palvelujen nykytilan kuvaus

Yhtiön tarkoituksena oli järjestää suunnattu osakeanti niille kunnille, jotka haluavat siirtää ateria- ja puhtaanapitopalveluita perustettuun yhtiöön. Tavoitteena oli, että osakeanti ja ateria- ja puhtaanapitopalvelutoimintojen siirtäminen tehdään siten, että yhtiön in house- toiminta alkaa 1.1.2023. Mahdolliset yhtiön osakkeenomistajiksi tulevat kunnat eivät tehneet sitovia päätöksiä vuoden 2022 aikana. Tämän vuoksi osakeantia ei järjestetty eikä toimintoja ole siirretty yhtiöön.

5. Toimintaympäristön muutokset

Yhtiötä perustettaessa mukana olevat kunnat pyysivät Kainuun hyvinvointialueen sitoutumista yhtiöön riittävän pitkällä aikavälillä ja riittävässä laajuudessa. Kajaanin alueen ateriapalvelut on tuottanut Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä. Kunnat esittivät myös tämän toiminnan siirtämistä yhtiöön. Kainuun hyvinvointialue tilasi koko Kainuun alueen sote-ateriapalveluita koskevan selvityksen yksityiseltä toimijalta. Selvityksen on tarkoitus valmistua helmikuussa 2023, jonka jälkeen Kainuun hyvinvointialue tulee tekemään päätöksen Kainuun alueen ateria- ja puhtaanapitopalveluista. Selvityksen valmistumisen jälkeen kunnat tekevät päätöksensä yhtiöön mukaan tulemisestaan maaliskuussa 2023.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän 1 osake on siirtynyt lain hyvinvointialueesta perusteella 1.1.2023 Kainuun hyvinvointialueelle, joka on jatkossa yhtiön ainoa osakkeenomistaja.

6. Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa on hallituksen puheenjohtaja, koska yhtiöllä ei ole nimettyä toimitusjohtajaa. Sitovia tavoitteita ei ole asetettu, koska yhtiö on perustettu syyskuussa 2022 ja rekisteröity lokakuussa 2022.

1.8.2 Käyttötalousosan toteutumisvertailu

TULOSALUEITTAIN 1000 €	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA muut. jälk. 2022	TP 2022	Muutos % Tp-22/ Tp -21	Muutos % Tp-22/ Ta -22	Muutos % Tp-22 /Ta m -22
HALLINTO									
Toimintatuotot	292 038	318 551	313 410	323 813	325 751	316 291	0,9	-2,3	-2,9
Toimintakulut	4 787	4 130	5 280	6 665	8 604	7 272	37,7	9,1	-15,5
Toimintakate	287 251	314 421	308 130	317 147	317 147	309 019	0,3	-2,6	-2,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 253	-2 999	-1 683	-2 125	-2 125	-1 513	-10,1	-28,8	-28,8
Poistot	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	4 443	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	285 998	311 422	306 447	315 022	315 022	311 949	1,8	-1,0	-1,0
KESKITETYT YHTEISET PALVELUT									
Toimintatuotot	5 360	3 567	4 471	3 535	3 535	3 922	-12,3	10,9	10,9
Toimintakulut	25 956	26 631	36 556	39 886	39 886	36 885	0,9	-7,5	-7,5
Toimintakate	-20 596	-23 064	-32 085	-36 351	-36 351	-32 963	2,7	-9,3	-9,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	-5	-17	-4	-4	-10	-41,2	150,0	150,0
Poistot	-6 468	-10 285	-11 326	-10 428	-10 428	-10 002	-11,7	-4,1	-4,1
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	-27 066	-33 354	-43 429	-46 784	-46 784	-42 975	-1,0	-8,1	-8,1
HYVINVOINTIPALVELUT									
Toimintatuotot	5 965	6 007	4 464	4 983	4 983	5 609	25,6	12,6	12,6
Toimintakulut	74 375	74 488	52 191	56 001	56 001	53 013	1,6	-5,3	-5,3
Toimintakate	-68 410	-68 482	-47 727	-51 018	-51 018	-47 404	-0,7	-7,1	-7,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	-15	6	-13	-13	-9	-250,0	-30,8	-30,8
Poistot	-207	-272	-112	-108	-108	-104	-7,1	-3,7	-3,7
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	-68 619	-68 769	-47 832	-51 138	-51 138	-47 518	-0,7	-7,1	-7,1
TERVEYDEN- JA SAIRAANHOIDONPALVELUT									
Toimintatuotot	22 954	24 623	35 239	29 699	29 699	36 735	4,2	23,7	23,7
Toimintakulut	141 378	156 608	190 977	190 185	190 185	195 924	2,6	3,0	3,0
Toimintakate	-118 424	-131 985	-155 738	-160 486	-160 486	-159 189	2,2	-0,8	-0,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-13	-3	-234	-3	-3	-521	122,6	17266,7	17266,7
Poistot	-714	-1 527	-2 986	-2 964	-2 964	-3 097	3,7	4,5	4,5
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	-119 151	-133 515	-158 958	-163 452	-163 452	-162 807	2,4	-0,4	-0,4
IKÄIHMISTEN PALVELUT									
Toimintatuotot	17 923	20 036	20 262	16 793	16 793	20 909	3,2	24,5	24,5
Toimintakulut	71 487	73 232	74 218	76 357	76 357	77 250	4,1	1,2	1,2
Toimintakate	-53 564	-53 196	-53 956	-59 564	-59 564	-56 341	4,4	-5,4	-5,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-5	0	-75	0	0	-4	-94,7	0,0	0,0
Poistot	-238	-201	-160	-235	-235	-263	64,4	11,9	11,9
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	-53 807	-53 397	-54 191	-59 798	-59 798	-56 605	4,5	-5,3	-5,3
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO									
Toimintatuotot	479	497	535	546	559	649	21,3	18,9	16,1
Toimintakulut	2 402	2 457	2 565	2 496	2 510	2 688	4,8	7,7	7,1
Toimintakate	-1 923	-1 960	-2 029	-1 951	-1 951	-2 039	0,5	4,5	4,5
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	-4	0,0	0,0	0,0
Poistot	-5	-6	-7	-3	-3	-3	-57,1	0,0	0,0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	-1 928	-1 966	-2 036	-1 954	-1 954	-2 046	0,5	4,7	4,7
YHTEENSÄ (ilman liikelaitosta)									
Toimintatuotot	345 731	374 870	378 381	379 368	381 321	384 116	1,5	1,3	0,7
Toimintakulut	336 520	358 359	361 788	371 591	373 543	373 031	3,1	0,4	-0,1
Toimintakate	9 211	16 511	16 594	7 778	7 778	11 085	-33,2	42,5	42,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 275	-3 023	-2 004	-2 145	-2 145	-2 058	2,7	-4,1	-4,1
Poistot	-7 936	-13 487	-14 590	-13 738	-13 738	-13 469	-7,7	-2,0	-2,0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	4 443	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	0	0	0	-8 106	-8 106	0	0,0	-100,0	-100,0

1.8.3 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu; ulkoinen ennen eliminointeja

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä ja Kainuun työterveys -liikelaitos* (1000 €) (*Kainuun työterveys-liikelaitos lopetettu 6/2022. Vuoden 2022 tp-luvut=Kainuun soten tp-luvut, joihin liikelaitos on yhdistelty.)	TP 2021	KS 2021	TP2022	TA muut jälk. 2022	Toteuma %	Poikkeama TA muut.jälk./TP
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	329 836	309 532	329 908	339 614	97,1	-9 706
./ Jäsenkunnilta	311 148	290 800	312 391	320 795	97,4	-8 404
Maksutuotot	27 469	25 889	27 969	26 359	106,1	1 610
Tuet ja avustukset	16 594	11 184	22 221	11 167	199	11 054
Muut tuotot	4 483	3 945	4 017	4 181	96,1	-164
TUOTOT YHTEENSÄ	378 382	350 549	384 116	381 321	101	27 833
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	155 819	155 093	161 170	160 925	100,2	245
Henkilösivukulut	35 837	36 815	37 757	37 532	100,6	225
Henkilöstökulut yhteensä	191 656	191 908	198 927	198 457	100,2	470
Asiakaspalvelujen ostot	62 997	58 009	62 757	59 726	105,1	3 031
Muiden palvelujen ostot	53 337	53 181	57 688	59 609	96,8	-1 921
Palvelujen ostot yhteensä	116 334	111 190	120 445	119 335	100,9	1 110
Aineet ja tavarat	29 260	29 838	29 845	28 805	103,6	1 040
Avustukset	8 531	9 226	8 652	10 220	84,7	-1 568
Vuokrat	14 558	15 272	13 703	14 600	93,9	-897
Muut kulut	1 457	2 026	1 458	2 127	68,5	-669
Muut toimintakulut yhteensä	16 015	17 298	15 161	16 727	90,6	-1 566
KULUT YHTEENSÄ	361 796	359 461	373 031	373 543	99,9	-512
TOIMINTAKATE	16 586	-8 912	11 085	7 778	142,5	3 307
Rahoituskulut ja -tuotot	-2 005	-1 573	-2 058	-2 145	95,9	87
VUOSIKATE	14 582	-10 484	9 027	5 632	160,3	3 395
POISTOT	-14 590	-14 503	-13 469	-13 738	98	269
Satunnaiset erät			4 443			
TILIKAUDEN TULOS	-8	-24 987	0	-8 106	0	8 106
Varausten ja rahastojen muutos						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8	-24 987	0	-8 106	0	8 106

1.8.4 Investointiosan toteutumisvertailu

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä ja Kainuun työterveys -liikelaitos*									
(Kainuun työterveys-liikelaitos lopetettu 6/2022. Vuoden 2022 tp-luvut=Kainuun soten tp-tiedot, joihin liikelaitos on yhdistelty).									
€	TP 2021	TA 2022	TA muutokset 2022	TA muutosten jälkeen 2022	TP 2022	Toteuma %	Poikkeama TA/TP		
Yhteensä=SITOVUUSTASO	13 079 276	11 783 000		11 783 000	7 615 103	64,6	-4 167 897		
Rakennukset									
KAKS; korjaus ja lisärakentaminen	192 179	2 800 000		2 800 000	0	0,0	-2 800 000		
KAKS; uusi sairaala	10 084 687	1 485 000	119 000	1 604 000	3 499 631	218,2	1 895 631		
Muut kohteet		3 288 000	-219 000	3 069 000	901 449	29,4	-2 167 551		
Koneet ja kalusto	3 110 491	4 210 000	100 000	4 310 000	3 206 061	74,4	-1 103 939		
Yhteisten tietojärjestelmien hankinta+laitteiden; Keskitetyt yht.palv	482 157	1 070 000	100 000	1 170 000	1 023 661	87,5	-146 339		
Tietojärjestelmät, Sote	1 013 883	2 140 000		2 140 000	851 938	39,8	-1 288 062		
Muut koneet ja kalusto	1 614 451	1 000 000		1 000 000	1 330 462	133,0	330 462		
Maa-alueiden myynti	-250 000	0			0				
Osakkeiden hankinta	0	0			489 311		489 311		
Osakkeiden myynti					-468 994				
Irtaimiston myynti	-58 081	0			-12 355		-12 355		

Investoinnit 2022

Vuoden 2022 aikana uuteen sairaalaan on tehty MAPO-tunnelin rakennus ja saneeraustöitä. ABC-osat on purettu kesäkuun loppuun mennessä ja purettujen osien paikalleen tehty uusien jäte- ja hulevesiviemäreiden asennus sekä pihatöitä kuten pallo- ja leikkikentät, pihatyöt ovat jääneet kesken ja jatkuvat kesällä 2023. E-rakennuksen viereen on rakennettu ambulanssikatokas sekä on tehty uusi paikoitusalue sekä takuukorjaustöitä E-, F- ja G-rakennuksiin.

ICT-investoinneissa suurin yksittäinen investointi on Imatis-ohjelmiston ylläpito ja kehitys sekä vuoden 2022 aikana on päivitetty talous-, henkilöstö- ja materiaalihallinnon tietojärjestelmiä ja uuden Kemokur solusarpaaja -ohjelmiston hankinta.

Laittepuolella on uusittu palvelimia. 9-Solutions -turvaphelinjärjestelmän ja laitteiden käyttöönotto on jatkunut vuonna 2022.

Suurimmat kalustohankinnat on tehty radiologiaan, jonne on hankittu osastokuvauslaite ja sisätaudeille kardiovaskulaarinen ultraäänilaittekokonaisuus.

Kainuunmeren Työterveys Oy:n osakekanta on myyty Mehiläinen Oy:lle.

Ympäristöterveydenhuollon toiminta on siirtynyt Sotkamon kunnalle vuoden 2023 alkaen ja ympäristöterveydenhuollon siirtyneet kalusteet ja laitteet on myyty Sotkamon kunnalle vuonna 2022.

1.8.5 Rahoitusosan toteutumisvertailu

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä ja Kainuun työterveys –liikelaitos*

(*Kainuun työterveys -liikelaitos lopetettu 6/2022. Vuoden 2022 tp-luvut=Kainuun soten tp-luvut, joihin liikelaitos on yhdistelty)

1 000 €	TA 2021	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Toteuma-%	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	-2 363	14 582	5 631	9 027	-60,3	3396
Satunnaiset erät		0		4 443		4443
Tulorahoituksen korjauserät	0	-480	0	-6 449		-6449
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-2 363	14 102	5 631	7 020	-19,8	1389
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-21 224	-13 387	-11 583	-8 115	29,9	3468
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0		18		0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		308		4 927		4927
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-21 224	-13 079	-11 583	-3 170	-27,4	8413
Toiminta ja investoinnit, netto	-23 587	1 022	-5 952	3 850	164,7	9802
Rahoitustoiminta						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
Antolainasaamisten lisäykset	116	0	80	0		0
Antolainasaamisten vähennykset		0	80	0		
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000	15 000	0	0	0,0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-56	-56	-1 576	-4 687		-3111
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 000	0	5 000	0		-5000
Lainakannan muutokset	20 060	14 944	3 504	-4 687		-8191
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0	0	0	-1 000		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	0	-861	0	35 402		35402
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	20 060	14 084	3 504	29 715		26211
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 526	15 106	-2 448	33 565	1471,1	36013
Rahavarat kauden lopussa						
	7 146	35 751	6 566	69 189		
Rahavarat 1.1.						
	10 672	20 645	9 014	35 624		
YHTEENSÄ	-3 526	15 106	-2 448	33 565		

2 Tilinpäätöslaskelmat

2.1 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän tilinpäätöslaskelmat

2.1.1 Kainuun soten tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	01.01. -31.12.2022	01.01. -31.12.2021
KAINUUN SOTE		
TOIMINTATUOTOT	384 115 655,60	378 381 574,68
MYYNTITUOTOT	329 908 326,26	329 835 606,65
MAKSUTUOTOT	27 968 788,96	27 469 108,00
TUET JA AVUSTUKSET	22 221 346,98	16 594 191,97
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 017 193,40	4 482 668,06
TOIMINTAKULUT	-373 030 899,86	-361 787 773,35
Palkat ja palkkiot	-161 170 425,01	-155 818 135,73
Eläkekulut	-31 387 127,21	-30 161 641,91
Muut henkilösivukulut	-6 369 351,82	-5 675 056,32
Henkilösivukulut	-37 756 479,03	-35 836 698,23
HENKILÖSTÖKULUT	-198 926 904,04	-191 654 833,96
Asiakaspalvelujen ostot	-62 756 989,19	-62 997 552,39
Muiden palvelujen ostot	-57 688 186,89	-53 336 611,72
PALVELUJEN OSTOT	-120 445 176,08	-116 334 164,11
Ostot tilikauden aikana	-29 834 986,40	-29 070 983,93
Varastojen lisäys/vähennys	-10 173,47	-188 543,85
AINEET, TARVIKKEET JA TARVIKKEET	-29 845 159,87	-29 259 527,78
AVUSTUKSET	-8 651 870,17	-8 531 082,25
MUUT TOIMINTAKULUT	-15 161 789,70	-16 008 165,25
TOIMINTAKATE	11 084 755,74	16 593 801,33
KORKOTUOTOT	0	31 674,46
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 230 386,66	974 353,10
KORKOKULUT	-1 348 600,82	-845 097,77
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 939 845,17	-2 164 718,33
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-2 058 059,33	-2 003 788,54
VUOSIKATE	9 026 696,41	14 590 012,79
POISTOT JA ARVONALENNUKSET	-13 469 355,41	-14 590 012,79
SATUNNAISET TUOTOT	4 442 659,00	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0
TULOSLASKELMA	0	0
KUNNAN TULOSLASKELMA	0	0

2.1.2 Kainuun soten rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
KAINUUN SOTE		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	9 026 696,41	14 590 012,79
Satunnaiset erät	4 442 659,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-6 449 155,32	-479 810,99
TOIMINNAN RAHAVIRTA	7 020 200,09	14 110 201,80
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-8 114 535,48	-13 387 356,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18 083,16	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 926 548,68	308 080,64
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 169 903,64	-13 079 276,20
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	3 850 296,45	1 030 925,60
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	0,00	0,00
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-4 687 456,95	14 944 426,50
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	15 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 687 456,95	-55 573,50
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-1 000 000,00	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	35 401 813,04	-870 479,75
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	1 166 904,69	448 412,18
Vaihto-omaisuuden muutos	307 611,58	389 842,88
Saamisten muutos	19 522 629,90	4 936 973,18
Korottomien velkojen muutos	14 404 666,87	-6 645 707,99
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	29 714 356,09	14 073 946,75
RAHAVAROJEN MUUTOS	33 564 652,54	15 104 872,35
RAHAVAROJEN MUUTOS	33 564 652,54	15 104 872,35
Rahavarat kauden lopussa	69 189 005,20	35 624 352,66
Rahavarat 1.1.	35 624 352,66	20 519 480,31

2.1.3 Kainuun soten tase

TASE					
VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	170 803 154,30	176 609 239,25	OMA PÄÄOMA	12 891 761,10	13 891 761,10
Aineettomat hyödykkeet	3 363 017,59	3 917 202,78	Peruspääoma	12 891 761,10	12 891 761,10
Aineettomat oikeudet	939 333,05	637 099,24	Muut omat rahastot	0,00	1 000 000,00
Muut pitkävaikutteiset menot	2 423 684,54	3 280 103,54	Tilikauden yli/alijäämä	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	166 791 055,31	171 653 731,85	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Maa- ja vesialueet	755 902,56	755 902,56	Poistoero	52 531,75	0,00
Rakennukset	150 599 002,71	153 623 400,93	Vapaaehtoiset varaukset	351 039,24	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 463 941,02	3 272 736,26	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	403 570,99	0,00
Koneet ja kalusto	11 154 050,67	13 084 744,72			
Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä	270 007,83	270 007,83	PAKOLLISET VARAUKSET	3 097 269,00	5 101 225,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	548 150,52	646 939,55	Muut pakolliset varaukset	3 097 269,00	5 101 225,00
Sijoitukset	649 081,40	1 038 304,62	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 013 480,57	2 819 110,89
Osakkeet ja osuudet	276 849,78	666 073,00	Valtion toimeksiannot	2 339 366,62	1 163 698,02
Muut lainasaamiset	0,00	0,00	Lahjoitusrahastojen pääomat	327 272,93	336 233,16
Muut saamiset	372 231,62	372 231,62	Muut toimeksiantojen pääomat	1 346 841,02	1 319 179,71
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 473 262,16	1 445 797,17	VIERAS PÄÄOMA	240 511 394,32	229 009 420,92
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	Pitkäaikainen	158 211 766,25	166 268 943,70
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	126 421,14	126 617,46	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	158 211 766,25	166 268 943,70
Muut toimeksiantojen varat	1 346 841,02	1 319 179,71	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	88 641 059,52	72 766 481,49	Lyhytaikainen	82 299 628,07	62 740 477,22
Vaihto-omaisuus	2 160 997,39	2 468 608,97	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	2 160 997,39	2 468 608,97	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	8 070 336,40	4 700 615,90
			Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saamiset	17 291 056,93	34 673 519,86	Saadut ennakot	2 692,64	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	41 842,80	67 461,78	Ostovelat	14 469 584,12	15 376 904,17
Lainasaamiset muilta	41 842,80	67 461,69	Muut velat	4 161 090,71	5 793 240,02
Lyhytaikaiset saamiset	17 249 214,13	34 606 058,08	Siirtovelat	55 595 924,20	36 869 717,13
Myyntisaamiset	6 792 386,50	7 559 993,45			
Lainasaamiset muilta	37 829,26	48 343,18			
Muut saamiset	3 801 563,21	3 331 178,79			
Siirtosaamiset	6 617 435,16	23 666 542,66			
Rahat ja pankkisaamiset	69 189 005,20	35 624 352,66			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	260 917 475,98	250 821 517,91	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	260 917 475,98	250 821 517,91

2.2 Liikelaitoksen tilinpäätöslaskelmat

2.2.1 Kainuun Työterveys -liikelaitos tuloslaskelma

(Kainuun työterveys-liikelaitos on lakkautettu 6/2022.)		
	01.01.2022- 27.06.2022	01.01.2021- 31.12.2021
LIKEVAIHTO	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
TUET JA AVUSTUKSET	0,00	0,00
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,00	0,00
PALVELUJEN OSTOT	-104,70	-223,43
MATERIAALIT JA PALVELUT	-104,70	-223,43
Palkat ja palkkiot	-1 280,00	-800,00
Eläkekulut	0,00	0,00
Muut henkilösivukulut	0,00	0,00
Henkilöstösivukulut	0,00	0,00
HENKILÖSTÖKULUT	-1 280,00	-800,00
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0,00	0,00
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-1 792,28	-6 541,81
LIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 176,98	-7 565,24
KORKOTUOTOT	0,00	0,00
MUUT RAHOITUSTUOTOT	466 494,00	0,00
Muille maksetut korkokulut	-770,43	0,00
Korvaus peruspääomasta	-281,27	-934,54
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 051,70	-934,54
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	465 442,30	-934,54
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VARAUKSIA	462 265,32	-8 499,78
Poistoeron vähennys	0,00	0,00
Rahastojen vähennys	0,00	0,00
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN VÄHENNYS	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	462 265,32	-8 499,78

2.2.2 Kainuun Työterveys -liikelaitos rahoituslaskelma

(Kainuun työterveys-liikelaitos on lakkautettu
6/2022)

	01.01.2022-27.06.2022	01.01.2021-31.12.2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-3 176,98	-7 565,24
Poistot ja arvonalennukset		
Rahoitustuotot ja -kulut	465 442,30	-934,54
Tulorahoituksen korjaukset		
Satunnaiset erät		
TOIMINNAN RAHAVIRTA	462 265,32	-8 499,78
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	69 706,00	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	69 706,00	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	531 971,32	-8 499,78
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
Peruspääoman muutokset		
Liittymismaksujen muutokset		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	784,65	9 814,25
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä		
Saamisten muutos muilta	1 942,79	6 817,85
Korottomien velkojen muutos muilta	-1 158,14	2 996,40
Liittymismaksuvelkojen muutos		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	784,65	9 814,25
RAHAVAROJEN MUUTOS	532 755,97	1 314,47
RAHAVAROJEN MUUTOS	532 755,97	1 314,47
Rahavarat kauden lopussa	659 676,90	126 920,93
Rahavarat 1.1.	126 920,93	125 606,46

2.2.3 Kainuun Työterveys -liikelaitoksen tase

(Kainuun Työterveys-liikelaitos on lakkautettu 6/2022)		
TASE	27.6.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	0,00	0,00
Sijoitukset	466 494,00	536 200,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	466 494,00	536 200,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	1 942,79
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	0,00	1 942,79
Rahat ja pankkisaamiset	659 676,90	126 920,93
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	659 676,90	128 863,72
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 126 170,90	665 063,72
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	286 039,38	286 039,38
Muut omat rahastot	176 039,38	176 039,38
Edellisten tilikausien ylijäämä	199 416,48	207 916,26
Tilikauden yli-/alijäämä	462 265,32	-8 499,78
Oma pääoma yhteensä	1 123 760,56	661 495,24
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	2 410,34	3 568,48
Vieras pääoma yhteensä	2 410,34	3 568,48
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 126 170,90	665 063,72

2.3 Kainuun Soten ja liikelaitoksen yhdistetyt tilinpäätöslaskelmat

Laskelmista on eliminoitu Kainuun soten ja Työterveys -liikelaitoksen väliset liiketapahtumat.

2.3.1 Kainuun Soten ja liikelaitoksen yhdistetty tuloslaskelma

TULOSLASKELMA			
KAINUUN SOTE JA KAINUUN TYÖTERVEYS -LIIKELAITOS*			
(*Kainuun työterveys-liikelaitos lopetettu 6/2023.			
Vuoden 2022 TP-luvut =Kainuun soten luvut, joihin liikelaitos on yhdistelty)			
		1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toimintatuotot		384 115 655,60	378 381 574,68
Myyntituotot		329 908 326,26	329 835 606,65
Maksutuotot		27 968 788,96	27 469 108,00
Tuet ja avustukset		22 221 346,98	16 594 191,97
Muut toimintatuotot		4 017 193,40	4 482 668,06
Toimintakulut		-373 030 899,86	-361 795 338,59
Henkilöstökulut		-198 926 904,04	-191 655 633,96
Palkat ja palkkiot		-161 170 425,01	-155 818 935,73
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-31 387 127,21	-30 161 641,91
Muut henkilösivukulut		-6 369 351,82	-5 675 056,32
Palvelujen ostot		-120 445 176,08	-116 334 387,54
Aineet,tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-29 834 986,40	-29 070 983,93
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-10 173,47	-188 543,85
Avustukset		-8 651 870,17	-8 531 082,25
Muut toimintakulut		-15 161 789,70	-16 014 707,06
Toimintakate		11 084 755,74	16 586 236,09
Rahoitustuotot ja -kulut		-2 058 059,33	-2 004 723,08
Korkotuotot		0	31 674,46
Muut rahoitustuotot		1 230 386,66	974 353,10
Korkokulut		-1 348 600,82	-845 460,23
Muut rahoituskulut		-1 939 845,17	-2 165 290,41
Vuosikate		9 026 696,41	14 581 513,01
Poistot ja arvonalentumiset		-13 469 355,41	-14 590 012,79
Suunnitelman mukaiset poistot		-13 078 738,64	-14 587 066,86
Arvonalentumiset		-390 616,77	-2 945,93
Satunnaiset tuotot ja kulut		4 442 659,00	0
Satunnaiset tuotot		4 442 659,00	0
Tilikauden tulos		0	-8 499,78
Poistoeron lisäys/vähennys		0	0
Rahastojen lisäys/vähennys		0	0
Tilikauden yli-/alijäämä		0	-8 499,78

2.3.2 Kainuun soten ja Työterveyden yhdistetty rahoituslaskelma

KAINUUN SOTE JA KAINUUN TYÖTERVEYS -LIIKELAITOS	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta	7 020 200,09	14 101 702,02
Vuosikate	9 026 696,41	14 581 513,01
Satunnaiset erät	4442659,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-6 449 155,32	-479 810,99
Investointien rahavirta	-3 169 903,64	-13 079 276,20
Investointimenot	-8 114 535,48	-13 387 356,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18 083,16	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 926 548,68	308 080,64
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 850 296,45	1 022 425,82
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset	-4 687 456,95	14 944 426,50
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	15 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 687 456,95	-55 573,50
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	-1 000 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	35 401 813,04	-860 665,50
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 166 904,69	448 412,18
Vaihto-omaisuuden muutos	307 611,58	389 842,88
Saamisten muutos	19 522 629,90	4 943 791,03
Korottomien velkojen muutos	14 404 666,87	-6 642 711,59
Rahoituksen rahavirta	29 714 356,09	14 083 761,00
Rahavarojen muutos	33 564 652,54	15 106 186,82
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	69 189 005,20	35 751 273,59
Kassavarat 1.1.	35 624 352,66	20 645 086,77
	33 564 652,54	15 106 186,82
Investointien tulorahoitus %	111,5	108,9
Lainanhoitokate	1,7	17,1
Kassan riittävyys, pv	64,9	11,5
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta	106 297 804,80	120 931 029,50

2.3.3 Kainuun soten ja Työterveys -liikelaitoksen yhdistetty tase

T A S E					
KAINUUN SOTE JA TYÖTERVEYS					
(*Kainuun työterveys-liikelaitos lopetettu 6/2022. Vuoden 2022 tp-luvut=Kainuun soten luvut, joihin liikelaitos on yhdistetty).					
VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021	VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	170 803 154,30	177 145 439,25	OMA PÄÄOMA	12 891 761,10	14 553 256,34
Aineettomat hyödykkeet	3 363 017,59	3 917 202,78	Peruspääoma	12 891 761,10	13 177 800,48
Aineettomat oikeudet	939 333,05	637 099,24	Muut omat rahastot	0,00	1 176 039,38
Muut pitkävaikutteiset menot	2 423 684,54	3 280 103,54	Edellisten tilikausien yli/alijäämä	0,00	207 916,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	0,00	0,00	Tilikauden yli/alijäämä	0,00	-8 499,78
Aineelliset hyödykkeet	166 791 055,31	171 653 731,85	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Maa- ja vesialueet	755 902,56	755 902,56	VARAUKSET	403 570,99	0,00
Rakennukset	150 599 002,71	153 623 400,93	Poistoero	52 531,75	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 463 941,02	3 272 736,26	Vapaaehtoiset varaukset	351 039,24	
Koneet ja kalusto	11 154 050,67	13 084 744,72	PAKOLLISET VARAUKSET	3 097 269,00	5 101 225,00
Muut aineelliset hyödykkeet	270 007,83	270 007,83	Muut pakolliset varaukset	3 097 269,00	5 101 225,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	548 150,52	646 939,55			
Sijoitukset	649 081,40	1 574 504,62	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 013 480,57	2 819 110,89
Osakkeet ja osuudet	276 849,78	1 202 273,00	Valtion toimeksiannot	2 339 366,62	1 163 698,02
Muut saamiset	372 231,62	372 231,62	Lahjoitusrahastojen pääomat	327 272,93	336 233,16
			Muut toimeksiantojen pääomat	1 346 841,02	1 319 179,71
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 473 262,16	1 445 797,17			
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	VIERAS PÄÄOMA	240 511 394,32	229 012 989,40
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	126 421,14	126 617,46	Pitkäaikainen	158 211 766,25	166 268 943,70
Muut toimeksiantojen varat	1 346 841,02	1 319 179,71	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	158 211 766,25	166 268 943,70
			Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	88 641 059,52	72 895 345,21			
Vaihto-omaisuus	2 160 997,39	2 468 608,97	Lyhytaikainen	82 299 628,07	62 744 045,70
Aineet ja tarvikkeet	2 160 997,39	2 468 608,97	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	8 070 336,40	4 700 615,90
Saamiset	17 291 056,93	34 675 462,65	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	41 842,80	67 461,78	Saadut ennakot	2 692,64	0,00
Lainasaamiset	41 842,80	67 461,78	Ostovelat	14 469 584,12	15 376 904,17
Lyhytaikaiset saamiset	17 249 214,13	34 608 000,87	Muut velat	4 161 090,71	5 793 240,02
Myyntisaamiset	6 792 386,50	7 559 993,45	Siirtovelat	55 595 924,20	36 873 285,61
Lainasaamiset	37 829,26	48 343,18			
Muut saamiset	3 801 563,21	3 333 121,58	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	260 917 475,98	251 486 581,63
Siirtosaamiset	6 617 435,16	23 666 542,66			
			TASEEN TUNNUSLUVUT		
Rahat ja pankkisaamiset	69 189 005,20	35 751 273,59	Omavaraisuusaste %	4,94	5,79
			Suhteellinen velkaantuneisuus	63,56	60,52
VASTAAVAA YHTEENSÄ	260 917 475,98	251 486 581,63	Kertynyt yli-/alijäämä	0,00	199 416,48
			Lainakanta 31.12.	166 282 102,65	170 969 559,60
			Lainat ja vuokravastuut	175 229 878,62	179 787 782,59
			Lainasamiset	79 672,06	115 804,96

2.4 Kainuun soten konsernin tilinpäätöslaskelmat

2.4.1 Kainuun soten konsernituloslaskelma

TULOSLASKELMA		
KAINUUN SOTEN KONSERNI		
	<u>01.01.-31.12.2022</u>	<u>01.01.-31.12.2021</u>
Toimintatuotot	394 048 538,12	390 108 115,72
Myyntituotot	339 780 031,32	341 526 032,05
Maksutuotot	27 968 446,76	27 469 108,00
Tuet ja avustukset	22 232 309,10	16 603 216,45
Muut toimintatuotot	4 067 750,94	4 509 759,22
Toimintakulut	-383 469 934,20	-371 918 788,04
Henkilöstökulut	-204 136 184,98	-197 020 639,37
Palkat ja palkkiot	-165 582 485,20	-160 342 334,45
Henkilösivukulut	-38 553 699,78	-36 678 304,92
Eläkekulut	-32 119 418,02	-30 917 683,03
Muut henkilösivukulut	-6 434 281,76	-5 760 621,89
Palvelujen ostot	-121 477 185,17	-116 868 833,11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 878 220,99	-32 673 582,73
Ostot tilikauden aikana	-32 878 220,99	-32 673 582,73
Varastojen lisäys(+) tai vähennys(-)	0,00	0,00
Avustukset	-9 117 498,43	-8 531 082,25
Muut toimintakulut	-15 860 844,63	-16 824 650,58
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Toimintakate	10 578 603,92	18 189 327,68
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 559 301,64	-2 728 113,58
Korkotuotot	0,12	31 682,06
Muut rahoitustuotot	779 313,05	277 669,58
Korkokulut	-1 353 115,74	-856 014,38
Muut rahoituskulut	-1 985 499,07	-2 181 450,84
Vuosikate	8 019 302,28	15 461 214,10
Poistot ja arvonalentumiset	-13 642 577,75	-14 757 643,47
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 251 960,98	-14 754 697,54
Pysyvien vastaavien hyöd. arvonalentumiset	-390 616,77	-2 945,93
Satunnaiset tuotot ja kulut	4 505 441,99	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot	4 505 441,99	0,00
Tilikauden tulos	-1 117 833,48	703 570,63
Tilikauden verot	0,00	-74 797,25
Rahaston muutokset	0,00	-10 000,00
Vähemmistöosuus	0,00	-130 515,05
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 117 833,48	488 258,33

2.4.2 Kainuun soten konsernin rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA					
KAINUUN SOTEN KONSERNI					
				<u>01.01.-31.12.2022</u>	<u>01.01.-31.12.2021</u>
Toiminnan rahavirta				5 317 089,20	14 900 569,86
Vuosikate				8 019 302,28	15 461 214,10
Satunnaiset erät				4 505 441,99	0,00
Tulorahoituksen korjauserät				-7 207 655,07	-560 644,24
Investointien rahavirta				-3 282 117,17	-13 265 241,99
Investointimenot				-8 226 749,01	-13 573 325,17
Rahoitusosuudet investointimenoihin				18 083,16	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				4 926 548,68	308 083,18
Toiminnan ja investointien rahavirta				2 034 972,03	1 635 327,87
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset				0,00	0,00
Antolainasaamisten lisäys				0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys				0,00	0,00
Lainakannan muutokset				-4 687 456,95	14 944 426,50
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				0,00	15 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				-4 687 456,95	-55 573,50
Lyhytaikaisten lainojen muutos				0,00	0,00
Oman pääoman muutokset				-1 661 495,24	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				35 327 400,36	-851 249,10
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				1 166 904,69	452 702,37
Vaihto-omaisuuden muutos				307 611,58	389 842,88
Saamisten muutos				20 012 432,96	4 831 999,86
Korottomien velkojen muutos				13 840 451,13	-6 525 794,21
Rahoituksen kassavirta				28 978 448,17	14 093 177,40
Rahavarojen muutos				31 013 420,20	15 728 505,27
Rahavarojen muutos				31 013 420,20	15 728 505,27
Rahavarat 31.12.				70 576 269,65	39 689 770,38
Rahavarat 1.1.				39 562 849,45	23 961 265,11

2.4.3 Kainuun soten konsernin tase

T A S E					
KAINUUN SOTEN KONSERNITASE					
VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021	VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	170 793 154,30	176 715 915,56	OMA PÄÄOMA	13 741 759,34	16 544 476,01
Aineettomat hyödykkeet	3 470 739,90	4 209 796,37	Peruspääoma	12 891 761,10	13 177 800,48
Aineettomat oikeudet	939 333,05	839 959,14	Muut omat rahastot	0,00	1 181 426,38
Muut pitkävaikutteiset menot	2 423 684,54	3 325 377,17	Edellisten tilikausien yli/allijäämä	1 967 831,72	1 696 990,82
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	107 722,31	44 460,06	Tilikauden yli/allijäämä	-1 117 833,48	488 258,33
Aineelliset hyödykkeet	166 683 333,00	171 880 384,04	VÄHEMMISTÖOSUUS	0,00	867 907,04
Maa- ja vesialueet	755 902,56	755 902,56	Vähemmistöosuus	0,00	867 907,04
Rakennukset	150 599 002,71	153 623 400,93	PAKOLLISET VARAUKSET	3 097 269,00	5 101 225,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 463 941,02	3 272 736,26	Muut pakolliset varaukset	3 097 269,00	5 101 225,00
Koneet ja kalusto	11 154 050,67	13 311 396,91	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 013 480,57	2 819 110,89
Muut aineelliset hyödykkeet	270 007,83	270 007,83	Valtion toimeksiannot	2 339 366,62	1 163 698,02
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	440 428,21	646 939,55	Lahjoitusrahastojen pääomat	327 272,93	336 233,16
Sijoitukset	639 081,40	625 735,15	Muut toimeksiantojen pääomat	1 346 841,02	1 319 179,71
Osakkeet ja osuudet	266 849,78	253 503,53	VIERAS PÄÄOMA	240 015 552,14	230 993 554,87
Muut saamiset	372 231,62	372 231,62	Pitkäaikainen	158 211 766,25	166 268 943,70
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 473 262,16	1 445 797,17	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	158 211 766,25	166 268 943,70
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	126 421,14	126 617,46	Lyhytaikainen	81 803 785,89	64 724 611,17
Muut toimeksiantojen varat	1 346 841,02	1 319 179,71	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	88 601 644,59	78 164 561,08	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	8 070 336,40	4 700 615,90
Vaihto-omaisuus	2 160 997,39	2 468 608,97	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	2 160 997,39	2 468 608,97	Saadut ennakot	2 692,64	285,98
Saamiset	15 864 377,55	36 006 181,73	Ostovelat	14 420 665,61	16 145 171,13
Pitkäaikaiset saamiset	41 842,80	67 461,78	Muut velat	4 161 090,71	5 904 269,20
Lainasaamiset	41 842,80	67 461,78	Siirtovelat	55 149 000,53	37 974 268,96
Lyhytaikaiset saamiset	15 822 534,75	35 938 719,95	Tilikauden verot	0,00	0,00
Myyntisaamiset	6 743 467,97	8 666 250,96	Tilikauden verot	0,00	0,00
Lainasaamiset	37 829,26	48 343,18	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	260 868 061,05	256 326 273,81
Muut saamiset	3 801 563,22	3 481 118,66			
Siirtosaamiset	5 239 674,30	23 743 007,15			
Rahoitusarvopaperit	0,00	1 377 602,18			
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0,00	1 377 602,18			
Rahat ja pankkisaamiset	70 576 269,65	38 312 168,20			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	260 868 061,05	256 326 273,81			

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

3 Tilinpäätöksen liitetiedot

3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

3.1.1 Kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa pysyvien vastaavien liitetiedot.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen varastotavaroiden viimeisen keskihinnan mukaiseen hankinta-arvoon.

Rahoitusomaisuuden saamiset on merkitty taseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

2. Tuloslaskelma ja tase ovat Kila:n kuntajaoston ohjeiden mukaisia. Niiden esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä vuodesta.
3. Tilinpäätöksessä ei ole edelliseen vuoteen kohdistuvia oikaisuja.
4. Tilinpäätös on edellisen tilikauden kanssa vertailukelpoinen.
5. Tilinpäätös ei sisällä aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja, kuluja eikä virheiden korjauksia.
6. Taseen yksittäiset erät eivät sisällä useisiin tase-eriin kuuluvia tietoja.
7. Tilinpäätökseen ei sisälly ulkomaanrahan määräisiä saamisia, velkoja tai muita sitoumuksia.

3.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet:

- Kainuun sote työterveysliikelaitos on lopetettu 27.6.2022. Liikelaitos on yhdistelty Kainuun soteen.
- Kainuunmeren Työterveys Oy osakkeet on myyty Mehiläiselle 14.12.2022. Liiketoiminta siirtyi Mehiläiselle 14.12.2022 jälkeen.
- Kainuun Ateriapalvelut Oy on yhdistelty Kainuun soten konsernitilinpäätökseen.
- Sisäiset liiketapahtumat on vähennetty konsernin tiedoista.
- Tilinpäätökseen ei sisälly olennaisia pysyvien vastaavien sisäisiä katteita.
- Kainuun sote omistaa NordLab:ista 10,575 prosenttia, mikä on eliminoitu konsernissa.
- Vähemmistöosuuksia ei käsitellä konsernissa.
- Kainuun Sote konsernissa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita.
- Kainuun soten konsernin muodostavilla yhteisöillä on sama tilikausi eli 1.1.-31.12.2022.
- Konsernin muodostavissa yhteisöissä noudatetaan suunnitelman mukaisia poistoja.
- Pohjois-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLab on yhdistelty ja purettu jäsenkuntayhtymille v.2022 lopussa.

4.1 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot, ulkoiset (eliminoimattomat)

LIITETIETO 6				
KAINUUN SOTE				
			2022	2021
Tulosalueet:				
Hallinto			316 291 497,24	313 410 172,83
Keskitettyt tukipalvelut			3 922 409,81	4 470 788,97
Hyvinvointipalvelut			5 608 758,01	4 464 290,39
Sairaanhoidon palvelut			0,00	0,00
Terveyden- ja sairaudenhoitopalvelut			36 735 373,03	35 238 761,34
Ikäihmistien palvelut			20 909 019,81	20 262 302,17
Ympäristöterveydenhuolto			648 588,40	535 258,98
Yhteensä			384 115 646,30	378 381 574,68
Liikelaitos, Kainuun Työterveys				
Liikevaihto			0,00	0,00
Muut toimintatuotot			0,00	0,00
Tuet ja avustukset			0,00	0,00
Yhteensä			0,00	0,00
Kainuunmeren Työterveys Oy				
Liikevaihto			0,00	5 796 909,19
Muut toimintatuotot			0,00	994,40
Tuet ja avustukset			0,00	9 403,92
Yhteensä			0,00	5 807 307,51
NordLab, liikelaitoskuntayhtymä				
Liikevaihto (omistus 10,575%)			8 595 736,87	10 481 068,20
Muut toimintatuotot (omistus 10,575%)			77 234,64	60 780,80
Yhteensä			8 672 971,51	10 541 849,00
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ			392 788 617,81	394 730 731,19

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista:

Poiston alaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä käytetään ennalta laadittua Kainuun soten yhtymävaltuuston 17.12.2012 hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistoajat on määritelty erikseen 31.12.2012 mennessä hankittujen pysyvien vastaavien ja erikseen 1.1.2013 alkaen hankittavien pysyvien vastaavien omaisuuserien osalta.

Poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

PYSYVIEN VASTAAVIEN JA MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN POISTOSUUNNITELMA				
Poistotavat				
- tasapoisto				
- jäännösarvopoisto				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		Poistoaika	Poistoaika	Poistotapa
		-31.12.2012	1.1.2013-	
Aineettomat oikeudet				
Tietokoneohjelmistot		3	3	tasapoisto
Tietokoneohjelmistot		5	3	tasapoisto
Muut aineettomat oikeudet		5	5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot				
Perustamis- ja järjestelymenot		5	3	tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot		3	3	tasapoisto
Vuokrahuoneistojen perusparannukset		5	3	tasapoisto
Vuokrahuoneistojen perusparannukset		10	3	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		5	3	tasapoisto
Ennakkomaksut			ei poistoa	ei poistoa
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet			ei poistoa	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat				
Asuinrakennukset		30	30	tasapoisto
Sairaalarakennukset		35	30	tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset		30	30	tasapoisto
Huolto- yms. rakennukset		30	20	tasapoisto
Kehitysvammahuollon rakennukset		30	30	tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset		20	20	tasapoisto
Muut rakennukset ja rakennelmat		20	20	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Puhelinkeskukset ja telelaitteet		10	10	tasapoisto
Kulunvalvonta ja - ohjauslaitteet		10	10	tasapoisto
Muut kiinteät laitteet		5	5	tasapoisto
Muut kiinteät laitteet		7	7	tasapoisto
Muut kiinteät laitteet		9	9	tasapoisto
Muut kiinteät laitteet(paikoitusalueet, käytetty aiemmin		15	15	tasapoisto
Kuljetusvälineet				
Henkilö- ja pakettiautot		5	5	tasapoisto
Trukit ja vaunut		7	7	tasapoisto
Lääkintälaitteet				
Röntgenlaitteet		5	5	tasapoisto
Röntgenlaitteet		7	7	tasapoisto
Röntgenlaitteet		9	9	tasapoisto
Laboratoriolaitteet		5	5	tasapoisto
Laboratoriolaitteet		7	7	tasapoisto
Laboratoriolaitteet		9	9	tasapoisto
Muut lääkintälaitteet		3	3	tasapoisto
Muut lääkintälaitteet		5	5	tasapoisto
Muut lääkintälaitteet		7	7	tasapoisto
Muut lääkintälaitteet		9	9	tasapoisto
Koneet ja kalusto				
ATK-laitteet ja toimistotarvikkeet		3	3	tasapoisto
ATK-laitteet ja toimistotarvikkeet		5	5	tasapoisto
Muut koneet, laitteet ja kalusto		3	3	tasapoisto
Muut koneet, laitteet ja kalusto		5	5	tasapoisto
Muut koneet, laitteet ja kalusto		7	5	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat		ei poistoa	ei poistoa	
Taide- ja arvoesineet		ei poistoa	ei poistoa	
Keskeneräiset työt		ei poistoa	ei poistoa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa	ei poistoa	

Investointiohjelman hyväksymisen yhteydessä päätetään poikkeavista poistoajoista Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaisesti.

Kaks:n vanha potilastorni on purettu syksyllä 2022 ja toiminnot ovat siirtyneet uuteen sairaalaan.

Rakennus on tullut loppuun poistetuksi vuoden 2021 loppuun.

12. Tuottoihin ei sisälly olennaisia pakollisten varausten muutoksia. Kuluihin sisältyy pakollisen varausten, potilasvahinkovakuutusvarauksen vähennystä 1 612 892,00 €.

LIITETIETO 12	Konserni	Kuntayhtymä	Konserni	Kuntayhtymä
Pakollisten varausten				
muutokset	2022	2022	2021	2021
Potilasvahinkovakuutusv.1.1.	4 710 161,00	4 710 161,00	5 460 917,00	5 460 917,00
Muutokset tilikaudella	1 612 892,00	1 612 892,00	-750 756,00	-750 756,00
Potilasvahinkovakuutusvaraus 31.12.	3 097 269,00	3 097 269,00	4 710 161,00	4 710 161,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	391 064,00	391 064,00
Pakolliset varaukset yht.	3 097 269,00	3 097 269,00	5 101 225,00	5 101 225,00

5.1 Tasetta koskevat liitetiedot

5.1.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

LIITETIETO 19																	
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet Kainuun soite																	
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet												
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennako-maksut	Sote yhteensä	Aineettomat oikeudet NordLab	Muut pitkävaikutteiset meno NordLab	Sote ja NordLab yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako-maksut ja kesk.er.h.	Sote yhteensä	Koneet ja kalusto NordLab	Ennakkomaksut ja kesk.er.h NordLab	Sote ja NordLab yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	637 099,24	3 280 103,54		3 917 202,78			3 917 202,78	755 902,56	153 623 400,93	3 272 736,26	13 084 744,72	270 007,83	646 939,55	171 653 731,85			171 653 731,85
Lisäykset tilikauden aikana	598 917,62	1 065 787,36		1 664 704,98	117 483,77	41 768,42	1 823 957,17		3 105 258,24	595 752,25	1 821 840,29		437 668,22	5 960 519,00	190 733,72	107 722,31	6 258 975,03
Rahoitusosuudet tilikaudella									18 083,16					18 083,16			18 083,16
Vähennykset tilikauden aikana									390 616,77		12 355,36			402 972,13			402 972,13
Sirrot erien välillä		166 778,32		166 778,32			166 778,32		390 448,58		86 952,66		644 179,56	166 778,32			166 778,32
Tilikauden poisto	414 167,58	2 130 753,10		2 544 920,68			2 544 920,68		6 111 405,11	404 547,49	4 017 865,36			10 533 817,96			10 533 817,96
Arvoalennukset ja niiden palautukset																	
Aktivoidut korkomenot																	
Poistamaton hankintameno 31.12.	821 849,28	2 381 916,12		3 203 765,40	117 483,77	41 768,42	3 363 017,59	755 902,56	150 599 002,71	3 463 941,02	10 963 316,95	270 007,83	440 428,21	166 492 599,28	190 733,72	107 722,31	166 791 055,31
Arvonkorotukset																	
Kirjanpitoarvo 31.12.	821 849,28	2 381 916,12		3 203 765,40	117 483,77	41 768,42	3 363 017,59	755 902,56	150 599 002,71	3 463 941,02	10 963 316,95	270 007,83	440 428,21	166 492 599,28	190 733,72	107 722,31	166 791 055,31
Olennaiset lisäpoistot									390 448,58								
Erittely olennaisista lisäpoistoista.																	
Olennaiset lisäpoistot: Uuden ravintokeskuksen suunnittelukustannukset 390 448,58 €																	

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut lainat ja muut saamiset					
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistus-yht.yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 000,00	30 000,00	0,00	236 849,78	276 849,78				372 231,62	649 081,40
Lisäykset					0,00					
Vähennykset					0,00					
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	10 000,00	30 000,00	0,00	236 849,78	276 849,78				372 231,62	649 081,40
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 000,00	30 000,00	0,00	236 849,78	276 849,78				372 231,62	649 081,40

20–22. Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

LIITETIETO 20-22									
Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt									
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000€)	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta		
Kuntayhtymät									
Nordlab, Pohjois- Suomen laboratoriotietokeskuksen liikelaitos kuntayhtymä	2483868-4	10,575	10,575	732			1219		26
Muut omistusyhteisyydet									
Medico Oy (Medi Tieto Oy)	1984833-5	11,59	11,59	0			0		0

23. Tiedot vaihtuvien vastaavien saamisista:

LIITETIETO 23	31.12.2022	31.12.2021
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa Kainuun sote on		
Myyntisaamiset	127 389,66	128 717,34
Yhteensä	127 389,66	128 717,34

24. Siirtosaamisten olennaiset erät:

LIITETIETO 24	Konserni 2022	Kuntayhtymä 2022	Konserni 2021	Kuntayhtymä 2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kela, ensihoito sairaankuljetus	201 502,97	201 502,97	247 074,59	247 074,59
Lääkäreiden koulutuskorvaukset	0	0	161 500,00	161 500,00
Koulutuskorvaukset	64 000,00	64 000,00	86 453,22	86 453,22
Kela, työterveyshuollon korvaus	1 046 312,50	967 000,00	1 150 160,00	1 092 000,00
Kela, etuudet spr, vlkk, kr, vpr	218 254,44	218 254,44	0	0
Kainuun soten kunnat, tukipalvelulaskutus	0	5 112,52	22 253,00	15 892,00
Kainuun sote alijäämä 2021	0	0	20 348 279,84	20 348 279,84
Puolanka Kalliin hoidon tasaus	19 569,85	19 569,85	47 066,67	47 066,67
Ely-keskus työllistämistuet	21 154,50	21 154,50	17 626,17	17 626,17
Ely-keskus erityiskustannukset	242 057,41	242 057,41	619 959,15	619 959,15
Ely-kuntouttava työtoiminta	20 956,93	20 956,93	18 969,20	18 969,15
Pohjois-Suomen AVI	0	0	9 930,47	9 930,47
Projektisaamiset	2 224 721,92	2 224 721,92	937 302,03	937 302,08
Vate ICT-kulujen valt.av.osuus	742 045,12	742 045,12	0	0
Verohallinto	7 415,86	7 415,86	9 294,79	0
Verohallinto alv-palautus	44 724,05	44 724,05	0	0
Pohjois- Suomen lab. Nordlab purkaminen	0	1 458 300,39	0	0
Muut siirtosaamiset	386 958,75	380 619,20	67 138,02	64 489,32
Yhteensä	5 239 674,30	6 617 435,16	23 743 007,15	23 666 542,66
Konsernitaseen siirtosaamisiin on tehty purkukirjaus Nordlab:n osalta.				

Kainuun soten arvopapereista on erittely seuraavassa. Sammon osakkeiden tasearvo on 0 euroa, koska ne on aikoinaan saatu ilmaisantina.

LIITETIETO	2022	2021
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Nordea Bank ABP markkina-arvo	13 357,12	13 439,36
SAMPO A 12460 kpl markkina-arvo	544 308,87	548 987,60
Yhteensä	557 665,99	562 426,96

5.1.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana:

LIITETIETO 25	Konserni	Kuntayhtymä	Konserni	Kuntayhtymä
OMA PÄÄOMA	2022	2022	2021	2021
Peruspääoma 1.1.2022	13 177 800,48	12 891 761,10	13 177 800,48	12 891 761,10
Vähennykset tilikaudella	286 039,38	0	0	0
Peruspääoma 31.12.2022	12 891 761,10	12 891 761,10	13 177 800,48	12 891 761,10
Muut omat rahastot 1.1.2021	1 181 426,38	1 000 000,00	1 181 426,38	1 000 000,00
Vähennykset tilikaudella	1 181 426,38	1 000 000,00	0	0
Muut omat rahastot 31.12.2022	0	0	1 181 426,38	1 000 000,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1	1 967 831,72	0	1 696 990,82	0
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	1 967 831,72	0	1 696 990,82	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 117 833,48	0	488 258,33	0
Oma pääoma yhteensä	13 741 759,34	12 891 761,10	16 544 476,01	13 891 761,10

PERUSPÄÄOMA 31.12.2022		
Kunta	Kainuun sosiaali- ja terveyden-huollon kuntayhtymä	%-osuus
Hyrnsalmi	513 742,17	3,98
Kajaani	6 127 922,28	47,53
Kuhmo	1 405 916,90	10,91
Paltamo	751 736,79	5,83
Puolanka	581 615,30	4,51
Ristijärvi	319 772,54	2,48
Sotkamo	1 536 324,46	11,92
Suomussalmi	1 654 730,66	12,84
Yhteensä	12 891 761,10	100,00

27. Kainuun sote kuntayhtymän pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvia velkoja, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua tilivuoden päättymisestä.

LIITETIETO 27	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	158 211 766,25	133 882 326,50
Yhteensä	158 211 766,25	133 882 326,50

28. Joukkovelkakirjalainat

-

29. Pakolliset varaukset on selvitetty kohdassa 12.

30. Pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen erittely:

	Sote mukana	
LIITETIETO 30	31.12.2022	31.12.2021
Lyhytaikaiset velat	0,00	0,00
Velat kuntayhtymiltä, joissa Kainuun sote jäsenenä:	0,00	0,00
Ostovelat	589 976,20	719 394,10
Yhteensä	589 976,20	719 394,10

33. Siirtovelkojen olennaiset erät:

LIITETIETO 33	Konserni	Kuntayhtymä	Konserni	Kuntayhtymä
SIIRTOVELKOJEN OLENNAISET ERÄT	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
Sosiaalivaraukset	32 030,97	32 030,97	20 920,54	20 920,54
Tykyvyttömyyseläkemaksut	210 748,15	210 748,15	252 851,86	252 851,86
Palkkaharmonisointi -2022	5 400 000,00	5 400 000,00	578 297,30	578 297,30
Palkkaharmonisointi viivästyskorot -2022	500 000,00	500 000,00	155 836,57	155 836,57
Hoitajien koronakompensatio	954 189,79	954 189,79	0	0
Lomapalkkajaksotus	27 238 364,34	26 670 296,49	27 058 687,90	26 504 961,66
Ammattijärjestöt	0	0	131 190,29	131 190,29
Palkka- ja henkilöstösiivokulujen jaksotukset	2 762 467,05	2 740 228,36	2 342 897,15	2 195 440,47
Kuol palkkaperusteinen	2 333 108,03	2 234 143,49	2 766 985,82	2 766 985,82
KuEl työntekijät	1 085 994,85	1 085 994,85	1 595 592,06	1 416 231,83
IF Vahinkovakuutus, tapaturmavakuutukset	876,24	0	386 249,71	386 249,71
Työllisyysrahasto, työttömyysvak. työntek.	573 175,83	573 175,83	591 954,48	591 954,48
Työllisyysrahasto, työttömyysvakuutukset	813 954,61	813 954,61	785 339,91	785 339,91
Työaikapankkivelka	23 402,37	0	0	0
Potilasvakuutuskeskus	16 280,00	16 280,00	36 160,00	36 160,00
Pohjola vakuutus tasausmaksu	115 989,00	115 989,00	72 402,00	72 402,00
Tukipalvelulaskutus jäsenkunnille	0	0	11 063,00	11 063,00
Puolangan kunta, kalliin hoidon tasaus	109 077,78	109 077,78	75 502,54	75 502,54
Kalliin hoidon tasausrahaston purkaminen	1 000 000,00	1 000 000,00	0	0
Projektirahoitus	4 450,06	4 450,06	42 675,90	28 427,00
TV/LV tilinoikaisu	9 036,69	9 036,69	8 994,69	8 994,69
Työterveys -liikelaitos purkaminen	661 495,24	661 495,24	0	0
Nordlab purkaminen	1 286 757,05	1 286 757,05	0	0
Ylijäämän tasaus jäsenkunnille	8 433 428,80	8 433 428,80	0	0
Verohallinto alv-tarkistus Uusi sairaala	1 130 871,71	1 130 871,71	0	0
Muut siirtovelat	453 301,97	327 018,28	1 060 667,22	850 667,55
Yhteensä	55 149 000,53	55 595 924,20	37 974 268,94	36 869 477,22

PERUSPÄÄOMAN KOROT 2022	Kainuun sote kuntayhtymä	%- osuus	Korko -0,20 %	Työterveys -liikelaitos	% osuus	Korko -0,20 %	Korko yht. v. 2022	Korko yht. v. 2021
Kunta								
Hyrnsalmi	513 742,17	3,98	1 027,48	513 742,17	4,03	23,40	1 050,88	1 050,56
Kajaani	6 127 922,28	47,53	12 255,84	6 127 922,28	49,47	286,93	12 542,77	12 538,84
Kuhmo	1 405 916,90	10,91	2 811,83	1 405 916,90	12,19	70,68	2 882,51	2 881,56
Paltamo	751 736,79	5,83	1 503,47	751 736,79	5,89	34,18	1 537,65	1 537,19
Puolanka	581 615,30	4,51	1 163,23	581 615,30	0,00	0,00	1 163,23	1 163,23
Ristijärvi	319 772,54	2,48	639,55	319 772,54	2,50	14,46	654,01	653,83
Sotkamo	1 536 324,46	11,92	3 072,65	1 536 324,46	12,59	73,04	3 145,69	3 144,69
Suomussalmi	1 654 730,66	12,84	3 309,46	1 654 730,66	13,33	77,28	3 386,74	3 385,69
	12 891 761,10	100,00	25 783,51	12 891 761,10	100,00	579,97	26 363,48	26 355,59

Kainuun sote kuntayhtymän huollettavien varat ovat 1 792 241,12 euroa.

LIITETIETO		
Huollettavien varat	31.12.2022	31.12.2021
Huollettavien varat 31.12.	1 792 241,12	1 593 838,62
Yhteensä	1 792 241,12	1 593 838,62

Kainuun keskussairaalan sairaanhoitajien rahaston sijoitukset		
	31.12.2022	31.12.2021
Opstock	1 211 201,91	1 188 378,55

6.1 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

38. Kainuun sote kuntayhtymän ja konsernin vuokravastuut:

VUOKRAVASTUIDEN yhteismäärä	Konserni	Konserni	Kuntayhtymä	Kuntayhtymä
Sote	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Vuokravastuut yhteensä	9 158 535,72	10 191 608,80	8 947 775,97	9 977 042,05
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	6 922 692,22	7 430 611,45	6 711 932,47	7 216 044,70
Toimitilojen vuokravastuut	5 093 220,30	5 239 504,05	4 896 736,80	5 024 937,30
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1 829 471,92	2 191 107,40	1 815 195,67	2 191 107,40
Nordea Rahoitus Suomi Oy (Tukirahoitus Oy)	51 979,69	38 810,84	51 979,69	38 810,84
Op Yrityspankki Oyj	1 760 786,82	2 152 296,56	1 760 786,82	2 152 296,56
Danske Bank	2 429,16	0,00	2 429,16	0,00
Myöhemmin maksettavat	2 235 843,50	2 760 997,35	2 235 843,50	2 760 997,35
Nordea Rahoitus Suomi Oy (Tukirahoitus Oy)	183 986,25	33 163,50	183 986,25	33 163,50
Op Yrityspankki Oyj	2 033 536,25	2 727 833,85	2 033 536,25	2 727 833,85
Danske Bank	18 321,00	0,00	18 321,00	0,00

39. Uusi sairaala -allianssisopimus, alkuperäinen tavoitekustannus 132.400.000,00 euroa, josta 31.12.2022 mennessä toteutunut 99,87 %. Toteutuneet kustannukset 31.12.2022 yhteensä 150 040 880,12 euroa.

LIITETIETO 39				
MUUT KUNTAYHTYMÄN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET				
	Konserni	Konserni	Kuntayhtymä	Kuntayhtymä
Sote	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Uusi sairaala, allianssi tavoitekustannus	172 120,00	2 000 000,00	172 120,00	2 000 000,00
Yhteensä	172 120,00	2 000 000,00	172 120,00	2 000 000,00

40. Kainuun sote kuntayhtymän ja konsernin taloudellisten sopimusvastuiden selvitys:

LIITETIETO 40	Konserni	Konserni	Kuntayhtymä	Kuntayhtymä
	2022	2021	2022	2021
Sopimusvastuut hankkeet	2 224 721,92	560 450,00	2 224 721,92	560 450,00
Vuokraukseen liittyvä arvonnalisäveron palautusvastuu. V. 2022 summaan sisältyy jo aktivoitunut palautusvastuu 1.130.871,71 euroa	34 697 891,47	34 188 846,61	34 697 891,47	34 188 846,61
Yhteensä	36 922 613,39	34 749 296,61	36 922 613,39	34 749 296,61
Koronvaihtosopimus nro 4859700 päätty 6.11.2047	Konserni	Konserni	Kuntayhtymä	Kuntayhtymä
	2022	2021	2022	2021
Laskennallinen pääoma	74 509 803,92	71 000 000,00	74 509 803,92	71 000 000,00
Koron määrä	305 798,59	-894 609,85	305 798,59	-894 609,85
Markkina-arvo	11 416 238,72	9 935 480,57	11 416 238,72	9 935 480,57

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

-

8.1 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42. Kainuun sote -kuntayhtymän henkilöstön lukumäärä tulosalueittain

LIITETIETO 42	31.12.2022			31.12.2021		
	Tulosalue	Vakinainen	Määräaik.	Yhteensä	Vakinainen	Määräaik.
Hallinto	18	22	40	19	24	43
Keskitetyt yhteiset tukipalvelut	320	59	379	336	48	384
Hyvinvointipalvelut	341	95	436	354	95	449
Sairaanhoidon palvelut	0	0	0	0	0	0
Terv. ja sair.hoitopalvelut	1514	366	1880	1507	394	1901
Ikäihmisten palvelut	786	155	941	827	165	991
Ympäristöterveydenhuolto	28	11	39	29	9	38
Sote yhteensä	3007	708	3715	3072	735	3807
Kainuun Työterveys -liikelaitos	0	0	0	0	0	0
Sote ja liikelaitos yhteensä	3007	708	3715	3072	735	3807

43. Kainuun sote -kuntayhtymän (ei mukana liikelaitos) tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut ovat seuraavat:

LIITETIETO 43, Henkilöstökulut	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	198 926 904,04	191 654 833,96
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	158 966,20	772 963,05
Henkilöstökulut yhteensä	199 085 870,24	192 427 797,01

45. Tilintarkastajan palkkiot

LIITETIETO 45		2022	2021
KPMG Oy			
Lakisääteinen tilintarkastus		38 350,00	33 305,00
Tilintarkastajien lausunnot		1 000,00	4 687,50
Muut tilintarkastuspalkkiot		2 200,00	19 950,00
Palkkiot yhteensä		41 550,00	57 942,50

46. Intressitahotapahtumat

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

4 Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d § perusteella eriytettävää toimintaa ei ole, euromääräiset rajamäärät ei täyty.

5 Luettelot ja selvitykset

5.1. Luettelo käytetyistä kirjanpitoKirjoista ja säilytysmuoto v. 2022

		Säilytysmuoto
Pääkirjanpito	Päiväkirja	sähköinen arkisto
	Pääkirja	sähköinen arkisto
Osakirjanpidot	Palkkakirjanpito	
	- ansioerittely	sähköinen arkisto
	- palkkalaskelmat	sähköinen arkisto
	- vuosilistaus verottajalle	sähköinen arkisto
	Ostoreskontra	
	- toimittajat, avoimet erät	sähköinen arkisto
	Myyntireskontra	
	- asiakkaat, avoimet erät	sähköinen arkisto
	Varastokirjanpitojärjestelmä	sähköinen arkisto
	- inventaariluettelo	
Käyttöomaisuus- kirjanpito	Tapahtumaluettelo	sähköinen arkisto
	Poistotietoluettelo	sähköinen arkisto
Tilinpäätös	Tase-erittelykirjat	sidottu kirja

Ulkoisen laskennan tositelajit ja tositenumerosarjat

TL	Per.	Tositelajin nimi	Lähde	TS	Nro-sarja	Huom!
AA		Käyttöomaisuushankinnat ja myynnit	FI-AA	01	0100000000-0109999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
AB	AB	Kirjanpitosite	FI-AA	01	0100000000-0109999999	
AF	AF	Poistokirjaukset	FI-AA	03	0300000000-0399999999	

AZ	AZ	Investointien purkaminen	FI-AA	02	0200000000-0299999999	
BA		Konekieliset tiliotetapahtumat	FI-GL	06	0610000000-0699999999	
BC		Epävarmat saamiset	FI-AR	11	1100000000-1199999999	
BM		Ostomaksut (automaattiset)	FI-AP	24	0240000000-0249999999	
BS		Tiliotetapahtumat – muut	FI-GL	07	0700000000-0799999999	
DA	DA	Ennakkosuoritukset	FI-AR	16	0160000000-0169999999	
DG	DG	Asiakkaat - hyvitys			0160000000-0169999999	
DK		Korkolaskut			2000000000-2099999999	
DL		Luottotappiot			0210000000-0219999999	
DR		Myyntilaskut, hyvityslaskut	FI-AR	18	0180000000-0189999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
DT	DT	Asiakkaan tasaus (nollasuoritukset)	FI-AR	09	9000000000-9099999999	
DV	DV	Myyntisuoritukset (viitteelliset)	FI-AR	17	0170000000-0179999999	
DZ	DZ	Myyntisuoritukset (manuaaliset)	FI-AR	14	0140000000-0149999999	
EU		Euro pyöristysero			0020000000-0029999999	
EX		Ulkoinen numero			0020000000-0029999999	
FS		Tilinpäätöstositteet	FI	80	8000000000-8099999999	Kumppaniyhtiö käytössä
KA		Toimittajatosite			0017000000-0017999999	
KB	KB	Ostolaskut/PSOP	FI		0013000000-0013599999	Kumppaniyhtiö käytössä
KG		Toimittajat -hyvitys			0017000000-0017999999	
KN		Toimittajat - netto			0010000000-0010999999	
KP		Tilin ylläpito			0480000000-0489999999	
KR	KR	Ostolaskut/Rondo (ilman ostotilausta syötett.)	FI-AP	19	0190000000-0199999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
KS	KS	Sisäisten laskujen kuittaus	FI-AP (FI-AR)	15	0150000000-0159999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
KT	KT	Toimittajan tasaus (nollamaksut)	FI-AP	59	5900000000-5999999999	
KZ	KZ	Ostomaksut (manuaaliset)	FI-AP	15	0150000000-0159999999	
PR		Nimikkeen hinnanmuutos	MM	48	4800000000-4899999999	
RA		Hyvitys-nettosuoritus	FI-AR		0510000000-0519999999	
RC		Korkolaskut	FI-AR	30	3000000000-3999999999	
RE	RE	Ostolaskut (ostotilaukseen perustuvat)	MM	51	5100000000-5199999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
RN		Lasku-netto				Ei käytössä

RV	RV	Myyntilaskut	SD	00	8040000000-8049999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
SA	SA	Muistiotositteet	FI-GL	01	0100000000-0109999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
SB	SB	Muistiotositteet Sisäiset myyntilaskut	FI-GL	12	0120000000-0129999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
SC	SC	Käteisalennusten kirjaus	FI-GL	01	0100000000-0109999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
SK	SK	Kassatositteet	FI-GL	13	0130000000-0139999999	Kumppaniyhtiö käytössä.
SL		Konekielinen tiliote				Ei käytössä
SR	SR	Rondo muistiotosite	FI_GL	12	0010500000-0010599999	Kumppaniyhtiö käytössä.
ST	ST	Pääkirjatilien tasaus	FI-GL	39	3900000000-3909999999	
SU		Jälkikirjaustosite			0010000000-0010999999	
UE		Tiedonsiirto			0040000000-0049999999	
WA		Varastosta otto	MM	49	4900000000-4999999999	
WE		Nimikkeen vastaanotto	MM	50	5000000000-5099999999	
WI		Inventointitosite	MM	49	4900000000-4999999999	
WL		Varastosta otto/toimitus	SD	49	4900000000-4999999999	
WN		Tavaravastaanotto			5000000000-5099999999	
ZL		Lindorff tilitykset			0017000000-0017999999	
ZP		Maksukirjaus			0200000000-0209999999	
ZR		Pankki-täsmäytys			0200000000-0209999999	
ZV		Maksuselvitys			0200000000-0209999999	
		Liittymät:				
L1		Hammashuoltolaskutukset	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L2		Terveystuotteen laskutukset	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L3		Pegasos työterveyslaskutus	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L4		Effica potilaslaskutus	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L5		Hellevi	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L6		Komartek vesilaskutus	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L7		Komartek lämpölaskutus	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L8		Mela	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
L9		ProConsona sosiaalityö	FI-GL	90	9000000000-9999999999	
M1		Kassajärjestelmä	FI-GL	90	9000000000-	

					9999999999	
M2		Kassajärjestelmä	FI-AR	90	9000000000-9999999999	
M3		ProExellenta	FI-GL	90	9000000000-9999999999	
M4		Aqua vesilaskutus	FI-GL	90	9000000000-9999999999	
M5		Excel-liittymä	FI-GL	90	9000000000-9999999999	
M6		Liittymä Web-marela			8200000000-8299999999	
M7		Liittymä Pusatec				Kajaanin käytössä
M8		M2 matkalaskut	FI-GL		0008400000-0008499999	

Taulukossa *lähde* tarkoittaa mySAP:n osajärjestelmää, jossa tosite alun perin syntyy:

- SD = myynti, jakelu ja laskutus (Sales and Distribution)
- MM = materiaalihallinto, varastonhallinta ja osto (Materials Management)
- FI = ulkoinen laskenta (Financial Accounting)
  - FI-AP = ostoreskontra (Accounts Payable)
  - FI-AR = myyntireskontra (Accounts Receivable)
  - FI-GL = pääkirjanpito (General Ledger)
  - FI-AA = käyttöomaisuuskirjanpito (Asset Accounting)

Myös liittymien kohdalla lähde on FI-GL, jos ko. tapahtumat siirretään suoraan mySAP:n pääkirjanpitoon.

MM-ostolaskujen tositelajia käytetään myös silloin kun materiaalihallinnossa tehdään hyvityslasku tai alkupe-
räinen lasku peruutetaan. Vastaavasti ostoreskontran ostolaskun tositelajia käytetään ostoreskontrassa tapah-
tuvissa hyvityksissä ja peruutuksissa.

SD-myyntilaskujen tositelajia käytetään myös silloin kun myyntijärjestelmässä tehdään lisäveloitus, hyvityslas-
ku tai alkuperäinen lasku peruutetaan. Vastaavasti myyntireskontran myyntilaskun tositelajia käytetään suo-
raan myyntireskontrassa tapahtuvissa hyvityksissä ja peruutuksissa.

Kaikki ulkoisen laskennan tositenumerosarjat alkavat alusta vuosittain, paitsi myyntilaskut (RV), jonka tosite-
numerointi ei ala vuoden alusta uudelleen vaan jatkuu (jos tositenumerona käytetään laskunumeroa). Korkolaskuille voi-
daan määritellä laskunumerosarja, kun ne tulostetaan mySAP:sta. Korkolaskujen laskunumerosarja on jatku-
va, eli se ei ala alusta tilivuoden vaihtuessa.

Kuntien laskennallinen verorahoitus ja kuntien maksuosuus 2022

Kuntien laskennalliset verotulot																									
Lähde: verohallinto																									
		Tulovero 2017			2017			Tulovero 2018			2018			Tulovero 2019			2019			Tulovero 2020			2020		
V. 2022	Asukas- luku 2020	mp.30.10.2018	Vero-%	Korjattu tulovero		4.11.2019	Vero-%	Korjattu tulovero		2.11.2020	Vero-%	Korjattu tulovero		12.11.2021	Vero-%	Korjattu tulovero		2020	Vero-%	Korjattu tulovero		2020	Vero-%	Korjattu tulovero	
Hyrnsalmi	2 199	6 014 585	21,75	5 842 043	Hyrnsalmi	6 088 219	21,75	5 913 564	Hyrnsalmi	6 105 175	21,75	5 955 944	Hyrnsalmi	6 204 328	21,75	6 052 673									
Kajaani	36 567	119 578 457	21,00	120 296 218	Kajaani	121 631 892	21,00	122 361 979	Kajaani	124 110 252	21,00	125 400 737	Kajaani	126 609 297	21,00	127 925 767									
Kuhmo	8 042	22 974 107	21,50	22 574 519	Kuhmo	23 250 994	21,50	22 846 590	Kuhmo	23 193 782	21,50	22 889 950	Kuhmo	24 078 210	22,00	23 222 728									
Paltamo	3 235	8 945 205	22,00	8 589 857	Paltamo	9 252 676	22,00	8 885 114	Paltamo	9 309 391	22,00	8 978 635	Paltamo	9 335 931	22,00	9 004 232									
Puolanka	2 491	6 369 678	21,50	6 258 890	Puolanka	6 454 505	21,50	6 342 242	Puolanka	6 434 816	21,50	6 350 522	Puolanka	6 551 634	21,50	6 465 809									
Ristijärvi	1 235	3 588 657	21,50	3 526 240	Ristijärvi	3 635 351	21,50	3 572 121	Ristijärvi	3 631 730	21,50	3 584 155	Ristijärvi	3 701 994	21,50	3 653 499									
Sotkamo	10 301	32 086 747	21,25	31 899 588	Sotkamo	32 965 361	21,25	32 773 078	Sotkamo	33 739 795	21,25	33 689 552	Sotkamo	31 870 202	19,75	34 239 660									
Suomussalmi	7 594	20 429 056	20,50	21 052 940	Suomussalmi	20 486 372	20,50	21 112 007	Suomussalmi	21 809 561	21,50	21 523 862	Suomussalmi	21 906 978	21,50	21 620 003									
	71 664	219 986 492	21,13	220 040 296		223 765 370	21,13	223 806 695		228 334 502	21,22	228 373 356		230 258 574	21,06	232 184 371									
pl. Puolanka	69 173	213 616 814		213 781 406		217 310 865		217 464 453		221 899 686		222 022 835		223 706 940		225 718 562									

Yhteisövero 2020 (t-2)													
Kunta	Asukaslu- ku 2014	mp 2015	Muutos-%	mp 2016	Muutos-%	mp 2017	Muutos-%	mp 2018	Muutos-%	mp 2019	Muutos-%	mp 2020	Muutos-%
Hyrnsalmi	2 199	697 695	-2,3	779 304	11,7	720 738	-7,5	739 650	2,6	737 542	-0,3	992 085	34,5
Kajaani	36 567	5 582 060	-9,8	5 639 670	1,0	5 164 632	-8,4	5 363 108	3,8	5 215 077	-2,8	6 789 160	30,2
Kuhmo	8 042	2 692 910	-4,4	3 045 198	13,1	2 903 589	-4,7	2 834 776	-2,4	2 773 917	-2,1	3 956 262	42,6
Paltamo	3 235	636 916	7,0	687 476	7,9	598 151	-13,0	588 262	-1,7	596 540	1,4	818 972	37,3
Puolanka	2 491	1 166 657	-4,3	1 339 145	14,8	1 232 822	-7,9	1 215 223	-1,4	1 159 626	-4,6	1 549 687	33,6
Ristijärvi	1 235	428 822	-2,7	484 926	13,1	443 620	-8,5	438 739	-1,1	435 109	-0,8	597 682	37,4
Sotkamo	10 301	2 411 685	-16,5	2 523 367	4,6	2 269 128	-10,1	2 490 590	9,8	2 759 663	10,8	4 085 093	48,0
Suomussalmi	7 594	2 687 697	-5,0	2 825 268	5,1	2 541 376	-10,0	2 578 006	1,4	2 556 187	-0,8	3 522 411	37,8
	71 664	16 304 442	-7,9	17 324 354	6,3	15 874 056	-8,4	16 248 354	2,4	16 233 661	-0,1	22 311 352	37,4
pl. Puolanka	69 173	15 137 785		15 985 209		14 641 234		15 033 131		15 074 035		20 761 665	

Kiinteistövero 2021 (t-1)		Prosentit päivitetty 26.10.2021														
Verohallinto 22.11.2021		laskettu keskimääräisellä veroprosentilla														
Kunta	Asukasluvu 2020	2021 Yleinen	2021 Vero- %	Vak.as.rak.	2021 Vero- %	Muut kuin as.rak.	2021 Vero- %	Voimalaitok- set	2021 Vero- %	Yleishyöd- yll. Yhteisö	2021 Vero- %	Rakentam- aton rak.paikk- a 2021	2021 Vero- %	Yhteensä	Korjattu kiint.vero	
Hyrnsalmi	2 199	252 173	1,00	256 904	0,55	165 270	1,15	217 035	1,40	284	0,40	0	2,00	891 666	919 152	
Kajaani	36 567	5 135 666	1,10	4 295 889	0,55	373 283	1,55	270 559	1,40	25 434	0,10	95 540	4,10	10 196 371	10 238 280	
Kuhmo	8 042	826 002	0,98	898 223	0,54	337 276	1,08	57 127	1,40	12 311	0,98	9 868	2,00	2 140 807	2 286 734	
Paltamo	3 235	377 574	1,10	371 674	0,60	208 492	1,10	154 985	1,40	4 022	0,20	0	4,50	1 116 747	1 115 117	
Puolanka	2 491	283 993	0,93	270 729	0,55	254 440	1,10	0	1,40	0	0,00	0	0,93	809 162	877 947	
Ristijärvi	1 235	140 610	1,10	141 056	0,55	121 335	1,55	190 543	1,40	0	0,00	385	1,10	593 929	564 743	
Sotkamo	10 301	2 808 847	1,10	1 334 038	0,60	433 129	1,20	63 855	1,40	0	0,00	9 082	3,00	4 648 951	4 477 148	
Suomussalmi	7 594	595 420	1,05	853 382	0,55	365 168	1,10	660 520	1,40	0	0,00	9 093	3,10	2 483 583	2 535 085	
	71 664	10 420 285	1,08	8 421 895	0,56	2 258 393	1,22	1 614 624	1,40	42 051	0,37	123 968	3,77	22 881 216	23 014 205	
pl. Puolanka	69 173	10 136 292		8 151 166		2 003 953		1 614 624		42 051		123 968		22 072 054	22 136 258	

V. 2022	Asukasluku 2020	Laskennalliset verotulot yhteensä
Hyrnsalmi	2 199	7 963 909
Kajaani	36 567	144 953 206
Kuhmo	8 042	29 465 724
Paltamo	3 235	10 938 321
Puolanka	2 491	8 893 443
Ristijärvi	1 235	4 815 924
Sotkamo	10 301	42 801 901
Suomussalmi	7 594	27 677 499
	71 664	277 509 928

pl. Puolanka

268 616 485

Kuntien maksuosuus v. 2022

Prosenttiosuus laskennallisesta perusteesta														
TALOUSARVIO 2022		320 500 000		Verot 22.11.2021		Valtionos. Ennakkotieto 2022 8.10.2021/18.1.2022		Maksuosuus kiinteä, joka jakautuu tulojen suhteessa						
Laskennallinen Sotelle ja loput: - 50 % asukasluvun perusteella ja - 50 % verorahoituksen perusteella (t-2)														
22.11.2021														
Kunta	Asukasluku 2020	Verotulot 2020 = t-2	Valtionosuudet - STM	Verorahoitus yhteensä	STM Vos sotelle: Prosenttiosuus laskennallisesta perusteesta	%-OSUUS VERORAHOI- TUKSESTA	EURO-OSUUS	MAKSUOSUUS SOTELLE	€/as	Maksuosuussuhde 2022	Kunta	Tasausrahast o	Kunnan % osuus	
Hyrnsalmi	2 199	7 963 909	5 962 269	13 926 178	5 531 749	4 030 246	3 320 574	12 882 569,00	5 858	4,13	Hyrnsalmi	42 142	4,04	
Kajaani	36 567	144 953 206	36 469 855	181 423 061	42 425 568	52 503 965	55 217 564	150 147 096,45	4 106	48,11	Kajaani	431 319	44,21	
Kuhmo	8 042	29 465 724	15 580 885	45 046 609	16 482 869	13 036 521	12 143 727	41 663 116,91	5 181	13,35	Kuhmo	133 316	12,97	
Paltamo	3 235	10 938 321	5 512 066	16 450 387	6 213 547	4 760 754	4 884 973	15 859 274,52	4 902	5,08	Paltamo	50 799	5,08	
Ristijärvi	1 235	4 815 924	2 088 369	6 904 293	3 504 657	1 998 107	1 864 897	7 367 661,49	5 966	2,36	Puolanka	53 359	4,97	
Sotkamo	10 301	42 801 901	11 644 266	54 446 167	12 583 835	15 756 760	15 554 903	43 895 498,11	4 261	14,07	Ristijärvi	25 238	2,56	
Suomussalmi	7 594	27 677 499	15 057 407	42 734 906	16 416 614	12 367 513	11 467 229	40 251 355,71	5 300	12,90	Sotkamo	126 965	13,18	
	69 173	268 616 485	92 315 117	360 931 602	103 158 839	104 453 866	104 453 866	312 066 572,20	4 511	100,00	Suomussal	136 862	12,99	
												1 000 000	100,00	
Ehdotettu maksuosuus, €							312 066 572	TA-2022						
Laskennallinen Sotelle							103 158 839							
Loppuosa							208 907 733							
50 % / verorahoituksesta							28,94 %	104 453 866	Kunnallisvero 2019, kiinteistövero 2020, yhteisövero 2019					
50 % / asukasluku							€/as	1510	104 453 866					

Kuntien valtionosuudet vuonna 2022

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus vuonna 2022

Vuoden 2018 kuntajaolla

Lähde: Kuntaliitto 8.10.2021/18.1.2022

talousarvio 2022

Kunta	Asukas- luku 31.12.2020	Ikärakenteen perusteella määräytyvä laskennallinen kustannus yhteensä euroa	Sairastavuuden perusteella määräytyvä laskennallinen kustannus yhteensä euroa	Muiden laskennallisten kustannusten perusteella määräytyvä kustannus yhteensä euroa	Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen kustannus yhteensä euroa	Kunnan omarahoitus- osuus 4 291,05 euroa/asukas	Laskennallisten kustannusten ja omarahoitus- osuuden erotus (=valtion osuus laskennallisiin kustannuksiin)	Lisä- osat euroa	Valtion- osuuteen tehtävät vähenn. ja lisäykset netto euroa	V. 2015 Järjestelmä- muutoksen tasaus euroa	Verotuloihin perustuva valtion- osuuden tasaus (tulopohjan tasaus) euroa	Kunnan perus- palvelujen valtionosuus (ml.osakunta- liitokset) vuonna 2021 euroa ml. *)	Vero- tulomenetysten korvaukset 2010-2022 *)
Kaikki kunnat	71 664	292 284 154	130 399 204	29 546 086	452 229 444	307 513 808	144 715 636	18 036 237	-2 026 993	0	42 373 579	243 830 953	40 732 494
Hyrnsalmi	2 199	9 189 207	5 349 716	1 545 833	16 084 756	9 436 019	6 648 737	2 339 066	12 155	0	2 031 315	12 611 006	1 579 733
Kajaani	36 567	145 488 406	61 383 089	8 236 268	215 107 763	156 910 825	58 196 938	2 774 818	-2 009 794	0	17 577 474	94 666 793	18 127 358
Kuhmo	8 042	33 732 949	16 409 467	5 390 276	55 532 692	34 508 624	21 024 068	4 061 828	204 812	0	5 972 705	36 604 953	5 341 540
Pallamo	3 235	13 479 118	7 317 807	1 260 341	22 057 266	13 881 547	8 175 720	185 189	-33 501	0	3 204 636	13 687 786	2 155 742
Puolanka	2 491	10 237 541	6 491 030	2 567 308	19 295 879	10 689 006	8 606 873	2 999 988	-117 621	0	2 109 587	15 407 072	1 808 244
Ristijärvi	1 235	5 613 596	3 019 642	853 374	9 486 612	5 299 447	4 187 165	234 151	39 859	0	905 849	6 275 534	908 511
Solkamo	10 301	42 497 180	15 262 271	3 823 644	61 583 094	44 202 106	17 380 988	1 526 098	-301 115	0	4 550 536	29 025 254	5 868 747
Suomussalmi	7 594	32 046 157	15 166 182	5 869 042	53 081 382	32 586 234	20 495 148	3 915 099	178 212	0	6 021 477	35 552 555	4 942 619
	69 173												38 924 250

STM:n valtionosuuden erottaminen peruspalvelujen valtionosuudesta:

8.10.2021/18.1.2022

	2021		2022			
	Muut	Prosentiosuus	Muut	Valtionos.	Valtionos. yhteensä (korjattuna)	
	STM:n osuus	valtionosuus- laskennallisesta	STM:n osuus	valtionosuus- det		
	2021 det	perusteesta	2022 det			
Hyrnsalmi	5 357 823	4 696 929	83,2	5 531 749	5 962 269	11 494 018
Kajaani	41 142 274	33 524 611	72,9	42 425 568	36 469 855	78 895 423
Kuhmo	15 453 404	15 454 184	78,4	16 482 869	15 580 885	32 063 754
Pallamo	6 414 358	5 257 779	76,0	6 213 547	5 512 066	11 725 613
Puolanka	6 470 524	6 827 015	81,7	7 031 815	6 800 199	13 832 014
Ristijärvi	3 672 193	2 053 669	83,7	3 504 657	2 088 369	5 593 026
Solkamo	12 287 531	11 198 371	72,4	12 583 835	11 644 266	24 228 101
Suomussalmi	15 489 235	14 645 377	80,1	16 416 614	15 057 407	31 474 021
	106 287 341	93 657 936		110 190 655	99 115 316	209 305 971
	99 816 817	86 830 921		103 158 839	92 315 117	195 473 956

6 Allekirjoitukset ja merkinnät

6.1 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Kainuun hyvinvointialueen aluehallitus ___/___ 2023

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

6.2 Tilintarkastusmerkinnät

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kajaanissa ____/____ 2023

_____
Hokkanen Katri, JHT, KHT, KPMG Oy Ab

7 Julkaisuluettelo

Sarja A: virallisesti hyväksytyt julkaisut
 Sarja B: selvitykset ja tutkimukset
 Sarja C: hallinnolliset asiakirjat
 Sarja D: monistesarja
 =====

Sarja A

- A:1 Viestintäsuunnitelma 2015-2016
- A:2 Kainuun alueellinen hyvinvointikertomus 2020 ja hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2021-2024, strategiset linjaukset ja toimet

Sarja B

- B:1 Vammaispalveluhankkeen Kainuun osahankkeen loppuraportti
- B:2 Tukeva 3 – juurruttamishanke
 Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen Pohjois-Suomessa Kainuun osahanke
 Loppuraportti 1.10.2012–31.10.2013
- B:3 Virta – Pidämme huolta työ ja toimintakyvystämme sekä tulevaisuudestamme 2011–2013 –loppuraportti”
- B:4 Kainuulainen lapsi lastensuojelutarpeen selvityksessä vuosina 2013–2014
 Pohjois-Suomen Lasten Kaste – Kainuun toiminnallinen osakokonaisuus
- B:5 Tietoa potilaan oikeuksista ennen hoitoa, hoitotilanteessa ja hoidon päättymisen jälkeen
- B:6 Sosiaalinen kuntoutus 2016 –Työryhmän raportti ja suositukset
- B:7 Työ Unelmatyöksi – tuottavuutta ja työhyvinvointia Kainuun sotessa – hanke, loppuraportti 9/2015- 12/2017
- B:8 Osallistuva ja vaikuttava kansalainen - Kansalaislähtöisen sosiaalihuollon kehittäminen Kainuun maakunnassa
- B:9 Naiset vahvistumisen lähteellä 2021 - kuntoutusraportti
- B:10 Opastava suunnannäyttävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen eli HYTE-työhön

- B:11 Tiedosta työhyvinvointia ja tuottavuutta - hanke

Sarja C

- C:1 Talousarvio 2013 ja taloussuunnitelma 2014–2016
- C:2 Vuosikertomus 2012 Kainuun maakunta - kuntayhtymä
- C:3 Talousarvio 2014 ja taloussuunnitelma 2015–2017
- C:4 Vuosikertomus 2013 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
- C:5 Kainuun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2014–2015
- C:6 Talousarvio 2015 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2016 – 2018
- C:7 Vuosikertomus 2014 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
- C:8 Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2017-2019
- C:9 Kehitysvammaisten henkilöiden asumisen ja siihen liittyvien palvelujen suunnitelma 2015-2020
- C:10 Vuosikertomus 2015 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
- C:11 Talousarvio 2017 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2018–2020
- C:12 Lapset ensin,
 Kainuun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2017–2021
- C:13 Vuosikertomus 2016 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
- C:14 Talousarvio 2018 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2019–2021
- C:15 Vuosikertomus 2017 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
- C:16 Kainuun kuntien yhteinen kotouttamisohjelma 2018–2019
- C:17 Talousarvio 2019 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2020–2022
- C:18 Vuosikertomus 2018 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
- C:19 Talousarvio 2020 ja toiminta- ja

	taloussuunnitelma 2021–2023		Loppuraportti
C:20	Vuosikertomus 2019 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	D:8	Ikäihminen toimijana – hanke – Vanhuspalvelulain toimeenpanoa Pohjois-Suomessa 2013–2014 1.7.2013–31.10.2014 Kainuun osahanke Loppuraportti
C:21	Kainuun kuntien yhteinen kotouttamisohjelma 2020-2021		
C:22	Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2022 -2024	D:9	Terveempi Pohjois-Suomi 2 1.3.2012–31.10.2014 Kainuun osahanke Loppuraportti
C:23	Vuosikertomus 2020 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	D:10	Selvitys kotona asumista tukevien palvelujen tuotteistamis- ja ryhmittely-tavoista taustainformaatioksi Hyvinvoinnin palvelutarjottimen kehittämistä varten
C:24	Kainuun alueellinen hyvinvointikertomus 2020 ja hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2021-2024, strategiset linjaukset ja toimet	D:11	Selvitys laatuvarmistuksesta ja palvelutuotekuvauksista taustainformaatioksi Hyvinvoinnin palvelutarjottimen kehittämistä varten
C:25	Talousarvio 2022		
C:26	Vuosikertomus 2021 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	D:12	Hyvinvoinnin palvelutarjotin – käyttöopas palvelusetelituottajille
C:27	Arvokas ja onnellinen lapsuus Kainuussa – lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025	D:13	Hyvinvoinnin palvelutarjotin – käyttöopas palveluntuottajille
C:28	Vuosikertomus 2022 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	D:14	Rekisteröitymisopas – näin annat perustietosi Hyvinvoinnin palvelu-tarjottimelle
	Sarja D	D:15	Hyvinvoinnin palvelutarjottimen käyttöopas ympärivuorokautisia hoivapalveluja tuottaville palveluntuottajille
D:1	Tieto toiminnaksi – hankkeen raportti Lapsiperheiden ja nuorten päihdepalvelujen kehittämislinjauksia – Tietoa päihde- ja päihdepalvelujen tarpeesta Kainuussa	D:16	Ylläpitäjän ohje – rekisteröintianomuksen käsittely ja palveluntuottajan lopullinen hyväksyminen Hyvinvoinnin palvelutarjottimelle
D:2	Osallisuutta ja sosiaalista vahvistumista Kainuussa - Virta Kainuu -osahankkeen loppuraportti	D:17	Ylläpitäjän opas – Hyvinvoinnin palvelutarjottimen eManagement-järjestelmään
D:3	Palvelutarjotin 2013 – Päivätoimintaa ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja Kainuussa, Virta Kainuu –osahanke	D:18	Hyvinvoinnin palvelutarjottimen käyttöopas asiakasohjaajille
D:4	Selvitys tehostetun palveluasumisen palvelusetelin hinnoittelusta - Aktiiviasiakas-hankkeen selvityksiä	D:19	Hyvinvointi hakusessa – riippuvuus riskinä Päihde- ja mielenterveyspalveluketjujen, kuntoutusyhteistyön ja työmenetelmien kehittäminen Lapissa ja Kainuussa 1.3.2013–31.10.2015 Loppuraportti Kainuun hankeosio
D:5	Strengthening the Customer's Freedom of Choice - Aktiiviasiakashanke Alankomaissa ja Belgiassa syksyllä 2013	D:20	Pohjoisen Sote ja tuottamisen rakenteet – hanke Kainuun toiminnallinen osakokonaisuus, loppuraportti 1-10/2015
D:6	Aktiiviasiakashankkeen loppuraportti - Kyllä kai minä itse parhaiten tiedän, mitä palveluja tarvitsen	D:21	Hoitotyön kirjaamisen kehittäminen, RAI-järjestelmän käytön laajentaminen ja hoitoisuusluokitusjärjestelmän käyttöönoton tukeminen
D:7	Hyve - johtamisen kartta Vuorovaikutuksellisella johtamisella uusiin tavoitteisiin – hanke 1.3.2012–31.10.2014 Kainuun osahanke	D:22	Huolenkarkotuspäivä

- D:23 Miten minä kommunikoin
- inhorehellinen työkirja
- D:24 Virta II –hankkeen Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminnan käsikirja
- D:25 Laatu lastensuojeluun, Pohjois-Suomen Laste Kaste –hankkeen Kainuun toiminnallinen osakokonaisuus Loppuraportti 4/2014 – 3/2016
- D:26 Virran tuomaa
Esimerkkejä sosiaalisen kuntoutuksen menetelmistä ja käytännöistä
- D:27 Loppuraportti: Virtaa vielä – Virta II –hanke
- D:28 Sosiaalisen kuntoutuksen työryhmän raportti ja suositukset
- D:29 Maaseudun tuetut liikkumispalvelut kaikkien käyttöön
MATKA -hankkeen loppuraportti 11/2016
- D:30 Vajaaravitsemuksen ennaltaehkäisy ja hoito Kainuun sotessa, loppuraportti 6/2016 – 6/2017
- D:31 Paljon tukea tarvitsevat – paljon palveluita käyttävät, loppuraportti 8/2015 - 9/2017
- D:32 Iäkkäiden maakunnallinen palvelukokonaisuus Kainuussa
- D:33 VESOTE – Vaikuttavaa elintapaohjausta sosiaali- ja terveydenhuoltoon poikkiallisesti -hanke, loppuraportti 2/2017 – 12/2018
- D:34 Erityislasten omaishoidon kehittäminen Kainuussa – Erinomainen -hanke, loppuraportti 1/2017 – 12/2018
- D:35 Sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen Kainuussa 2017 – 2018, SOS Kainuu -hanke
- D:36 Sosiaali- ja terveydenhuollon dokumentaatio, kirjaaminen ja tiedonkulku Kainuun sotessa -hanke, loppuraportti 1/2016 – 12/2018
- D:37 OTE maakunnassa – Polut kuntoon -hanke, loppuraportti 4/2017 – 10/2018
- D:38 Muutosta, kasvua ja vahvistusta perhekeskuksiin Kainuussa -hanke, loppuraportti 1/2017 – 12/2018
- D:39 Opas Erityislasten vanhemmuus ja omaishoidon tuki
- D:40 Savuttomana leikkaukseen –hankkeen loppuraportti
- D:41 Kainuun palvelusetelikokeilu – Henkilökohdainen budjetti HB, loppuraportti
- D:42 ISO SOS – Osallistuvat asiakkaat ja vaikuttavat työkokeilut sosiaalityössä -hankkeen loppuraportti
- D:43 Voimaa ryhmästä käsikirja – Osallisuutta ja sosiaalista toimintakykyä vahvistamassa kuntouttavassa sosiaalityössä ja ryhmässä
- D:44 Kainuun digituki 11/2019 – 9/2020, Kainuun soten loppuraportti
- D:45 Alueellinen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen, rakenne ja tehtävät
- D:46 Kainuun rakenneuudistus v. 2020-2021 - alueellisen valmistelun tukena (KaRa) – hankkeen loppuraportti
- D:47 Hyvän elämän haltijattaret 2022 kuntoutuksen loppuraportti
- D: 48 SOSRAKE Kainuun osahankkeen 5/2020 - 2022 loppuraportti
- D:49 Kainuun osahankkeen kehittämistoimenpiteet, Pohjoinen lastensuojelu 2020-2022 -hanke, Loppuraportti 3/2021-12/2022
- D:50 Monialaisuus vahvistamaan asiakkaan työ- ja toimintakykyä -OSAKSI hanke, loppuraportti
- D:51 Osallistava hyvinvoinnin edistämisen toimintamalli on vaikuttava tapa edistää ikäihmisten kokemaa elämänlaatua ja sosiaalista laatua Kainuussa, Tulevaisuuden sote-keskus Kainuuseen – Helposti lähelläsi (HELLÄ) – hanke ja Itä-Suomen yliopiston Vaikuttavuuden talo, Loppuraportti 2/2021-11/2022

Kainuun hyvinvointialue
PL 400
87070 Kainuu
Puh. vaihde 08 61 561
S-posti kirjaamo.hyvinvointialue@kainuu.fi